

КРИСТИН ХАРМЕЛ РИМ, МОЯ ЛЮБОВ

Превод от английски: Нина Рашкова, 2012

chitanka.info

На всички мои прекрасни приятели, които ме научиха какво е любов, упование и вяра само като бяха самите себе си. Думите не са достатъчни да изразят колко много означавате всички вие за мен и за каква късметлийка се имам, задето ви срещнах в живота си.

ПЪРВА ГЛАВА

Всичко започна със сватба.

По-малката ми сестра Беки, аз, няколко братовчедки и приятелки бяхме подстригани, сресани и лакирани, с една дума, издокарани до съвършенство през въпросната сутрин в любимия ни фризьорски салон, който се намираше в Горен Ийст Сайд. Обетите бяха написани, репетирани, според обичая беше взето нещо синьо назаем, и както си стоях пред олтара и гледах сестричката ми да се подготвя да се врене завинаги на мъж, когото познава от година, нямаше как да не се почувствам, че както е по традиция да има нещо старо до нещо ново, аз съм овехтялото до нейното ново.

— Ребека, взимаш ли Джейк за твой законен съпруг, да го обичаш и почиташ завинаги в добро и лошо, в богатство и бедност, в болест и здраве, докато смъртта ви раздели? — попита свещеникът, свел втренчено поглед към сестра ми.

— Да — отговори тихо тя.

Нейният годеник Джейк повтори обета, без да отмества очи от моята червенокоса сестра, чиято бледа кожа, осеяна с лунички, изглеждаше съвършена в съчетание с цвета на слонова кост на копринената ѝ рокля „Каролина Херера“.

Точно когато свещеникът премина към следващия етап от службата, нещо сериозно, засягащо онова „завинаги“, в което се вричаха, чух тих ропот от първата редица. Опитах се да го игнорирам, защото знаех отлично какво е.

Не сега — помислих си, — моля те, не сега.

Но ропотът се засилваше.

След това се оформи в дрезгавата, ясна реч със силен ирландски акцент на баба ми:

— Какво става? — попита тя високо, докато баща ми напразно й шъткаше да замълчи. — Туй малката Ребека ли е? Тя ли се жени?

Гласът на баба се извиси и се понесе в църквата. Беки се обърна и ме погледна ужасена. Свих безпомощно рамене. Какво можех да направя? Стоях в олтара на няколко предълги метра от първата редица пейки. И очевидно татко нямаше особен успех с шъткането.

— Мамо! — чух го да шепне отчаяно. — Шшшт! Това е сватбата на Ребека!

— Ребека ли рече? — попита баба ми високо със своя ирландски селски акцент, още по-груб и дрезгав от пожизнената пристрастеност към цигарите. Закашля се и произнесе на пресекулки въпроса си:

— Ребека ли? Но Ребека е по-малката! Ами Кет?

Стиснах очи за малко, та дано баща ми да прояви благоразумие и да изведе майка си от църквата. Но, разбира се, това беше ирландска католическа сватба, сватба в многолюдния клан Конъли и щеше ли да бъде истинска без малка шумотевица, организирана от моята баба?

— Да, мамо, Ребека е по-малката — шушнене баща ми успокоително. — Знаеш го. Нека да поговорим след церемонията.

За секунда настъпи тишина и си помислих със зрънце надежда, че баба се е съгласила да поотложат дискусията. Издишах бавно и долових как през църквата премина тихичкото свистене от въздишките на облекчение на другите. Беки ме стрелна с поглед, изразяващ колебливо облекчение, и се обърна пак към Джей.

Свещеникът тъкмо отвори уста да продължи, когато баба се обади отново, и дрезгавият ѝ глас прокълтя в притихналата църква.

— Ама де се е дянала Кет? — попита. Огледах се изнервено, чудех се дали трябва да отговоря. — Къде е Кет? — повтори тя, този път още по-високо.

— Тук е, мамо — каза баща ми. Долових досадата в гласа му.

— Къде? — попита баба. — Тогава значи не е онази с бялата рокля, нали?

— Не е, мамо, тази е Ребека — каза татко, а в това време баба продължаваше да изследва ядосано църквата. Поглеждах нервно ту насам, ту натам. Може би, ако се направех, че я няма, щеше да изчезне. Стаих дъх и започнах да броя обратно от десет — трик, с който често се успокоявах, когато бях малка.

Боже — молах се, — накарай баба да млъкне!

В края на краищата бяхме в църква. Тук трябваше да ме чуе, нали?

Но вместо да замълчи, баба започна настойчиво да повтаря името ми:

— Кет? — викаше ме тя със стържещ и все по-извисяващ се глас. — Кет? Къде си, Кет? Кет, мила?

Постепенно думите ѝ заглушиха протестите на татко. Стиснах очи, надявайки се пороят от думи да престане. Когато след няколко секунди ги отворих, Беки се взираше в мен с пламнали, тъмночервени страни.

— Направи нещо! — прошепна тревожно. — Моля те!

Събрах сили, поех дълбоко дъх и се обърнах.

— Тук съм, бабо — изрекох прегракнало. Гласът ми сякаш се понесе като ехо, отекнало в каменния олтар.

— Кет, мила — възкликна баба и лицето ѝ светна, като ме видя. — Едва те познах, скъпото ми дете! Облякла си рокля! С прическа си!

Чу се сдържан смях.

— Тъ, да — отвърнах. — Нека да обсъдим този въпрос по-късно, може ли? Ребека в момента се венчава и ние я прекъснахме.

— Но именно за това искам да поговорим, скъпа! — викна баба и се изкашля още веднъж, за да подсили думите си. Закри устата си с длан, а с другата ръка приглади мръсно зеленикавата си рокля, същата, която носеше на всяка сватба, въпреки че беше излязла от мода преди около петдесетина години.

Погледнах баща си. Татко, висок метър и осемдесет и пет, стърчеше над майка си и ме гледаше безпомощно с очи, умоляващи за извинение.

— Всичко е наред, бабо — успокоих я аз. — Нека после да говорим.

— Ама, Кет! — ахна баба. Замлъкна, защото се разкашля неудържимо и татко взе да я тупа по гърба. — Кет, скъпа! — съвзе се тя, когато кашлицата ѝ се поуспокои дотам, че хем да говори, хем да кашля. — Сестра ти е много по-малка от теб! А пък се омъжва! Какво

стана с онзи симпатичен млад момък, с когото ходеше, скъпа? Кийт ли беше името му? Ти ли оплеска работата?

В църквата отново се чу смях. Усетих как устата ми пресъхва, като че ли някой я бе натъпкал с памучни тампони. Всичко около мен започна да се върти... съвсем мъничко, не като че ли ще припадна, а както човек, изпаднал в халюцинации.

Точно така! Може би всичко това беше халюцинация. Разбира се, че беше! Искам да кажа какъв е този извратен свят, в който трийсет и четири годишна жена присъства на сватбата на своята двайсет и девет годишна сестра и баба ѝ я прави за посмешище пред сто и двайсет души — приятели и роднини? Явно това беше някакво заблуждение, породено от моето богато въображение.

Само за да се уверя, се оципах. Силно.

Да. Добре. Явно беше някакво дълбоко състояние на халюциниране, при което оципването невинаги въздейства. Затова се оципах още по-силно. Пак нищо. Обърнах се и погледнах Ребека.

— Това в действителност не се случва, нали? — прошепнах. — Искам да кажа, че очевидно преживявам кошмар, породен от моята подсъзнателна реакция към факта, че се омъжваш преди мен, за което между другото съм много щастлива. Права ли съм?

Беки ме погледна странно.

— Неее — проточи. — В пълно съзнание сме. Моля те, Кет! Направи нещо!

— Добре — измърморих и ужасът най-сетне започна да ме сковава. — Виж, бабо — казах мило, — хайде да поговорим след церемонията, а? Обещавам ти, че надълго и нашироко ще обсъдим колко грандиозно съм оплескала живота си. Съгласна ли си?

Татко се бе навел към баба и се опитваше да я накара да млъкне, но очевидно беше твърде късно. Беше ѝ хрумнало нещо и възнамеряваше да го каже.

— Просто не разбирам, скъпа! — каза високо, бутайки баща ми с изненадваща сила. — Не си грозна.

— Благодаря — отвърнах и огледах лицата на паството, някои развеселени, други ужасени.

— Не си тъпанарка — продължи баба.

— Благодаря — повторих през стиснати зъби.

— Сигурна съм, че пазиш честта си, ако се сещаш какво имам предвид — изрече съвсем сериозно. Примигна и добави с театрална въздишка: — Говоря за секс.

— Ъъъ — заекнах и лицето ми пламна като божур.

Смехът в църквата се засили и отец Мърфи се покашля. Затворих очи за момент и се зачудих какви са шансовете за спонтанна химическа реакция с внезапно изпаряване, което в момента ми се струваше особено привлекателно.

— Е, и каква е бедата? — попита баба, след като аз не промълвих и дума, фактически обхваната от пламъци. Поглеждах ту насам, ту натам, търсейки начин за бягство, но естествено подобно нещо нямаше как да ми се уреди.

— Ъъъ — обадох се отново.

— Ти вече си кажи-речи стара мома, миличка! — изчурулика баба, а аз си помислих колко хубаво би било просто да умра на място в този миг. Тя направи пауза. — Времето ти изтича! — изпищя и заразмахва ръце над главата си като полудяла птица. След което също така внезапно седна на пейката, усмихна ми се нежно и помаха с ръка, като че ли не бяхме разменили току-що многословни и откровени реплики пред всички гости на сватбата на сестра ми. — Здравей, скъпа! — поздрави ме весело след минутка. — Кога дойде?

Всред изуменото паството настъпи пълна тишина за известно време, а отец Мърфи се покашляше.

— Хм, да, значи — обади се той смутено. — Това беше, хм, поучително. А сега да се върнем към венчавката.

Беки ме погледна и попита беззвучно:

— Как си?

Кимнах и пресилено се усмихнах:

— Добре съм естествено!

Но в действителност бях съсипана, посрамена и унижена. Всъщност се чувствах по този начин и преди баба да си отвори устата. Все пак, когато те делят шест седмици от трийсет и петте и по-малката ти сестри е открила мъжа на мечтите си, а ти си оставащ твърдо мома след поредното безстрастно скъсване, не е трудно да се почувстваш неудачница. Даже когато си толкова щастлива заради сестра си, че можеш да се пръснеш, едно тихо гласче в главата ти постоянно мърмори, напомнящо подозрително баба, когато пита:

Какво ти има? Защо никой не те обича?

ВТОРА ГЛАВА

Въпросът беше глупав, разбира се. Всъщност около себе си имах цял куп хора, които ме обичаха. Татко ме обичаше, баба — също. И след като баща ми беше първо поколение ирландски американец, имах задължителните седем чичовци, пет лели и няколко милиона (добре де, двайсет и петима) братовчеди и братовчедки само от негова страна. Пък и имах единствената си сестра Беки — най-добрата ми приятелка на света.

Предполагам, че близостта ни е необичайна, особено като се има предвид разликата от пет години помежду ни. Но нашата майка, страстна и темпераментна италианка, ни изостави, без дори да драсне два-три реда, само седмица и половина преди моя дванайсети рожден ден, а събитие с подобна значимост сплотява хората. През първата година и малко повече татко беше съсипан и от мен зависеше да опазя семейството.

Отказах се от отбора по футбол, от уроците по балет и от мечтата си да свиря на тромпет в оркестъра на гимназията, и фактически станах зрял човек, без даже да съм минала през пубертета. Водех Беки на всичките ѝ уроци, готвех за трима ни всяка вечер и даже чистех, когато татко работеше извънредно. Не протестирах; смятах, че е моя отговорност.

Майка ни се върна няколко месеца след като навърших седемнайсет. Очакваше да продължи оттам, откъдето бе прекъснала.

През моята последна година в гимназията, както и за седмия прогимназиален клас на Беки, беше с нас. В началото живееше в апартамент на нашата улица, с татко ходеха по срещи и като че ли се влюбиха отново. Беки, която беше много малка, за да се почувства изоставена първия път, когато тя ни напусна, се зарадва на нейното завръщане. За мен беше точно обратното; през петте години, докато я нямаше, я намразих заради това, че ни заряза.

Затова когато се върна, очаквах всеки миг да разбие отново сърцата ни. Бях готова да удуша татко всеки път, щом свиеше

безпомощно рамене и казваше с онзи негов едва доловим ирландски акцент:

Ама, Кет, момичето ми, тя е единствената ми истинска любов. Освен това е твоя майка. Кет, защо не й дадеш още един шанс?

Премести се при нас три месеца след като се върна. И всеки ден очаквах да ни напусне отново. Знаех, че ще ни напусне. Бях сигурна.

И един ден тя ни напусна. Но не както си мислех.

Почина. От масивен инфаркт на четирийсет и девет години.

За втори път през живота си бях изоставена от моята майка. Но този път беше завинаги. И не беше по нейна вина, което беше най-тежката част в усилията ми да се примиря с този факт. Този път не можех да я мразя за това, че ни напусна. Но можех да мразя малко себе си, че не успях да я приема, докато все още имах възможност.

Татко изпадна в депресия. Беки се затвори в стаята си и отказваше да говори с когото и да било. Аз промених плановете си да уча в Калифорнийския университет в Лос Анджелис и се записах в Нюйоркския, за да остана у дома. Когато се дипломирах със специалност „Счетоводство“, започнах работа в данъчна фирма в града. И ето ме тук, добрата стара Кет Конъли, на която винаги може да се разчита.

Така беше по-добре. Можех да се грижа за татко и Ребека. И точно това правех. Именно през тези години станахме неразделни. Смъртта на мама промени всички ни. Татко научи, че понякога трябва да оставиш хората, които обичаш най-много, да си идат. Беки научи, че винаги ще се намери кой да се грижи за нея.

Ами аз? Аз се научих да вярвам на инстинктите си и да знам, че дори хората, които са предопределени да те обичат, могат да те напуснат без причина.

* * *

— Мама ми липсва — прошепна Беки няколко минути след като се настанихме на масата в ресторанта „При Адриано“ в Горен Уест Сайд, където беше сватбеният прием.

— Така ли? — попитах.

Беки ми се нацупи.

— Недей, Кет, поне днес недей!

— Какво „недей“? — попитах невинно.

— Не говори онези неща за мама — отговори тя.

Беки помнеше всички хубави неща и боготвореше нашата майка. Това бе единственият въпрос в живота ни, по който никога нямаше да постигнем съгласие.

— Извинявай — промърморих. — Няма.

Беки ме позагледа за миг и кимна.

— Благодаря ти. — Въздъхна дълбоко. — Щеше да бъде хубаво, ако беше с нас. Мисля си, че щеше да се гордее. — След още една пауза добави: — Щеше да ѝ хареса.

— Да — съгласих се след малко. — И аз така си мисля.

Не се преструвах. Приемът беше прекрасен. И не бях очаквала да бъде различно.

Балната зала в римски стил в „При Адриано“, любимият италиански ресторант на Беки, беше препълнена с роднините и приятелите на Беки и Джей. Голите тухлени стени създаваха топла, интимна атмосфера, както и разпръснатите столове с високи облегалки, тапицирани с детелиново зелена дамаска, весело пращящата камина, която хвърляше отблясъци, и кристалните полилеи, обливащи всичко с мека светлина.

Докато гостите се хранеха и бъбреха, станах и отидох в дъното на салона, където под масата със сватбените подаръци бях мушнала моята торба. Извадих фотоапарата си, едно от най-ценните ми притежания. Беше „Панасоник“, който си подарих за моя трийсет и четвърти рожден ден — единствената по-голяма покупка през последните пет години, и възнамерявах да го използвам колкото мога повече. Всъщност прекарвах много сутрини да обикалям квартала и да фотографирам хората в тяхната естествена среда, насядали на верандите пред къщите си, разхождащи кучетата си, изхвърлящи боклука. Снимах двойки, които се караха, майки, които оправяха яките на децата си, внучета, които водеха своите баби и дядовци на разходка.

Чувствах се някак си в стихията си, когато успеях да уловя в обектива света анонимно, незабележимо, хармонизиран в кадър, докато животът течеше около мен.

Аз направих снимките на годеща на Беки и тя ги хареса, но ми каза да не се тревожа за сватбените снимки.

За тържеството наехме фотограф. Отпусни се поне веднъж!

Съгласих се тогава, но след като Беки беше изцяло погълната от Джей, не се сдържах да не направя тайничко няколко снимки. Знаех, че по-късно ще се зарадва. Беки обичаше да се снима, а тази вечер беше по-хубава от всякога.

— Хей, хлапе — чух татко, който се приближи зад мен и стисна рамото ми, след като бях направила няколко дузини снимки. — Какви ги вършиш?

Обърнах се и отпуснах фотоапарата. Баща ми изглеждаше толкова хубав с тъмния си костюм, колосаната бяла риза и тревистозелената вратовръзка. Усмихнах се.

— Хубаво е — казах аз. — Не е ли красиво?

— Струва ми се, че имаш ограничителна заповед за използване на фотоапарата. — Смигна ми. — Нарездане на булката.

— Не се сдържах — оправдах се аз. — Прелестна е, нали?

Той кимна и двамата се загледахме за миг в Беки.

— Виж, хлапе — обади се най-накрая татко, — съжалявам за баба ти.

Поклатих глава.

— Ти нямаш никаква вина — казах. Преглътнах мъчително. — Само дано Беки да не се е разстроила много.

Баща ми ме изгледа строго.

— Твоята баба те унижи пред повече от сто души, а ти се тревожиш само за сестра си!

Извърнах поглед.

— Както и да е.

Няколко минути по-късно, след като прибрах фотоапарата неохотно, се отправих към тоалетната, за да оправя грима си. Забавиха

ме добронамерени лели, които ми говореха: „И твоето време ще дойде, скъпа“ и „Много си хубава днес, не обръщай внимание на баба си“, също и братовчедки, които ми наговориха приказки от рода на: „Този цвят много ти отива!“, „А ти кога ще се омъжиш?“.

Усмивах се, отговарях уместно и си тръгнах с подходящо извинение. Почти се изплъзнах благополучно, когато братовчедката ми Мелъди, висока, закръглена жена с грозна коса, ме спря, като ме хвана здраво с ледената си ръка за лакътя.

— Е, къде е Кийт? — попита тя, а очите ѝ се впиха в моите. Мелъди беше само една година по-голяма от мен, но никога не сме били близки. Живееше в околностите на Бостън, както повечето от моите роднини. Беше омъжена от десет години и бе в напреднала бременност с шестото си дете.

— Не е тук — отговорих, защото не ми се обясняваше. Усмивнах се любезно, надявайки се, че съм прекратила разговора, и понечих да си тръгна. Но тя продължи да стиска ужасно силно лакътя ми.

— Защо не е тук — попита с неприятна усмивка. На веждата ѝ проблясваха капчици пот, които заплашваха да размажат грима ѝ.

Мислех си, че новината вече е обиколила бостънския клан Конъли. Но вероятно Мелъди по някаква причина я беше изпуснала. Или може би се опитваше да измъкне още нещо.

— Скъсах с него, Мел — изрекох през стиснати зъби.

Тя ме позагледа. Можех да се закълна, че в очите ѝ видях задоволство. Открай време се конкурираше с мен.

— Съжалявам да го чуя — изгука тя. — Сигурно е тежко да те зарежат на твоята възраст.

Поех дълбоко дъх. Знаех, че се опитва да ме ядоса. Знаех също така, че бе най-добре да си тръгна. Но въпреки всичко отговорих:

— Не ме зарязаха. Аз скъсах с него.

На лицето ѝ този път се изписа истински шок. После се разсмя:

— О, не се занасяй, Кет! Не биваше да го казваш. Какво като са скъсали с теб. На всички се случва. — Замълча и се усмихна. Потупа корема си. — Е, очевидно не на всички.

— Не той скъса, Мелъди — настоях. — Не беше подходящ за мен.

— Едва ли говориш сериозно. — Очите ѝ сякаш щяха да изскочат от орбитите си. — Имаше до себе си човек, който те обичаше

— накратко резюмира тя. — Който печели добре. И ти го заряза, защото смяташ, че не е подходящ за теб ли?

— Да — потвърдих.

— На трийсет и пет си — заяви тя решително.

Аз се покашлях.

— На трийсет и четири.

Тя не ми обърна внимание.

— Не ти ли хрумва, че времето ти минава? Ама наистина!

Поех още веднъж дълбоко дъх и се помъчих да запазя спокойствие. Всъщност такава беше реакцията на всеки, с когото споделих. Явно, когато си на трийсет и четири, се очаква да се вкопчиш на живот и смърт във всеки, който случайно прояви към теб дори незначителен интерес. Изглежда, че според всички съм извадила страхотен късмет, като съм свалила преди девет месеца Кийт Сеник, кротък старши счетоводител, с когото работехме в една и съща фирма.

— Той не беше подходящ за мен — повторих спокойно. После пак преглътнах мъчително. — А сега ме извини, отивам в тоалетната.

Освободих ръката си от здравата ѝ хватка и закрачих бързо към дамската тоалетна, вбесена от сълзите, които парнаха ъгълчетата на очите ми.

* * *

Там и трите кабинки бяха заети, така че заставах пред огледалото, позагледах се, после наплисках лицето си със студена вода. След като успях да преживея унижението, на което баба ме подложи по време на венчавката, положително можех да преглътна и обидите на Мелъди, без да се разплача, нали така? Избърсах лицето си, поех дълбоко дъх и разгледах внимателно отражението си, опитвайки се да се успокоя.

Лицето, което се взираше в мен от огледалото, изглеждаше неуместно, както впрочем изглеждаше на всички семейни събирания. Докато сестра ми приличаше изцяло на баща ми и на неговия ирландски род, аз бях точно копие на моята майка италианка. Беки беше миньонче, висока метър и шейсет, а аз се извисявах над нея с цели девет сантиметра. Косата на Беки беше къдрава, с цвят на морков,

а моята — тъмнокестенява, права като тел. Лицето ѝ беше осеяно със светли лунички, които баща ми наричаше „прашецът на феите“, а моето беше лишено от подобни вълшебни пръски, спестени заради една малка бенка, точно под дясната ми скула. Баща ми все повтаряше, че това е зловещо, защото мама имала същата на същото място. Очите на Беки бяха поразително сини, а моите — буреносно зелени, точно като на майка ми. Без мама, като че ли бях спусната от някаква италианска вселена в идеално подредения, малък ирландски свят на татко.

И в дни като този, когато моята самоувереност и без това беше смачкана, ми се искаше, като се погледна в огледалото, да видя нещо утешително. Но вместо това виждах само лице, което с всяка изминала година все повече заприличваше на онова на майка ми — жена, на която не можеше да се вярва, жена, която не знаеше да обича.

— Я се стегни, Кет! — прошепнах на образа си в огледалото и се погледнах с неодобрение. Няколко пъти поех дълбоко дъх. Обърнах се и тъкмо щях да изляза, когато чух от средната кабина писклив глас:

— На теб изглежда ти е мъчно за нея.

Струва ми се, че познах този пронизителен тембър. Беше братовчедката ми Сесилия. Наострих уши, зачудена за кого ли клюкарстват. Взех да се усмихвам на образа си в огледалото. Моите братовчедки в действителност бяха бабички в тела на трийсетинагодишни жени.

— Никак даже — обади се друг глас, който със сигурност принадлежеше на братовчедката ми Елинор.

— Дадени ѝ бяха всички възможности на този свят. Кого чака, принца на бял кон ли?

— Очевидно Кет се мисли за нещо повече от нас — присъедини се трети глас, който издаде братовчедката ми Сенди.

Стреснах се, усмивката се смъкна от лицето ми. Нима говореха за мен?

— Вири нос и се смята за нещо повече, за да се омъжи за някое от онези добри момчета, които я захвърлиха.

— Не знам — каза гласът от средната кабина. — Искам да кажа, че може би оплесква работите заради майка си, разбирате ли?

— О, стига! — присмя се Сенди. — Не можеш да се оправдаваш вечно с покойната си майка. Прекалено е. Ами как заряза онзи

последния? Кийт ли беше? Ужасно е.

— Сериозно — каза братовчедката, която смятах, че е Елинор. — Изпуска и последния влак.

Точно тогава потече водата от казанчето и ме изтръгна от транс, в който бях изпаднала от ужас. Последното нещо, което ми трябваше, беше да ме заловят, че подслушвам унизителния разговор, чиято тема бях аз.

Огледах се бързо наляво и надясно. Преди да помисля, отворих вратата и се измъкнах в коридора, като се надявах, че нито една от братовчедките не ме е усетила. В единия край на коридора беше мъжката тоалетна. В другия — входът към салона. Там със сигурност нямаше да се върна в момента; само това ми липсваше, да се изправя разплакана срещу сто и двајсет осъдителни физиономии! Единственият друг изход беше към кухнята. С разтуптяно сърце се огледах и бързо реших. Точно когато изскърца вратата и се чуха гласовете на тези клюкарки моите братовчедки, хукнах по коридора към летящата врата.

Приземих се в кухнята с трясък и се проснах на земята. Едва не уцелих куп съдове и маса, отрупана с всякакви кухненски принадлежности, но лицето ми попадна в купчинка брашно, изръсено от един чувал на пода. Изправих се и започнах да се изтупвам, а готвачите ме зяпнаха с умерено любопитство, но много бързо се заловиха отново с бъркане, рязане, месене или с каквото там правеха, сякаш влетяваща по корем шаферка е редовно явление тук. Бързо отстъпих встрани, за да не връхлети през летящата врата върху мен следващият сервитър, и се огледах, за да се ориентирам.

Кухнята беше огромна, много по-голяма от очакванията ми. Стените светеха, стерилно бели и най-различни безупречно блестящи стоманени съдове висяха навсякъде. Миячите заливаха чиниите с вряла вода и зареждаха миялната машина, докато няколко млади мъже и жени, облечени с широки бели ризи, на главите с шапки на готвачи, като че ли образуваха монтажна линия, по която се режеха зеленчуци, месеше се тесто за пица, поръсваше се със сос и сирене, а готовите пици се пъхаха в пещ на дърва, която се намираще в най-отдалечения ъгъл на помещението.

Бях полускрита зад стойка с повесени да съхнат макарони. Готвачите, които ме видяха да влизам, изглеждаха погълнати отново от

работата си. Бях забравена, невидима.

Отстъпих назад още няколко крачки и седнах разтреперана на някаква тенекия в ъгъла. Скрих лицето си в ръце и затворих очи, като се мъчех да се съвзема.

Бях абсолютно сигурна в решението си да се разделя с Кийт. Казвах си, че поне това е правилно. Но не направих ли най-голямата грешка в живота си? Притисках силно слепоочията си, опитвайки се да спра напирещата мигрена. Може би роднините бяха прави. Може би бях глупава и прекалено придиричива. Пък и всичките ми приятелки бяха омъжени, а сега и малката ми сестра. Бях ли осъдена на самота?

След известно време дълбок мъжки глас ме изтръгна от самосъжалителния ми унес:

— Ти сигурно си Кет?

Вдигнах рязко глава и с изненада видях мъж, облечен с костюм и вратовръзка, да се взира в мен. Имаше разрошена тъмнокестенява коса, която беше в пълен контраст с изрядния му вид, и с момчешки трапчинки, съвсем пък несъответстващи на бръчките около светлозелените очи и двете линии като скоби от носа до устата.

Загледах го за миг, без да знам какво да отговоря.

— Може би — продумах най-накрая. — А ти кой си?

— Майкъл — официално подаде ръка той. Вперих очи в нея за секунда, но не я стиснах.

— Майкъл ли? — повторих. Представи се, сякаш предполагаше, че името му ми говори нещо.

— Да — потвърди той. Усмихна се и се огледа. — Намирате се в моята кухня.

— Вашата кухня ли?

— Да — отвърна. Прекара ръка през гъстата си коса, при което тя застърча в още по-странни посоки.

Огледах го от глава до пети и присвих очи.

— Но вие не сте готвач.

Той се разсмя и вдигна ръце отбранително.

— Е, във всеки случай не съм професионалист.

— Не сте и управителят на ресторанта — продължих.

— Запознах се с него.

— Отново сте права — каза тайнствено.

Вдигна вежда и ми предложи ръката си. Поех я неохотно и се изправих. Като застанах до него, установих с изненада, че даже на токчета съм по-ниска поне с няколко сантиметра, което означаваше, че той е висок повече от метър и осемдесет.

— Какво имате предвид? — попитах. Вече губех търпение.

— Ресторантът е мой — изясни ситуацията, щом застанахме един срещу друг. — Искам да кажа, че аз съм собственикът. — Оглеждаше ме с усмивка. — Висока сте — добави.

Въздъгнах.

— Да, вие сте първият човек, който отбелязва този факт. — Направих пауза, след което казах: — Значи ресторантът е ваш? Казвате се Майкъл, а притежавате ресторант на името на Адриано!

Той пак се разсмя.

— Кръстих го на баща ми, който преди да умре, управляваше заедно с брат си ресторант в Италия. Това обяснение приемливо ли е?

— О! — изрекох аз.

— И така — продължи той след кратко мълчание, като явно се забавляваше. — Ще ми кажете ли какво правите тук?

Усетих, че страните ми леко пламват. Изглеждах доста глупаво.

— Ами — рекох колебливо. Не знаех откъде да започна. — Аз съм шаферката.

Майкъл се усмихна отново. Имаше нещо в зелените му очи, от което поомекнах.

— Знам — каза той. — Изпратиха ме да ви потърся.

— Така ли? Кой ви изпрати?

— Младоженецът. Изчезнали сте и той се тревожеше. Всъщност, като стана дума, аз също. Или пък да се криете между тенекиите с маслини е някакъв нов, особен сватбен ритуал, който не ми е известен?

Неволно се засмях.

— Да, криенето винаги предшества рязането на тортата.

— Ах, разбирам. — Погледна ме по-внимателно. — Трябва ли сам да се досещам или ще ми кажете какво не е наред?

Сведох поглед и престанах да се усмихвам.

— Няма — измърморих.

— Няма ли? — повтори Майкъл.

— Добре съм — казах.

— Естествено! Жените, които са добре, се промъкват и се крият в моята кухня.

Завъртях очи, но не продумах. След малко той седна на едно буре и ме покани и аз да седна. Позабавих се, после седнах неохотно.

— Значи това е сватбата на малката ви сестра? — попита той след кратко мълчание. — Колко по-малка е?

— Пет години и половина.

— Затова ли сте разстроена? Че тя се омъжва преди вас?

Вдигнах сепнато поглед.

— Какво? Не! — Въздъхнах. — Та тя е моя сестра. Радвам се за нея.

— Разбира се — каза бавно Майкъл. Гледаше ме, сякаш изобщо не ми вярваше.

— Наистина не съм разстроена заради това — настоях аз. — Знаете ли, аз изобщо не съм готова за подобна стъпка? — Млъкнах и въздъхнах. Не знаех защо се впуснах в обяснения, но изглежда не можех да млъкна, след като започнах веднъж. — Баба ми направи сцена в църквата и всички започнаха да се питат къде е гаджето ми и какво ми куца, та ще направя трийсет и пет, а още не съм омъжена — изтърсих и го погледнах нещастно.

— И? — попита той.

Ококорих се.

— Какво, и вие ли ме питате защо още не съм се омъжила?

Той се засмя.

— Не, питам къде е гаджето ви?

Погледнах го отново с присвити очи. Поколебах се и измърморих:

— Скъсах с него преди месец.

— Хм — зачуди се той. — Защо?

— Влиза ли ти в работата? — наежих се аз и минах на ти.

Майкъл вдигна рамене.

— Вероятно не.

Но по вида му си личеше, че чака отговор. Погледнах към тенекията, на което седях преди малко, и поех дъх.

— Добре — съгласих се аз и обмислих отговора си. — Той не беше моят човек. Харесвах го, но не го обичах.

— Да — рече Майкъл. Изглеждаше заинтригуван.

Поех дълбоко дъх, загледана в скута си, и продължих:

— На теория беше абсолютно подходящ. Очакваше се да си допаднем. Предполагах и си мислех, че ако бъда с него достатъчно дълго, ще се влюбя, разбираш ли? Но по този начин не се получава.

— Не — съгласи се Майкъл. — Не се получава.

Погледнах го и пак сведох очи.

— Излиза, че всички искат да се задомя, разбираш ли? А пък аз явно отхвърлям и най-добрите възможности да се омъжа.

Майкъл се умълча доста дълго. Най-накрая каза:

— Наистина ли искаш да прекараш целия си живот с човек, в когото не си влюбена?

— Не — отговорих тихо.

— Тогава си постъпила правилно. И кой го е грижа, че си на трийсет и пет?

Завъртях очи.

— Явно всички.

— Но това е тъпо — каза Майкъл. — Не е оскърбление за никого от твоите роднини и приятели. Но трийсет и пет си е цифра.

Вдигнах рамене.

— Искаш ли да чуеш друга цифра? — попита той.

Погледнах го, учудена какво има предвид.

Майкъл се усмихна.

— Шейсет. Или ако имаш късмет шейсет и пет, даже седемдесет.

— Какво?

— Броят на годините до края на живота ти — уточни той. — Но като се пресметне, ти си на една трета от жизнения си път, прав ли съм? Наистина ли искаш да изживееш следващите две трети с човек, за когото знаеш, че не е истинският?

Усмихнах се.

— Не.

— Добре тогава. Ето че стигнахме до някъде.

Очите ни се срещнаха и в един момент не можех да отместя погледа си. Обхвана ме внезапно безумно, поразително чувство, че между нас има нещо повече, отколкото би трябвало. Неволно затаих дъх и долових ясно, че и той изпадна в същото положение.

И тогава, така бързо, както се появи, мигът отлетя. Примигнах и въздъхнах дълбоко. Той се изкашля и отмести поглед. Точно в този

момент Беки реши да нахълта през кухненската врата всред облак от кремава коприна.

— Кет! — извика тя и погледът ѝ попадна, на мен. После погледна Майкъл и се смути. — Здравсти — поздрави предпазливо.

— Здравсти — отвърна той весело, като че ли ситуацията беше най-нормалната на света. — Ето я и новата госпожа Кеш! Как върви купонът?

— Ммм, много добре — отвърна Ребека. Позамълча и ме погледна. — Добре ли си? — попита. Погледна Майкъл после мен.

Усмихнах се.

— Добре съм. Майкъл тъкмо ми помагаше — обясних. Беки все още изглеждаше смутена, затова добавих: — Ресторантът е негов.

Сестра ми не отместваше очи от мен.

— Знам. Срегнах се с него миналия месец, за да обсъдим менюто. Срещата, която пропусна заради някакви спешни сметки. — Местеше поглед ту към него, ту към мен. — За какво, по дяволите, ти помага наред кухнята?

Понечих да отговоря, но Майкъл ме изпревари:

— Сестра ти ме разпитваше за видовете зехтин — избъбри. — Тъкмо ѝ обяснявах каква е разликата между virgin и extra virgin.

Сподавих смеха си. А Беки продължаваше да ни гледа подозрително.

— Много добре. Но се надявам, че вече ще можеш да се върнеш при гостите — каза тя, — особено като се има предвид, че си шаферка. Няма ли да бъде по-удобно да разискваш въпроса за зехтина по-късно?

Сега вече изглеждаше ядосана.

— Да, разбира се — съгласих се веднага. — Извинявай.

Обърнах се към Майкъл и му се усмихнах.

— Благодаря. — Той също ми се усмихна и аз добавих: — За урока какви видове зехтин има.

— Надявам се, че ти е помогнал да се почувстваш малко по-добре — каза той. Хвърли поглед на Беки, после на мен. — Зехтинът — поясни.

Подсмихнах се.

— Благодаря — благодарих отново. Обърнах се и тръгнах след Беки, която вече бе излязла като хала от кухнята, мърморейки под нос. Но дълбокият глас на Майкъл ме спря, преди да прекрача прага:

— Почакай — каза. — Ако искаш да обсъждаме зехтина пак, бихме могли да вечеряме някой път заедно.

Сърцето ми се разтуптя. Погледнах го сепнато. Значи не съм си въобразявала, че изглежда леко нервен.

Преди да успея да го спра, един глас, който никак не приличаше на моя, изрече:

— Чудесно.

— Какво ще кажеш за понеделник? — попита той.

Поех дълбоко дъх.

— Понеделник ми се струва удобно.

— Добре. — Майкъл ми се усмихваше, докато пишех името си и телефонния си номер на листче хартия. Погледна го, преди да го прибере в джоба си. — Радвам се, че се запознах с теб.

— Да — казах, поклатих глава и се усмихнах. — Аз също се радвам, че се запознах с теб.

ТРЕТА ГЛАВА

В понеделник сутринта както обикновено пристигнах на работа точно в седем и трийсет преди всички.

— Защо, госпожице Конъли? — възкликна Майлс, който охраняваше сградата и всяка сутрин ме поздравяваше. — Сватбата на сестра ви не беше ли през този уикенд? Бях сигурен, че по изключение днес ще закъснеете.

— Защо, господин Паркър — отвърнах, като не се обръщах към него по име, понеже и той отказваше да ме нарича с малкото ми име. — Мислех си, че досега сте ме опознали по-добре.

Той се засмя:

— Вярно е, госпожице Конъли. Мога да си сверя часовника според вашето пристигане и тръгване.

Разсмях се, но ми прозвуча фалшиво, докато влизах в асансьора и пожелавах на Майлс „приятен ден“. Знаех, че се шегува, но беше прав.

Седнах на бюрото в моята преграда на безлюдния четирийсет и втори етаж, а думите му не ми даваха мира.

Принципната Кет Конъли.

Принципна.

Принципна означава досадна. Без изненади. Без да разчита на късмет. Без нито секунда живот на ръба.

Но „принципно“ е нещо хубаво, нали? Надеждно, безопасно, предвидимо. Винаги съм се гордяла, че съм човек, на когото може да се разчита, винаги е налице и по чиято всекидневна поява пазачът може да свери часовника си, човек, който идва рано на работа и си отива късно, който прави всичко възможно близките му да са заедно, докато хората около него се разделят.

Невинаги съм била такава. Но след като майка ми ни напусна, само по този начин оцеляхме. Ипотеката и сметките пак трябваше да се плащат, вечерята да се сервира и къщата да се чисти.

Беки беше твърде малка. Татко беше твърде съсипан.

Останах само аз.

В рутината и последователността намирах утеха, след като мама ни напусна. По-трудно е да изпитваш тъга, когато имаш списък с двайсет задачи и разписание, с което всеки трябва да се съобразява.

Не че имаше нещо лошо в това. Даже си мисля, че това внимание към детайлите, тази прецизност и сигурност, ме тласнаха да получа високи оценки в гимназията, стипендия в Нюйоркския университет и стабилна работа като счетоводителка в „Пафър и Хамлин“, една от най-прочутите фирми в Манхатън. Работех там от дванайсет години и на всеки шест месеца, като по часовник, получавах неотменно стабилно повишение.

Струва ми се, че единствената пукнатина в моя прилежно подреден живот беше, както изглежда, че бях абсолютно неспособна на любовна връзка.

„То е, защото не можеш да контролираш поведението и чувствата на хората, както контролираш числата“ — подхвърли ми веднъж Беки. Лесно ѝ е на нея. Тя беше усмихната, вятърничава бавачка на половин работен ден, разхождаше кучета пак на половин надница, живееше от заплата до заплата и явно изобщо не ѝ пукаше. Не полагаше никакви усилия в живота си и въпреки това нещата ѝ винаги се поддържаха. Нейният апартамент в евтин жилищен комплекс буквално ѝ изпадна за смешно малка сума благодарение на възрастен клиент, чиято военна част бе свикана на действителна служба същата седмица, когато Беки беше изгонена от нейното жилище. Всеки път, щом губеше работата си на бавачка поради преместване на семейството или пък защото детето беше пораснало, само след няколко седмици като с магическа пръчка се появяваше друга работа. Никога не оставаше без сериозно гадже повече от два месеца, след като в осми клас за пръв път започна да ходи с Джейми Алън.

Беки нарушаваше всички правила и изглежда живееше като в приказка.

Аз живеях по правилата и изглежда се носех към задънена улица.

* * *

До единайсет същата сутрин не бях свършила почти никаква работа, което беше необичайно за мен. Дори Крис, която седеше в преградата до мен и през изминалите шест години стана най-добрата ми приятелка, го забеляза.

— Витаеш в облаците — отбеляза тя с въпросително вдигната вежда, когато за пореден път въздъхнах срещу екрана на компютъра. Както обикновено тоалетът ѝ беше в крещящи цветове, сякаш изпаднал направо от шейсетте. Преди да миряса и да се омъжи, да роди две деца и да стане счетоводителка, беше прекарала края на деветдесетте размахвайки знамена на мира и участвайки в мирни демонстрации в Сан Франциско. Почувствах, че по страните ми плъзва лека руменина, и затворих бързо прозореца на компютъра, в който се взирах.

— Не витая — излъгах. — Само проверявах нещо.

— Хм — изсумтя Крис. Беше ми ясно, че не ми повярва. — Нали знаеш — добави, като се подсмиваше, — разрешено ти е да се помотаеш от време на време.

— Не и в работно време — отговорих тихо.

Крис завъртя очи и тръсна черните си къдрици.

— О, моля те! — рече. — Че къде другаде се мотаеш? Ти винаги си тук!

Усмихнах се и завъртях глава. Тя все ме занасяше заради моята безупречна служебна характеристика и заради склонността ми да идвам рано на работа и в края на деня да си отивам една от последните. Всъщност се бе изправила и ме бе освиркала донякъде на шега, поне на годишния служебен купон, когато ме наградиха за най-стриктно спазване на дисциплината за трета поредна година. „Това е странно“ — бе промърморила.

Не беше никак странно. Не и за мен. Не боледувах, тогава защо да се възползвам от болнични дни, без да ми се налага? След като фактически нямаше с кого да прекарам ваканцията си, защо да си взимам отпуската и да обикалям по света сам-сама? Всичките ми приятелки от университета бяха омъжени; сестра ми заминаваше с гаджетата си; а баща ми живееше в Бруклин и не беше необходимо да отсъствам от работа, за да го видя. Освен това, ако си вземех отпуската, щеше да ми се струпва огромно количество работа, от което щях да се побъркам, като се върна. На кого му трябваше такава бъркотия?

Единствената ми импулсивна постъпка беше, когато отидох в Рим през лятото между предпоследната и последната година в университета. И то благодарение на баща ми, който ме убеди, че трябва да попътувам и да видя света, и че на тях с Беки нищо няма да им се случи за два месеца и половина.

Това пътуване беше една голяма грешка. Тревожех се ужасно за двамата през първите дванайсет дни. И после се запознах с Франческо, чернокос и зеленоок италианец с мотоциклет „Веспа“, седем години по-голям от мен. Тогава за пръв и последен път в живота си бях импулсивна и неразумна. За пръв и последен път наистина се влюбих, макар че сега се чудя дали е било така. Възможно ли е човек да се влюби толкова внезапно? Може би се дължеше на възбудата, че бях на друго място, където не трябваше да се грижа за никого, освен за себе си. Но и сърцето ми беше разбито тогава за пръв и последен път, въпреки че се разделихме, защото аз си тръгнах в края на лятото. Още не ми се вярва, че дотам изгубих самообладание. След това се заклетх повече никога да не бъда толкова лекомислена.

Но докато годините се нижеха, започнах да се питам дали пък не сгреших.

Погледнах крадешком Крис. Тя се беше обърнала с гръб към мен и отново чаткаше бясно по клавиатурата.

Аз също се обърнах към моя компютър. Хвърлих още един поглед на Крис и отворих страницата, която преглеждах преди малко. Наистина се бях размотавала. Но работата беше там, че не можех да изхвърля от главата си сладкия собственик на ресторанта. И най-лошото — все още не ми се беше обадил. Вярно, запознахме се едва преди ден и половина. Но нима не ме покани на среща тази вечер?

И ето ме в понеделник сутрин, когато, вместо да работя усилено и да пресмятам числа, прелиствах уебсайта на ресторанта „При Адриано“, където не открих биография на собственика, а само цялото му име, което беше Майкъл Еванджелисти, и го потърсих в „Гугъл“, като се надявах да открия някоя пикантна подробност.

Намерих само кратка статия в „Ню Йорк Поуст“ по повод откриването на ресторанта преди две години. Очаквах жадно да погълна всяко сведение, което интернет можеше да ми предостави. Хвърлих отново поглед на Крис, която беше погълната от работата си, и реших, че ако тя погледне към мен, ще имам също толкова зает вид.

Статията от „Поуст“, съвсем кратка, се появи на екрана и аз я прочетох бързо, като си отбелязвах оскъдните факти и малко по-задълго се вгледах в миниатюрната снимка на Майкъл, точно толкова привлекателен, колкото си го спомнях.

Майкъл е бил на четирийсет и две, когато е писана статията, което означаваше, че сега е на четирийсет и четири. Беше по-стар, отколкото си мислех, фактически по-стар от мен с десетилетие, независимо от момчешките трапчинки и жизнерадостния смях. Преди да отвори ресторанта, беше работил в издателската сфера. Беше започнал бизнеса със съдружник, който бе финансира началото, без да участва пряко в работата, а Майкъл се беше заел с управлението. Колкото до това защо се е отказал от предишната си работа и внезапно се е заел с ресторантьорство, статията цитираше Майкъл, който казал, че е заради майка му, която наскоро починала и с нея често обсъждали въпроса за отварянето на ресторант. Неочакваната ѝ смърт го накарала да осъзнае, че човек не може просто така да си седи и да чака мечтите му да се сбъднат. Трябва да се постарее да се сбъднат, преди да е станало прекалено късно. „Баща ми почина, когато бях на дваайсет — цитираха се думите му в статията и сърцето ми се разтуптя от този факт, който ми бе добре познат. — Той готвеше превъзходно и винаги ме водеше със себе си в Рим, когато се връщаше там, за да се види с роднините си. Прекарвах всяко лято с братовчедите и братовчедките си. Те всички живеят в Рим, където е отраснал и баща ми. Там се научих да готвя и там се научих какво е страст към храната. С майка ми често си говорехме да отворим ресторант, който да въплъщава тази страст, и какъв по-добър начин да почета паметта на баща си от това да го нарека с неговото име.“

Статията завършваше с кратка бележка на критика, който определяше кухнята като „великолепна италианска“, хвалеше приглушеното осветление и високите тавани, пиците, изпечени на дърва, и апетитното благоухание на хляб и зехтин. Като прочетох последните думи, се разсмях високо, като си спомних разговора за зехтина с Майкъл. За съжаление това възбуди любопитството на Крис и тя ме погледна захилено.

— Мотаеш се — заяви триумфално. — Знаех си!

Усетих, че се изчервявам.

— Не, не се мотая — възразих неубедително.

Тя завъртя очи.

— О, моля те! Че кога за последен път нечи разходи са те разсмивали?

Опитах се безуспешно да престана да се хия. С вдигната вежда Крис стана от мястото си, направи няколко крачки, колкото бе разстоянието между нашите прегради, и застана зад гърба ми.

— Е? — попита. — Какво гледаш?

Не отговорих, но тя вече четеше над рамото ми.

— На вестникарска статия ли се смееш? — попита след минутка. Обърнах се и я погледнах. Видът ѝ бе озадачен.

— Там беше сватбата на Ребека — отговорих вяло.

— О! — промълви Крис. — И все пак не разбирам какво е толкова смешно.

Наведе се над мен и хвана мишката. Започна да превърта към началото на статията. Щом главата на Майкъл се показа, престана да търси.

— Ах! — възкликна и само толкова.

Почаках да се доизясни, то тя не каза нищо повече. Така че попитах колебливо:

— Какво?

— Дали има нещо общо с този сладур от ресторанта?

Погледнах я виновно.

Тя се захили.

— Ах, значи твоят уикенд е бил много по-интересен, отколкото признаваш! — каза тя.

— Нищо нямаше — отвърнах. Прекалено бързо навярно.

Крис се разсмя.

— Не намеквам, че си се натискала със сладура между тенекиите със зехтин или там каквото има — възкликна тя.

Пребледнях.

— Да разбирам ли, че си се запознала с него? — настояваше тя.

Кимнах.

— И?

— И... нищо. — Свих рамене. — Стори ми се мил.

— Мил ли?

— Да — казах. — Мил, в смисъл на внимателен. Мил означава... мил.

Крис ми се изплези.

— Да, бе! Благодаря за дефиницията. А сега ще ми разкажеш ли какво се случи?

Помълчах, после се примирих. Крис попиваше съсредоточено какво бях подслушала в тоалетната, как се бях скрила в кухнята и как Майкъл ме беше открил между тенекиите със зехтин.

— Тук определено се е получила химическа реакция — отбеляза тя, когато млъкнах.

Изчервих се.

— Покани ме да излезем — избъбрих.

Крис се захили изведнъж.

— На среща ли, тъй да се каже?

— Не знам. Така си мисля. Но не ми се обади.

Тя тъкмо отвори уста да отговори и мобилният ми телефон завибрира върху бюрото. Спогледахме се, после се вторачихме в екрана. Номерът беше непознат.

— Даде ли му твоя номер? — попита Крис.

— Да.

— Сигурно е той, звъни ти от ресторанта! — каза тя. — Отговори!

Поколебах се. Телефонът пак завибрира.

— Отговори! — повтори Крис още по-нетърпеливо. Аз не се помръднах и тогава тя се пресегна, натисна копчето и ми подаде телефона. Сега вече нямаше накъде да бягам.

— Ало? — казах.

— Кет? — Познах гласа на Майкъл веднага. — Обажда се Майкъл. Запознахме се в събота вечерта. Много съжалявам, че не ти се обадих вчера. Денят беше ужасно натоварен и когато приключих с работата, вече беше единайсет. Помислих си, че е много късно да ти звъня.

— Няма проблем — отвърнах възможно най-нехайно. Дадох на Крис да разбере, че е той, и тя направи няколко радостни танцови стъпки. Притиснах ръка към устата си, за да не се разсмея.

— Ами, хм, още ли си навита да вечеряш с мен — попита Майкъл. — Знам, че поканата ми е кажи-речи в последната минута, но има едно малко заведение, в което приготвят фондю. Намира се съвсем

близо до моя ресторант и възнамерявам там да запазя маса, ако нямаш нищо против.

Засмях се.

— Струва ми се приятно — казах възможно най-непринудено.

— Добре. — Усетих, че си отдъхна. — Толкова съм отвикнал от тези неща.

Прииска ми се да попитам какво има предвид. Току-що се е разделил с приятелка ли? Или няма време за срещи? Но предпочетох да не водя този разговор по телефона. Така че му казах да ме чака в осем часа в неговия ресторант и че това фондю звучи страхотно.

Затворихме и погледнах глуповато Крис, която още стоеше до моята преграда и ми се хилеше.

— Фондю, а? — попита тя. — Намирисва ми на романтика.

— Нима? — Поех дълбоко дъх. — Знам, че ще прозвучи тъпо, но имам добро предчувствие за този човек.

Крис ми намигна.

— Знам. Пролича си. Не съм виждала тази отсянка на червеното по лицето ти, откакто се сблъска с онзи сервитьор на служебния купон и целият поднос с чаши, пълни с вино, се изсипа върху господин Хамлин.

Разсмях се.

— Знаеш ли, като че ли потръпвам. Това смахнато ли е?

— Не — каза Крис. — Това е добър знак. Така трябва да се чувстваш.

— Да, бе! — Усмихнах се и погледнах Майкъл, който ми се усмихваше от екрана на компютъра. — Смахнато е, нали?

* * *

Взех такси от моя жилищен квартал със сгради без асансьор на Източна седемдесет и шеста, където заемах апартамент с една спалня, и пристигнах в ресторанта пет минути преди осем. Сама не можех да повярвам колко съм нервна; обикновено запазвам хладнокръвие и не се разсейвам преди среща, но пък моите срещи обикновено са били уговорени от доброжелателни приятели или съм се срещала с мъже, с

които съм се запознавала по служба и е трябвало да се увещавам, че са вълнуващи.

Влязох в ресторанта и помолих салонната управителка да повика Майкъл. Тя ме изгледа от глава до пети, сви устни и без да бърза, тръгна да го търси. Той се появи след малко, засмян до уши.

— Значи така изглеждаш, когато не се криеш в моята кухня — огледа ме развеселено.

Почувствах, че се изчервявам.

— И? — попитах аз и погледнах смутено масленозелената си пола и бледорозовата тънка блузка.

— Мисля, че си най-хубавата жена, която е украсявала тенекия със зехтин.

Разсмях се.

— Добре. Ще го запомня.

— Но искам да знаеш, че не го казвам на всички жени, които срещам в моята кухня — добави сериозно.

— Ами, добре — отвърнах без следа от вълнение. — Бях се притеснила за миг.

Той стоеше, триеше ръцете си и пристъпваше от крак на крак. Усетих изведнъж, че леко се смущава.

— Ще тръгваме ли? — попита, пристъпи към мен и ми предложи официално да го хвана под ръка, както церемониалмайсторите отвеждат булките до олтара.

Усмихнах се и мушнах ръка под неговата. Докато отивахме към входа, не можах да не забележа, че салонната управителка ни изпраца с поглед.

* * *

Няма да преувелича, ако кажа, че срещата с Майкъл беше най-приятната от много време насам, даже по-вълнуваща от онези няколко вълшебни първи срещи с Франческо в Рим преди много години.

Никога не бях общувала с човек, с когото разговорът да тече така леко или пък да ме разсмива толкова много. Умееше да разказва вицове и истории и докато отивахме към ресторанта със специалитетите от топено сирене и месни аламинути все така хванати спокойно под ръка,

той ми разказа за решението си да отвори ресторант и как се е борил с банката, за да докаже защо заслужава да му се отпусне заем.

— Тук това никак не е лесно — поклати глава. — Когато дядо ми е отварял ресторант в Рим преди петдесет години, трябвало е само да обещае на банкерите безплатен обяд за цял живот.

Разсмях се.

— Дядо ти ли има ресторант в Рим?

— Имаше — поправи ме Майкъл. — Почина доста отдавна. Чичо ми го върти, откакто се помня.

Замлъкна, щом стигнахме ресторанта, който се наричаше „Лакомник със залък“. Стана ми смешно, като видях фирмения знак на вратата, който представляваше коте, седнало в единия край на лунния сърп, потапящо прибор за фондю в съзвездие от сирене.

Щом се настанихме на нашата маса, Майкъл продължи да разказва:

— Когато бях малък, татко ме водеше в Рим по за два-три месеца всяко лято. Нямам братя и сестри, но имам безброй братовчеди и братовчедки там. Научих тях и техните приятели да говорят английски, а те ме научиха как се върти ресторант. Братовчедите ми още работят при чичо ми. Сигурен съм, че скоро те ще поемат ресторанта. Това е едно от най-хубавите неща в Италия: бизнесът е семеен.

Закимах усмихнато.

— Къде се намира ресторантът?

— Недалеч от Пантеона. Познаваш ли Рим?

— Прекарах едно лято във Вечния град.

— Занасяш ме! — учуди се той. — Само не ми казвай, че имаш и роднини в Рим.

Поколебах се. Доколкото знам, родителите на майка ми и нейната сестра живеяха там, но през моята лятна римска ваканция умишлено не ги потърсих. Знаех къде да ги открия, ако поискам. Притежаваха магазин за шалове и вратовръзки на площад „Колона“, но не се реших да отида. Ами ако и те не ме приемат? Но постоянно се взирах в лицата на хората по улицата и се питах дали ще видя у някой непознат тъмнозелените очи на моята майка, или ще чуя звънък смях, подобен на нейния. Сякаш търсех призрак.

— Не — отрекох най-накрая. — Нямам.

Думите прозвучаха неестествено, както понякога се случваше с лъжите.

— Хареса ли ти? — попита след малко Майкъл.

Примигнах смутено срещу него.

— Какво?

Той се усмихна.

— Рим. Хареса ли ти градът?

Не отговорих веднага. Помислих си как, макар и да звучи странно, се чувствах едновременно разтревожена и закриляна, когато майка ми беше около мен. Помислих си за Франческо, първият мъж, в когото се влюбих, независимо от това, че любовта ни продължи само едно лято. Той ми писа няколко пъти, след като се върнах в Щатите; не можел да поддържа връзка при това разстояние. Помислих си за свободата, която почувствах, свободата да идвам и да си отивам, когато си поискам, свободата да скитам из улиците и по изключение свободата да се тревожа само за себе си.

— Обожавам го — рекох тихо.

Майкъл засия.

— Аз също. Кое е любимото ти място в града?

Дори не бе необходимо да мисля.

— Мостът при замъка Сант Анджело.

Майкъл се сепна изненадано.

— И на мен това е едно от любимите ми места.

Усмихнах се, въздъхнах и продължих:

— Звучи глупаво, но винаги когато ми е било тъжно или е трябвало да размишлявам, или да взема важно решение, отивах там. Имам предвид, че хиляди хора минават покрай теб, но никой не те поглежда. Като че ли си седиш сред множеството и гледаш света.

— Съгласен съм — потвърди Майкъл меко. Сега ме погледна различно. Хареса ми онова, което видях в очите му.

Поръчахме сирене фондю и бутилка совиньон блан, разисквахме весело храната, разказвахме си истории от детството, споделихме какво най-много ни привлича в Рим, какво обичаме и какво мразим в работата си.

Открихме, че като деца сме били ненаситни читатели, даже, че са ни харесвали едни и същи книги. Той си призна смутено, че чел поредицата за добрата Нанси Дрю на майка си, след като свършил

всичките мистерии за момчета от серията „Харди“, както се полагало, а аз се разсмях и казах, че аз също съм чела момчешките книги заедно с онези за момичета. В гимназията и двамата бяхме харесали Скот Фитцджералд, след като бяхме прочели „Великия Гетсби“, и двамата бяхме проявили интерес към английската класика на дваайсет години. И двамата бяхме възпитани в католическа религия, но си признахме, че макар и да вярваме в онова, което ни бяха учили като деца, не ходим на църква така често, както се полага, и по този повод чувствахме известна вина. Харесвахме „Полет с Конкор“ и „Антураж“. Открехме още, че имаме еднакъв еkleктичен вкус за музика. Бяхме ходили на концерт на Елтън Джон и Били Джоел, когато бяха на турне в Щатите; на последния концерт на „Рейдиохед“ в Ню Йорк; два пъти бяхме ходили да видим Гийом Рич, на шоуто на сестрите Хейзъл на Тървинг Скуеър преди няколко години, когато групата на Пат Макгий от Вирджиния подгръ публиката. И двамата си бяхме купили последния албум на Манди Мур, и за двама ни нямаше по-талантливи автори на песни и изпълнители от Пол Маккартни и Джон Ленън.

Когато се появи нашият десерт от шоколад фондю, вече тръпнех и бях по-неспокойна отколкото в началото на срещата. Всичко беше толкова безупречно. И изведнъж като че ли усетих предчувствие за нещо лошо.

— А колко пъти си ходила след това в Рим? — попита Майкъл, прекъсвайки този пагубен мисловен процес, и натопи парченце банан в разтопения шоколад.

— Само тогава.

Той замръзна както беше потопил пръчицата с банана в шоколада.

— И повече не си ходила!

Поклатих глава.

— Защо?

Свих рамене.

— Нямах причини да отида повторно. Животът ми е тук. Имам хубава работа. Сестра ми се нуждаеше от мен, когато беше по-малка. Предпочитам да съм близо до баща си, в случай че съм му необходима. Нали разбираш?

Майкъл се взираше внимателно в лицето ми.

— Не — изрече, — не разбирам. — Изглеждаше леко притеснен. — Но това е град, който обичаш. Никога ли не си се опитала да се върнеш там? Защото си го приела като нещо нередно ли?

Свих рамене и се почувствах глупаво.

— Не зная — смънках.

Майкъл се умълча. Погледнах го с очакване да видя укор. Но вместо това той изглеждаше загрижен.

— Трябва да отидеш пак — каза тихо. — Ние с теб знаем по-добре от всеки друг, че животът понякога е твърде кратък, нали?

Свих рамене. Престорих се, че думите му не означават нищо особено за мен. Но в действителност ме засегнаха дълбоко. Беше прав. Животът е кратък. Дори ако изживееш всичките си години, както е отредено на нормален човек, понякога пак като че ли не достигат. А аз всъщност не бях и живяла, нима не беше така? Сърцето ми се сви.

— Както и да е — продължи Майкъл, изглежда усети, че пак потънах в моите мисли и че думите му са ми въздействали по някакъв начин. — Стига по този въпрос. Ще имаме предостатъчно време да говорим за Рим в бъдеще, нали?

Усмихнах му се.

— Да.

Стана ми приятно, че спомена бъдещето, сякаш беше установен факт. От това се почувствах малко по-сигурна. Обичах сигурността.

Той се покашля.

— Прекарах наистина чудесна вечер с теб.

Усмихнах се.

— Аз също.

— Бих искал да се срещнем пак скоро — каза той.

— И аз бих искала.

Усмихвахме се един на друг доста дълго.

След петнайсет минути тръгнахме бавно към ресторанта на Майкъл. Той предложи да се поразходим и да пийнем някъде по чаша вино, но трябваше първо да мине през ресторанта и да остави на управителя един просрочен чек. Имал намерение да му го даде порано, но забравил.

Щом пристигнахме там, Майкъл се поколеба, после се приближи до мен. Светът около нас сякаш замря, когато сложи ръка на талията ми, а другата на едната ми страна. Погали ме нежно е палец, впил очи

в моите. Затаих дъх, когато притвори очи и започна бавно да свежда глава към моята, докато устните ни се докоснаха съвсем деликатно.

Беше идеално.

Замръзнахме така за малко, времето спря, устните ни едва-едва се докосваха и после целувката стана по-страстна. Сигурно бях оглупяла да целувам мъж, когото почти не познавах, пред входа на неговия ресторант, на оживена улица в Манхатън. Но вместо това чувствах само как тръпна. Замаях се. Беше най-прекрасната целувка в живота ми. Той продължи да ме прегръща нежно, да гали страната ми с деликатните си пръсти, после зарови другата си ръка в косата ми. Целувката като че ли продължи безкрайно и когато най-после се откъснахме един от друг, бях останала без дъх. Явно той също.

— Божичко! — промълви, впил очи в моите. Отстъпи назад и прокара ръка през косата си. — Божичко! — повтори.

— Божичко! — казах и аз. Знаех, че се изчервявам, но вече не ме беше грижа.

Майкъл се изкашля и примигна няколко пъти.

— Аз, хм, ще отида набързо да оставя чека — кимна към вратата на ресторанта. — Ще влезеш ли да ме почакаш? И после ще се поразходим.

— Да — съгласих се аз.

— Много добре. — Той ми се усмихна. — Защото си мисля, че бих искал пак да те целуна.

Сърцето ми се разтуптя.

— А пък аз си мисля, че идеята ти е превъзходна.

Лицето му грейна в усмивка.

— Веднага се връщам.

Целуна ме леко по устните. После отвори вратата, направи ми път и двамата влязохме в тъмното фоайе пред салона в ресторанта. Покани ме в кабинета си, веднага вдясно, и ми каза да се настаня. Седнах на един от фотьойлите пред бюрото му, а той отиде да потърси управителя.

Върна се след няколко минути.

— Знаеш ли, хрумна ми нещо — каза, влизайки. — Ще ти дам номера на една жена в Рим, моя позната, която дава стаи под наем за месец. Стара семейна приятелка е.

— Наистина си убеден, че трябва да отида пак там, нали?

Той се засмя.

— Просто си търся повод да ти дойда на гости. Няма ли да ме приютиш на твоя диван?

— Много дръзко за втора среща.

— Надявам се втората ни среща да е преди това — подчерта той и задържа погледа ми само секунда повече от необходимото. Почувствах как по страните ми плъзва руменина, докато му се усмихвах. Майкъл написа нещо на листче и ми го подаде. Погледнах го. Беше име на жена — Карина, телефонен номер и думата *Сквизито*.

— Това е името на ресторанта, в който работи — разясни той. — Намира се точно до Пантеона. Не съм разговарял с нея от две-три години, но ако ѝ кажеш, че ме познаваш, ще те приеме веднага, сигурен съм.

— Имам чувството, че разговарям с туристически агент — усмихнах се аз. Сгънах листчето и го прибрах в портфейла си, но знаех, че ако наистина се реша да отида в Рим, вероятно ще отседна в хотел. Но не исках да обиждам Майкъл, който очевидно правеше всичко възможно, за да ми помогне.

— Ще тръгваме ли? — попита той.

Кимнах и станах. Майкъл се приближи до мен и се гледахме дълго. Притегли ме в прегръдките си, притисна ме до себе си и ме целуна бавно и нежно. Беше като сън. Можех да остана така завинаги.

Но очарованието бе нарушено от пукането на балонче, което салонната управителка правеше с дъвката си, а самата тя се появи внезапно на вратата.

— Господин Еванджелисти? — обърна се към него колебливо. Ние рязко се отдръпнахме един от друг, като че ли вършихме нещо нередно. Тя местеше нерешително поглед ту към мен, ту към него, после се покашля.

— Ами, търсят ви по телефона.

Той я погледна.

— Не можете ли да приемете съобщението?

Сега вече тя се притесни. Погледна ме отново и се покашля. Обърна се пак към Майкъл:

— Ами, обаждат се тъща ви.

Изстинах.

Той сведе веднага очи към мен, които без съмнение само за миг бяха помътнели.

— Тъща му ли? — повторих толкова пискливо, че сама не познах гласа си.

Момичето ме погледна бегло и кимна.

— О, боже! — промърморих. Като че ли някой ме зашлеви и аз още бях замаяна от удара. Нима си бях въобразила близостта помежду ни, наелектризирания въздух, химията? Нима щях да му стана любовница, без да знам нищо? Или пък си е въобразявал, че ще се съглася да участвам в играта му, само защото съм на трийсет и пет, емоционална, без гадже и досадна? Като че ли си нямам друга работа, освен да се занимавам със сладкодугмен собственик на ресторант, на всичкото отгоре женен!

Не ми се вярваше, че едва не хлътнах. Вместо трепета, който изпитвах, започна да ми се повдига.

— Страхотно — промърмори Майкъл, сякаш обезкуражен, че неудобната малка подробност за неговия брак е излязла наяве твърде не навреме. — Хм, чуй ме, Кет, не е така, както си го мислиш.

Доплака ми се. Но никога не плачех пред мъж. Нямахше точно сега да се разрева за пръв път пред някого, когото почти не познавах и за когото си бях съставила съвсем погрешно мнение.

— Не е необходимо да обясняваш — заявих решително. Вече се приготвих да си тръгна.

Майкъл изглеждаше още по-съкрушен от внезапната ми студенина. Не знаех какво очакваше. Да скачам от радост ли, че бях започнала да се влюбвам в женен мъж и че току-що споделих най-прекрасната целувка в живота си с мъж, който е съпруг на друга жена?

— Но, Кет! — възкликна Майкъл. Прокара и двете си ръце през косата с явна тревога. — Това е... искам да кажа... аз... — Сякаш загуби дар слово. Чаках и го гледах унищожително. — Това е... имам предвид, че тя само живее при нас и, въ... — Гласът му заглъхна.

— Тъщата ти живее с вас! — повторих аз. Изсумтях. — О, чудесно! Става все по-интересно.

— Не, това е недоразумение — продължи Майкъл.

— Искан да кажа, да, вярно е, но не е в този смисъл. Искан да кажа, че не разбираш. — Изглеждаше отчаян. Обърна се към

момичето: — Анелиз, ще ѝ предадеш ли, че ще се обадя след няколко минути.

Тя се подвоуми и ме погледна.

— Господин Еванджелисти, тя каза, че става въпрос за дъщеря ви.

— Дъщеря ли? — повторих. — Имаш и дъщеря!

И това ли щеше да ме сповети в живота? Имал жена и деца! Почувствах, че не ми достига въздух, сякаш нещо тежко притисна изведнъж гърдите ми.

— Моля те, почакай ме тук, ще ти обясня всичко — каза Майкъл. Изглеждаше паникьосан. — Аз, тъх, наистина трябва да се обадя. Тя никога не звъни. Сигурно е нещо спешно. Аз... аз... извинявай.

След това излетя от кабинета, а аз стоях, изгубила способността да се движа. След като той изчезна към кухнята, поех дълбоко дъх и се отърсих от вцепенението. Трябваше да си тръгна. Внезапно изпитах желание да бъда колкото се може по-далеч от това място. Погледнах салонната управителка, която още стоеше до вратата и ме зяпаше.

— Невероятно — промърморих. — Жена ли има?

Тя ме позагледа, после кимна.

— Тъх — произнесе. После завъртя очи с отегчен вид и започна пак да пука балончета с дъвката си. И защо не? Беше на осемнайсет или деветнайсет. Целият ѝ живот беше пред нея.

Моят, от друга страна, все повече ме притискаше, като ми оставяше всеки ден по-малко и по-малко възможности за щастие.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

— Нещастник! — произнесе се сестра ми по-късно същата вечер и гласът ѝ звучеше по-отблизо и по-ясно, отколкото се очакваше, като се имаше предвид, че беше на хиляди километри, в Коузъмел на меден месец. Обади се само да ме чуе, но веднага усети, че гласът ми звучи особено.

Разказах ѝ какво се случи с Майкъл.

— И най-лошото е, че не мога да проумея как ме подведе, разбираш ли?

Беки въздъхна:

— Грешката не е твоя, Кет. Точно в момента не си в най-добра форма. И той се е възползвал от това. Или поне се е опитал.

Примигнах и се помъчих да се овладеея, въпреки че седях на бюрото си вкъщи.

— Става въпрос за това, че той ме накара да се почувствам... — позамислих се за точната дума и се сетих: — обнадеждена. Вдъхна ми надежда за пръв път от много време насам. Като че ли срещнах човек, който е различен, разбираш ли?

— Внушил ти го е — каза меко Беки.

— Да, но ме накара да се замисля. Само си стоя и чакам отчаяно да ми се случи нещо в живота, нали така? Може би не съм срещнала любим човек, защото сама се затварям.

Беки се умълча за момент.

— Не зная дали причината е точно тази — каза тя.

— Ами ако е тази? — попитах и ме обзе внезапно чувството, че времето се изнизва прекалено бързо, както пясъкът в пясъчен часовник, и че трябва незабавно да направя нещо, за да го спра. — Какво като си седя в моята миниатюрна преграда ден след ден, отивам и се връщам от работа и живея по този установен начин, без да имам понятие как да се измъкна?

Беки въздъхна:

— Но, Кет, това си ти.

Думите ѝ ме жегнаха. Беше права.

Беки се помъчи да ме утеши, но дочух в далечината гласа на Джей и се досетих, че е разсеяна. Как да я виня. Беше нейният меден месец. Не ѝ бе до мен.

— Хайде, отивай да се забавляваш — казах уверено. — И да направиш много снимки!

— Дадено, сестрице. — Усещах усмивката ѝ по телефона. — Честно, не се тръшкай за този Майкъл. Той е глупак. Светът е пълен с такива като него. Още не си срещнала любимия човек.

Без всякаква причина, а може би разговорът за Рим снощи ми напомни за него, лицето на Франческо — мургаво и изваяно — изплува в ума ми така ясно, като че ли го бях видяла вчера.

— Да — рекох неопределено. — Може би не съм.

Но докато пожелавах на сестра си приятно прекарване и ѝ предавах поздрав за Джей, и да се забавлява много, образът на Франческо не изчезна.

Може би не бях срещнала още подходящ човек. Може би е бил пред очите ми през цялото време преди повече от десетилетие, но аз съм се изплашила да направя скок в неизвестното и да разбера.

* * *

Същата вечер лежах с широко отворени очи, мятах се и се въртах. Колкото повече нощта напредваше, толкова по-нешаствна се чувствах. Мразех такива нощи. Трябваше да стана в шест сутринта и както всеки ден да правя половин час йога, преди да се окъпя, да изсуша косата си със сешоар и в седем и петнайсет да тръгна за работа. Знаех, че ако не поспя, на другия ден ще се чувствам много зле.

Но не тази мисъл ме безпокоеше. Онова, което наистина ме тревожеше, беше, че не можех да изхвърля от ума си Франческо. Колкото повече се мъчех да забравя женения собственик на ресторант, толкова повече се вкопчвах в спомена за Франческо.

И така в 12:15 най-накрая светнах нощната лампа и отидох в дневната. Запалих лампата на бюрото си и отворих най-долното

чекмедже. Извадих бавно кутията със спомените, в която не бях поглеждала, откакто я бях прибрала преди години.

Седнах на дивана с кутията в скута и я отворих предпазливо, като че ли едно невнимателно движение щеше да прикани стария ми живот да нахлуе в новия с бързина, за която не бях подготвена.

Най-отгоре се показва снимката на Франческо, последната, която му направих сутринта, преди да си замина от Рим. Тогава го видях за последен път. Тази негова снимка беше любимата ми. Бях станала рано онази сутрин, за да си прибера нещата, повечето от които през двата месеца на нашата връзка се бяха преселили от моята мъничка стая в пансиона в много по-големия апартамент на Франческо. Бях оставила спретнато подредените си куфари до входната врата и бях отишла в спалнята да го събудя. Но когато влязох, беше толкова сладък, омотан в чаршафите, с леко отворена уста, с мургави рамене, съвършено оформени, че не издържах, взех фотоапарата и го снимах. Той никога не разбра, че съм го снимала, но аз толкова често гледах снимката, особено през онази първа година, след като напуснах Рим, че краищата ѝ бяха оръфани и снимката изглеждаше по-стара, отколкото беше в действителност.

Разбира се, че беше стара. През тринайсетте години, от моята ваканция в Рим, толкова много неща се бяха променили. Аз се бях променила. Започнах да преглеждам снимките, които така и не подредих в албум, защото се натъжавах, като ги гледах, и се почудих колко млада и щастлива изглеждам. Като че ли съм била друг човек. Не че не бях щастлива тук. Бях, разбира се. Но в Рим усмивката ми беше безгрижна, погледът ми — също. Изглеждах толкова екзалтирана, че съм във Вечния град, че го опознавам, че разполагам със себе си и правя каквото ми хрумне.

Прехвърлих различните снимки на мен и Франческо при фонтана Треви, на мен и Кара, съквартирантката ми, при Колизеума, Франческо и аз в неговия любим бар до Пантеона, сама пред музея на Ватикана. Усмивнах се, когато попаднах на снимки, на които целувах Франческо по гладката, мургава страна, и на мен до неговия мотоциклет „Веспа“. През онова лято като че ли събрах спомени за цял живот. И все пак имаше само няколко дузини снимки за доказателство. Толкова много пъти ги бях разглеждала през изминалите години, че вече не знаех

дали моите спомени за Рим са истински, или си спомням само нещата, които се виждат на снимките.

Прехвърлих набързо съдържанието на кутията. Там беше дневникът, който си водех и в който не бях поглеждала, откакто се върнах. Имаше билети от пътешествието ми с влак из Италия, брошури от музеи, изсушени цветя, които бях брала покрай пътя в Тоскана. Пазех колието с пеперудка, което ми подари Франческо две седмици след като се запознахме. Беше фалшиво, вероятно купено от улицата за няколко долара. Но за мен беше равностойно на бижу „Тифани“ от сребро и диаманти. Престанах да го нося година след като се върнах от Рим, единайсет и половина месеца, след като преустанових връзката си с Франческо. Във всеки случай то почти се беше разпаднало по това време.

Вземах една по една снимките и предметите, оставих се на спомените и се вглеждах дълго в образите. Бях забравила колко харесвах светлозелените очи на Франческо, начина, по който свиваше вежди, когато се замисляше, когато казвах нещо смешно или пък някоя само наша шега. Бях забравила колко хубаво изглеждахме заедно. Постоянно ме влудяваше със своето безгрижно и лекомислено отношение към живота, с вечния си безпорядък. Беше ми приятно да си мисля, че се допълваме идеално — аз с моята мания за ред и той с абсолютното си нехайство към порядъка. Мисля си, че той ме накара да се поотпусна, ако не изобщо, поне през онова лято. И си мисля още, че аз му помогнах да стане малко по-отговорен.

Но нямах представа къде се намира сега и какво е станало с него. Никога не ме е молил да остана, но аз и без друго нямаше да приема. Трябваше да се прибера у дома да се грижа за Беки и да завърша колежа. Той ми каза, че при това разстояние не може да поддържа връзка, така че във всички случаи заминавах. Можех да остана. Знаех, че можех да остана и да устроя живота си в Рим. Но бях необходима на Беки и татко, така че изоставих всичко и се върнах вкъщи.

И в края на краищата, предполагам, грешката беше моя. Даже не го обвинявах, когато престана да ме търси и да отговаря на моите писма по електронната поща. Знаех, че го бях наранила. Но тогава си мислех, че светът е пред мен, че ще се влюбя отново в някой друг и че Франческо ще бъде един ден само нежен спомен.

Вместо това бях почти на трийсет и пет и независимо от факта, че се събирах и разделях няколко пъти с гаджета, Франческо си остана единственият мъж, когото наистина съм обичала.

Как се разделих с една любов така лесно?

Прибрах сувенирите, дневника и снимките в кутията и решително затворих капака, като че ли пропъждах спомените в миналото, където им бе мястото. Но дори след като си легнах отново, загасих лампата и се опитах да заспя, Франческо ми се мяркаше в съня.

* * *

Тази неделна сутрин, след като пропуснах девет обаждания на Майкъл и изтрих шест съобщения, без да ги чета, пристигнах в къщата на баща ми, една от поредицата еднакви къщи с тесни фасади в Бруклин, жонглирайки с голям книжен плик, пълен с ръжени хлебчета, кутия сирене и две чаши кафе, едното, от които успях да разлея върху бялата си тениска.

— Здравей, красавице — поздрави ме татко както обикновено и се наведе да ме целуне и да вземе покупките от ръцете ми.

— Здравсти, татко — отговорих, като влязох и затворих вратата с чашите кафе в ръце.

Настанихме се в кухненското кътче с нашето обичайно неделно угощение от ръжен хляб, сирене и пушена съомга, която татко купуваше от деликатесен магазин наблизо. Той наля две чаши портокалов сок от кана в хладилника и седна срещу мен със сериозно изражение.

— Беки ми разказа за твоята среща с младежа от ресторанта — започна той без предисловие.

Изчервих се.

— Голяма работа.

— Кет, голяма работа е — каза той строго. Замълча и не проговори, докато не го погледнах. — Лошият късмет те преследва, хлапе. Но ти не си виновна.

Поех дълбоко дъх и издишах бавно.

— Да, добре — отговорих аз, — но в някакъв момент трябва да потърся вината у себе си. Преди всичко не взимам ли аз лошите решения?

— Според мен момъкът от ресторанта не беше лошо решение — каза баща ми. — Как би могла да предположиш?

— А не трябваше ли да предусетя, че нещо не е наред? — Взех ножа и започнах да мажа ожесточено филията със сирене. — Пък аз само си казвах: „Божичко, какъв страхотен мъж!“. В действителност си мислех, че най-накрая съм срещнала моя човек, разбираш ли?

Татко ме погледна тъжно.

— Ще го срещнеш.

Оставих ножа и забих поглед в хлебчето.

— Не зная защо изобщо говорим за това. Свършено е. Да говорим за нещо по-хубаво. Например за сватбата. Или за медения месец на Беки, за твоя нов голф клуб.

Татко ме погледна с вдигната вежда.

— Винаги така постъпваш. Но този път няма да ти се уреди въпросът. Ще говорим за теб.

Отхапах от хлебчето и се направих, че не съм го чула.

— Хлябът тази сутрин е много вкусен — казах весело.

— Кет...

Баща ми изглеждаше непреклонен.

— Какво?

Правех се на ударена.

Татко подпря брадичката си с ръка и заклати бавно глава към мен.

— Трябва да направиш някои промени.

Оставих хлебчето.

— Какво е това, намеса ли?

— Мисля, че за намеса е необходим повече от един човек.

— Добре, тогава е наистина несполучлива намеса.

— Кет — повтори той, — не е намеса. Но с Беки говорихме и имаме предложение за теб.

— Двамата с Беки за мен ли сте говорили? — попитах аз.

Той се намръщи.

— Остави хората да ти помогнат понякога. Не е необходимо винаги само ти да се грижиш за всички.

— Чудесно. И какво е великото ви предложение как да променя живота си?

Отхапах толкова голяма хапка от ръженото хлебче, че едва я налапах, и се приготвих да понеса онова, което следваше. В списък за бързи запознанства ли ме бяха включили? Биографичните ми данни ли бяха изпратили по всички онлайн сайтове? Аеростат ли бяха издигнали с телефонния ми номер, снимката и съобщение, което крещи: „Отчаяна и излязла от употреба! Обадете се на Кет Конъли!“.

Татко отхапа от хляба и избегна погледа ми.

— Да отидеш в Италия — каза с пълна уста.

Преглътнах и се задавих. След минута кашляне и след като изпих половин чаша вода, която татко скочи да ми налее, изтрих очите си и повторих:

— Тъж... да отида в Италия ли? Откъде ти хрумна?

Обзе ме обезпокоителното чувство, че баща ми е придобил способността да чете мисли и знаеше, че сънувах Франческо цяла нощ.

Татко изглеждаше изненадващо спокоен.

— Там ти беше най-щастлива — каза той. — С Беки смятаме, че ще бъде добре за теб да отидеш пак за известно време.

— Какво говориш? Щастлива съм тук.

Той само ме погледна.

— Кет...

— Какво? Щастлива съм.

— О, да, на друг ги разправяй. Точно за това си мечтала цял живот. Да работиш по петдесет часа седмично скучна работа и всяка неделя сутрин да идваш при мен с ръжени хлебчета, а любовните ти преживявания да отиват на вятъра.

— Това ме обижда — казах. — Всичко това.

Баща ми въздъхна.

— Виж. Положително имаш неизползвана отпуска. И като те познавам, в кредитните ти карти има достатъчно средства.

— Няма — отговорих. — Забрави ли, че току-що си купих апартамент?

Бях изключително горда, че за десет години спестих пари и миналата година платих в брой началната вноска за едностаян апартамент в Горен Ийст Сайд.

— Не си платила с кредитна карта — напомни ми татко.

— Не съм — измънках. — Но си пазя кредит за спешни случаи. Използвам картите да свържа двата края, докато спестя за вноските по ипотеката, разбираш ли?

— В такъв случай все имаш хиляда за самолетен билет и още хиляда и петстотин за месец на хотел.

— Моля, за месец ли ме караш да отида в Рим?

— Не можеш да промениш живота си за една седмица — отбеляза той. — Иди най-малко за две-три седмици. Поне да си струва.

— Сигурно се шегуваш — казах равнодушно.

Баща ми погледна встрани.

— Може би ще отделиш и малко време да размислиш за майка си.

— Да размисля за майка си ли? — попитах и се изправих.

— Престани да правиш трагедии — каза баща ми. — Седни.

Погледнах го ядосано и после се смъкнах бавно на стола.

— Нямам какво да мисля за майка си — казах тихо.

— Освен че я мразиш — добави баща ми с равен тон.

Взе ръцете ми, преди да успея да ги отдръпна и да протестирам отново.

— Спокойно, Кет. Не се упреквай, че се чувстваш по този начин. Но може би ще отидеш да посетиш семейството ѝ, докато си там. Може би те ще ти помогнат да разбереш, че тя не е искала да те нарани. Може би, ако го проумееш, ще ти бъде по-леко.

— Както и да е — изсумтях. Погледнах встрани. — Разговорът беше много поучителен. Но днес ме чака доста работа. Трябва да тръгвам.

Татко въздъхна и пусна ръцете ми.

— Поне ще си помислиш ли? Не си длъжна да ходиш при роднините на майка си, хлапе. Просто иди и си спомни какво означава да бъдеш отново щастлива.

— Бях много по-щастлива, преди да дойда тук тази сутрин — промърморих.

Изправих се и се целунахме смутено за довиждане. Очаквах, че ще се ядосам на татко и Беки, когато излязох от дома му и тръгнах към метрото. Но чувствах само странна празнота, пораждаща един въпрос. И този въпрос връщаше постоянно спомена за Франческо.

* * *

Същата вечер, след като напазарувах, изчистих до блясък апартамента, гледах няколко часа телевизия и се опитах да заспя, станах от леглото и включих компютъра. Зареждаше се бавно и се усетих как нетърпеливо потропвам с крак, докато чаках.

Включих търсачката и извадих адресника си. Пазех го от колежа и имах имейл адреса на Франческо. Надявах се, че не го е сменил. Намерих го и се загледах в бялото поле, предназначено за писане. Само като видях отново адреса му, и сърцето ми трепна. Спомних си с болка колко сутрини в Рим започвах деня с краткото послание: „Мисля за теб... Кет“. Също така с болка си спомних колко пъти се опитвах напразно да се свържа с него, след като се върнах тук. Сигурно му бях изпратила петдесет имейла, които останаха без отговор. Накрая се отказах и реших да запазя гордостта си.

Дванайсет години бяха изминали, откакто за последен път се бях опитала да се свържа с него, но въпреки това той се беше запечатал в ума ми така ясно, сякаш го бях видяла вчера. Ами, ако той не се чувстваше по същия начин?

Поех дълбоко дъх и започнах да пиша.

След четирийсет и пет минути и шест чернови най-накрая написах писмото, което в моите очи изглеждаше прилично. Прочетох го още веднъж:

Скъпи Франческо,

Здравей! Мина много време. Надявам се, че ме помниш; аз никога не те забравих. Чудя се къде си и какво правиш сега. Още мисля често за теб. Ще се радвам, ако ми отговориш.

Кет

Затворих очи и натиснах клавиша „изпрати“, преди да размисля. Дано на сутринта не съжалявам.

Изключих компютъра и се сгуших отново в леглото. За пръв път през онази нощ се успокоих. Най-накрая заспах.

* * *

Когато на другия ден отидох на работа, като че ли бях предизвикала пясъчна буря от нощни емоции. Какво направих?

Пощата ми беше пълна както обикновено с десетки съобщения, получени през уикенда. Прегледах ги набързо и скръцнах със зъби, като попаднах на майкълеванджелисти@приадриано.com. Не му бях давала моя адрес, така че той сигурно го бе издирил в „Гугъл“. Вбесих се, като си представих как се спотайва някъде из апартамента и търси скришом адреса ми, докато нищо неподозиращата му жена играе с детето им в другата стая. Натиснах „изтрий“, преди да продължа да си представям.

От Франческо нямах известие. Стана ми неприятно.

До обяд не свърших кой знае каква работа, но загубих много време да проверявам съобщенията си през няколко минути с надеждата, че Франческо е отговорил. С всеки час, който се изнижаваше без известие от него, ставах все по-нервна... и се чувствах все по-глупава и по-глупава, че изобщо се реших. Постоянно пресмятах наум. По обяд наше време в Италия е шест следобед и той сигурно се е прибрал вкъщи, ако още работи като програмист, както през лятото, когато се запознахме. Дали е проверил и домашния си имейл? Може би го е прочел в работата и сега се бори с чувствата си, и не знае как да отговори.

— Много си замислена.

Крис беше подала глава над преградата на моята кабина и се хилеше. Покашлях се.

— Не съм, занимавам се тук с един имейл — казах невинно.

— Чакаш ли имейл? — кимна тя с усмивка към моя екран.

Изчервих се и това явно беше отговорът, който я интересуваше.

— От кого очакваш имейл?

Погледнах нервно към екрана и бързо отговорих:

— От никого.

Тя вдигна вежда.

— От никого ли? — повтори. — Много любопитно, като се има предвид, че провери пощата си днес навярно хиляда пъти и сякаш те облива студена пот.

Усетих как страните ми пламват.

— А сега пък се изчервяваш — продължи тя с равен тон, — което потвърждава моите подозрения, че става въпрос за мъж. Дано да не е онзи женен тип от ресторанта.

Поклатих глава.

— Определено не е.

Тя мълчеше и не откъсваше поглед от мен.

— Тогава кой? — не се сдържа най-накрая. — Да не си се запознала с някой друг?

— Ами — поколебах се аз, — не може да се каже, че е ново запознанство...

Точно в този момент компютърът ми изжужа, предупреждавайки ме, че имам поща. Дъхът ми секна, като се обърнах да погледна и като видях познатия имейл адрес, от който чаках известие цял ден: FrancescoValetill@hotmail.com.

Франческо ми бе отговорил.

Без да обръщам внимание на Крис, клигнах на съобщението. Сърцето ми туптеше лудо. За секунда текстът се изписа на екрана. Прочетох го жадно.

Bella!

Поздрави от Италия! Още мисля за теб. Запечатана си в паметта ми. Моля те, трябва да дойдеш в Италия да ме видиш. Сърцето ми копнее за теб.

Любов и целувки
Франческо

Четях и препрочитах със затаен дъх. Не ми се вярваше, че ми отговори и на всичкото отгоре ми пише, че съм запечатана в паметта му! Че сърцето му копнее за мен! Почувствах се леко замаяна.

— Кой е този Франческо? — прекъсна Крис мислите ми явно заинтригувана. Беше влязла при мен и четеше над рамото ми.

— Никой — смънках аз, затворих бързо страницата и примигнах няколко пъти, за да дойда на себе си.

— Как така никой? — повтори тя. — Стига, Кет!

И така, след кратка пауза ѝ разказах цялата история, като започнах от деня, когато се запознах с него в един нощен клуб, и завърших с изпращането на имейл снощи. Когато свърших, тя ме гледаше с широко отворена уста.

— Защо досега никога не си го споменавала? — попита тя.

Вдигнах рамене.

— Не знам. Той беше минало, нали разбираш?

— Да, но вече не е минало — каза Крис. — Е? — Погледна ме внимателно. — Какво ще правиш?

— Какво ще правя ли? — учудих се аз.

Тя завъртя очи.

— Мъжът на твоите мечти, както стана ясно, току-що те покани в Италия. Не ми казвай, че няма да отидеш!

Лицето ми се сгорещи още повече.

— Не мога да отида в Италия!

— Защо?

Нямах смислен отговор.

— Н-н-н-е знам — заекнах най-накрая. — Искам да кажа, че просто не е практично. Не мога да си го позволя. Имам работа.

— От години не си взимала отпуска! — отбеляза тя. — Сигурно можеш да изчезнеш за месец, като събереш всички дни.

Покашлях се.

— Девет седмици в действителност — уточних аз.

Крис се ококори.

— Сериозно ли говориш, момиче? И какво чакаш?

Свих рамене притеснено.

— Ами ако татко има нужда от нещо? Или Беки, когато започнат да се местят с Джей в новия си апартамент? Ами ако някой от моите клиенти ме потърси?

— Кет — започна тя бавно, сякаш говореше на бавноразвиваща се. — В Италия имаш на разположение страстен мъж, който иска да отидеш при него. Не е ли време поне веднъж в живота си да помислиш първо за себе си?

— Ама аз — понечих да възразя, но Крис ме прекъсна:

— Сериозно, Кет. — Сега вече говореше решително. — Наистина ще бъде абсурдно, ако не отидеш. Заслужаваш го.

Необходимо ти е. — После добави: — В случай че не отидеш, винаги ще се питаш какво ли щеше да бъде. И няма да разбереш.

— Не знам... — промълвих едва чуто.

Крис ме загледа пак продължително. После, без да продума, застана до мен, избута ме встрани и натисна бутона „отговор“ на имейла на Франческо.

— Какво правиш? — попитах.

Тя не даде обяснение. Вместо това написа нещо. Гледах нервно екрана, където се появяваха думите:

Сигурен ли си, че искаш да дойда? Мина много време...

Натисна „изпрати“, преди да успея да възразя.

— Крис! — възкликнах. — Какви ги вършиш! Ами ако той само се шегува? Ако не е имал предвид точно това? Ами ако...

Точно в този момент компютърът предупреди, че имам поща. Вторачих се в екрана, където се появи отново адресът на Франческо, и не вярвах на очите си. Без да продума, Крис кликна. Със стаен дъх прочетох:

Разбира се, че искам да дойдеш. Нима истинската любов не е завинаги? Моля те, ела в Рим. Побързай, моя bella.

— О! — промълвих.

Крис ми се усмихна:

— Добре, Жулиета. Да те изпратим при твоя римски Ромео. — Постарах се да не мисля как завършва историята на Ромео и Жулиета. — Имаш ли паспорт? — попита приятелката ми.

Кимнах вцепенено.

— Фантастично — зарадва се тя. — Дай ми кредитната си карта и започвам да търся билет. А ти ще пишеш молба за отпуска.

— Но... — опитах се да възразя.

— Никакво „но“, действай — заповяда тя. — Няма да ти разреши да се скриеш от този мъж. А сега казвай кога ще ти бъде удобно да заминеш — четвъртък или петък?

Изсумтях.

— Подиграваш ли се?

Крис сви рамене.

— Да ти прозвуча подигравателно!

Чувствах се като в мъгла, като че ли живеях живота на друг човек, докато отивах да си взема бланка за подаване на молба за отпуска. Амбър, служителката, ме погледна, сякаш не съм с всичкия си.

— Отпуска ли искаш? — попита тя.

Кимнах.

— Боже мой! — развика се тя. — Адът ще се продъни! Чудо на чудесата!

Аз я погледнах, без да знам какво да отговоря.

— Не ми се налага непременно да заминавам — отстъпих. — Мога да си взема отпуска, когато е удобно, за да не затруднявам никого.

Амбър завъртя очи.

— Будалкаш ли се? От пет години чакам да поискаш отпуска. Моля те! Изчезвай!

— Но...

— Да не съм чула дума повече — отсече тя.

Излязох, сподирена от смеха на Амбър, все още, без да ми се вярва, че идеята става действителност.

Но само докато не се върнах на работното си място.

— И така, запазих ти билет за четвъртък — съобщи жизнерадостно Крис. — Кога искаш да се върнеш?

— Почакай, този четвъртък ли?

Тя се обърна и сви рамене.

— Намерих много изгодна оферта, намаление в последната минута. Няма за какво да ми се сърдиш.

Поех дълбоко дъх.

— Крис, това е лудост.

Тя ми се усмихна.

— Да, лудост е. И точно заради тази причина трябва да го направиш. Някога правила ли си в живота си нещо лудо или безотговорно?

— От безотговорността не произлиза нищо добро — казах упорито.

Тя се взря в лицето ми за миг и въздъхна.

— Кет, животът е гаден. Човек понякога се решава да поеме риск. Ти трябва да излезеш от своята удобна черупка. Трябва да направиш нещо безотговорно или съвсем шантаво. Ще се изложиш ли на опасността да страдаш? Да, разбира се, че съществува такава възможност. Но как иначе ще кажеш, че си живяла, щом никога не си изпадала в наистина трудно положение?

Замислих се над думите ѝ, а в това време стомахът ми се сви на топка.

— Струва ми се толкова глупаво да постъпвам така.

— Кет, понякога трябва да вършиш глупости. И без това животът тече по свои си закони. За бога, нима мислиш, че съм очаквала да бъда с бащата на Дани? Постъпих ли умно, като избрах него? Разбира се, че не. Но последвах сърцето си и сега имам моята малка дъщеричка, без да съжалявам абсолютно за нищо. Понякога трябва да избягаш от своята удобна черупка, за да проумееш какво търсиш в живота.

Замислих се отново. Хвърлих поглед към компютъра, на чийто екран постепенно се изписваха обратните полети на агенцията. Спомних си думите на Франческо от неговия имейл. „Моля те, ела в Рим. Не се бави, моя bella.“ Помислих си, че наистина не съм поемала риск след онова лято в Рим. Помислих си колко е хубаво да заспя в прегръдките на Франческо, да го държа за ръката и да го гледам в очите, и че не съм преживявала подобно нещо с никого, след като за последен път видях моя италиански любим.

Преглътнах мъчително. Имах девет седмици неизползвана отпуска. Сестра ми порасна. Баща ми определено можеше да се грижи сам за себе си.

— Заминавам за четири седмици — чух се да казвам. — Мога да си позволя четири седмици в хотел.

Крис ме погледна, без да вярва на очите си, след това се усмихна, а аз бях изумена от думите, които току-що изрекох. Тъкмо щях да си ги взема назад и видях с ужас как тя отбеляза светкавично „избор“,

въведе данните на кредитната ми карта и отбеляза „купуване на билет“.

— Заминаваш за Рим — обяви и се облегна блажено сияеща.

— Ама — промълвих безсилно.

Тя се засмя.

— Вече няма накъде да бягаш. Билетът е с фиксирани дати и не може да се сменя.

— О, божичко! — измънках. Сега вече всичко стигна до съзнанието ми. Заминавах за Рим. Сама. След два дена. За да се срещна с мъж, когото не съм виждала повече от десет години. Ами ако реши, че вече не съм привлекателна? Ами ако се е променил и не го харесам?

Докато се измъчвах, Крис си пишеше доволно с Франческо. Погледнах безпомощно нейното съобщение и се почувствах изведнъж изолирана от цялата ситуация.

Франческо,

Взех си отпуска и ще пристигна в петък. Ще си потърся хотел.

Кет

Той отговори веднага.

Кет, петък ли? Ти накара сърцето ми да пее. Прати ми информацията за полета и ще те посрещна на летището. Нямам търпение да те видя отново, bella.

Molti baci, Франческо

— Ето, това е — обърна се Крис към мен триумфално след отговора му. Искаше ми се да загубя съзнание. — Всичко е уредено.

— Не мога да повярвам, че го правя — промърморих, все още взирайки се безизразно в екрана.

— Аз мога — каза Крис щастливо. — Крайно време е да престанеш да живееш спокойно и безинтересно.

ПЕТА ГЛАВА

Беки и Джей се върнаха от медения си месец на следващата сутрин и аз се срещнах с тях на вечеря у баща ми. Вече бяха проявили сто снимки и сестра ми бърбеше безспир и разказваше всяка подробност от тяхното пътешествие. Джей придоби отегчен вид, а клепачите на татко започнаха да се затварят на около шейсетата снимка, но аз се стараех да я слушам. Беше важно за нея, а аз винаги обръщах внимание на събитията, които бяха важни за сестра ми.

Преди с баща ми да доядем спагетите и зелената салата, които бях сготвила за вечеря, тя не престана да разправя истории за медения им месец. И чак когато се разположихме в гостната за кафето, най-после хвърлих бомбата.

— Заминавам за Италия в четвъртък — съобщих най-небрежно, криейки усмивката си зад чашата за кафе с надпис „Дъщерите са най-върховният дар на живота“, от която баща ми държеше да пия.

Беки се задави с кафето:

— Какво?

Джей изтри от ризата си пръските и повтори:

— Италия ли?

Баща ми само се усмихна.

— Добро момиче — произнесе се.

Погледнах Беки, Джей, след това доста дълго се гледахме с баща ми. Свих рамене.

— Беше прав — казах. — Може би наистина е нещо, което трябва да направя.

— Четвъртък ли? — каза Беки все така ококорена срещу мен. — Но това е след два дни.

Кимнах.

— Крис е виновна. Намери ми от онези евтини билети; дето се продават в последния момент. Но сигурно така е по-добре. Няма време да се измъчвам с колебания, нали?

— Страхотно — заклати глава Джей. — Италия! Охо!

— Но наистина е неочаквано, Кет — каза Беки и сложи ръка на неговата да го укроти. — Сигурна ли си?

Погледнах татко, после нея.

— Мислех, че идеята е твоя — обърнах й внимание аз.

— Ами, да. Но не смятах, че ще я осъществиш в действителност. Ти никога нищо не правиш.

Настъпи неловко мълчание за миг. Баща ми се покашля.

— Ето че го прави, и според мен е чудесно.

— Благодаря — казах тихо, като се почувствах изведнъж несигурна. Беки беше права. Беше съвсем нехарактерно за мен, съвсем безразсъдно. Сърцето ми взе да се свива. Но после тя плесна с ръце и ми се усмихна.

— Права си. Абсолютно. Звучи супер готино. Само завиждам, че не мога да дойда и аз.

— Къде ще отседнеш? — попита Джей.

— Не ми се ще да похарча цяло състояние, но все пак ще потърся приличен и сигурен хотел. Има наистина много хубави хотелчета близо до спирка на влака, в които стаите са по седемдесет и пет долара на вечер, което за Рим е приемливо. Като пресметна всичко, ще ми струва около две хиляди и петстотин долара.

Беки подсвирна.

— Божичко! Това са куп пари. Да речем два пъти колкото струваше нашият меден месец.

— Да, но аз заминавам за четири седмици. Всъщност не е толкова зле, като се има предвид колко ще стоя там.

— Имаш ли толкова пари? — попита сестра ми.

Вдигнах рамене, като се почувствах изведнъж неудобно от разговора. По цял ден говорех за парите на другите хора, но мразех да говоря за своите.

— Ще се оправя — усмихнах се вяло на татко. — Освен това за какво са кредитните карти?

— Охо! — възкликна Беки. После се засмя. — Страхотно. Браво на теб. — Млъкна, след което добави: — А ще се обадиш ли на онзи тип? Как му беше името? Франциско ли?

Преглътнах.

— Франческо — поправих я. — Да. Вече му изпратих имейл.

За втори път тази вечер челюстта на Беки буквално увисна.

— Нима? И това никак не е характерно за теб.

— Да, наистина, опитвам се да се измъкна поне малко от моята уютна черупка, разбираш ли?

— Божичко, леле! — поклати глава сестра ми. — Не знам какво да кажа.

— Аз знам — каза татко тежката си дума. — Гордея се с теб, миличка. Ще прекараш чудесно. — Вдигна чашата си с кафе. — За Кет.

— За Кет — повториха Беки и Джей и чашите ни звъннаха.

* * *

До четири часа на следващия ден бях така превъзбудена, че едва се съсредоточих върху работата си. Крис постоянно повтаряше, че докато ме няма, работата няма да избяга, и че „Пафър и Хамлин“ няма да фалира без мен. Знаех, че ме занася, но все пак бях неспокойна. Не бях отсъствала повече от няколко дни, откакто започнах да работя във фирмата. Ами ако някой от моите клиенти се нуждае от мен? Ами ако върхлети някое бедствие, докато ме няма?

— Винаги можем да се свържем по имейл с теб — успокояваше ме Крис с шеговито изражение. — И след като имаш триста способни колеги, все ще се намери кой да разреши евентуален проблем.

— Но...

— Никакво „но“ — отсече Крис. — Сериозно. Просто замини. Престани да се тревожиш. Прекарай безметежно поне веднъж в живота си.

Не отговорих на още две обаждания на Майкъл през същия ден и изтрих две съобщения, без да ги чуя. Изкушавах се да му кажа, че заминавам за Италия, но знаех, че не бива дори да мисля за този мъж. Свързах се с телефонната компания и помолих да ме включат в международна мрежа през следващите трийсет дни. Обадох се и на кабелната компания, за да преустановят услугата за един месец.

— Хей, има ли нещо, за което да не си помислила? — поклати развеселено глава Крис.

— Обичам всичко да е точно.

И тъкмо в този момент звънна мобилният ми телефон. Търсеше ме Беки. Тя никога не се обаждаше през деня, освен ако не се е

случило нещо. Вдигнах телефона веднага.

— Кет? — Гласът ѝ беше тих, звучеше някак отдалеч. Долових, че подсмърча.

— Беки? — попитах. — Добре ли си?

Крис ме погледна сепнато.

Сестра ми позамълча, преди да отговори:

— Всъщност не съм. Сгафих.

Затворих очи за миг. Толкова пъти бях чувала от нея тези думи.

— Какво се случи.

Чу се още подсмърчане.

— Ами... аз... ммм... взех назаем колата на госпожа Коен.

Въздъхнах. Госпожа Коен беше мила възрастна дама, чийто пудел Беки разхождаше от години.

— Беки, ти нямаш шофьорска книжка.

— Нямам.

— Е?

Тя замълча.

— Само исках да заведа Мици до Централ Парк за разходка. Нали знаеш, че не мога да я кача в метрото, понеже там не пускат кучета, и такси не мога да взема, защото нямам толкова пари.

— Таксито е по-евтино от паркинга там.

Не се сдържах да не възкликна заради липсата на логика в историята.

— Като че ли не мога да придумам някой хлапак от персонала на паркинга да си оставя колата за един час, докато разхождам кучето — присмя се Беки.

Обмислих положението. Така беше. Беки мигаше на парцали и мъжете се надпреварваха да ѝ помагат. Когато аз мигах, хората си мислеха, че имам нужда от капки за очи.

— Така е — потвърдих. — Тогава какво се обърка?

Тя въздъхна тежко, тежко.

— Ами всичко беше идеално, карах си колата, докато онзи абсолютен кретен не ме засече и аз не свърнах вляво, за да не ме блъсне, така че завих към Бродуей и се насочих на север.

— Но Бродуей е на юг — уточних аз.

Беки замълча.

— Тъъ, да. Там е проблемът.

— Врязала си се в насрещното движение на Бродуей ли? — попитах. Вдигнах поглед към Крис, която клатеше глава. „Типично“ — прочетох по устните ѝ.

— Ъъъ — плачеше Беки.

— И? — подканих я.

— Удариха ме.

— О, Господи! Как си?

— Малко съм бинтована. Ще ми мине. Мици също, слава богу, е добре. Но колата...

— Смачкана ли е? — предположих аз.

— Не съвсем — каза тя веднага. — Но е доста зле. Говорих с един тип в сервиза и той каза, че ще намали цената, понеже съм се държала много мило с него и така нататък, но пак ще бъде скъпо да я поправи.

— Госпожа Коен няма ли застраховка? — попитах.

— Всъщност не ѝ казах. Та тя вече не я кара. Имам предвид, че си е чиста загуба, ако питаш мен. Как може да се остави порше да гние в гаража?

— Разбила си порше ли? — попитах смаяно.

— Онзи тип ще я поправи — каза Беки сконфузено. — Човекът се кълне, че като я поправи, госпожа Коен дори няма да забележи.

Въздъгнах дълбоко.

— Какво искаш?

— Фактически нямам пари да платя поправката. Похарчихме всичко на сватбеното пътешествие. Кредитните ми карти са изпразнени.

— Не можеш ли да вземеш от госпожа Коен?

— Ами работата е там, че тя е приятелка с всичките стари дами, чиито кучета разхождам. Така че ако ми се ядоса, ще каже на приятелките си и аз ще загубя бизнеса си, който градя от пет години. Ще бъда разорена.

— Значи ми искаш пари назаем? — предположих аз.

— Само една малка сума — отвърна тя бързо. — Ще ти я върна. Заклевам се.

Позамълчах. Знаех, че ще се съглася. Винаги го правех. Бях измъквала Беки от най-различни каши поне дузина пъти. Но по-рано винаги имах нещичко, скътано под възглавницата. А сега, след като

платих началната вноска за апартамента миналата година, след като използвах кредитните карти няколко месеца, за да икономисам за първите вноски по ипотеката, след като купих билети за отиване и връщане и заделих пари за хотел в Рим, възможностите ми бяха рязко намалели. Заради моята коректност ми разрешиха по-висок заем, отколкото се полагаше, но това означаваше също, че не можех да искам рефинансиране толкова скоро; бях превишила лимита.

— Колко ти трябва? — попитах. Затаих дъх в напрегнато очакване да чуя отговора.

— Две хиляди деветстотин петдесет и един долара и шейсет и пет цента — каза тя като скоропоговорка.

— Три хиляди долара! — повторих.

Челюстта на Крис увисна.

— Преувеличаваш — възрази Беки. — Не са чак толкова много. Освен това ще ти ги върна, Кет! Знаеш, че ще ти ги върна!

— Беки — казах натъртено, — не мога. Кредитните ми карти са празни.

Тя се умълча за малко.

— Празни ли?

— Задръж малко. — Проверих в моя сайт наличността на моите три кредитни карти и сметнах наум бързо. В трите общо имаше хиляда и петстотин долара. — Беки, имам само хиляда и петстотин.

— Но на мен ми трябва два пъти повече — разхълца се тя. — Ще загубя работата си. Ако загубя работата си, няма да можем да плащаме наема.

Затворих очи.

— Друга възможност нямаш ли?

— Не мога да поискам от татко.

И двете знаехме, че баща ни нямаше пари. Едва свързваше двата края. Беки не знаеше, но тази година на няколко пъти той закъсва и му заемах пари, за да плати наема си.

— Знам — въздъхнах.

Помислих малко. Хвърлих поглед към Крис, която само клатеше глава. Знаех точно какво й минава през ума. Щеше да се вбеси, ако още веднъж измъкнех Беки от поредната каша. Но Крис нямаше сестри. Никога не бе изпадала в подобно положение. Човек е длъжен да помогне на семейството си, ако има възможност.

Затворих сайта и отворих другия с хотели в Рим, който проучвах. Загледах се с копнеж.

— Дай ми пет минути и ще преведа сумата, разбрахме ли се?

— Благодаря ти — каза Беки с тъничко гласче. — Велика си. Обещавам, че ще ти ги върна.

— Знам — отговорих.

— Дай ми само номера на сметката и аз ще я кажа на човека — предложи услужливо тя. — Даже няма да се наложи да се разкарваш.

Казах й, че веднага ще й се обадя, после затворих бавно страницата с хотелите. Въведох няколко данни в компютъра и натиснах „enter“. Вдигнах поглед и видях, че Крис е точно там, където очаквах — стоеше зад мен и се взираше сърдито в екрана.

— Какво направи? — попита ядосано.

— Беки е катастрофирала с кола и има нужда от пари — смънках аз.

— Нали й каза, че нямаш пари.

— Казах й — не отрекох аз. Замълчах и прибавих: — Но тя има нужда от мен.

— И? — попита Крис нетърпеливо.

— И отказах хотела в Рим — отговорих тихо.

— Какво? Кет, ти си луда. Къде ще отседнеш?

— Не се налага непременно да замина — казах. — Може би това е знак. Сигурно така е предопределено. И кое е по-важно? Едно фриволно пътешествие? Или моята сестра?

— Въпросът е нелеп — сопна ми се Крис. — В случая пътешествието е по-важно. Твоята сестра непрекъснато иска от теб пари и услуги!

— Но нали затова е семейството.

— Не, не е затова, постоянно да се възползват от теб безотговорни, егоистични роднини — каза Крис. — А между другото билетите не могат да се сменят или връщат.

— Значи ще загубя деветстотин долара — отговорих. — Светът няма да свърши.

Крис въздъхна дълбоко.

— Колко имаш в картите?

— За хотел няма да стигнат — отговорих. — Просто не е речено да отида.

Тя впи за миг поглед в мен.

— Няма да стане — промърмори.

Застана до стола ми и ме избута встрани. Отвори моята поща и намери последното писмо от Франческо. Написа отговор и преди да видя какво е написала, го изпрати.

— Какво написа? — попитах.

Тя скръсти ръце предизвикателно.

— Теб не те засяга.

Бутнах я и отворих „изпратени съобщения“.

Зяпнах ужасено, като видях какво е написала:

„Здравей, Франческо. Направих наистина глупава грешка и дадох назаем пари на сестра си. Сега не мога да си позволя хотел в Рим. Дали ще ти бъде удобно да остана при теб?“

— Крис! — възкликнах. — Не мога да повярвам, че написа подобно нещо!

Тя вдигна рамене и присви очи.

— Все някой трябваше да го напише. Ти винаги намираш оправдание да си стоиш в уютната черупка.

И двете се вторачихме в екрана. Знаех си, че Франческо се е изплашил и че няма да отговори.

Чувствах се още по-глупаво, отколкото в началото на това фиаско. Преди всичко не ме беше виждал от години. Положително нямаше да иска да му се натрапя изведнъж в къщата.

И тогава получих имейл.

— Казах ли ти, че ще отговори — натри ми носа Крис, отваряйки съобщението. И двете се възряхме в текста на екрана: „Ще бъде идеално аз и ти заедно. Броя минутите до нашата среща. С любов, Франческо“.

— О, боже мой! — изпъшках аз.

— Кет Конъли — хилеше се триумфално Крис, — вече нямаш никакви извинения. Заминаваш за Рим.

ШЕСТА ГЛАВА

Двайсет и четири часа по-късно се бях разположила на средната седалка в самолет на „Алиталия“, който летеше от Ню Йорк за Рим, и все още не ми се вярваше, че е истина.

Добре след поканата на Франческо бях сигурна, че ще се случи нещо. „Може би — мислех си — шефът ми ще възрази, че не мога да отсъствам с толкова прибързано предупреждение.“ Но в действителност той така се зарадва, че съм се решила да си взема отпуска, че по случай заминаването ми поръча букет от цветарския павилион във фойето на сградата.

Седях в самолета и не можех да заспя, защото въображението ми рисуваше бурни картини и тръпнех как ще се срещнем с Франческо за пръв път след толкова време.

Знаех, че ще го позная, разбира се. Но как ли щеше да изглежда след тринайсет години? Беше ли натрупал килограми? Дали беше все така атлетичен? Бръчиците около очите му дали бяха по-дълбоки?

Той беше по-голям от мен, напомних си аз. Цели седем години. Значи беше наченал четирийсетте. Странна мисъл; последния път, когато го видях, беше на дваайсет и осем. Като че ли бе изтекъл цял един живот.

Дали се е женил и развеждал оттогава? Има ли дете? Чудех се дали посещава същите барове, караше ли същия моторен велосипед? Още ли навива два пъти спагетите, след което засмуква висящия остатък? Чудех се още ли пуши, когато пие, или е престанал? Бръсне ли се всеки ден, или пак оставя двудневна секси брада? Подстригва ли се по-редовно или къдриците му са все така леко в безпорядък? Носи ли сега костюми или се облича за работа с риза и джинси както по-рано? Ще се смее ли на шегите ми и да ми се усмихва?

Минаваше два часа италианско време, когато най-сетне минах през митницата и се запътих към изхода на международното летище „Фюмичино“ в Рим — разпростряно на широка площ и старомодно, все същото, откакто го видях за последен път. Сърцето ми биеше лудо

и вървах с пълзящия зад мен куфар, колкото можех по-бързо. Знаех, че Франческо е само на метри от мен. Затъмнените автоматични врати се показаха пред мен като вход към друг свят. Поех дълбоко дъх, забързах и прекрачих. Започнах да оглеждам тълпата посрещачи.

И тогава го видях. Беше като насън.

Веднага го познах. Тринайсетте години почти не се бяха отразили на неговата фрапантно красива външност. Фактически приближавайки средната възраст, изглеждаше още по-добре. Косата му беше все така гъста и смолисточерна; около очите му бръчиците бяха повече, но очарователно секси; загорялата кожа на изваяното му лице беше опъната. Носеше черни джинси и сива дизайнерска тениска, която прилепваше точно където трябва, за да забележа, че не е загубил атлетичната форма на ръцете и раменете си, които толкова харесвах преди години.

Той също се вглеждаше в тълпата и аз му помахам, но той погледна право към мен и отмести поглед, сякаш не ме видя. Трепнах леко, но това беше глупаво. Той продължи да оглежда хората бавно и спокойно, а аз забързах към него с разгуптяно сърце.

— Франческо! — изрекох високо, щом се приближих достатъчно, за да ме чуе. — Насам! — вдигнах ръка и я размахам, за да привлека вниманието му.

Най-накрая очите му се спряха върху мен и видях на лицето му проблясък. Позна ме. Примигна няколко пъти, като че ли да осъзнае факта, после се усмихна, а аз се затичах към него.

— *Bella!* — възкликна той. — *Che sorpresa!*

Наистина ли се изненада!

Пуснах куфара на няколко крачки от него и се хвърлих в прегръдките му. Почувствах се, сякаш ме обгърна миналото, когато ме целуна по двете страни и ме притисна към себе си. Беше поразително. Франческо винаги ме прегръщаше точно така, щом ме видеше, и ми се стори толкова мило и познато, че щях да се разплача.

— Какво правиш тук? — удиви се той, отдръпвайки се, за да ме погледне изпитателно.

— Знам! — отвърнах, като не можех да престана да се усмихвам. — Никога не съм постъпвала толкова спонтанно — просто да изпратя един имейл и да се кача в самолета.

Той сви вежди и ме изгледа изпитателно.

— Но защо? — попита след малко. — Защо измина целия този път?

— Аз никога... никога не си простих, че заминах, без да се замисля. Че не последвах онова, което можеше да се случи между нас. Съжалявам.

— Ах — въздъхна Франческо, впивайки прекрасните си зелени очи в моите, при което аз пламнах. — *E bel niente*. Няма нищо. *Non ti preoccupì*.

Значи да не се притеснявам. Франческо говореше добре английски, но имаше сладкия навик да си казва изречението първо на италиански. Струваше ми се много очарователно и космополитно. Фактът, че не ме обвиняваше и само се взираше в мен, ме трогна.

— Липсваше ми — казах тихо.

Той помълча, после се усмихна.

— *E tu*. — Погледна куфара ми. — Така. Ще тръгваме ли?

Кимнах и Франческо ме хвана здраво с дясната си ръка, а с лявата затъркаля куфара без всякакво усилие. В този момент сърцето ми щеше да се пръсне от щастие. Почувствах се любовна двойка с него, отново бяхме гаджета. Но като се озовахме навън в слънчевия следобед и се запътихме към малкия фиат на Франческо, хрумна ми, че нямах представа къде отиваме и какъв е животът му сега.

Поговорихме за незначителни неща, докато летяхме с пълна скорост към града, Франческо шофираше по същия начин, както го помнех — бързо, агресивно, ругаейки под нос, ако някой му се изпречи на пътя. Очаквах, че е надживял тази типично италианска форма на автомобилен гняв. Но странно, това, че си е все същият, не ме подразни. Почувствах го още по-близък, като че ли беше изминало по-малко време и промените не бяха толкова значителни. Може би близостта ни не се бе загубила. Може би и той се чувстваше по същия начин.

— Значи можеш да си вземеш шапката и да напуснеш работа ей така? — попита Франческо, като профуча край възрастна дама в двуместна кола и се мушна умело между два мотопеда с мотоциклетисти без каски.

— По принцип рядко взимам отпуска — отговорих, като с всички сили се мъчех да не се вцепеня от страх, че ще загина в горяща, катастрофирала кола на магистрала А 91.

Той ми хвърли кос поглед и се усмихна хитро.

— Сигурно имаш хубава работа, а? Много хубава!

Разсмях се.

— Не е зле — казах. — С някои неща винаги съм се справяла. Работя като счетоводителка.

Почувствах се особено да се опознаваме с мъж, чийто рожден белег знаех, че се намира на левия му хълбок! Знаех всичките му истории, какви са надеждите и мечтите му, които едно време смятах за неразделни от моите.

— Ама печелиш много, а? — настояваше шеговито. Отново се съсредоточи в шофирането и се шмугна пред един стар пикап, чийто шофьор се наведе от прозореца и явно изрече куп ругатни, придружени с жестове, което само разсмя Франческо. Погледна ме бързо.

— Богата ли си?

Завъртях очи.

— Едва ли. Просто зная как да пестя. А ти?

— Дали съм богат ли? — попита Франческо явно развеселен. — Това ли ме питаш?

— Не! Имам предвид какво работиш. С какво се занимаваш сега.

— Ах, моята работа — каза той. Почеса се замислено по брадичката, като че ли въпросът беше изключително труден. — Много интересно, bella. Правя много неща. Боядисвам по малко. Майсторя разни неща, как го казвате вие, домашни поправки ли? Да, домашни поправки.

— Домашни поправки! — погледнах го недоумяваща.

— Да, да — потвърди той. — Като онзи герой от вашия сериал „Отчаяни съпруги“. Как се казваше... Майк Делфино ли беше?

Произнесе името бавно и почтително, като че ли говореше за реално и уважавано лице. Не се сдържах и се засмях. Подобно на много римляни американската попкултура омайваше Франческо.

— Разбрах — отвърнах. — Домашен майстор значи.

— Да, да. — Отново се промъкна между две коли. — Поправям разни неща. Телефони. Водопроводи.

— А какво стана с твоята работа като компютърен инженер?

Той ме погледна и ми се стори за миг, че на лицето му се изписа раздразнение.

— Тази работа ли? Не беше за мен.

— Съжалявам — извиних се. Очевидно още страдаше, че е загубил работата си.

Той примигна няколко пъти и смени темата:

— А ти? Къде живееш?

— В Ню Йорк.

— Охо, Ню Йорк! Ходих в Ню Йорк преди шест години. Хареса ми. Голямата ябълка, нали така го наричат!

Зяпнах го. Устата ми пресъхна.

— Бил си в Ню Йорк ли? — изрекох бавно. — Защо не ми се обади?

Погледна ме язвително.

— Не знаех, че живееш там.

Сега аз се смутих.

— Не знаеше ли? Но аз винаги съм живяла в Ню Йорк. Не си ли спомняш? Казвала съм ти, че само в този град бих живяла, защото семейството ми е там.

Положително си спомня, защото толкова пъти се бяхме изтягали в леглото и си бяхме говорили за нашето бъдеще и минало.

— Ах, да — каза Франческо неопределено. — Сега си спомних. — Млъкна, завъртя рязко кормилото и изхвъркнахме надясно в една странична улица. Сграбчих дръжката на вратата, изплашена за живота си. Като видя това, Франческо избухна в смях.

— Спокойно, bella. Ние така караме тук.

Този начин на шофиране ми бе припомнен своевременно, докато Франческо обикаляше малките улици, засичаше другите, натискаше спирачки и сипеше ругатни на много бърз италиански. Как по-рано не съм се дразнила?

И тогава, както се изстреляхме в една уличка и после излязохме на главната, си спомних веднага защо безотговорното шофиране на римляните не ме дразнеше толкова много. Градът, през който минавах, беше така абсурдно, така болезнено красив, че човек трудно можеше да ги обвини, че се надбягват от едно прелестно място към друго.

Поех дълбоко дъх, когато Тибър със сводестите мостове се простря пред нас. Следобедната светлина придаваше меки, млечнобели оттенъци на старинните сгради отатък моста на Гарибалди, слънцето се промъкваше през техните арки и процепи и ги милваше с лъчите си.

Изведнъж се почувствах като у дома си.

— Бях забравила колко е красиво — прошепнах.

Франческо ми хвърли поглед.

— Ах, нима? Да, красиво е. За теб е нещо като *colpo di fulmine*, нали?

— А какво е *colpo di fulmine*?

— Любов от пръв поглед — погледна ме многозначително Франческо, заковавайки пред знак „Стоп“, после потегли пак с пълна скорост.

След още един рязък завой, профучахме през някакъв площад с доминираща над околността тримава статуя на строг на вид мъж с качулка, вероятно монах.

— *Кампо деи фиоре* — обяви Франческо с тон на екскурзовод, като забеляза любопитството ми. — Спомняш ли си?

Кимнах, като ми се искаше да не бяхме профучали със скоростта на светлината. Но, напомних си аз, щях да прекарам тук цял месец. Щях да имам предостатъчно време да обикалям.

Франческо зави в следващата улица, после по тясна алея и спирачките изсвистяха пред сграда, боядисана в избеляло ръждивооранжево.

— Пристигнахме — каза той, след като паркира. — У дома.

„У дома.“ Думата се врязва в ума ми.

Франческо слезе пъргаво и какъвто джентълмен си е бил винаги, заобиколи колата и ми отвори. Захили се и ми подаде галантно ръка.

— *Gracie* — усмихнах се аз.

— *Prego* — смигна ми той. — А сега говориш ли италиански?

Засмях се. Това беше наша шега през онова лято, когато въпреки че бях учила два семестъра италиански и ходих в Рим на езикови курсове, не бях в състояние да говоря. Два семестъра италиански в колеж бяха достатъчни колкото да се усвои основната речникова база, без да се споменават спрежението на глаголите и конструкцията на изречението. Така че знаех думи като например *тисса* — крава, *mela* — ябълка, *finestra* — прозорец, които не можех да свържа в изречение, но колкото и да ми харесваше начинът, по който думите се изтърколваха в онова равномерно италианско стакато, което те подтиква да ръкомахаш, ползата ми от тях не беше голяма.

Да се разбира италианският, беше друга история. Майка ми естествено беше родена в Италия, затова също като Франческо изпъстряше своя английски с италиански думи и фрази. Спомням си как като дете често се случваше да седя на масата в кухнята, да оцветявам картинки, да ям ябълка с фъстъчено масло, докато я слушах как говори скорострелно по телефона с родителите си или със сестра си. Тогава я обожавах и все я молах да ме научи как се казва това или онова на италиански. И тя ме учеше, понякога търпеливо, понякога с раздражение. До онзи момент, когато ни напусна, разбирах половината от онова, което говореше, макар че почти нищо не можех да повторя.

Именно в един от тези телефонни разговори я чух да казва, че ни напуска. Бях абсолютно сигурна, че не съм разбрала правилно, и не казах на татко или на нея. И после, след седмица, мама я нямаше. Винаги съм се чувствала виновна, че не предупредих, за да я спрем... дори да не съм била сигурна. До днес с никого не съм споделяла този факт.

Франческо извади куфара ми от багажника и се отправи към входа на ръждивооранжевата сграда.

— Оттук и по тези стълби.

Заизкачвахме се, аз напред, Франческо след мен. Чудех се дали ме оглежда отзад. Вярно, тялото ми не беше същото като на двайсет и една. Но за трийсет и четири годишна жена си го биваше, като се вземе предвид всичко. Дано и Франческо да е на същото мнение.

Стигнахме четвъртия етаж, спряхме пред една врата. Той прехвърли връзката с ключове и отключи. Отвори и ме покани да вляза.

Въпреки че апартаментът не беше същият, в който живяхме преди тринайсет години, ме заля топло чувство за нещо скъпо и познато. Представляваше таванско студио, много прилично на старото му жилище, но донякъде се изненадах, като забелязах същия протрит кожен диван, същото кремаво килимче, същата масичка от ковано желязо, същата маса за хранене, които помнех от стария му апартамент. И въздухът беше пропит с неговата миризма; едва доловим мирис на цигарен дим, примесен мъничко с аромата на одеколон „Трусарди“. Вдъхнах дълбоко, очарована от начина, по който миризмите ме пренесоха назад във времето.

Подът беше от гладки керамични плочки, червеникавокафяви на цвят. Върху дървена стойка срещу стария диван имаше малък телевизор. Подвижна дървена стълба водеше към спалнята, където мярнах края на легло, покрито с войнишко одеяло. Кухнята беше миниатюрна и чиста, но се досещах, че рядко я използваше. Спомних си, че се хранеше главно навън и все се оплакваше, че и едни спагети не може да сготви като хората. Върху плота бяха подредени, дузина тумбести бутилки с кианти, две високи с кампари и няколко със скъпо шампанско, Франческо беше стиснат в много отношения, но никога за алкохол; пиеше само най-реномиран. През малката остъклена двойна врата в дневната нахлуваше слънце.

Франческо проследи погледа ми и се усмихна.

— Затова наех този *appartamento* — обади се той. — Заради *terrazzo*. Само да я видиш!

Посочи към остъклената врата и аз се приближих, за да надникна навън. Той застана зад мен и докосна лекичко талията ми, от което потръпнах, и отвори вратата към терасата.

Излязох, поех дълбоко лъхащия на пепел римски въздух и се влюбих на мига в изгледа, както сигурно и Франческо, когато го е видял за пръв път.

Терасата беше по-дълга и по-широка, отколкото очаквах. Имаше два шезлонга и масичка, върху която два пепелника преливаха от угарки. Парапетът от ковано желязо заграждаше терасата. Но именно обляаният в слънце пейзаж ме остави без дъх.

Гледката не беше никакво изключение и може би точно това я правеше толкова красива. Беше Рим, какъвто си го спомнях и ми липсваше всеки ден. Покрай калдъръмената улица долу се издигаха няколко сгради, кремави на цвят, високи колкото тази, в която бяхме. Прозорците към площадчето бяха отворени и на первазите им се крепяха сандъчета и саксии, преливащи от най-различни цветя. Малко по-нататък, зад друга сграда се подаваше каменна кубе, чийто връх с кръст грееше на следобедното слънце. Там, не се съмнявам, католиците се молеха от векове. Може би прародителите на моята майка даже бяха коленичили в този храм. Усещането, че се потапяш в историята не каквато е в учебниците, а каквато е в живота на хората, беше едно от нещата, което най-много обичах във Вечния град.

— Красиво е, нали? — каза Франческо. Беше дошъл зад мен, докато се любувах на пейзажа. Носеше питиета, искрящо червени, с бучки лед и парченца портокал.

— Какво е това? — попитах. — Шприц ли?

Той кимна и ми подаде едната чаша.

— *Si, naturalmente. Cin cin.*

Помнех много добре италианската наздравица. Чукнах неговата чаша, като го гледах в очите, след това отпих. Питието беше венецианска класика, станала популярна в Рим през последните години: две части *prosecco* (пенливо вино), две части газирана вода, една част кампари или битев аперитив с много лед и тънко резенче портокал, колкото да го подслади съвсем малко. През следобедите, когато седяхме до прозореца и се опитвахме да се разхладим на вентреца в най-задушните, горещи летни дни, Франческо винаги сервираше този коктейл с малка купа чипс.

— Реката и мостът „Систо“ са само на стотина метра отбелязат той, след като отпи голяма глътка. Усмихна ми се. — От време на време тичам покрай реката.

— Нима тичаш? — попитах скептично. Франческо все разправяше, че предпочита дивана пред телевизора и не губи форма само защото през уикендите помага на приятели да пренасят мебели, коси моравите на майките им в извънградските вили и скита с бандата си по близките хълмове.

Той се усмихна.

— Много неща се промениха.

— Но и много си е същото.

Франческо сви вежди и кимна. Обърна се и погледна града. После попита:

— Ще излезем ли на вечеря, след като се изкъпеш и преоблечеш?

Влязохме, даде ми кърпа и ме заведе в банята. Пусна душа и ми обясни, че понякога температурата на водата трудно се регулира. Беше ми много приятно, че има кой да се погрижи за мен поне веднъж, дори това да засяга нещо толкова елементарно като пускането на топлата вода.

Съблякох се набързо и измих от себе си всичко, което още ми напомняше за Ню Йорк, после насапунисах косата си с дамския шампоан, който стоеше на ръба на ваната. Запитах се дали не е на

гадже на Франческо, на някое момиче, с което споделя леглото си по-често, отколкото с мен. Напомних си, че нямам никакво право да ревнувам; аз бях тази, която си отиде преди много години и през това време не съм била монахиня. Между другото той беше с мен сега, нали?

Отне ми трийсет минути да изсуша косата си със сешоар, използвах пяна с оцветител за обем, сложих си малко руж на страните и спирала на миглите по моята система за бързо разкрасяване. После щях да имам време да се докарвам, но тази вечер исках да бъда непринудено хубава, без особено старание.

Когато излязох от банята, облечена с бледорозова рокля с презрамки и с бяла лятна жилетка, наметната небрежно на раменете ми, Франческо седеше на дивана и четеше книга. Той също се беше преоблякъл с много тъмносини джинси, почти черни, и тънка бяла риза, разкопчана така, че се виждаха гладките му, загорели гърди. Преглътнах. Беше великолепен.

Вдигна поглед и се усмихна.

— Красива си. Тръгваме ли?

Кимнах и той ме хвана за ръка, докато отиваше към вратата. Не знаех как ще мине вечерта, но предчувствах, че ще скъсам окончателно с моя сигурен и безметежен живот в Щатите. Ню Йорк и всичките ми отговорности там останаха далеч, много далеч, когато излязохме в полумрака и си помислих, че всички пътища водят към Рим.

СЕДМА ГЛАВА

Поскитахме из квартала, слязохме до реката, после отидохме на Виа Ареника, която стигаше до Пантеона, върнахме се към площад „Навона“ по малките улички и алеи и тогава Франческо ме заведе в очарователен старомоден ресторант със стени от голи тухли, заведението беше зад жилищна сграда с олющена мазилка и туристите не го знаеха.

Докато отивахме към ресторанта, разговорът не вървеше и това беше доста обезпокоително. Как толкова бързо изчерпахме събитията от изминалите тринайсет години? Положително бяхме преживявали много повече, но установих, че след като споменах какво се случи с татко и Беки, с моята работа, изредих краткия списък на моите връзки, откакто бях в Италия, нямаше какво повече да добавя.

Също като мен Франческо изглежда нямаше какво да сподели, след като каза, че майка му още живее извън града, че сестра му се е преместила във Венеция и се е влюбила в гондолиер, което явно бе предизвикало скандал, че е решил да напусне работата си като програмист, за да бъде самостоятелен, и е започнал да работи като домашен майстор, че не е ходил с нито едно момиче повече от няколко месеца, след като сме се разделили. Така че ядяхме от ордьовъра в неловко мълчание, подхвърляхме някоя и друга дума за храната и виното, което, както забелязах, и двамата пиехме жадно.

Наистина, след две чаши кианти и петнайсет минути се чувствах по-самоуверена и по-малко се притеснявах дали изглеждам безинтересна, колко бръчки имам, отпуснати ли са бедрата ми и дали Франческо е забелязал нещо от това.

— Виждам, че обичаш *il vino, bella* — засмя се Франческо, когато надигнах третата чаша.

— И ти пиеш толкова.

Той кимна и даде знак на сервитьора да ни донесе още една бутилка.

Като преполовихме предястието — морски дарове с паста, с лек сметанов сос, а за него филе с розмарин и паста „Алфредо“ — отново разговаряхме приятно. Даже му разказах за сватбата на Беки и как баба ме засрами пред всички гости в църквата.

— Но как се стигна дотам? — попита той и стана сериозен, след като престана да се смее на безспорно смешното ми унижение.

— До кое как се стигна? — попитах.

Той изглежда обмисляше какво да каже.

— Става въпрос за теб. Още не си омъжена. Защо? Хубава жена си. Сигурен съм, че някой мъж ще те поиска.

Опитах се да приема думите му позитивно.

— Просто още не съм открила моя човек — отговорих. После забелязах, че лицето му като че ли помръкна за миг от обида, и отстъпих. — Но бъдещият ми любим може би не живее в Ню Йорк.

Той нищо не каза и думите ми увиснаха многозначително помежду ни. Направи ми впечатление мълчанието на Франческо, но по израза му ми стана ясно, че е разбрал точно какво имам предвид.

— Може би — продума най-накрая. Вгледа се внимателно в лицето ми за миг и ми намигна. — Може би живее тук, в Рим.

Сърцето ми подскочи. Той определено флиртуваше с мен. Неудобството, което чувствах преди малко, е било плод само на моята фантазия и на моето подсъзнание, което се опитваше да ме провали, ограждайки ме със стена от съмнения. Покашлях се, усмихнах се и казах с най-прелъстителния си глас:

— Може би.

Свършихме бързо блюдата си и виното, като пиехме бавно и се гледахме, вдигайки чашите. Франческо всеки път не пропускаше тоста „cin cin“ за нас, за миналото, за бъдещето, за Рим, за щастливата случайност, която ме бе довела при него след толкова години.

И все пак имаше нещо недоизказано, но не можех да си пъхам носа навсякъде. Като пийнах още вино, реших да го отдам на неизбежното стеснение между любовници, станали почти непознати, които бавно се сближават наново.

Франческо плати сметката набързо и след като на една глътка изпихме по чашка „Лаваца“ еспreso, си тръгнахме препъвайки се по улицата, а той ме прегърна и ме притисна към себе си. Усещах тежестта му и ми харесваше.

Бяхме близо до неговия апартамент. Всъщност на отиване бяхме минали по панорамен път. Франческо отключи трескаво, влетяхме вътре и преди даже да затвори вратата, започна да ме целува бурно и да ме притиска към изопнатото си тяло.

През следващите няколко минути шепнехме почти нечленоразделно страстни думи, събувахме трескаво обувките си и те тупваха глухо една подир друга на плочките, дрехите и бельото ни се разхвърчаха комично на всички страни, докато се разсъбличахме един друг като обезумели. Мисля, че и двамата бяхме обзети от една и съща лудост, чувството, че ни е даден втори шанс, страх, че ако не сграбчим мига, той ще се изплъзне.

Даже не се качихме в спалнята. Не бях сигурна дали щяхме да можем. Франческо ме бутна на дивана и легна внимателно върху мен, без устните му да се откъснат от моите и за секунда.

— Искам те — шепнеше в ухото ми, сякаш вече не го бях разбрала.

— И аз те искам — прошушнах между целувките, усещайки силата на страстта зад думите, като още не можех да повярвам, че съм тук. Гола. В Рим. С него.

И тогава, както можеше да се очаква, го усетих в себе си. Ахнах и наместих тялото си към неговото. Главата ми се въртеше, дали от изпитото кианти или от това, че съм отново с Франческо, не беше ясно. Но нямаше значение. Беше фантастично. За пръв път от години се почувствах обичана от мъж. Затворих очи, притиснах го към себе си и се отдадох на момента, докато той ми нашепваше галювни думи на италиански. След това, както лежахме изпотени и задъхани, Франческо прекара пръст по лицето ми и вдигна брадичката ми, за да ме погледне.

— Беше хубаво — каза той. — Много хубаво.

Засмях се. Малко беше да се каже.

— Да — съгласих се. — Наистина.

Полежахме малко и задишахме нормално. Не ме пусна от прегръдките си и се почувствах закрилена, като ме притисна към себе си още повече. Затворих очи и се помъчих да отпечатам момента в ума си. Не исках никога да забравя усещането на тялото му до моето, как дишахме едновременно, как нежно галеше косата ми, някак разсеяно, как не беше необходимо да говорим, за да бъдем заедно. Беше неопишуемо.

След няколко минути се притисна върху мен и ме целуна отново, отначало колебливо, после все по-страстно. После ме обърна върху себе си и след малко попита дрезгаво:

— Да се качим ли горе?

— Да — прошепнах.

Взе ме на ръце, както принц носи своята принцеса, и ме остави до стълбата. Заизкачвах се бързо, като за миг се притесних, че той е зад мен, и има пълен изглед към моите целулитни бедра. Но, изглежда, на него не му пукаше. След секунди беше отново върху мен в неговото легло и ме обсипваше с целувки.

* * *

Събудих се на сутринта, чувствайки се странно объркана. Отне ми секунда да осъзная къде се намирам. Спомените ме заляха като порой.

Франческо ме докосва.

Устните на Франческо върху моите.

Франческо къса дрехите ми, сякаш е обезумял от нетърпение да бъде с мен.

Франческо ме прегръща, докато заспиваме.

Извърнах глава и се усмихнах. Беше до мен. Спеше дълбоко, свит на кълбо откъм неговата страна на леглото. Загледах се как гладкият, загорял от слънцето гръб се надига и спада, колко атлетично са оформени мускулите му. Как е възможно всичко да бъде толкова перфектно? Като че ли изминалите тринайсет години не съществуваха. Бях отново на двайсет и една и се събуждах в леглото до мъжа, в когото бях лудо влюбена.

Лежах и гледах как Франческо спи, и тогава си помислих, че сигурно е възможно да се върна, да го обичам със същата енергия както някога, да се откажа от здравия разум и да се влюбя безразсъдно. Щом се чувстваме свързани след толкова много години, като че ли е предопределено да бъдем заедно.

Без никаква причина ми се яви и неканеният образ на Майкъл Еванджелисти. Стиснах силно очи и го прогоних. Какво ми ставаше? Бях с мъж, който ме обичаше заради самата мен, и най-важното, беше

ерген. Защо жененият собственик на ресторант, макар и за секунда се мярна в главата ми?

Станах от леглото и слязох по стълбата. Изпих чаша вода в кухнята, отидох в банята и пуснах душа. Докато се сапунисвах със сапуна на Франческо с екстракт от маслини, същият, който използваше и преди, ароматът ме пренесе назад във времето, погледнах се и се намръщих.

Утринната светлина, която нахлуваше през прозорец над душкабината, осветяваше ярко всички мои несъвършенства, като че ли бях застанала под прожектор, подчертаващ формите ми.

Моята баня в Ню Йорк беше осветена приглушено и точно така ми харесваше, защото на ярката светлина тук личаха дефектите ми. Твърде много тлъстинки на талията. Гърди, които не бяха достатъчно големи.

Ръце, кожата, на които беше започнала да увисва. Трапчинки по бедрата.

Боже, кога остарях толкова? Учудих се какво си е помислил Франческо снощи. Тялото, което обитавах сега, беше различно от онова, което имах, когато ме видя за последен път. Възможно ли бе още да обича тази по-стара и отлежала версия на момичето, което бях някога?

„Възможно е — нахоках себе си. — Не ставай глупава!“

Преди всичко снощи не се ли отдадохме за пореден път един на друг най-непринудено, което бе живо доказателство? Не ме ли гледаше с онези опиянени от любов и желание очи?

Прецених несъвършеното си тяло още веднъж и вече не го мразех толкова, колкото преди малко. Та това бях аз, и щом Франческо можеше да пренебрегне моите несъвършенства, тогава можех и аз.

Изкъпах се, изтрих се и измих лицето си на мивката. Притесних се внезапно и изпитах желание да направя всичко възможно, за да изглеждам красива, когато Франческо се събуди. Бръкнах дълбоко в тоалетната си чантичка и извадих гримове. Гримирах се бързо с моите обичайни замаскиращи средства — фон дьо тен, руж, спирала, и заприличах донякъде на човешко същество. Усмихнах се на себе си в огледалото и увита с хавлиената кърпа, излязох от банята.

Франческо вече беше станал, седеше по средата на дивана и държеше чашка еспreso. Изглеждаше ужасно секси с черната си

разрошена коса, с бялата тениска и със сивите боксерки. Усмихнах му се. Едва се сдържах да не му се нахвърля отново, но първо имах нужда от кофеин. Все още ми се струваше, че движенията ми са забавени.

Ухаеше на кафе и се зачудих дали е направил и на мен. Малко неща обичах повече от силното италианско кафе, а Франческо го правеше идеално.

— Добро утро. Вечерта беше прекрасна — казах с най-сексапилното си мъркане, но ако трябва да бъда честна, прозвуча ми глуповато. О, добре, предполагам, че повече не беше необходимо да го съблазнявам, нали така? Франческо очевидно беше заинтригуван.

Той ми се усмихна вяло.

— Добро утро. — Посочи мястото до себе си. — Ще седнеш ли? Трябва да поговорим.

Едва сега забелязах, че с него нещо не е наред. Обзе ме необяснима тревога и усмивката ми помръкна.

— Добре — съгласих се колебливо.

Прекосих стаята и седнах на дивана до него. Изведнъж се почувствах прекалено разголена, загърнатата само с малката кърпа. Моята бледа кожа изглеждаше още по-бледа до бялата кърпа, а протритата кожа на дивана с нищо не облекчи положението ми, като залепна за бедрата ми.

Франческо отвори уста, после пак я затвори. Изглеждаше нервен. Стомахът ми се преобърна.

— Имаме проблем — започна бавно той. Не ме гледаше, избягваше погледа ми, като че ли да ме погледне в очите му беше много трудно.

— Проблем ли?

— Si. — Все така избягваше да ме погледне. — Изглежда съм направил грешка.

— Грешка ли? — Втренчих се в него, сърцето ми се разтуптя безумно.

Франческо кимна, погледна ме за миг и пак се извърна.

— Аз, как да кажа, явно съм объркал твоя имейл с имейла на друга моя позната.

Зяпнах го. Стомахът ми се сви, докато той говореше.

— Толкова е неловко — продължи. — Но истината е, че когато получих твоя имейл, си помислих, че е от едно американско момиче на

име Кати, с което се запознахме преди два месеца тук, в Рим. Вашите имейл адреси много си приличат, нали разбираш, и след като от години не съм те виждал, се заблудих, че тя ми пише. Тя е предпоследна година студентка в Калифорнийския университет в Лос Анджелис. Много умно момиче.

Погледнах го смаяно.

— Студентка предпоследна година! — беше всичко, което успях да продумам. Искаше ми се да го попитам дали на четирийсет и две не е малко старичък за хлапачка от колеж. Можеше да ѝ бъде баща, за бога! Но това не ми се струваше най-неприятният въпрос в момента.

— Да — наежи се леко Франческо. Лицето му светна. — Но е много зряла. Много страстна. Пък и за любовта няма възраст, нали?

— Любов ли? — успях да изрека сподавено.

— Както и да е — продължи Франческо, поглеждайки ме нервно. — Съжалявам. Знам, че това е, ах, много неудобно. Но не теб поканих да споделиш с мен леглото ми. Пък и не си съвсем същата жена, каквато беше, когато се запознах с теб, смятам, че ще се съгласиш.

Вдигна поглед многозначително и се взря в тялото ми, в бедрата ми с трапчинки, в отпуснатите ми ръце, във всичките ми несъвършенства.

Внезапно се почувствах и унижена, и вбесена. Като че ли ми беше ударил силен шамар, изтръгвайки ме грубо от приказния свят, в който живеях, откакто пристигнах в Рим.

— Я задръж малко — казах, пламнала от гняв. — Твърдиш, че не съм онази, която очакваше, но ме вкара в леглото, и, о, не съм достатъчно хубава или достатъчно млада за теб, но въпреки това спа с мен, преди да ми кажеш!

Франческо не изглеждаше смутен.

— Ами да. Но не се тревожи. Грешката е моя. Изцяло. Така че можеш да останеш тук, ако искаш, докато си уредиш обратния полет. Ще спя на дивана. Аз съм джентълмен, Кет. Знаеш го.

Загледах го. Не бях сигурна дали да не умра на място от срам, или да му стоваря един юмрук.

Вместо това станах, стиснах кърпата и тръгнах бързо към банята. Взех куфара си, изтъркалях го непохватно вътре и затръшнах вратата. Щях и да я заключа, ако не беше от онези тъпи, старинни италиански врати без заключалки.

По-ниско не можех да падна. Бях идиотка!

— Няма да плача — казах твърдо на моето отражение в огледалото. Примигнах бързо, като се мразех още повече за глупостта си, че не съм усетила каква е ситуацията, че съм била толкова абсурдно наивна да повярвам, че ще открия нещо, което си заслужава, у този арогантен, елементарен мъж отвън.

Задъхана, разрових куфара и измъкнах първите дрехи, които ми попаднаха — бледорозова пола и поло на зелени и сини райета. Облякох се бързо, без да ми пука, че не си подходжат изобщо. Искях само да се махна оттук, колкото се може по-бързо.

Затворих куфара, захвърлих на земята мократа кърпа и се погледнах нещастно в огледалото. На нищо не приличах. Безобразен тоалет, ако изобщо беше тоалет, мокра коса и зачервени очи. Страхотно.

Отворих рязко вратата и затъркалях куфара зад себе си. Точно както си мислех, Франческо седеше най-спокойно по средата на дивана с кръстосани крака, в едната ръка с малката чаша еспресо, в другата — със сгънато на две списание. Завъртях очи, а той ме погледна почти зарадван. За малко да се разсмее, докато ме оглеждаше.

— Хубав тоалет — захили се самодоволно.

— Млъквай! — срязах го аз.

Той като че ли се изненада. Смръщи вежди и вдигна рамене.

— Искаш ли да се обадим в авиокомпанията?

— Не!

Франческо не помръдна от мястото си и не ми предложи помощта си.

— Но къде ще отидеш? — попита нехайно.

— Не е твоя работа.

Издърпах куфара до външната врата.

— И така! — казах сърдито, отворих я с драматичен жест, избутах куфара в коридора, той падна шумно. В съседния апартамент се разлая като бясно някакво куче.

— Дано с твоята колежанка сте много щастливи — добавих високомерно.

— Благодаря ти, Кет — отвърна спокойно. Франческо не схващаше сарказма, което беше едно от нещата, които не харесвах у него. Странно как бях успяла да забравя всичките му неприятни

качества. Но изведнъж си ги спомних. Той замълча и вдигна чашата като жест за сбогом. — Как казваха във вашите американски филми? — Направи пауза и потупа списанието по коляното си с отнесен поглед, сякаш правеше магия думата да се появи. — Ах, да. „Не ти, а аз.“ Правилно ли беше? Si, смятам, че беше правилно. Ти не си виновна, а аз.

Усмихна се любезно, като че ли току-що се бяхме срещнали случайно на улицата, а не се бяхме търкаляли голи в леглото му цяла нощ. И после, за да бъде пълна картинката с плесницата през лицето, ми намигна, или по-скоро примигна, и се зачете отново в списанието.

Знаех, че трябваше да изляза гордо в този момент, но невъзмутимото му излъчване ме вбеси. Застанах за миг мълчаливо, усещайки как се надига топлина по страните ми и как вените на шията ми и челото се издуват.

— Върви по дяволите, Франческо — казах най-накрая с нисък, спокоен глас, който прозвуча по-самоуверено, отколкото се чувствах.

След това с останалата ми гордост, която не беше никак много, изправих глава, излязох в коридора и затръшнах вратата с всички сили.

Под съпровода на неистовия кучешки лай взех на рамо пътната си чанта и дамската и започнах да свалям куфара по стълбите, стъпало по стъпало, всеки път с глухо тупване, а гърбът ме болеше от тежестта. Бях готова да се разплача, но се бях заклела, че няма да пророня и сълза. Нямах начин. Не тук. Не и заради Франческо. Той не заслужаваше сълзите ми.

Едва когато се озовах на улицата пред сградата, осъзнах, че нямам абсолютно никаква представа къде да отида.

ОСМА ГЛАВА

Най-разумно бе да взема такси, да отида на летището и да се кача на първия самолет за Ню Йорк. Току-що напуснах единствения човек в Рим, когото познавах.

Но както стоях на павираната улица, загледана нагоре в саксиите с цветя по первазите на прозорците с развяващи се от вятреца тънки пердета и към куполите на старинните сгради, които се издигаха в далечината, разбрах, че не мога да се върна. Още не.

Колкото и да ме обичаха моите приятели и семейството ми, те гледаха на мен като на скучна неудачница. И кой можеше да ги упрекне?

Идването ми в Рим най-после беше нещо различно, храбро, нехарактерно за мен. Винаги залагах на сигурността и за пръв път излизах от черупката си.

Да призная, че съм се провалила, че още веднъж животът ми се е объркал, беше повече, отколкото можех да понеса. Не можех да понеса и да се върна в Ню Йорк с пословичната си подвита опашка, и най-вече да призная пред всички, че фантастичната ми любов с Франческо никога не е съществувала.

— Значи оставам — казах гласно. Ниска и дебела жена на средна възраст, която минаваше покрай мен с куче, ме погледна тревожно и забърза, без съмнение изплашена, че съм луда. Никак не се учудих. — Оставам — повторих на себе си почти смаяно.

Вдъхнах дълбоко миризмите, които отвсякъде прииждаха: на печен хляб от близката хлебарница; едва доловим лавандулов парфюм остана след две кискащи се момичета по на около двайсет години; ненатрапчиво на сол и кал от Тибър, която се носеше бавно само през една пресечка. Такъв беше Рим, какъвто го помнех. Напомних си също, че го заобичах в седмиците, преди да срещна Франческо.

Не заради него почувствах Рим като роден дом. Самият град с лекия мирис на прах, с великолепната, ухаеща на подправки храна, потопен в античността, която отвсякъде ме обгръщаше и ме

омагьосваше, като че ли цял живот съм живяла тук, ми внушаваха чувството, че това е моето място.

— Оставам — казах още веднъж. Преглътнах мъчително, нарах пътната си чанта, стиснах дръжката на куфара и започнах да го влача.

* * *

Проблемът бе, че няхах представа къде да отида. Едно нещо беше да реша да остана в Рим, съвсем друго как точно да го осъществя на практика. Пресметнах наум: няхах достатъчно пари да отида на хотел за следващите трийсет дни, но друг самолетен билет за вкъщи щеше да ми струва цяло състояние. Какво да правя?

Тръгнах в посока обратна на реката. С всяка стъпка все повече се разколебавах в решението си. Слънцето се издигаше все по-високо в забуленото римско небе и прахът започна да изпълва въздуха както винаги, щом улиците се напичаха, и ставаше все по-трудно да се диша. Вече цялата бях вир-вода и моята трогателна пола за любовни срещи и твърде дебелата блуза залепнаха за мен. Знаех и без да се поглеждам във витрините на магазините, че косата ми е разчорлена. Обикновено си правех старателно прическа със сешоар, защото оставена сама на себе си, заприличваше на изгоряла слама.

Вдигнах поглед и познах Пантеона. Неговият идеално кръгъл купол проблесна като маяк и по някаква причина образът на Майкъл Еванджелисти отново ми се мерна. Не спомена ли именно Пантеона? Не живееше ли там наблизо неговата приятелка Карина? Спрях и потърсих в портмонето си листчето, на което ми написа името на ресторанта, където работеше Карина. Взирах се в него доста дълго.

Можех ли да се настаня при италианка, за която бях чула от лъжец, с когото едва се познавах? Помислих върху дилемата. Това не означаваше, че прощавам на Майкъл. Ако наема стая от човек, когото е познавал преди години, нямаше да ме сближи наново с него. Освен това, ако исках да остана в Рим, не виждах много други възможности.

След като нямаше къде другаде да отида, пресякох улицата и се отправих към Пантеона. Тръгнах по малките улички и както често се случва в криволичещите улици и алеи в града, загубих от поглед

купола. Почувствах се странно изгубена, макар да знаех, че е там пред мен, закрит от високите сгради. Уличната настилка тук беше още по-неравна и беше още по-трудно да търкалям моя куфар.

И тогава, като че ли не беше достатъчно онова, което се случи тази сутрин, но и едно от колелцата се отчупи и весело се изтърколи надолу по улицата право към шахтата на градската канализация.

— Не! — извиках. Пуснах куфара и пътната чанта започна да подскача на гърба ми, докато препусках след търкалящото се колело. Хората около мен се спряха и ме зяпнаха. Летях след малкото черно колелце и се хвърлих да го хвана, но закъснях със секунда; то вече изчезваше в шахтата.

— Не! — но този път по-скоро изхленчих. Лежах просната по корем наред улицата, цялата в прах, кал и пот, вторачена в отвора за канализацията. Затворих очи, помъчих се да се съвзема и се изправих с цялото достойнство, което събрах. Хората около мен още ме зяпаха. Забелязах старец с избелели панталони от рипсено кадифе с тиранти да прави физиономия на друг с показалец до слепоочието — универсалният знак за побъркан човек.

Махнах едва-едва с ръка и се насилих да се усмихна като актриса, която благодари на своята публика. Зяпачите се разотидоха бързо, преструвайки се, че не се бяха вторачили в мен току-що.

Поотупах дрехите си, примирявайки се с факта, че сега имах ивица кал отпред, която съчетаваше разнородните пола и блуза. Прекосих улицата към куфара, хванах го за дръжката, изправих го и наперено, дотолкова, доколкото ми позволяваше потропващият без едно колело куфар, тръгнах с вирната глава, осъзнавайки, че куфарът всеки момент може да се скъса от тътрузенето по калдъръма и съдържанието му да се изсипе. Загледах улицата, отчаяно търсейки някакво място. За моя радост малко по-нататък, отдясно, съзрях барче с маси отвън, което ми се стори отворено. Взрях се. На табелата пишеше „Сквизито“. Беше заведението, където работеше приятелката на Майкъл.

„Боже, благодаря“ — рекох си аз. Погледнах часовника си. Беше едва десет сутринта; повечето ресторанти в града не отваряха преди единайсет. Но независимо от факта, че нямаше нито един клиент, масите и столовете бяха подредени отвън и чадърите, прилични на горски листак, опънати.

След още един момент, като използвах цялата си мускулна сила, за да влача куфара през оставащото разстояние, рухнах на един от столовете и придърпах багажа си до мен, за да не пречи, като се влиза и излиза от ресторанта. Огледах се за сервитьор или сервитьорка и като не забелязах подобно лице, се захлупих по очи върху масата. Сянката на чадъра ми дойде добре, както и хладният каменен плот на масата. Опитах се да си поема дъх и ми се искаше неистово да дойде някой и да ми донесе чаша вода.

„Хайде, Кет — казах си. — Изпий едно капучино и да се махаме оттук.“ Преглъщах безнадеждно сълзите си.

Какво правех? Наистина ли реших да остана в Рим? Взех да се утешавам, че престоят ми ще продължи колкото пожелаая аз. Можех да остана седмица и да съчиня някоя история, за да оправдая преждевременното си завръщане, например че на Франческо му се е наложило да замине за важна бизнес среща някъде далеч и аз съм предпочела да не го придружавам. Или че е заминал по неотложни семейни дела, а аз не съм искала да се запознавам с роднините му, но той е обещал да ми дойде на гости съвсем скоро, защото съм му липсвала ужасно.

Точно в този момент чух стъпки откъм ресторанта. Вдигнах поглед обнадеедена, че ще видя някой учтив сервитьор с бележник в ръка, а може би и с чаша вода на поднос.

Обаче пред изморените ми очи се появи висока стройна жена, горе-долу на моите години, с развяна като облак циганска пола и с искрящи очи. Бледите ѝ страни руменееха, черните ѝ къдрици, изпъстрени с червени кичури, стърчаха. Щом очите ни се срещнаха, тя започна да говори рязко и бързо на италиански и да размахва показалец под носа ми, ако случайно не съм разбрала, че ме хока.

Но за какво, не ми стана ясно. Мъчех се да следя думите, но тя така скорострелно ги изговаряше и така ги сливаше в отсечено стакато, че почти нищо не схванах.

— *Mi dispiace, ma non parlo l'italiano* — казах със запъване, като използвах едно от първите изречения, които научих на италиански през онова лято в Рим. „Извинете, но не говоря италиански.“

Това като че ли само разяри още повече откачената жена.

— О, как не се сетих! — озъби се тя, като заговори със силен акцент, но на почти идеален английски. На практика гласът ѝ бе

изпълнен със сарказъм. — Жена от Америка! Разбира се! *Ah, mi scusi.* Щом си американка, значи можеш да седнеш, където ти хрумне, дори когато е ясно като бял ден, че отварят след час! И коя съм аз, та да ти казвам?

Тъкмо се надигнах от стола, за да ѝ обясня и да се извиня, но тя не ме остави да отворя уста.

— Очевидно, след като си американка, светът е твой — продължи ядосано, размахвайки ръце. Свих се пак на мястото си, вперила поглед в нея. Явно не беше с всичкия си. — Не знаете ли в Америка какво са правила? — попита, все така ръкомахайки. — Идвате в моята страна и правите каквото ви харесва, от къде на къде?

Аз я гледах с отворена уста. Тя прекара ръка през къдриците си и направи възмутена гримаса.

— Какво ще кажеш сега в своя защита, мис Америка? — попита театрално.

Бях останала без ума и дума. Отварях и затварях уста.

Откачената жена завъртя очи.

— Можеш ли да говориш?

— Ами, аз...

Тя ме прекъсна:

— Изглеждаш толкова добре. — Погледна презрително дрехите ми. — Думи ли ти липсват, както и вкус?

Разсмях се на собствената си шега.

— Не, аз... — започнах пак. Загубих дар слово и всъщност се видях в чудо. И за мой ужас усетих, че очите ми се пълнят със сълзи. „Не, не, не!“ — мислех си отчаяно.

Но явно моите слъзни канали не се вслушаха в безмълвната забрана, защото преди да се усетя, сълзите ми се затъркаляха по страните ми.

Жената се вторачи смаяно за миг в мен. Отвори уста и бях сигурна, че ще започне още някоя тирада. Може би щеше да ми каже, че само превъзносящите се, тъпи американки плачат.

Но вместо това лицето ѝ поомекна.

— Добре, де, бях малко груба с теб, но няма причина да плачеш.

Сега вече като че ли се притесни. Поглеждаше ту насам, ту натам.

— Наистина — добави. — Не исках да те разплача.

Избърсах гневно сълзите си и се изправих, ненавиждайки се заради потоците, които се стичаха по страните ми и ме лишаваха от достойнство.

— Не си ти причината — погледнах я свирепо аз. — Само търся приятелка на един приятел, която по всяка вероятност работи тук. Но преживях най-ужасната сутрин в моя живот, затова не е кой знае каква изненада, че дойдох тук и попаднах на най-противната персона в този град.

Жената ме гледаше удивено.

— Търся сервитьорка на име Карина — продължих, — но моля да ме извините. — Провлякох думите натъртено и изнесох истински спектакъл, събирайки си вещите. — Но явно съм сбъркала мястото. Така че си тръгвам.

Стиснах дръжката на куфара и се наках да се изнеса демонстративно. Но благодарение на липсващото колело и на растящото ми изтощение не можех да го помръдна. Опитах отново. Погледнах и забелязах, че единственото колелце се бе заклезило някак си между паветата.

— Сигурно се будалкаш с мен — промърморих. Дръпнах пак, но безрезултатно.

И тогава за моя изненада италианката избухна в смях. Погледнах към нея и забелязах, че гневът ѝ се бе изпарил.

— Сядай, сядай — каза тя и завъртя очи към стола, от който току-що бях станала. Погледнах я несигурно.

— Сядай, сядай! — изкомандва отново.

Погледнах я бегло и се смъкнах на мястото си.

— Съжалявам. До гуша ми е дошло от тези американски туристи, които идват тук, като че ли светът е техен. Но за теб, изглежда, сгреших.

— Да, бе, не се занасяй!

— Добре тогава. Да започнем отначало. Аз съм Карина. Добре дошла в Рим.

Аз само я зяпах. Сега се усмихваше почти любезно.

— Обикновено когато някой се представя, очаква и на него да му се представят — каза след малко. — Поне в Рим така постъпват хората.

— Ти ли си Карина? — продължавах да я гледам недоверчиво аз.

— Точно това казах.

Поех дълбоко дъх.

— Шегуваш се, нали?

— Ако е шега, не е смешна — отбеляза тя.

— Не е — промърморих, — никак даже.

— Имаш ли си име? — попита. — Или трябва да налучквам.

Гледах я втренчено. Не можех да си представя какво правя още тук след това ексцентрично посрещане. Но тя ми се усмихваше и аз омекнах. У нея имаше нещо топло, макар и шантаво.

— Казвам се Кет — рекох най-последно.

Тя изглеждаше озадачена.

— Кет... като коте ли... *gatto*?

Въздъгнах.

— Не. Кет съкратено от Катерина.

— Ах, да. Добре, Кет съкратено от Катерина. Можеш да си седиш спокойно тук.

Аз само я гледах, без да мигна.

Жената се покашля и продължи:

— Наистина съжалявам. Ще ти донеса капучино, нали искаш? Черпя те. За сметка на заведението, както казват в Америка.

Отворих уста да откажа, но тя ме прекъсна, поглеждайки насмешливо куфара ми:

— И без друго не виждам начин да тръгнеш. Защо не се отпуснеш? А?

Кимнах безмълвно в знак на съгласие.

Тя тръгна, а дългите ѝ черни къдри се развяваха. Полюляваше ханша си с неповторимия маниер на повечето италианки, който изглежда бе недостижим за американките. Ако имах таланта да овладее това сексапилно полюшване, нямаше да седя сутрин сама в кафене, облечена безобразно, с мокро от сълзи лице.

След няколко минути Карина се върна с две димящи чаши.

— Нали нямаш нищо против капучино? — попита тя и постави едната чаша пред мен. Кимнах. Тя се усмихна, бръкна в джоба на престилката си и оттам се появиха две чаени лъжички, две пакетчета захар и две натурални шоколадчета. — Капучиното не е ли най-хубаво с шоколад? — намигна ми жената.

Почувствах, че омеквам към нея. Беше очевидно, че се опитва да се извини за първоначалната си реакция към мен.

— Благодаря — промълвих и пуснах шоколадчето в кафето. Разбърквах го, докато се стопи съвсем.

Карина не откъсна очи от мен, преди да отпия първата глътка.

— Обичаш кафето, както аз го обичам — отбеляза тя. — Без захар, само с *cioccolato*.

Кимнах безмълвно. Не се чувствах длъжна да разговарям с нея.

Но на Карина очевидно не ѝ стана ясно. Вместо това се настани срещу мен с чашата кафе. Всеки минувач щеше да ни вземе за близки приятелки, които са излезли сутринта да изпият по едно кафе и да си побъбрят.

— Значи така — наруши мълчанието тя след малко. — Приятел те е изпратил при мен. Как се казва?

Не отговорих веднага, обмисляйки дали да не коригирам определението ѝ. Щеше ми се да ѝ кажа, че Майкъл не е никакъв приятел, а лъжец и измамник. Но по този начин нямаше да спечеля благоразположението на моята евентуална хазяйка. Затова кимнах.

— Майкъл Еванджелисти.

Лицето ѝ светна.

— Майкъл! Обожавам го! — Наведе се към мен и потупа ръката ми. — Всеки приятел на Майкъл е и мой приятел.

— Хубавата новина тогава е, че сме приятелки — промърморих.

Тя закима радостно, а сарказмът ми мина покрай ушите ѝ.

— Скапана си, нали? Нека да позная. На някой от нашите всеизвестни италиански мъже ли попадна? Разочарована ли си?

Въздъгнах.

— Не е точно разочарование.

— Ами тогава разкажи ми.

Позагледах я. Не бях сигурна дали искам да разкажа каквото и да било на тази непозната жена. Но пък какво толкова? Нищо не губех.

— Не биваше така да изглупявам — започнах аз. — Бяхме гаджета преди тринайсет години. Дойдох, за да се срещна с него отново, но стана ясно, че той се е объркал. Помислил, че си е писал с някаква студентка, не с мен.

Тя ме погледна недоумяващо.

— Но ти си красива. — Изглеждаше смаяна. — И положително си повече жена от една колежанка!

Не можах да не се засмея.

— Явно не съм. Не съм и най-изявената жена на света — допълних с многозначителен поглед към безобразния си тоалет.

Карина се засмя, но поклати глава.

— Глупости. По-женствена си, отколкото съзнаваш. А този италианец е идиот, щом не го е видял.

Забих поглед в кафето си.

— Благодаря — рекох тихо.

Тя кимна.

— Е, разказвай!

— Какво?

— Разкажи ми за него. За този мъж. Защо си тук.

Колебаех се. Погледнах я и доста се изненадах, като видях с какъв интерес ме наблюдаваше.

— Наистина ли искаш да чуеш историята?

— *Si, assolutamente.*

— Добре.

И така, разказах ѝ накратко за мен и Франческо, за желанието ми да избягам от монотонното всекидневие, за внезапното ми решение да последвам сърцето си и да дойда отново в Рим, за събитията от последните двацет и четири часа. Не си давах сметка защо съм толкова искрена с нея, но тя остана с отворена уста, когато ѝ разказах какво се случи между нас снощи и как тази сутрин той заяви, че всичко било грешка.

Карина ругаеше под нос, от което се почувствах малко по-добре. Както изглеждаше, в нейните очи поведението му беше също толкова ужасно, както и в моите.

Като свърших, тя се загледа в мен дълго и сериозно.

— Ще останеш ли в Рим?

Свих рамене и поклатих глава.

— Не зная. Ако се върна така безславно, ще се почувствам смазана. Но, честно казано, преди да замина, се наложи да заема на сестра си пари и сега не мога да си позволя хотел. Затова дойдох тук. Майкъл спомена, че даваш стаи под наем.

— С колко разполагаш за харчене?

Поколебах се.

— Ами около четиристотин евро — отговорих. — Дали ще ми стигнат за една седмица в хотел с една звезда? — Въздъхнах

обезсърчено. — Ако сменя датата на самолетния билет, за да се прибера по-рано, трябва да платя голяма неустойка.

Карина ме гледа известно време изпитателно. После бавно се усмихна.

— Добре. Оставаш при мен — заяви тя, като че ли очевидно друго не можеше да се направи. — Към моя апартамент има малка слугинска стая на горния етаж. С отделен вход е. Тъкмо имах нужда от наема. Какво пречи да я дам на теб? Виждаш ми се чиста... въпреки че явно имаш проблем с дрехите. — Замлъкна и се усмихна. — Пък и каза, че ще платиш. Четиристотин евро за един месец е прилична цена. Тогава защо не?

Не ми се вярваше, че дори се замислих. Предложението беше направо съблазнително. Цената — разумна.

— Ами не знам — издумах най-накрая.

Можех ли да прекарам следващите четири седмици под един покрив с тази побъркана жена с гарвановочерна коса? Все пак трябваше да призная, че в момента не изглеждаше никак луда, както преди половин час.

— Защо не? — чух се да казвам. Лицето на Карина светна, а аз преглътнах мъчително. — Приемам — добавих с цялата самоувереност, на която бях способна. Преди всичко нима имах какво да губя?

ДЕВЕТА ГЛАВА

Час по-късно ресторантът отвори за обяд, а аз бях изписала четири страници молба за наемане на стая, която Карина ми връчи и ме отведе във вътрешния двор, за да я попълня. Освен въпрос за постоянния ми адрес и три лица за връзка, трябваше да упомена коя е любимата ми храна, кой е най-лошият ми детски спомен и каква е зодията ми.

В какво се забърках?

След като ми донесе огромен сладолед във фунийка, нектар от кайсии и още едно капучино, Карина ме остави и дойде пак при мен във вътрешния двор в единайсет и трийсет, за да провери справила ли съм се с документа.

— *Meraviglioso!* — възкликна възторжено, когато ѝ го подадох. Започна да го чете съсредоточено. И тогава по лицето ѝ премина сянка.

— Майка ти е изоставила семейството си! — погледна ме изненадано тя.

Почувствах се неловко. Защо ли отговорих толкова искрено на въпроса за моето детство?

— Не биваше да го пиша — дръпнах се аз. — Това е минало.

— Не, не! Ужасно е. Каква е тази майка, дете изоставя децата си? Не мога да си представя.

Не отговорих.

— Заради този факт да разчитам ли на теб?

— Моля? Да, разбира се.

Лицето ѝ омекна.

— Не ми се ще да избягаш, без да си платиш наема.

— Аз не съм като майка си — отвърнах рязко.

Тя ме погледна изпитателно.

— Не — каза след малко и кимна. — По всяка вероятност не си. — Зачете се отново в документа. — Виждам, че си Рак. Много добре. Аз пък съм Риби. Ще се разбираме.

Вдигнах вежда в очакване, че ще се изсмее и ще каже, че си прави шега. Но тя беше съвсем сериозна.

— Готово — произнесе се най-накрая. — Реших. Даваш ми половината наем сега, другата след две седмици. Съгласна ли си?

— Сега веднага ли?

Тя като че ли се озадачи.

— Естествено. Парите у теб ли са?

Поколебах се. Не беше ли истинска глупост? Колкото и да ми се струваше изгодно, за пръв път виждах тази жена. Но имаше нещо у нея, което ме караше да си мисля, че е почтена. Вярно е, че постъпих глупаво и взех решение, каквото у дома никога не би ми минало през ум. Но с шестото си чувство усещах, че е правилното.

— Да — отговорих. Извадих портмонето си и преброих в протегнатата длан на Карина десет банкноти по двајсет евро.

Като свърших да броя, тя се усмихна.

— Много добре. Тръгваме ли? Ще ти помогна с багажа. Съобщих на моя шеф, че ще ми трябва половин час, и той ме пусна. В момента нямаме много работа.

Кимнах, изправих се и протегнах ръка да хвана дръжката на куфара. Но Карина ме изпревари и го задържа.

— Остави, мога и сама — възпротивих се.

Тя поклати глава.

— С пръст да те бутна, ще паднеш — подхвърли през рамо.

Тя вече го търкаляше по улицата. Беше необикновено силна. Подтичвах след нея с двете чанти на рамо — пътната и дамската. Карина дърдореше по време на целия път за местата и хората, покрай които минавахме: пазара за месо, откъдето си купувала колбаси, зарзаватчията, който надничал в пазвата ѝ всеки път, щом се наведяла да си избере плод или зеленчук, магазина за вино, където ѝ отбивали от цената, ако опитвала нов сорт вино. След като прекосихме на зигзаг по малките улички две карета с жилищни сгради, тя застана пред многоетажен, стар блок, с избеляла ръждивочервена фасада.

— Пристигнахме — каза тя.

Бръкна в джоба си, извади връзка ключове и пхна един в ключалката. Масивната дървена врата скръцна и се откряна. Карина я бутна с цялата си тежест, като си помогна и с моя куфар, и залитна във фоайето.

— Понякога запъва — обясни тя. — Трябва да бутнеш.

Поклатих глава и влязох след нея. Тя се обърна да ме погледне.

— Ще ми помогнеш ли да качим куфара?

— Разбира се.

Влачихме моя куфар нагоре до третия етаж. Аз отново плувнах в пот, но Карина изглеждаше, както и преди.

— Почакай тук — каза ми.

Отключи вратата вдясно и аз проточих врат, за да хвърля поглед в апартамента ѝ. Преди да затръшне вратата, успях да зърна само ръждивооранжевите стени, кремавите плочки на пода и няколко мебели от тъмно дърво, които изглежда се съчетаваха с гредите на тавана. Стори ми се подредено с по-изискан вкус, отколкото очаквах да е в дома на толкова смахната сервитьорка.

Появи се след минута и ми показа един-единствен ключ.

— Този е твойт — каза лаконично. Кимна към стълбището и добави: — На горния етаж.

Влачейки куфара, изкачихме още стълби. Карина отключи вратата точно до стълбите и я отвори.

— Добре дошла у дома — съобщи жизнерадостно.

Заставах на прага. Стаята беше миниатюрна; приличаше по-скоро на големичък килер, преобразен в апартамент. Имаше двойно легло с чекмеджета, залепено до насрещната стена. Тънки бели пердета се вееха пред голям панорамен прозорец над леглото. Отдясно имаше вратичка, вероятно за банята. Вляво зееше неголям сводест отвор!

— Води към кухничката — обясни Карина, забелязвайки погледа ми. — Там има и малка гардеробна, където можеш да подредиш дрехите си.

— В кухнята ли? — попитах неуверено.

— Не съм ти обещавала палат.

— Това определено не е палат — промърморих. В гърлото ми заседна буца, преглътнах и се огледах. Стаята беше по-малка и от спалнята ми в колежа.

— Малка е, знам — обади се Карина. — Но преди да се нацупиш, погледни през прозореца.

Поех дълбоко дъх, прекосих стаята и коленичих на леглото, за да дръпна пердетата. Ахнах от гледката, която се разкри.

Слънцето прежуряше улиците на Рим и от четвъртия етаж, където се намирах, виждах старинните улици, керемидените покриви, късите комини и дъговидните прозорци — единственият знак за днешното време. Точно пред мен се простираше улица с настилка от каменни блокове, с редици жилищни сгради от двете страни. В дъното ѝ се мержелееше Пантеонът, огромен, с яки стени, носещи белезите на близо две хиляди години съществуване. Виждах три от внушителните колони на фасадата, основата на купола, който оставаше скрит зад съседните сгради.

— Красиво е — прошепнах.

Карина се усмихваше, когато се обърнах да я погледна. Вдигна рамене и разтвори ръце.

— *Naturalmente* — каза простишко. — Това е Рим.

* * *

Карина бързаше да се върне на работа и ме покани да тръгна с нея, но аз поклатих глава и ѝ казах, че предпочитам да си извадя дрехите и да ги подреда. Всъщност исках да остана сама. Решението да се настаня в миниатюрния слугински апартамент на шантавата приятелка на лъжлив кретен от Ню Йорк ме тревожеше.

Карина каза, че след като ѝ свърши смяната, ще се върне. Тя тръгна и около трийсет минути подреждах дрехите си в гардеробната в кухнята и прибирах в чекмеджетата бельото си.

Като свърших с настаняването, се загледах през отворения прозорец, наблюдавайки хората на улицата. Почувствах се като воайор, когато млади майки с разпуснати коси, облечени с дълги поли и с широки, веещи се ризи, минаха по улицата, стиснали за ръце едва проходилите си дечица, които се дърпаха към витрините на магазините. Две старици в черно, с глави допрени конспиративно, куцукаха, едната се подпираше на бастун, другата час по час отмяташе глава назад и се размиваше гърлено и така гръмко, че смехът ѝ стигаше чак до четвъртия етаж. Двама възрастни мъже, единият с шапка за голф от туид, а другият с огромни слънчеви очила, седяха на масичка с шахматна дъска пред кафене точно под прозореца и мълчаливо започнаха да местят фигурите.

Апартаментът се намираше в странична уличка и макар че не беше далеч от туристическия маршрут, изгледът от моя прозорец беше съвсем по италиански градски. За миг, както гледах надолу, се почувствах едва ли не италианка, сякаш съзерцанието на тези сцени от всекидневния живот ме свързваше със специфичната атмосфера и мястото ми бе тук.

Помислих си да взема фотоапарата, който не беше виждал дневна светлина от сватбата на Беки. Уличните сцени там долу си просека да бъдат уловени. Но и на това щеше да му дойде времето. Сега трябваше да поспя.

Спуснах щорите и дръпнах прозрачните пердета. Преоблякох се набързо с тениска и клин, завързах косата си на опашка и се мушнах под завивките на моето ново двойно легло.

Но независимо от прекомерната ми умора не можех да заспя, колкото и да се насилвах. Светлината зад щорите гаснеше, запалих нощната лампа и се опитах да почета, та дано да ми се доспи. Но за жалост сънят не идваше.

Най-накрая съвсем отчаяна, реших да взема едно от хапчетата за сън, които Крис натика в ръката ми, преди да замина. „В случай че ти потребват в самолета“ — каза ми тя. Заявих, че никога не съм взимала силни приспивателни, но тя настоя с думите, че можели да направят живота ми по-лек.

Не ми се щеше да прибегвам до тях, но как иначе да подредя хаотичните си мисли. Глътнах хапчето и след минута почувствах въздействието му.

Най-после, когато часовникът на нощната масичка показваше десет вечерта, заспах.

* * *

— Събуждай се!

Събудих се изплашена от писклив глас на сантиметри от лицето ми. Сърцето ми едва не изскочи от гърдите ми. Надигнах се рязко, седнах и изпищях.

— *Rilassati!* — каза Карина и се отдръпна със смях. — Спокойно!

Зяпнах ужасено смахнатата италианка и не можех да повярвам на очите си. Беше кацнала на ръба на леглото ми, без да изпитва ни най-малко неудобство за това, че е нахлула в апартамента на новата си квартирантка.

— Какво правиш тук? — попитах. Примигвах замаяно срещу нея. Стаята се въртеше пред очите ми. Не се досетих веднага, че съм под въздействието на хапчето за сън.

Тя ме гледаше недоумяващо.

— Събуждам те — каза бавно и отчетливо.

— Да, това го разбрах. Но защо ме будиш?

Тя се взря в мен за миг.

— Защото, мис Америка, не си излизала от стаята цял ден и цяла вечер. Стоиш тук и се самосъжеляваш. А това не е позволено в Рим.

— Моля?

Жената завъртя триумфално глава и измъкна изписани листове от диплите на полата си. Познах моята молба за наемане на апартамента ѝ. Карина посочи един параграф към края на третата страница. Бях го прочела набързо и бях регистрирала само изискванията да връча седмично предупреждение, ако искам да удължа престоя си, да не разхищавам топлата вода, понеже използваме един и същи бойлер, да изхвърлям боклука на три дни, за да не замирише през отдушника в апартамента на Карина. Но сега тя сочеше към текст съвсем в края на листа. Примигнах няколко пъти, дойдох малко на себе си и се наведох да прочета.

„На квартирантката се забранява да се цупи“ — пишеше в договора с разкривения почерк на Карина.

— Сигурно ме поднасяш — рекох аз. — Включила си клауза за цупене ли?

Тя сви рамене.

— Никой не те е насилвал да го подписваш.

— Карина, едва разчетох твоя ужасен почерк — негодувах аз. — Това е нелепо.

— Трябваше да бъдеш по-благоразумна и да не подписваш нещо, което не си прочела. Размаха пръст. — Ами ако те бях заставила чрез подписа си да ми дадеш първородното си дете? Направо щеше да ми отстъпиш правата върху него.

Аз се вторачих в нея. Даже не знаех откъде да започна.

— Ти си побъркана.

Тя сви рамене и се ококори престорено невинно.

— Плюс всичко останало — продължих да мърморя, — при това положение явно няма да имам бебе.

Карина скочи на крака и ме стресна.

— Цупиш се! Самосъжالياваш се! Откъде знаеш какво ще ти донесе животът?

Аз мигах срещу нея.

— Все едно — каза след малко, като не отговорих, — време е.

Приглади дългата си черна коса и ме загледа, сякаш бях длъжна да знам какво има предвид.

— А?

— Време е — повтори тя.

— Време за какво?

Тя плесна с ръце. Подскочих стреснато.

— Време е да станеш и да излезеш! Време е да престанеш да се вайкаш! Време е да престанеш да се цупиш!

Поклатих глава и въздъхнах.

— Точно сега никак не ми е до това. А колко е часът?

Тя погледна часовника си.

— Единайсет.

— През нощта ли? — попитах скептично. Бях взела хапчето за сън само преди час. Нищо чудно, че се чувствах толкова замаяна. Сигурно бях заспала дълбоко.

— Si. Помързелува. Време е да станеш от леглото.

— Но...

— Никакво „но“! — прекъсна ме тя. — Ставай веднага. Ако до пет минути не си облечена, ще анулирам договора.

— Не можеш да го направиш!

Карина се подсмихна лукаво, разлисти договора и посочи драсканиците на четвърта страница. Там имаше следната клауза: „В случай на проявен мързел договорът може да бъде прекратен по преценка на хазяйката“.

— Моля? — викнах аз. — Тази точка я нямаше! Ти си я добавила!

Карина сви рамене.

— Предполагам, че никога няма да разбера дали е така. Но отдолу стои твоят подпис, мис Америка. Така че предлагам да станеш и незабавно да се облечеш.

Аз я зяпнах.

— Защо? Къде ще отидем?

Лицето ѝ с широка уста светна.

— Излизаме — отвърна. — Ще се върна след пет минути.

Погледна ме предупредително още веднъж и се изниза през вратата. Полата ѝ прошумоля, косата ѝ се развя. И въпреки всичко след минута се усетих, че ставам и се запътвам към кухнята, за да прегледам с какви дрехи разполагам. „Няма да изляза — нашепваше ми един глас, — но ако все пак се съглася, тази широка бяла блуза и тясна пола ще ми стоят добре. Може би в допълнение с дългия златен синджир, обичите и гладиаторските сандали?“

Пет минути по-късно, когато Карина прекрачи моя праг, стоях в спалнята с гладко сресана на опашка коса, напълно облечена. Излизаше, че тази луда жена има някаква власт над мен.

— Леле — захили се тя, — много си готина!

Завъртях очи.

— Дори не знам защо правя, каквото ми кажеш.

— Защото знаеш, че съм права.

— Защото смятам, че си луда, и се страхувам да не ми се случи нещо, ако ти откажа.

Тя се усмихна загадъчно.

— Може и това да стане, но така или иначе, си облечена.

Огледа ме и се разсмя. Поклати глава.

— Вие, американките, сте смешни.

Погледнах се. Мислех си, че съм се докарала добре, особено като се има предвид, че се облякох в миниатюрна кухничка.

— Какво смешно намираш у мен?

Тя пак се разсмя.

— Нищо — завъртя очи. — Прелестна си.

Смутих се и мълчаливо я последвах навън, като се питах каква ли беля си навличам.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Пет минути по-късно вървахме по задните улички на града. На практика се влачех и колената ми се подгъваха. Добре че си обух обувки с равна подметка, в противен случай някое от токчетата ми щеше да се заклеци в калдъръма при това препускане посред нощ.

Нямах представа къде отиваме и все повече се обърквах, докато минавахме през тесни пасажи и малки улици. Всичко ми беше в мъгла. От минута на минута все повече се убеждавах, че идеята да взема приспивателно беше ужасна, след което да се оставя да бъда изведена за нощни забавления от жена, която може и да не беше съвсем луда, но не й личеше.

Напразно търсех улица с познато име, но ние като че ли навлизахме все по-навътре в Рим по тайни пътища.

— Хм, къде отиваме? — попитах, когато влязохме в пасаж като че ли по-тъмен от останалите.

— Какво има? — попита ме Карина; очевидно беше в добро настроение. — Нямаш ли ми доверие?

— А трябва ли? — промърморих.

Карина се закова на място и се обърна да ме погледне.

— Виж какво, мис Америка, още не съм решила дали те харесвам.

— Ти ли не си решила дали ме харесваш?

— Точно това казах. Може да не го съзнаваш още, но да си имаш приятелка като мен, не е за изхвърляне.

— Да, бе, защо да си нямам приятелка, която нахлува с взлом в апартамента?

Карина ми хвърли сърдит поглед.

— Апартаментът все пак е мой, въпреки че съм ти го дала под наем. Не съм нахлула с взлом, както се изрази. Само се опитвам да ти помогна. Бъди поне малко благодарна.

— Нима трябва да благодаря за това, че ме извлече навън посред нощ?

Тя направи гримаса.

— Не — каза. — Трябва да ми благодариш, че взех под крилото си малката, безпомощна американка. Да не си въобразяваш, че нямам задължения?

Беше ми дошло до гуша да бъда „малката, безпомощна американка“.

— Останах с впечатление, че парите от наема са ти необходими — подхвърлих.

Карина ме погледна, без да се гневи.

— Не се заблуждавай, че всичко ти е ясно.

Тя тръгна още по-бързо. Загледах се след нея и после се затичах да я настигна.

— Съжалявам — извиних ѝ се.

Тя махна презрително с ръка.

— Бяха два безкрайни дни, разбираш ли? — опитах пак.

— Ти не си единствената с проблеми — срязва ме тя.

Точно в този момент промени изведнъж посоката и зави вдясно в поредната уличка, след което най-накрая излязохме на много оживена улица.

— Пристигнахме — съобщи накратко.

Погледнах и дъхът ми секна от множеството народ, после видях, че стоим пред старинна на вид сграда с два фенера и вход със сенник. Беше нощен бар, пред който имаше огромна тълпа. Посрещнаха ни гръмка музика и буен смях, италианци на групички стояха пред вратата, пушеха, пиеха на големи глътки бира или отпиваха деликатно вино.

— О! — учудих се и погледнах предпазливо заведението.

— Сега пък какъв е проблемът? — попита с въздишка Карина.

— Не знаех, че отиваме в такъв моден бар — казах. — Не съм облечена подходящо.

Тя завъртя очи.

— О, хайде, принцесо Ан. Изглеждаш прекрасно и го знаеш.

— Принцеса Ан ли? — попитах недоумяващо. Но тя за пореден път завъртя очи и ми направи знак да вървя след нея. Поколебах се, после забързах подире ѝ.

Салонът беше полутъмен с два дълги дървени бара, покрай които се бяха наредили хора. Групата изпълняваше на най-високите децибели

любими стари парчета и в момента пееха песен на „Бийтълс“. По всяка вероятност бяха италианци, чийто английски не беше съвсем на ниво; произношението им куцаше. Бяха успели някак си да променят „Love Me Do“ в „Love Me Too“^[1], което, като се замисли човек, всъщност беше по-съдържателно.

— Насам! — помаха ми Карина. — Познавам бармана.

Последвах я към другия край на бара, където тя мина между двама мъже, които не изглеждаха никак ядосани, че ги избутаха. Даже им беше приятно, като я оглеждаха. Дръпна и мен към бара. Погледнах през рамо и бях изненадана, че мъжете оглеждат и мен.

— Не им обръщай внимание — каза Карина, без даже да се обърне. — Жребци.

— Какво? — попитах учудено. Почувствах, че се изчервявам леко.

— Така наричам тези италиански момчета — продължи. Сега вече типовете около нас се отдръпнаха с кисели физиономии. — Излизат натъкмени като първокласни състезателни коне, с лъскави черни коси, с прилепнали дрехи и с шарещи очи. Избират си жена, обикновено американка, която им се струва лесна плячка, и атакуват. Свалят, но всяка вечер различно момиче, загряваш ли? Ако искаш шест часа да се чувстваш обичана, като тези шест часа включват пет часа и петдесет минути гръмко хъркане на твоята възглавница, твои са.

Изкисках се и хвърлих поглед на мъжете. След обясненията на Карина и на мен ми заприличаха на типични свалячи. Всички те като че ли бяха извадени от един калъп: с черни, лъскави от някакъв гел коси, еднакво подстригани, с еднакви бели ризи, разкопчани почти до пъпа, и тесни дизайнерски джинси.

Всъщност приличаха много на Франческо.

— Видя ли кръстовете им? — попита Карина. Проследих погледа й до един грамаден златен кръст, после забелязах, че такъв висеше на врата всеки мъж. Тя ми намигна.

— Нямаат представа колко са смешни.

Аз се разсмях.

— Сериозно — продължи Карина. Тя сякаш се разгневи, говорейки: — За тях не е проблем да спят с шест различни момичета шест нощи в седмицата и в неделя да заведат майките си на църква, и да коленичат пред Исус Христос.

Зачудих се дали това не е причината Карина да им се присмива някак си остро и осъдително. Може би някой като тези лъжци я беше засегнал дълбоко. Не можех да си представя Карина измамена от хитрините на някой мазен тип. Изглеждаше твърде умна, за да се подведе от подобен фалш.

Тя поръча две питиета на скорострелен италиански. Барманът, русокос сладур, горе-долу на нашите години, се занасяше с нея, докато забъркваше коктейлите. Плъзна по бара чашите и тя бръкна в чантичката си да плати, но той поклати глава и показа с жест, че не приема. Карина се опита да спори с него на италиански, но после се разсмя и сви рамене.

— За сметка на заведението, както казвате в Америка — обясни. Подаде ми питието, светлочервено на цвят.

— Кампари шприц ли е? — налучквах аз.

Тя се разсмя.

— Нощем не се пие кампари. То е типично следобедно питие. А това е „негрони“. Еманюел го забърква идеално. — Посочи с глава бармана, а той й се усмихна любовно. — *Cento ani* — обърна се с наздравица към мен, а това означаваше горе-долу „Да сме живи и здрави сто години“. — За една американка в Рим — добави.

Усмигнах се.

— За една американка в Рим — съгласих се и чукнахме чашите си.

Пийнах глътка от питието — сладко с особен горчив привкус. Беше студено и силно и всъщност след няколко глътки усетих вкуса му. Карина вече бе изпразнила чашата си, като че ли питието беше излязло от мода и трябваше да се унищожи. Като бутна на плота празната си чаша, Еманюел вече я чакаше със следващата.

— А за вас, синьорина? — попита ме той на несигурен английски.

— Не, благодаря.

Поклатих глава. Възнамерявах да пия много по-бавно. Освен това усещах, че отново съм замаяна. Явно приспивателното още действаше.

С Карина пак се чукнахме.

— Добре ли си? — погледна ме тя внимателно.

— Добре съм.

Потиснах една прозявка.

Тя ми размаха пръст.

— Не се прозявай! Тази вечер ще купонясваме.

Групата подхвана парчета на „Хути енд дъ Блоуфиш“, но вместо да пеят „тъжен съм“ пееха „фиркан съм“, което никой, освен мен не забеляза. Това ме развесели и аз се засмях.

Огледах залата. Хората изпълваха всяко кътче в полутъмния бар. Това заведение нямаше нищо общо с баровете, в които ходех при предишния ми престой тук. Със състудентите си обичахме да прекарваме често вечерите на места като „Пияния кораб“ на Кампо деи фиоре, или в „Лъкът на цигуларя“ близо до Санта Мария Маджоре, като и двата бара все едно бяха пренесени от някой нюйоркски ъгъл. Даже повечето от собствениците им бяха американци, англичани и австралийци. Обичах тези барчета, защото ги чувствах като късчета родна земя, когато бях на хиляди километри от дома.

Но тази вечер Карина като че ли ме въведе в един друг свят на Рим. Около нас жени с тъмен слънчев загар и с разрошени гарвановочерни коси като на Карина следяха зорко мургави мъже с премрежени погледи изпод тежки мигли. Всеки, изпускаше кълба цигарен дим в лицето на другия и ръкомахаше бурно. Няколко двойки, харесали се току-що, вилнееха на дансинга, а мъжете опипваха с жадни погледи партньорките си. Хората вдигнаха наздравици, отпиваха от халби бира или обръщаха на един дъх нещо по-силно, и пристъпваха опасно близо едни до други.

— Прелъстяване по италиански се прави като застанеш до някого и се мъчиш да създадеш познанство, а пък ако тази тактика не успее, преминаваш направо към награбване — говореше Карина, докато наблюдавахме сцената.

Разсмях се и закимах.

— Не знам защо ми напомня мъжете в Ню Йорк. Усмивката ѝ веднага угасна.

— Италианците — рече тя с леден глас — нямат нищо общо с вас, американците. Повече никога не прави подобни сравнения.

Промърмори нещо, в смисъл че отива до тоалетната, и тръгна, преди дори да се опитам да ѝ отговоря.

Загледах се след нея с отворена уста.

По-малко от минута след като Карина изчезна, мястото ѝ бе заето от висок мъж, чието облекло явно беше мъжка униформа тук — дизайнерски джинси и бяла, разкопчана риза.

— *Ciao, bella* — поздрави той, оглеждайки ме безочливо, като че ли току-що се бе натъкнал на шведска маса, отрупана с лакомства.

— Хм, *buona sera* — отвърнах предпазливо. Огледах се с надеждата, че Карина само е преиграла и ще се появи всеки момент. За жалост никаква не се виждаше.

Като ми намигна, мъжът отприщи порой от италиански думи, които не разбрах. Поклатих глава.

— *Non parlo italiano.*

Очаквах, че ще се откаже, но очите му лъснаха, сякаш е спечелил на лотария.

— Ах, американка! — възхити се той със силен акцент. — Обичам Америка!

— Били ли сте там? — попитах учтиво. Пак се огледах за Карина, но от нея нямаше и следа.

— Но, по. Обаче жените, всичките са толкова симпатични.

— О, благодаря.

Кафявите очи на натрапника проблясваха, когато се примъкна до мен.

— А вие? Харесват ли италианските мъже?

— В момента никак — промърморих.

— *Non capisco* — оплака се той.

— Хм, да, италианците, хм, си ги бива — отвърнах, оглеждайки се за Карина. Наистина защо се забави толкова много?

— Ах, да, мислите, че италианците ги бива — повтори той, като привлече последната дума, клатейки ентусиазирано глава. — Много добре, много добре.

Направи още една крачка към мен и на практика врхлетя върху мен. Искаше ми се да се отдръпна, но бях заклещена до бара и почти няхах лично пространство. Той миришеше на сол, одеколон и цигари и както ми дишаше в лицето, вкусих едва ли не от бирата „Перони“, която пиеше.

— Е, тръгваш ли с мен?

— Какво?

— Тръгваш ли? Искаш ли, хм, да си тръгнеш с мен? От бара. Да отидем в моя дом.

Погледнах го слисано. След като бях прекарала на дваайсет и една цяло лято тук, би трябвало да съм наясно с подобно поведение, с тези безочливи предложения и нахални очаквания. Но повечето време от лятото бях с Франческо, а преди да станем гаджета, се движех с компания американски момичета и никога не съм била най-хубавата, най-жизнерадостната или най-дружелюбната, така че обикновено бях в ролята на наблюдателка, докато моите състудентки се кискаха с италианците, които ги сваляха, и често изчезваха нанякъде в нощта с тях. „По-умна съм“ — казвах си аз, може би донякъде самодоволно. После се появи Франческо и здравият разум ме напусна.

— Е?

Италианският натрапник чакаше отговор.

— Не — рекох твърдо, смутена, че се поколебах. Не защото обмислях предложението му, а само се удивлявах на дръзкото му безочие.

— Но защо? — Сега вече беше обиден. — Не ме ли харесваш?

— Не те познавам — отвърнах, оглеждайки се за Карина.

— Ах, да, *bella*, но как ще ме опознаеш добре, ако не дойдеш с мен в моя дом? — попита той. — Искаш, нали? Виждам го в хубавите ти очи.

Завъртях хубавите си очи.

— Не, не искам.

Той ме погледна втрещено.

— Но това е толкова естествено, разбираш ли?

— Кое е естествено?

— Аз съм мъж. Ти си жена.

— О, благодаря за обяснението! — рекох аз.

Сега вече той изглеждаше още по-объркан. Взе дясната ми ръка. Докосването му беше изненадващо нежно и така си обясних защо не се отдръпнах веднага.

— Но, *bella* — заувещава ме той. Вдигна брадичката ми, за да го погледна в очите. — Вслушай се в тялото си.

От начина, по който провлече „у“ във „вслушай“ и „я“ в „тяло“, думите зазвучаха почти лирично, но обиграно, сякаш беше изпробвал смешната фраза върху множество нищо неподозиращи американки.

— Моля?

Задавих се, както се мъчех да не се разсмея. Той явно разбра погрешно моето весело настроение.

— Вслушай се в тялото си — повтори още по-отчетливо, хвърляйки ми усмивка, която без съмнение трябваше да ме заплени.

— Действа ли този похват?

Той ме погледна недоумяващо.

— Похват ли? Не те разбрах.

— Добре — продължих аз. — Слушай внимателно.

Млъкнах и замръзнах с бдително вдигната глава.

— Какво правиш? — попита той след малко.

— Вслушвам се в тялото си.

Очите му лъснаха оптимистично. Огледа ме още веднъж, като задържа погледа си малко по-дълго върху гърдите ми.

— И как е, тялото ти разприказва ли се?

— Ммм — произнесох замислено. — Да, да, получих съобщение.

— „Да“ ли каза?

— Каза „не“.

Той сякаш се изненада.

— *Che cosa?*

— Точно така, казах високо и ясно „не“.

Свалячът се примъкна още по-близо и тъкмо щеше да каже нещо, когато улових погледа на друг един мъж, застанал на няколко крачки зад него. Беше широкоплещест, с червеникаворуса коса, светлозелени очи и разкошен тен, класически красавец от Северна Италия, от онзи тип мъже, които се срещат навсякъде във Венеция и които много хора свързват повече с Австрия, отколкото с южната ѝ съседка. Той поглеждаше ту мен, ту чернокосия натрапник и като че ли прецени бързо ситуацията, защото се приближи.

— *Stai bene?* — попита, като ме погледна внимателно и застана между нас. — Добре ли сте?

Поколебах се и кимнах.

— Добре съм. Благодаря ви.

В първия момент като че ли не повярва. Обърна се и каза нещо на италиански на мъжа. Той измърмори в отговор, хвърли ми още един поглед, отдалечи се бавно и се присламчи към следващата група жени.

— От Америка ли сте? — попита ме светлокосият.

— Как познахте?

— По акцента — отговори той. — И по дрехите ви. Погледнах се, недоумявайки какво има предвид.

— И заради факта — добави той, — че Джузепе ви се лепна веднага. Има специален радар за американките. Във всеки случай извинете за поведението на Джузепе. Той е невъзможен.

— Познавате ли го? — изненадах се аз.

Светлокосият мъж сви рамене.

— Щом живеете в Рим, познавате всички — усмихна ми се той.

— Ами... — започнах внезапно изнервена. Независимо от факта, че салонът плуваше пред очите ми, виждах, че този мъж е много чаровен. Освен това беше така любезен да ме спаси от един противен Ромео. — Благодаря.

— Моля — отговори той. Кимна леко и ми намигна. — Радвайте се на вечерта. И на моята страна.

След тези думи изчезна в тълпата и ме остави сама, без дори да успея да го попитам как се казва. Точно в този момент Карина се върна с мрачно лице.

— Доколкото разбирам, с Джузепе сте си побъбрили — каза кисело.

— Познаваш ли го? — попитах.

— Познавам всички от тази пасмина, мис Америка.

Обърна се към бармана и поръча две силни питиета. Подаде ми едното.

— Пий — рече лаконично. Аз се взрях в чашката.

— Наистина не бива — опитах се да откажа. — Взех приспивателно преди два часа и...

Карина ме прекъсна:

— Престани да бъдеш толкова добродетелна!

Чукна чашката си с твърд алкохол в моята, отметна глава назад и изля кафеникавата течност направо в гърлото си. Поколебах се, после направих същото против здравия си разум. На вкус питието сладнеше и ме удари право в главата.

На Карина ѝ стана смешно, взе чашката ми, сложи я в нейната и остави двете на бара. Лицето ѝ сега беше малко по-ведро.

— Извинявай, че те оставих сама толкова дълго. Понякога забравям как тези мъже се нахвърлят на американки.

Свих рамене.

— Всичко е наред, няма нищо.

Потърсих с поглед моя светлокос спасител, но не го видях.

— Искам да кажа, че си го просиш — продължи тя. — Всичките тези колежанки идват тук с техните пари и изрусени коси, с тяхното его, което се нуждае от ласкателство. Американките са лесна плячка.

— Аз не съм такава — възразих на секундата.

— Много се палиш — отвърна ми Карина.

След като поогледа дансинга, предложи да излезем навън и да глътнем малко чист въздух. Съгласих се; вътре не се чуваше нищо друго, освен ужасните кавърверсии на групата, пък и забелязах, че откакто Карина се върна от тоалетната, мъжете поглеждаха към нас боязливо и не се навъртаха наоколо. Стори ми се смешно; явно Карина им беше взела страха.

Тръгнах подир нея и седнахме на пейка пред бара. Нощта беше влажна и топла, но не неприятна. Карина извади пакет цигари и си взе една. Сложи я между устните си и ми хвърли бегъл поглед.

— Не знаех, че пушиш — рекох.

Погледна ме смръщено.

— Не пуша.

Бръкна в джоба си и извади кибрит, драсна клечка и запали цигарата си. Дръпна дълбоко, после с елегантен жест взе цигарата и тръсна пепелта, след което пак дръпна.

— Хубаво — отвърнах неопределено.

Въздъхна.

— Ти да не си от моралната полиция?

— Не, аз само...

Тя ме прекъсна:

— Пуша изключително рядко. И не е твоя работа.

— Не исках да бъда нетактична.

Имах чувството, че се сгърчвам под леденостудения ѝ поглед.

— Вкъщи не пуша — продължи след малко. — Отказах цигарите, когато разбрах, че съм бременна с Нико. Запалвам от време на време, ясно? Пред него никога не пуша.

— Нико ли? — попитах.

Тя си дръпна още веднъж и затвори очи.

— Моят син.

Аз се вторачих в нея.

— Син ли имаш?

— Толкова невероятно ли ти се струва? — попита тя и като че ли й беше смешно. — Какво, според теб не ставам ли за майка?

— Нищо подобно — отвърнах бързо и се изчервих. — Исках само да кажа, че...

— Че не съм добра майка — допълни сухо Карина. Погледна ме. — Не се притеснявай. Не ми пука за твоето мнение. Според него съм добра майка. И това е самата истина.

— Вярвам ти. — Умълчахме се за момент. — На колко години е?

— На шест. — Усмихна се и добави: — От време на време ми минава през ум, че шест е в хармония с трийсет и шест.

— Шест — повторих аз. Не можех да си представя бясната Карина като член на клуб „Мама и аз“ или как води момченце да играе на детската площадка.

— Къде е?

— Оставих го сам вкъщи — отвърна тя. Но като видя ужасеното ми изражение се разсмя и каза: — Много си наивна. Разбира се, че не съм го оставила сам. При баба си е. Тя го гледа през деня, когато съм на работа. Помолих я да го гледа днес и вечерта.

— Наистина ли?

Карина завъртя очи.

— Като загубено кученце си, мис Америка. Беше задължително да те изведе. Между другото най-добрият начин да научиш нещо за някого е да го напиеш, нали? А аз трябва да знам каква си, щом ще живееш в моя апартамент.

Кимнах замислено.

— Нямах ли деца? — попита след известно време Карина.

Не отговорих веднага.

— Нямам — извърнах поглед. — Бих искала един ден да си имам. Но не ставам по-млада.

— Много песимистично си настроена, мис Америка — каза меко тя. Но повече не подхвана темата.

Прозях се отново, а клепачите ми натежаха.

— Съвсем се скапа — отбеляза Карина с кисела усмивка. — Не носиш ли на алкохол?

— Не е заради това — възразих. — Взех хапче за сън преди два часа, понеже не можех да заспя. Още не е минало действието му.

— И вие, американците сте едни! Мислите си, че хапчетата са магическият отговор за всичко.

Свих рамене и за пореден път се почувствах неловко от факта, че трябва да нося отговорност за всички предполагаеми слабости на моята култура.

— Добре — усмихна се Карина и стана. — Тръгваме ли? Не ми се ще да заспиш на някоя улица в Рим.

Усмигнах се едва-едва.

— Извинявай. Не се опитвам да досаждам.

— Виждам. — Карина се изсмя подигравателно. — Но когато ти идва отвътре, даже не е необходимо да опитваш.

Сигурно трябваше да се обидя, но взех да свиквам със саркастичния ѝ тон. Тя като че ли беше човек на крайностите; в един момент избухваше, в следващия се отнасяше с мило съчувствие; след това ставаше саркастична до крайност.

Станахме, за да си тръгнем, и усетих, че краката не ме държат. Но не че бях пияна, защото умът ми беше бистър. Само крайниците ми тежаха. Като че ли ми струваше огромно усилие да поставя единия крак пред другия, за да направя крачка и да вървя след Карина.

— Добре ли си? — попита тя.

— Да вземем такси — предложих, като си спомних доста дългия път дотук.

Карина се изсмя.

— Има *sciopero*.

— Какво има?

— А *sciopero* — повтори тя. — На вашия език беше „стачка“, нали?

— Стачка ли има?

— *Sì*. Стачка на всички транспортни работници. В това число и на таксиметровите шофьори. До утре вечер.

— Имат ли програма?

Карина като че ли се изненада.

— Разбира се. Беше съобщена във вестниците. Как иначе ще знаем, че стачкуват?

Стана ми любопитно.

— За какво стачкуват?

Карина вдигна рамене.

— Кой ги знае? За по-високи заплати навярно. Или за по-късо работно време. А може би защото скоро не са стачкували. Заедно с футбола това е нашето национално развлечение, нали разбираш?

Засмях се измъчено, като се чудех как краката ми ще ме отнесат до дома. Главата ми се въртеше леко и копнеех да си легна.

— Хайде — хвана ме за ръка Карина. — Не е толкова далече.

Тръгнахме по същия път, по който дойдохме, по малки улички и пасажи. Мъчех се да вървя в крак с Карина, но едва я следвах.

— Мис Америка, нямаме цяла нощ! — викна ми разсърдено през рамо. Усетих как настроението ѝ пак се промени. Вече не беше така мила и сърдечна, както преди малко. — Не можеш ли по-бързо?

— Много съм уморена и...

— За мен стана вече много късно. Утре през целия ден на работа ще бъда като парцал.

— Съжалявам — извиних се кротко.

— Пфу! — изсумтя тя от досада.

Опитах се да вървя по-бързо.

— Е — подхванах разговор, за да не заспя, — разкажи ми за Нико.

— Какво те интересува?

Тя сви внезапно вдясно, после вляво, а аз се влачех подире ѝ и вече се задъхвах.

— Ами какъв е?

— На шест е — отговори тя. — И е като всяко шестгодишно момче.

— О! — възкликнах и се почувствах глупаво.

Карина въздъхна и позабави крачка, за да я настигна.

— Много е умен — продължи. — Знае да си пише името и брои на няколко езика. Говори английски и италиански като мен. Държа да знае и двата езика като родни.

— Охо! — възхитих се. — Шестгодишен, а вече се справя с два езика!

— Не е кой знае какво. — Лицето ѝ поруменя леко. — Обича да му четат. Чета му Хари Потър на английски всяка вечер, но пропускам страшните сцени. Още е много малък.

— Ами бащата на Нико? — попитах, като се мъчех да не изоставам от нея.

Карина се закова така рязко на място, че едва не се блъснах в нея. Обърна се към мен и ме погледна.

— Защо те интересува неговият баща? — попита натъртено, а гласът ѝ стана изведнъж леден и заплашителен.

Слисана от внезапната ѝ студенина, отстъпих неволно назад.

— Н-н-нищо — заекнах. — Просто се чудех къде е.

— Не е тук — отговори тя. Очите ѝ се присвиха като на котка, взирайки се в мен.

— О! — промърморих.

— Освен това не е твоя работа, мис Америка.

Вдигнах ръка да се защита и се усилих да се усмихна.

— Просто исках да си поговорим.

Карина очевидно беше разгневена.

— Това ли е твоята представа за разговор? — попита и се изсмя подигравателно. — Знаеш ли какво? Потърси си друга жертва. Не ми е притрябвала някоя, особено американка, да идва тук и да ми казва, че съм объркала живота на сина си.

Аз я загледах смаяно.

— Но аз не исках...

— Достатъчно! — срязва ме Карина и вдигна ръка да ме спре. Затвори очи за миг и когато ги отвори, гневно се втренчи в мен.

— Не ми е необходимо мнението ти, мис Америка. И ти не си идеална, както много добре ти е известно.

И тогава, без да успея да кажа и дума, тя се отдалечи много бързо. Беше свила ръцете си в юмруци, косата ѝ се развяваше ритмично като махало на часовник.

— Карина, почакай! — извиках след нея. Но тя вече завиваше зад един ъгъл, без да се обърне, и гласът ми отекна. Разлая се куче някъде наблизо, разбудено без съмнение от крясъка ми. Преглътнах и забързах натам, накъдето изчезна Карина.

Но като стигнах края на уличката и погледнах надясно, не видях жива душа.

— Карина? — повиках я колебливо. Гласът ми пак отекна и предизвика ожесточен кучешки лай. Огледах се виновно и продължих по улицата колкото можех бързо, въпреки че влачех краката си и копнеех да се свия и да заспя. — Карина?

Никъде не се виждаше. Оглеждах пасаж след пасаж, улица след улица, но от нея нямаше и следа. Дори не чувах стъпките й. Улицата беше потънала в гробно мълчание.

Най-накрая се спрях и се огледах. Нямах представа къде се намирам. Минахме през такъв лабиринт от улици и улички, че не можех да се ориентирам.

Спах се и се заслушах да доловя звук, който би ми подсказал къде се намирам — шум от улично движение или плискането на водите на Тибър. Но цареше пълна тишина.

Тръгнах отново и като повървях известно време, забелязах малка табела с името на улицата: „Виа Палома“. Нищо не ми говореше. Наругах се, че не взех картата на Рим; Карина така ме пришпори, че я забравих. А и беше естествено, че тя ще ме води. Никога не излизах, без да имам представа къде отивам.

„Не се паникьосвай — казах си. — Няма причина за паника.“

Преди всичко толкова ли е трудно да намеря оживена улица и да попитам за посоката?

След двацет дълги минути бях на края на силите си, но най-после излязох на Виа деи фиоре Имперiali. Въздъхнах дълбоко с облекчение. Знаех името на улицата; всъщност всеки, който е бил в Рим, я знаеше. Пресичаше града от площад „Венеция“ до Колизеума. И наистина, щом погледнах зад себе си, съзрях очертанията на античния цирк, мрачен, вещаещ нещастия сред нощта. Потръпнах и не си разреших да мисля за арената, където безброй хора бяха намерили смъртта си, и за всички онези сцени от филма „Гладиатор“, които се бяха запечатали в ума ми.

Обикновено оживената улица сега беше безлюдна, вероятно заради късния час — беше два през нощта — и заради стачката. Поех в посока обратна на Колизеума, защото доколкото си спомнях, Пантеонът беше натам. Руините на Форумa изникнаха от сенките вдясно. След пет минути видях момче и момиче. Направо си отдъхнах.

— Извинете! — обърнах се към тях. — Съжалявам, че ви безпокоя, но ще ми кажете ли накъде е Пантеонът?

Двамата се спряха и ме погледнаха недоверчиво. После се спогледаха. Осъзнах, че са по-малки, отколкото си бях помислила.

— *Cosa?* — попита момчето, хвърляйки ми кос поглед.

— Хм, Пантеона — повторих колебливо. — Къде е?

Момчето поклати глава.

— *Non parlo l'inglese* — каза неуверено.

Опитах да си припомня италианския за начинаещи.

— *Mmm, dov'è il Panteon?* — произнесох с мъка.

Те се спогледаха отново. След това момичето започна да ми говори бързо на италиански, ръкомахайки бурно ту в една посока, ту в друга.

— *Non capisco* — рекох, чувствайки се много нещастна. — Не разбирам.

Момичето изпъшка. Приятелят ѝ ми каза нещо и посочи напред, накъдето се бях запътила.

— Натам ли? — предположих аз. — Натам ли е Пантеонът?

— *Si, si* — отговори момчето, като явно му олекна.

— *Grazie* — благодарих и те си тръгнаха.

Продължих да вървя натам, накъдето ми посочиха, като с всяка крачка усещах, че съм на края на силите си. Дори не бях сигурна дали се разбрахме. Доколкото знаех, те ме изпратиха към Ватикана или към площад „Испания“. Освен това се досетих, че и да стигна до Пантеона, как ще намеря апартамента? Всъщност нямах представа къде се намира. Карина ме преведе през плетеница от улички и макар и да знаех, че е на крачка от античния храм, днес църква, щях да се лутам по виещите се пасажи цяла нощ в опит да го открия.

При това заключение се почувствах още по-изтощена. Ходех едва-едва с бързината на охлюв, като се оглеждах напразно за случаен минувач, когото да помоля за помощ. Бях постъпила глупаво, като не си взех портфейла, а само паспорта и четирийсет евро, двайсет, от които похарчих в бара. Освен да продължа да вървя и да се надявам, че ще попадна случайно на моята жилищна сграда, друго не ми оставаше. Поне ключа си бях взела — единствената смислена постъпка за цялата вечер.

След няколко минути умората ме надви. Вече едва се движех. И тогава, като мираж в пустиня, съзрях, ниска тухлена стена покрай улицата с височина и ширина на пейка. Дотътрих се до нея и се

отпуснах. Отдъхнах си. Толкова беше хубаво да седна и да протегна уморените си крака.

Затворих очи и въздъхнах.

— Само ще поседя малко — си промърморих.

Наведох се напред и задишах дълбоко, смаяна колко съблазнителен беше хладният тухлен зид. В този момент превъзхождаше пухената ми постеля хиляда пъти. Беше невероятно удобен.

Отворих очи и загледах втренчено улицата, обръщайки бавно главата си ту на една страна, ту на друга, като се мъчех клепачите ми да не се затворят отново. Заклех се повече никога да не взимам приспивателно. Беше нещо ужасно. Огледах се. Улицата беше пуста, само от време на време дочувах шум от преминаваща някъде в далечината кола.

„Ще си затворя очите съвсем за малко — залъгвах се аз. — Няма да заспивам. Само ще си почина за секунда. После пак ще тръгна. Ще се почувствам по-добре, ако поседя няколко минути.“

Тези бяха последните ми мисли, преди да потъна в блажен сън.

[1] Игра на думи: „Love Me Do“ — „Обичай ме много“; „Love Me Too“ — „Обичай ме също“. — Б.пр. ↑

ЕДИНАЙСЕТА ГЛАВА

Странно, сънувах Майкъл Еванджелисти. Сънят беше ярък, но нелеп. Седях на същата ниска тухлена стена, но когато отворих очи, се намирах на ъгъла на „Колумб“ и Западна деветдесет и трета в Ню Йорк, точно пред ресторанта на Майкъл. Опитах се да стана и да тръгна, но разбрах, че съм залепена. Не можех да помръдна.

Майкъл излезе от ресторанта точно тогава и ме погледна развеселен.

— Знаех, че ще се върнеш.

Правех се, че не забелязвам как искрят очите му.

— Залепена съм. Ще ми помогнеш ли?

— Мога да ти помогна с много неща — отговори той, седна до мен и хвана ръката ми, — но само ако ми дадеш възможност.

Поколебах се. Наистина имах нужда от помощ, за да се отлепя от тази стена. Като че ли бях залепена с най-здравото лепило на света. Но какво друго намекваше Майкъл?

— На женени мъже не давам възможности — рекох хладно.

Изглеждаше натъжен и за момент се почувствах гузна.

— Не разбираш, Кет — каза сериозно.

— Какво има в случая за разбиране? — попитах.

— Но, Кет, теб искам!

Кръвта ми кипна. Мразех начина, по който си играеше с мен, дърпайки най-чувствителните ми струни, а те не бяха негови, та да ги дърпа.

— Върви при жена си! — сопнах се сприхаво.

— Моля? — попита той и гласът му прозвуча изведнъж много отдалеч с лек чужд акцент.

— Върви при жена си — повторих по-решително. Изведнъж образът му се замъгли и неизвестно как почувствах, че някой стиска силно рамото ми. Погледнах объркано към Майкъл, но не го видях. Кой ме стискаше за рамото?

После съвсем ясно дълбок глас със силен акцент заговори в ухото ми:

— Нямам жена, така че ще изпадна в леко затруднение.

Гласът ме изтръгна от съня. Примигнах няколко пъти и осъзнах за мой ужас, че не само не се намирам на уличен ъгъл в Ню Йорк с женения собственик на ресторант, а съм в тъмна, безлюдна улица в Италия с червеникаворус мъж, който седеше до мен и ме гледаше право в очите.

Изкрещях и се отдръпнах изплашено. Мъжът се стресна, пусна раменете ми и също отскочи назад.

— Не се плаши, успокой се! — вдигна ръце той. — Само исках да те събудя. Разтревожих се.

— Кой... кой си ти? — попитах, като се отместих в другия край на пейката.

Сърцето ми започна да се успокоява. Изведнъж се сепнах, като осъзнах, че беше мъжът от бара, онзи, който ме спаси от нахалния Джузепе.

— Е, не съм Джо Брадли — вдигна вежда мъжът. — Но не се плаши. Няма да ти направя нищо. Само исках да разбера дали си добре.

— Аз... аз... добре съм — отговорих, зачудена кой е Джо Брадли и защо в случая е уместен пример. Вгледах се в лицето му и усетих, че някак си ми харесва начинът, по който зелените му очи проблясваха на светлината от уличните лампи.

Той ми се усмихна и с пресилен американски акцент каза:

— Стегни се; много си млада да те приберат полицаите.

Погледнах го стреснато.

— Полицаите ли?

Той се разсмя.

— Класика.

— За какво говориш? — попитах. — И защо говориш така?

— Как, като Джо Брадли ли? — отговори вече с нормален италиански акцент, като явно му беше смешно.

— Кой е Джо Брадли? — попитах. Притесних се много. Този тип сигурно не беше с всичкия си.

— О, хайде — поклати глава той и ми се усмихна. Погледна многозначително облеклото ми.

Скръстих ръце пред гърдите си.

— Какво? — попитах.

Той се разсмя отново.

— Хубаво, щом така искаш. Но си добре, нали?

Поколебах се и кимнах.

— Мисля, че да, добре съм.

Той като че ли се позамисли върху думите ми.

— Чудесно. Но ще ми разрешиш ли да попитам защо спиш на улицата посред нощ?

Отворих уста, но осъзнах, че не зная какво да кажа. И откъде да започна. От Ню Йорк ли, където взех решение да разнообразя скучния си живот? От летището в Рим ли, където си въобразявах, че падам в прегръдките на мъж, който ме обича? От тази сутрин ли, когато той ми каза да се разкарам от апартамента му? Или от тази вечер, когато моята луда хазяйка ме заряза на улицата, докато приспивателното постепенно замъгляваше съзнанието ми?

Мъжът ме гледаше търпеливо и после въздъхна.

— Всичко това е много очарователно, но не мислиш ли, че отиваш до крайност с историите от „Ваканция в Рим“.

Погледнах го безизразно.

— А?

Той поклати глава и промърмори нещо на италиански. После каза:

— Намеквам, че в Рим това често ни се случва. Американски туристи, на които им се ще да бъдат като Одри Хепбърн във „Ваканция в Рим“. И наистина, какво от това, ако си го представиш. Но не можеш да се скиташ сама и да спиш по улиците. Не всички италианци са така учтиви като мен.

Усмихнах се. Но пак нищо не разбрах. Не бях гледала „Ваканция в Рим“, нито пък друг филм с Одри Хепбърн. Избягвах ги съвсем умишлено.

— Одри Хепбърн ли? — попитах равнодушно.

— Не е необходимо да се преструваш. Очевидно е какво правиш.

— Не, не, не — изрекох бързо. — Не съм гледала „Ваканция в Рим“. Заклевам се. С моята приятелка се разделихме, е, не ми е точно приятелка, а хазяйка... даже не знам какво по-специално се случи, и

сега нямам представа къде живее и как да намеря жилището ѝ. Даже ми се струва, че съвсем се загубих. Бях толкова изморена...

Смутих се, като почувствах, че гърлото ми се свива. Преглътнах сълзите си и станах.

— Съжалявам. Ще се оправя. Скоро ще съмне и ще я намеря, нали така?

Мъжът ме загледа доста дълго, като че ли се опитваше да разбере дали казвам истината. След това протегна официално ръка.

— Аз съм Джо Бродли — представи се той.

Поколебах се и му подадох своята.

— Но аз останах с впечатление, че не си Джо Бродли. И все пак що за име за един италианец?

Той само гледаше и явно се забавляваше.

— Да приема ли, че ти си Аня Смит?

— Коя? Не, аз съм Кет Конъли. За какво говориш?

— Няма ли да ми издекламираш поема на Шели?

— Защо да декламирам поема?

— Добре — каза той. Огледа ме, сви рамене и пак ми подаде ръка.

— Казвам се Марко Касан. Извинявам се за недоразумението.

Здрависах се с него колебливо.

Марко като че ли остана доволен.

— Хайде!

— Какво „хайде“?

— Тръгваме ли? — попита той.

Вдигнах вежда недоумяващо. Но той сякаш не ме гледаше хищно както мъжете в бара.

— Къде? — поинтересувах се нерешително.

— Не мога да те оставя да спиш на улицата през нощта.

— Нищо ми няма — настоях аз.

Марко направи гримаса.

— Не. Това е недопустимо. Идваш с мен у дома.

— В никакъв случай! — отказах разпалено.

Марко вдигна вежда.

— Само искам да се приберем в моя апартамент, за да не те застигне посред нощ римският вариант на Джак Изкормвача.

Позамислих се.

— Откъде да знам, че ти не си римският вариант на Джак Изкормвача?

Той сви рамене.

— Не мога да кажа. Приличам ли ти на Джак Изкормвача?

— Не — промърморих. — Но човек никога не знае.

— Госпожице Конъли — започна той.

— Кет — поправих го тихо.

Марко се усмихна.

— Si, Кет. Никога няма да си простя, ако нещо се случи с теб. — Помълча, после добави: — Моята майка няма да ми прости също, да си кажа честно. Възпита ме да бъда джентълмен. И струва ми се, че това включва и да не разрешавам изгубена жена да спи по пейките нощем.

— Виж какво, съвсем откровено, много мило от твоя страна, но може би трябва да се върна, където смятам, че се намира апартаментът на Карина. Някъде до Пантеона е. Сигурна съм, че ще го намеря, ти само ми покажи правилната посока.

— С удоволствие — каза Марко. — Но ако не знаеш къде живее, мисията вероятно ще бъде невъзможна. Около Пантеона има толкова много улички, че да търсим сграда по външен вид е, както казвате вие американците, да намерим игла в купа сено.

— Все пак — рекох тихо — навярно трябва да пробвам.

Той вдигна рамене.

— Както искаш. И така, и така живея в тази посока. — Подаде ми пак ръка, хванах я колебливо и станах. — Оттук — посочи той, като тръгнахме. После ми намигна и добави: — Ела, принцесо Ан.

* * *

Час по-късно бяхме обиколили няколко пъти улиците около Пантеона, но аз не познах сградата, където живееше Карина. Чувствах все по-голяма умора, както предположих вече не заради хапчето за сън, а защото за два дни бях спала само час-два. Марко също беше капнал.

Но колкото повече обикаляхме и разговаряхме, толкова по-спокойна се чувствах с него. Неговият английски беше почти перфектен. Каза ми, че когато бил малък, всяко лято ходел в Щатите с баба си и дядо си, и бърбреше весело, докато ме придружаваше в моето

безплодно издирване на апартамента на Карина. Чувствах се пълна идиотка.

Струваше ми се мил, нормален и възпитан и нямаше как да не забележа, поглеждайки крадешком добре очертания му профил, че наистина е много красив. Но не дръзко, както някои мои приятели от Уол стрийт, или леко опасно като Франческо, беше просто красив по най-естествен начин.

— И сега накъде? — попита най-накрая, след като бяхме обиколили, както ми се стори, за хиляден път непознатите малки улици. — Не смяташ ли, че е по-добре да отидем в моя апартамент, и да поспим няколко часа? Почти четири е, а аз съм на работа от десет.

— Не мога да спя в твоя апартамент! — отговорих.

— Защо не?

Загледах се в него. Може би неговата игра беше по-изтънчена, отколкото онази на Джузепе.

— Та аз дори не те познавам! — обясних разгорещено. — Пък и не съм от онези момичета.

Той като че ли се обърка.

— От момичетата, които спят ли?

— От момичетата, които спят с непознати — доуточних. — Не зная за какъв се мислиш, но...

— Нямам намерение да спя с теб — прекъсна ме той, може би твърде категорично. — Ще спя на дивана, а ти — в моето легло. Защото другата възможност е да се скитаме по улиците цяла нощ.

— Аз съм си добре. Остави ме тук.

— И двамата знаем, че няма да го разреши и не мога да го разреши — каза Марко. — Така че или ще ме държиш буден цяла нощ и ще съсипеш утрешния ми ден, или ще дойдеш с мен у дома и ще поспим няколко часа, а на сутринта ще ти помогна отново.

Преглътнах мъчително. Чувствах се глупаво.

— Добре — смънках аз. — Сигурен ли си?

— Да — потвърди той. — По-добре е, отколкото да те изоставя на улицата. Нали така?

Марко живееше на петнайсет минути от Пантеона в прелестна старинна сграда с обширен, пълен с цветя двор, и широко, виещо се стълбище. Качихме се на петия етаж, той отключи солидна дървена врата, отвори я и ме покани да вляза.

— Малък е — каза той. — Принцеса Ан вероятно ще го нарече долап. — Намигна ми. — Но на теб това не ти е ясно.

Беше горе-долу колкото апартамента, който бях наела от Карина, може би малко по-голям. Влязох и веднага се почувствах у дома си. Не беше подредено, но не беше и разхвърляно. Навсякъде имаше книги и дискове, някои на английски, някои на италиански.

— Обичаш ли да четеш? — попитах, поглеждайки купчинките книги, пръснати навсякъде.

Той кимна.

— Обожавам. Не мога да си позволя да пътувам толкова, колкото ми се иска. Какъв по-добър начин да видиш света?

Усмигнах се.

— Спи в моето легло, а аз ще спя на дивана — предложи Марко. — Имам тениска и боксерки, ако искаш да се преоблечеш.

Мисълта да обуя негови боксерки предизвика странно изтръпване у мен. Но беше мимолетно и се постарах да не ми проличи.

— Не, не. Аз ще спя на дивана. Вече беше така любезен да ме поканиш в дома си.

— Настоявам. — Дръпна едно чекмедже и извади комплект дрехи. Обърна се и ми ги подаде. — Това е пижама — каза, имитирайки отново американски акцент. — Предназначена е за спане, разбираш ли?

Погледнах го безизразно.

— Хм, да. Запозната съм с концепцията за пижамите.

Той се разсмя и поклати глава.

— Невероятно! — Говореше отново с нормален акцент. — Наистина не си гледала филма.

Погледнах го, без да разбирам какво говори. Отидох в банята и се преоблякох бързо с избелялата тениска и черните боксерки, които ми връчи Марко. Хвърлих поглед в огледалото и се успокоих, че не изглеждам толкова зле, колкото си представях.

Като излязох от банята след няколко минути, той вече се беше преоблякъл с тениска и анцуг и се усмихваше.

— Настройвам алармата за девет часа. — Погледна часовника си и въздъхна. — Имаме четири часа и половина за сън.

— Съжалявам — извиних се и сведох поглед. — Цялата ситуация е нелепа, нали?

— Всъщност си мисля, че може би тази беше най-забавната разходка из Рим, каквато ми се е случвала. Взе едната от двете възглавници на леглото и я сложи на дивана. — Искаш ли нещо, преди да заспим?

Поклатих глава.

— Защо не ме оставиш да спя на дивана?

— В никакъв случай. Както казах, моята майка никога няма да ми го прости.

Благодарих му още веднъж и си легнах в неговото легло. Чаршафите бяха хладни, фини и естествено несравнимо по-приятни от тухлената постеля на римската улица.

Марко изгаси лампите и тъмнината ни обгърна. След няколко минути на няколко крачки от мен чух равномерно му дишане. Беше заспал. После и аз се унесох.

* * *

Спах, докато на сутринта алармата на Марко зазвъня в девет. Отне ми около девет смътни, сънливи секунди да си спомня къде съм. И щом съзнанието ми се проясни, се надигнах уплашено.

Марко вече беше станал и вършеше нещо в кухнята с гръб към мен. Като че ли си мърмореше под нос. За минута се загледах във фигурата му. Беше висок и широкоплещест, с добре очертана мускулатура под тениската.

Сигурно бях въздъхнала шумно, защото той се обърна към мен и се усмихна.

— Ах, вие сте се събудили, ваше кралско височество.

Почувствах, че страните ми пламнаха. Очевидно разиграваше друга сцена от „Ваканция в Рим“, която не разбрах.

— Добро утро — смънках аз.

— Еспreso? — попита той.

Кимнах сковано.

— Много добре — каза Марко този път с нормален акцент. Наля черното кафе в две малки чаши за еспreso, взе захарница, две лъжички и дойде при мен.

— Ще разрешиш ли? — попита той, преди да седне на леглото.

— Разбира се.

Направих му място. Седна до мен и неволно се изчервих от близостта му.

— Виж — започнах, след като отпих първата глътка гъсто, тъмно еспreso. Той ме загледа с очакване и аз продължих: — Много съжалявам за снощи. Наистина.

Марко разбъркваше кафето си.

— Няма нищо — сви рамене.

— Как да ти се отплатя? — попитах.

Той ме погледна изненадано.

— Не е необходимо, но не мога да те оставя тук. — Замълча, разбърквайки замислено кафето си. — Но може би ще дойдеш някой ден да ме видиш там, където работя, приемаш ли? Ще се срещнем както си му е редът. Когато не обикалям улиците на Рим, за да прибирам изгубени туристки, работя в малък ресторант недалеч от мястото, където те намерих. Казва се „Пинокио“.

— С удоволствие ще те навестя.

— Чудесно. Разбрахме се. — Стана от леглото. — Трябва да тръгвам за работа. Ще се изкъпеш ли набързо първо ти? Бих ти предложил да затопля банята, преди да влезеш, както във филма, но наистина нямам време.

Марко сякаш се забавляваше да разиграва „Ваканция в Рим“ без мое участие.

Двайсет минути по-късно бях изкъпана, облечена и използвах най-необходимите гримове, които носех в чантичката си — пудра, спирала и червило.

След мен и Марко си взе душ и излезе от банята вече облечен с дрехи, които предположих, че са униформата му: колосана бяла риза и черни панталони. Косата му беше леко влажна и блестеше на слънцето.

— Готова ли си? — попита ме с усмивка.

Кимнах и излязохме заедно от апартамента му. Той поздрави няколко съседни, които ме зяпаха любопитно. Чудех се какво ли са си помислили. Този въпрос изглежда не вълнуваше Марко.

Попита ме дали имам нещо против да ходим пеша, понеже транспортната стачка продължавала. Казах му да върви без мен. Можех и сама да намеря ресторанта, където работеше Карина.

Но той отказа:

— О, не! Няма да те оставя отново да бродиш сама из улиците.

Стана ми неудобно да го карам да ме заведе до ресторанта на Карина, но той ме успокои, че почти няма да се отклони от пътя си.

Докато вървахме, разговаряхме за незначителни неща. Марко ми каза колко много обичал Америка и колко много искал някой ден пак да отиде там, особено след като еврото вече е стабилно спрямо долара. Отговарях с удоволствие на въпросите му за Щатите, обичам ли Ню Йорк и кой ресторант бих му препоръчала там. Но все повече се засрамвах и ми беше трудно да поддържам разговора при това положение.

Разделихме се недалеч от ресторанта на Карина. Беше почти десет и предположих, че нея още я няма. Но щях да седна отвън и да я почакам. От друга страна, ако Марко ме беше изпратил до ресторанта и тя беше там, имаше опасност да ме унищожи с поглед заради това, че се появявам с непознат мъж, след като цяла нощ не се прибрах, а това определено не ми бе необходимо.

— Наистина ли ще се оправиш? — попита Марко, като се наведе към мен и леко ме целуна по страната.

— Да. Още веднъж благодаря.

— Обещавах ли да ме посетиш? В „Пинокио“?

— Обещавам — отговорих.

Като пристъпваше от крак на крак, пхна ръце в джобовете си.

— Добре ли си? — попита пак.

Усмихнах се.

— Добре съм. Наистина.

Вгледа се внимателно в мен за миг, кимна и както изглежда, се примири. Поколеба се и се усмихна някак неестествено.

— А имаш ли нужда от пари? Ще ти заема.

Зяпнах го.

— Не, благодаря. Защо ме питаш?

И тогава забелязах, че очите му светят весело.

— Само един последен жест в стила на Джо Броди — поясни той. Засмя се. — Разбрахме се. Тръгвам. Беше ми много приятно да се запозная с вас, госпожице Конъли.

Гледах след него, докато не изчезна надолу по улицата, и едва тогава осъзнах, че за пръв път се обърна към мен с моето име, вместо

да ме нарича принцеса Ан.

ДВАНАЙСЕТА ГЛАВА

Карина беше вече на работа и миеше с гъба и сапун масите отвън. Беше с гръб към мен и работеше бързо. Забелязах, че пропускаше някои замърсени места. Стори ми се разсеяна.

Постоях малко и след това се изкашлях шумно.

Тя се извърна веднага и очите ѝ се разшириха.

— *Dio mio!* — възкликна. Изпусна гъбата и за моя най-голяма изненада се спусна да ме прегърне. Смаяна, не се отдръпнах, но и не ѝ отвърнах на прегръдката.

— Къде беше? — попита над рамото ми, като ме притискаше толкова силно, че за момент се задуших.

— Побърках се от тревога, Кет! Какво стана с теб снощи? Добре ли си?

Отдръпнах се и се изтръгнах от прегръдката ѝ.

— Добре съм — отвърнах. — Не се притеснявай.

— Но къде спа?

— Не ми се говори по този въпрос — озъбих се аз. Не ми се щеше да призная пред Карина колко драматично преживях случката, или че отидох в дома на един напълно непознат, който постоянно разиграваше сцени от „Ваканция в Рим“. Така че вместо това рекох хладно:

— Само ми върни парите за наема минус един ден и ще си отида. Сигурна съм, че ще си намеря друга квартира.

Всъщност дълбоко се съмнявах, че това е възможно. Но не беше необходимо тя да го знае. Поднесох ѝ новината с цялото си високомерие.

Карина остана с отворена уста.

— О, не, не, не, моя скъпа Кет! — развика се тя.

— Откъде ти хрумна? Много съжалявам, че така се държах с теб. Аз съм виновна. Повече никога няма да се случи. Обещавам! Не можеш да напуснеш!

Загледах я и не вярвах на ушите си.

— Карина, за мен е повече от очевидно, че не ме искаш в апартамента си — казах сдържано. — Преди всичко ти...

Но така и не довърших изречението си, защото тя ме прекъсна със странен израз на лицето:

— Една американка — каза само тези две думи.

— Моля?

— Една американка — повтори. Пое дълбоко дъх и ме покани да седна.

Поклатих глава.

— И така съм си добре — отказах, като се стараех тонът ми да остане леденостуден.

— Моля те, седни — настоя Карина. Самата тя придърпа един стол и седна. Покашля се. — Моля те! Трябва да ти обясня.

Позабавих се, преценявайки думите ѝ. После бавно и неохотно седнах на стола срещу нея.

— Какво ще ми обясниш? — попитах.

Не ми отговори веднага. Седеше притихнала, свела поглед и аз едва не си тръгнах. И в този момент вдигна очи, които ми се видяха насълзени.

— Една американка — повтори отново. — Бащата на Нико, Масимо избяга с една американка преди шест и половина години, когато бях бременна в осмия месец. Никога не е виждал сина си. Не му пука.

Замълча и пак сведе поглед. Взрях се в нея.

— Затова не обичам американки — продължи след малко, все така със сведен поглед. — Казах ти, че ще ти дам квартира, защото имам нужда от парите. И понеже познаваш Майкъл Еванджелисти, не може да си толкова лоша.

Извърнах поглед, като се опитах да не мисля каква ирония има в цялата ситуация, когато благодарение на моето познанство с един лъжлив мъж Карина се чувства спокойна спрямо мен.

— Но ти — добави тихо — сигурно си сваятна. Може би бях предубедена. Може би не е честно да слагам под един знаменател всички американки заради поведението на една.

Това не беше точно извинение, но почувствах, че иска да се извини.

След малко вдигна поглед и когато очите ни се срещнаха, ми направи впечатление колко е нервна. Бях останала с впечатление, че е самоуверена, независимо дали е доволна или гневна. Струваше ми се, че нервността не подхожда на характерното ѝ лице, на огромните ѝ, подчертани с тъмна линия очи, на самообладанието, което излъчваше.

— Моля те, кажи нещо — продума след малко.

Въздъгнах.

— Не знам какво да кажа. Не можеш да обвиняваш мен за това, че бащата на Нико те е изоставил. И не можеш да се отнасяш към мен, като че ли аз съм отговорна.

Думите ми ме изненадаха. Никога не ме е бивало особено много да се защитавам. Всъщност, когато майка ти те изостави, баща ти остане съкрушен и на по-малката ти сестра е необходима известна сигурност, се научаваш да поемаш стоически каквито и да е упреци. Така бях възпитана и ми стана странно, че се защитавам пред жена, която почти не познавам.

Карина като че ли се смути.

— Знам. Сгреших. Моля те да ми дадеш още една възможност. Мисля, че не си толкова лоша.

— А ти се нуждаеш от парите за наема — промърморих.

Тя се изчерви леко.

— Да, така е. Но искам да останеш. Ще бъде хубаво. — Позамълча, преди да добави тихо: — И за двете ни.

Замислих се. Изглежда, идеята да се появя демонстративно тук и да си поискам гневно парите от тази темпераментна жена се оказва ползотворна. Пък и аз не го мислех сериозно. Къде щях да отида? Вече бях решила, че няма да се прибера вкъщи. Не само заради срама, който щях изпитам, но и защото осъзнах колко много ми харесва тук. И макар че не ми се щеше да си го призная, почти с нетърпение очаквах срещата с Марко в „Пинокио“.

Освен това, въпреки че никога не бих ѝ го казала, разбих каква е преживяла Карина. Бях наранявана от мъже много пъти, но нищо не можеше да се сравни с изпитанието да те изостави мъжът, който вярваш, че те обича и чието дете носиш.

Покашлях се.

— Ще помисля дали да остана, докато ме водиш до апартамента, ако е възможно.

Карина въздъхна шумно и видимо ѝ олекна.

— Това е прекрасно — зарадва се тя. — Прекрасно! Почакай само да предупредя шефа, че ще отсъствам за малко, и ще те заведа до вкъщи.

След няколко минути, бържейки възбудено, тя ме заведе до дома си. Този път се постарях да запомня имената на улиците и откъде минаваме.

Карина ме прегърна силно пред входа.

— Радвам се, че оставаш — каза искрено. — Сега се качвай горе. Поспи. Изглеждаш изморена.

Завъртях очи. „Изморена“ беше много меко казано.

— Като мине обедната смяна, ще се прибера — продължи Карина. — После ако искаш, ще се запознаеш със сина ми Нико.

* * *

Късно следобед, след като бях спала почти шест часа, се събудих от упорито чукане на вратата. Измъкнах се от леглото, разтърках очи и отворих.

Беше Карина и изглеждаше смутена.

— Събудих те.

Свих рамене.

— И без това трябваше да ставам. Между другото е много по-добре да се събудя от тропане по вратата, отколкото от побъркана италианка, която лежи върху мен.

Карина ме позагледа, като че ли не беше сигурна шегувам ли се или не. После изведнъж се засмя.

— Смешна си, мис Америка — заключи. — А сега искаш ли да дойдеш с мен да вземем Нико от майка ми?

Поколебах се и кимнах. Какво друго трябваше да направя?

Карина ме почака в стаята, докато аз наплисках лицето си, сложих си малко грим, вързах косата си на опашка и се преоблякох с три четвърти панталони и тениска. Карина ме погледна развеселена, като излязох от банята.

— Какво има? — попитах.

Тя се разсмя.

— Приличаш малко на гондолиер. Почувствах, че се изчервявам.

— Не!

— Да!

Позагледах я. Тя само сви рамене, намеквайки, че по този въпрос не може да направи нищо, освен да регистрира факта. Мърморейки, отидох пак в миниатюрната кухня, избрах си лятна рокля с голямо деколте и се преоблякох.

— Как е, по-добре ли е? — попитах, като се появих.

— *Si*, много по-добре.

Предприехме заедно бърза обиколка из други криволичещи улички, алеи и пасажи. Но този път Карина вървеше нормално и аз успях да вървя в крак с нея.

— Ще харесаш сина ми — каза по едно време. Сега лицето ѝ изразяваше нещо различно. Не бях сигурна дали се дължеше на примирението, че може да ми вярва, или защото отивахме при детето ѝ, което обичаше, но в момента не изглеждаше саркастична, груба, или готова да се защитава. — Откъде познаваш Майкъл? — попита след кратко мълчание.

Въздъгнах дълбоко. Знаех, че ще ми зададе този въпрос.

— Познавам го от Ню Йорк — отвърнах сдържано. Тя ме погледна и добавих: — Тържеството по случай сватбата на сестра ми беше в неговия ресторант. Оттам го познавам.

— Ах, да. Чух, че ресторантът му е много хубав. Вярно ли е?

— Вярно е — признах. — А ти откъде го познаваш?

— Когато беше малък, прекарваше летата тук, в Рим. По-голям е от мен с няколко години, затова никога не сме били много близки. Но винаги е бил много внимателен към мен. Учеше ме да произнасям английски думи, когато бях малка. Преди да почине, баща ми работеше с чичото на Майкъл. Работеха заедно в един ресторант, но после неговият чичо откри свой.

Зададох въпроса, чийто отговор не бях сигурна дали искам да чуя.

— Виждала ли си жена му?

Карина като че ли се изненада. Но след това кимна.

— Да. Няколко пъти. Много красива жена. Много мила.

— О! — произнесох сковано. Осъзнах, че дълбоко в себе си се надявах, че ще излезе наяве някакво жестоко недоразумение и тя ще

отвърне: „Жена ли? Каква жена? Майкъл е ерген и обича високи, кестеняви американки“.

През останалата част от пътя мълчахме.

Майката на Карина живееше в стара кооперация близо до пиаца Навона, квадратен площад, в чийто център се издигаше изящен египетски обелиск наред фонтан, дело на Бернини. Отличителен белег на фонтана бяха четирите мъжки фигури, изваяни от камък, напомнящи ми гръцки богове, изпод които бликаше водата. Малка група дечица в предучилищна възраст караха около фонтана колела, смееха се и си подвикваха.

Позабавих крачка, за да погледна фонтана, и Карина каза:

— Четирите статуи изобразяват реките в четирите краища на света. — Усмихна ми се. — Красиво е, нали?

Съгласих се мълчаливо. Площадът беше много оживен. За мен подобни места бяха възплъщение на духа на Рим. Понеже беше късен следобед, а това означаваше време за *aperitivo*, във всички заведения с маси отвън цареше суетня, сервитьори тичаха насам-натам и разнасяха подноси, отрупани с най-различни коктейли, вино и бира на щастливо бъбрещите хора. Разпънати чадъри ги пазеха от следобедното слънце, художници, седнали тук-там на столчета пред триножници, скицираха куполите на сградите или рисуваха фонтана с бликащата вода и скулптурите.

— Ах, Нико! — възкликна изведнъж Карина и разтвори ръце за прегръдка.

Малко по-далеч през площада момченце, което играеше футбол, погледна към нас, усмихна се щастливо, хукна и заряза топката. Веднага след него се показва жена, по-състарено копие на Карина, малко по-пълна в ханша и талията, със същите черни къдри, но прошарени, и същите красиви черти на лицето и мургава кожа. Жената вдигна от земята топката, а Нико се хвърли да прегърне майка си.

— Мamma! — викна детето радостно. Тя се наведе и го гушна. Косата му беше гарвановочерна като на майка му, с рошави къдри, които падаха върху челото. Страните му руменееха. Носеше прекрасни джинси с презрамки и червена ризка с яка.

— *Mio Nico!* — говореше Карина и го прегръщаше. Усмихнах се. Ще каже човек, че са били разделени месеци, а не няколко часа.

Момченцето избърбори нещо на италиански и Карина, все така наведена до него, се усмихна, после се разсмя. Щипна нежно бузката му и се изправи. В този момент дойде при нас възрастната жена и любопитно се загледа в мен.

— Кет, това е майка ми, синьора Милани.

Кимнах и се усмихнах.

— Здравейте, радвам се да се запознаем.

Тя ме гледаше безучастно.

— *Mamma* — обърна се към нея Карина. Каза ѝ нещо на италиански, от което долових думите *ragazza americana* — американското момиче и *mio appartamento*. Старата жена кимна няколко пъти, после ме погледна с усмивка.

— *Piacere di conoscerla* — поздрави ме тя. Очите ѝ, забелязах аз, бяха същите като на Карина — огромни и проникателни, подчертани с драматична очна линия.

Разбрах една от най-често срещаните италиански фрази при запознанство.

— *Piacere* — отговорих. — И на мен ми е приятно да се запознаем.

— Тя не говори английски, но Нико говори. — Направи жест към Нико и му каза на английски: — Нико, това е моята нова приятелка Кет. Тя ще живее в другия ни апартамент.

Нико се взря в мен много внимателно, сякаш се питаше дали отговарям на неговите изисквания за квартирантка. Останах поразена колко мъдри бяха очите му. Грамадни, кафяви и любознателни, изглеждаха не на място на нежното му детско личице.

— *Buon giorno* — поздрави ме той абсолютно сериозно, като не откъсваше очи от мен.

— *Buon giorno*, Нико — отговорих.

Карина, усмихвайки се, каза:

— Нико, тя е от Америка.

Очите му се разшириха.

— Америка ли? — попита той. — *Si?*

Разсмях се.

— *Si* — потвърдих.

— Обичам Америка! — обяви момченцето на перфектен английски.

— Наистина ли? — попитах и хвърлих поглед на Карина, която завъртя очи и се опита да скрие усмивката си. — Бил ли си там?

Момченцето поклати глава.

— Не — отвърна сериозно. — Още не. Но възнамерявам да отида един ден. Упражнявам английския, за да съм готов.

— Така ли? Научил си го отлично.

— *Grazie!* — Погледна майка си, после пак мен. — Къде живееш в Америка?

— В Ню Йорк.

Очите му станаха още по-грамадни.

— В самия град ли? — попита скептично. Кимнах и детето добави: — Най-върховното място в Америка!

Изненадана, аз се разсмях отново.

— И аз така мисля.

— Така е, така е! — почти ме прекъсна той. — Искам да отида там някой ден. Може би ще живея в Ню Йорк. Искам да стана пожарникар.

— Пожарникар ли?

— *Si, si* — каза възбудено. — Гледах ги по телевизията. Най-страхотната пожарна команда в света е в Ню Йорк.

Кимнах и се усмихвах с гордост заради моя град.

— Да, наистина.

Изведнъж си спомних 11 септември и ми дойде наум, че Нико още не е бил роден тогава, неговата майка още не му се е радвала, когато моят град бе променен завинаги. И все пак това момченце, което живееше на другия край на света, смяташе нашите герои и за свои.

— *Матта* ми чете всяка вечер приказки на английски — съобщи детето. — Гледаме също така американски програми. Мама казва, че някои са за възрастни хора и не бива да ги гледам.

— Малко недорасъл е за секс и насилие — прошепна Карина, — макар че от време на време се чувствам като че ли той е родителят, а аз детето.

Като се вгледах в широко отворените, интелигентни очи на Нико, разбрах точно какво има предвид.

— Радвам се, че харесваш моята страна толкова много. — Само това ми дойде наум, тъй като той явно очакваше реакция от моя страна.

Момченцето закима развълнувано.

— *Si!* Може би ще ми разкажеш някой ден. Не познавам много американци. Мама не обича американци.

Хвърлих поглед към Карина, която порумения леко.

— Нико, това не е вярно! — намеси се тя, като погледна виновно.

— Но, *tatma*, ти каза, че... — започна Нико.

— Достатъчно — прекъсна го спокойно Карина. Каза му нещо на италиански. Детето сви рамене и промърмори нещо под нос.

Карина размени няколко думи с майка си, после двете се разцелуваха.

— Радвам се, че се запознахме — каза майка ѝ несигурно. — Мила американка.

— Аз също се радвам, че се запознахме — отвърнах сърдечно. — *Piacere di conoscerla.*

Приближи се до мен и ме целуна по страната.

Жестът ѝ ме стресна и ме трогна.

Карина каза още нещо на майка си, после Нико целуна баба си. Тя му подаде топката и той помахаша за довиждане, докато прекосяхахме площада.

— Мога ли да те хвана за ръка, синьорина Кет? — попита Нико, подскачайки между мен и Карина.

Карина ме погледна и бях готова да се закълна, че с мъка крие усмивката си.

— Разбира се — отговорих.

Мушна топката под слабичката си мишница и хвана ръката ми. Продължи да подскача, като от време на време вдигаше любопитно очи към мен и стискаше по-силно ръката ми. По обратния път Нико не престана да бърби ту за Америка (Такситата са giallo... как беше на английски yellow ли?), ту съобщаваше имената на улиците (Това е „Корса Агонале“, Синьорина Кет, това е „Виа дел Салваторе“!). Беше като мъничък, жив джипиес.

— Обича карти почти толкова много, колкото обича Америка — поклати глава Карина.

— Наистина е умен — възхитих се аз, свеждайки поглед към детето, което също ме погледна сияещо.

— Права си, след още няколко години той ще ме поучава.

Усмихна се, но нещо в погледа ѝ ми подсказа, че не се шегува.

— *Матта*, синьорина Кет ми харесва! — съобщи Нико, когато почти бяхме стигнали до вкъщи. — Може ли да остане при нас за дълго?

Карина ме погледна.

— Ще видим. Нико, имаш право. Аз също харесвам синьорина Кет.

* * *

Вечерта четях „Нежна е нощта“, любимият ми роман от Фитцджералд, и се чувствах малко самотна, когато на вратата се почука. Отворих и видях Карина с чиния лазаня в ръце.

— Сложих Нико да спи и си помислих, че сигурно не си вечеряла още.

Подаде ми лазанята като предложение за мир. Поколебах се, но стомахът ми куркаше от глад и ме издаваше. И двете се разсмяхме.

— Гладна съм, благодаря ти.

Тя влезе заедно с мен вътре. Аз се позавъртях, съзнавайки, че няма къде да седнем и двете, освен на леглото. Карина сигурно забеляза същото.

— Не е ли по-добре да слезем в моя апартамент? — предложи тя. — Ако говорим тихо, няма да събудим Нико.

Съгласих се и заслизахме по стълбите.

Покани ме в малка трапезария, чийто панорамен прозорец със същите тънки пердета като моите гледаше към улицата. Тя го отвори и в стаята нахлу ветреца заедно с едва чуващия се говор на минувачите.

— Преди да забременея с Нико — започна тя с отнесен поглед, — с Масимо сядохме до този прозорец, пушихме и гледахме хората на улицата. Имах чувството, че знам всичко, което се случва в квартала, всички малки тайни. Но след като Нико дойде на бял свят, вече не сядам до този прозорец.

Карина отвори бутилка кианти и наля по чаша за двете ни.

— *Cin, cin* — чукна тя своята чаша в моята. Повторих тоста и се усмигнахме една на друга. Отпихме и аз вдъхнах с наслада аромата, после усетих как виното парва гърлото ми и ме стопля.

— Хапни от лазанята — подкани ме нетърпеливо Карина.

Опитах я и останах смаяна. Беше наистина най-вкусната лазаня.

— Карина, прекрасна е. От ресторанта ли я донесе?

— Не. Аз я направих.

Хапнах още малко. Невероятна беше. Съчетанието от пармезан, доматиен сос, чесън и босилек беше божествено. Пластовете паста бяха така тънки и многобройни като на баклава, а не като на традиционно италианско ястие.

— А това ти ли го приготви?

Тя кимна и поруменя леко.

— Не е кой знае каква работа.

— Шегуваш ли се? — възмутих се аз. — Огромна работа е! Страхотна е.

Карина грейна.

— Не е никаква философия — каза тя пренебрежително. — Просто обичам да готвя, разбираш ли?

Поклатих глава учудена.

— Трябва да превърнеш готвенето в професия. Например в петзвезден ресторант.

Тя се разсмя.

— Трябва много неща да направя, но най-вече да издържам сина си. Не мога да си позволя да ходя на курсове, за да получа необходимото свидетелство за готвач, и да работя като готвач. Имах много мечти. Но животът ти поднася изненади, нали?

Вдигнах вежда и само кимнах, защото устата ми беше пълна с лазаня. Карина имаше право. Животът поднасяше какви ли не изненади.

— Нико те харесва — продума тя, след като ме наблюдава няколко минути как се храня.

Усмихнах се.

— И аз го харесвам. Наистина е много сладко момченце.

— Благодаря — отвърна ми Карина. Замълча, загледана как се мъча да оберат последните остатъци сос и сирене. — Умееш да се държиш с деца — добави.

— Благодаря. — Отместих празната чиния и сложих ръце на корема си. — Карина, това беше може би най-превъзходната храна, която съм вкусувала през живота си.

Тя не обърна внимание на забележката ми.

— Защо нямаш деца? — ме попита вместо това.

Въпросът ме сепна. Прониза ме неочаквана болка.

— Не зная — отговорих бавно. — Не ми е дошло още времето.

— Но ти искаш деца. — Беше заключение, а не въпрос. Не отговорих веднага и тя добави: — Виждам го в очите ти. С Нико. Ще бъдеш добра майка.

— Не знам какво ми е отредил животът, разбираш ли?

Не ставах по-млада. Като че ли не можех да задържа мъж до себе си. И колкото и да исках да имам дете, и да обичах деца, се съмнявах, че ще мога да отгледам свое.

— Защо говориш така? — попита Карина. — Още си млада.

Отпи глътка вино и ме загледа внимателно.

— Не съм толкова млада. Ще направя трийсет и пет.

— Трийсет и пет не са много, Кет.

— Не съм сигурна, че ще бъда добра майка — признах. Сведох очи, но чувствах погледа на Карина, внимателен и пронизващ. Тъкмо като си помислих, че ще замълчим от деликатност, и няма да ми се наложи да обсъждам моята липса на родителски способности, тя заговори:

— Това се дължи на майка ти, нали?

Вдигнах стреснато поглед.

— Моля?

Очите й, вперени в мен, бяха нежни.

— Заради майка ти е. Изоставила те е, когато си била малка. Написа го в приложението.

— Грещиш — поклатих глава. Но гласът ми потрепери, знаех, че не прозвуча убедително.

Карина въздъхна.

— Кет, ти не си своята майка. Друга личност си.

— Откъде знаеш? — попитах, стряскайки и двете ни с остротата на тона си. — Откъде знаеш? — попитах този път по-меко.

— Защото начинът, по който говореше със сина ми — отговори след малко, — не беше като на човек, който ще дрънка празни приказки.

Понечих да я прекъсна, да й кажа, че дваайсетминутен разговор едва ли е показателен за способността ми да бъда майка, но тя не ми даде тази възможност.

— Мила жена си — продължи Карина. — Държах се ужасно с теб, но ти ми прости. Този Франческо се е отнесъл ужасно с теб преди тринайсет години и си му простила. Може би невинаги е най-доброто, но ти си жена, която се старее животът да бъде нормален. Ти си жена, която не зарязва нищо наред път.

Почувствах се така, сякаш с юмрук в слънчевия сплит ми беше изкарала въздуха.

— Все пак... — започнах аз, но не намерих думи.

— Ами ако майка ти е била същата? — допълни вместо мен Карина. — Нали това искаше да попиташ? — Кимнах. Беше уцелила точно болното ми място. Карина поклати решително глава. — Не е била същата. — Щях да възразя, но тя пак ме прекъсна: — Не е била — повтори. — Такава каквато си, никога няма да се превърнеш в жена, която изоставя близките си.

Замислих се над думите ѝ. Карина си пиеше виното, а на мен мозъкът ми работеше трескаво. Никога не бях разговаряла на тази тема.

— Майка ти нали е италианка? — попита тя след малко.

Кимнах изненадана.

— Как разбра?

— Защото по душа си италианка — отговори тя. — Не си била тук достатъчно дълго, за да го разбереш сама.

Усмихнах се и поклатих глава. Умълчахме се известно време. Пиех виното си, потънала в своя свят. По едно време Карина заговори отново:

— Тя от Рим ли е?

— Да.

— Тук ли е в момента?

Почувствах болка. Досетих се, че не съм разказала на Карина какво се случи, след като майка ми ни напусна.

— Не — отговорих. — Тя почина. Бях на осемнайсет.

— Съжалявам.

— Няма нищо.

Това беше моят машинален отговор в случая.

Тя се загледа в мен.

— Това обяснява много неща.

— Какво например?

— Защо си дошла в Рим първия път, нали не греша? Преди тринайсет години.

Поклатих глава.

— Не. Вече беше починала.

— Si. Но си дошла да усетиш нейното минало. Да откриеш произхода ѝ. Своят произход.

Отворих уста да възразя. Но Карина ме гледаше, като че ли четеше и най-съкровените ми мисли.

— Може би — признах.

— Тя има ли роднини тук?

— Да.

— Никога ли не си ги виждала?

Поколебах се.

— Никога не съм ги търсила.

Карина ме погледна въпросително.

— Защо?

— Исках. — Позамислих се. — Може би сега ще ги потърся. Но не знам. Сигурно се страхувам.

— От какво се страхуваш?

Свих рамене. „Че няма да ме искат. Че ще усетят у мен същото, заради което майка ми така лесно ме изостави.“

В този момент се задуших. Не можех и дума да промълвя.

— Тя не си е отишла заради теб — каза Карина.

— Зная.

Отказах да приема думите ѝ. Все едно не ги чух.

— Не, не знаеш. Не си е отишла заради теб — повтори бавно, произнасяйки отчетливо всеки звук.

Загледах се в скута си и се помъчих да не се разплача. Чувствах се унижена и разголена.

— Добре — обади се Карина. Плесна с ръце решително. — Тогава ще ги намерим.

— Какво?

Погледнах я объркано.

— Не си ли заради това тук?

— Не! — възкликнах. — Всичко е минало. Дойдох заради Франческо.

— И все пак си тук. Има нещо в този град, което те задържа.

Възмутих се:

— Не!

Но Карина само сви рамене, като че ли да намерим семейството на майка ми е предрешено.

— Този е единственият начин сама да прецениш за какво става въпрос.

Тя стана, преди да възразя, и отнесе чинията ми в кухнята. Загледах се след нея с отворена уста, недоумяваща какво се случи току-що.

Като се върна, беше коренно различна.

Пак се усмихваше и ни наля още по чаша вино.

— Е — каза лъчезарно, — ще споделиш ли къде беше снощи. Или да ти вадя думите с ченгел.

Рязката промяна на темата ме подразни. Но така ми олекна, че няма да говорим за майка ми, че почти нямах нищо против да ме разпитва за снощи.

— Не си струва да говорим — промърморих.

— Хм, и кой беше той?

Ококорих се срещу нея.

— Как кой беше? — попитах, като се намразих за гузното си поведение.

— Мъжът, у когото отиде — продължи да пита насмешливо. — Предполагам, че си била с някакъв мъж.

— Тъкмо напротив. — Тя ме погледна изненадана. — Имам предвид, че бях — доуточних. — Но не в ситуация, каквато си представяш.

Разказах й дума по дума историята с Марко, който ме защити в бара и после ме намери на уличния зид, и колко беше убеден, че разигравам сцена от „Ваканция в Рим“. Карина също любопитства защо не съм гледала прочутия филм, но отново избягнах въпроса. Нямах да понеса още една психоанализа тази вечер с доктор Карина.

— Хубав ли е? — попита тя, като свърших разказа.

Усетих, че се изчервявам.

— Да.

— И мил.

— Да. Сигурно е мил, след като е завел без тайни помисли изгубена непозната в дома си.

— В такъв случай ще отидеш да го потърсиш.

— Какво?

Карина се усмихна кротко.

— Утре. Ще отидеш при него. В „Пинокио“. Зная къде е ресторантът. Не е далеч оттук. Ще отидеш там и ще се запознаеш с него както си му е редът.

Подвоумих се.

— Не мога.

— Пфу — изпуктя презрително Карина. — Разбира се, че можеш. И ще отидеш.

ТРИНАЙСЕТА ГЛАВА

Събудих се в осем. Очевидно тялото ми най-после взе да се приспособява към италианското време. Полежах малко и заслушана в уличните шумове, се замислих какво да правя през деня. Не бях свикнала да нямам план. Но ето че се очертаваше един благословен ден, абсолютно свободен от всякакви ограничения. Отбелязах си да се обадя на татко и на сестра ми, за да им кажа къде съм отседнала. Положително можеха да ме намерят по мобилния телефон, ако им потрябвам, но предположих, че ще бъде по-умно да им спомена, че съм напуснала Франческо с гръм и трясък и че в момента живея при една смахната италианка.

Час по-късно, след като дълго стоях под душа, се запътих навън, издокарана с кремава лятна рокля, сандали, прибрана на опашка коса и с метната на рамо кафява кожена чанта. Очертаваше се горещ ден, а аз възнамерявах да поскитам на воля из Вечния град. Преди да изляза, сложих в портмонето си адреса на ресторант „Пинокио“, ей така, за всеки случай. Дали щях да отида наистина там? Бях сигурна, че Марко ме покани само от любезност, и не исках да изглеждам глупава, като се появя при него, сякаш е бил искрен. И все пак Карина ми се стори убедена, че няма какво да губя. И може би беше права.

Започнах от „Санта Мария sopra Минерва“. Минахме покрай нея вчера, когато се връщахме вкъщи с Нико, и тя възбуди любопитството ми. Бях слушала, за църквата, но никога не бях влизала. През лятото, когато живях в Рим, бях погълната от две неща: изучаване на предметите в университета и на Франческо, затова не видях от града толкова, колкото се очакваше. Естествено направих задължителните обиколки на Пантеона, Форума, Колизеума и на Ватикана, но пропуснах толкова много и не усетих духа на града. Зарекох се този път да наваксам пропуснатото.

Фасадата на църквата беше относително семпла: продълговата, кремава на цвят, без всякакви орнаменти, с три тъмнеещи се входа и три кръгли прозореца. Пред църквата имаше любопитна скулптура —

египетски обелиск, напомнящ ми скулптурата на Бернини на пиаца Навона, издигащ се от туловището на печален слон с бивни върху пиедестал. Спрях се и се позагледах в това творение, което ми се видя странно не на място в Рим, и най-вече пред църква, тъй като сякаш нямаше религиозно значение. Помъчих се да си спомня някоя библейска история, свързана със слон и с Египет, но нито една не ми дойде наум.

Свих рамене и погледнах часовника си. Тъкмо минаваше девет часът и не бях сигурна дали църквата вече е отворена. Бутнах входната врата и тя веднага се откряна. Влязох и почаках малко очите ми да се приспособят към полумрака.

Примигнах няколко пъти и се втрещих от изненада. Нищо в скромната фасада не можеше да ме подготви за поразително красивата вътрешност на църквата. Стори ми се с размерите на футболно игрище, по чиято дължина се редяха колони, поддържащи сияйно сини сводове, които ми заприличаха на балдахини над детско легло. Куполът блестеше, осеян със златни звезди и кръглолики ангели, разделени от червените ребра на кръстовидните сводове, извити към позлатените куполи. Мраморният под блестеше, в дъното на кораба се виждаше олтарът, осветен от няколко високи свещи и от витражите в абсидата.

Взех брошура на английски от поставката до входа и седнах на последната скамейка да я прочета. Църквата, пишеше там, беше единствената с готическа архитектура в Рим, издигната върху развалините на античен храм, посветен на богинята Минерва. Завършена преди близо 650 години, в нея се пазеха мощите на Света Катерина Сиенска, намерила смъртта си недалеч оттук. Вляво от главния олтар имаше статуя от Микеланджело.

Бръкнах в чантата си и извадих много внимателно моя фотоапарат. Не бях снимала от сватбата на Беки. Като го усетих в ръцете си, изпитах радост. Винаги се чувствах някак си различно, когато наблюдавах света през обектива.

Огледах се, като се питах дали няма отнякъде да се появят някоя монахиня или свещеник, които да ми се скарат. Но църквата изглеждаше безлюдна. Освен това си помислих, че ако не използвам светкавица, няма да напакостя по никакъв начин.

Вървях към олтара, като се спирах да снимам елементи от интериора, който сякаш се къпеше в синя светлина. Регулирах отвора на диафрагмата и скоростта на снимане, докато снимките не станаха почти съвършени. Усмихнах се, после взех на фокус прелестния купол за още една серия снимки. Не исках да забравя усещането, което изпитах, застанала под купола с мистичното звездно небе.

Докато стигна олтара, бях напълно погълната от снимането. Правех снимка след снимка на светлината, която нахлуваше през цветните стъкла, и на блещукащите пламъчета на свещите. Снимах в близък план някои от сложните плетеници на прозорците, масивните колони, стенописите с религиозни сцени. Вляво от олтара се намираше статуята, изваяна от Микеланджело, за която прочетох в брошурата. С размери по-големи от естествените изобразяваше Христос, погледнал през рамо, носещ кръста, на който щеше да бъде разпънат. Взирах се в нея известно време, преди да започна да снимам. Останах смаяна от невероятно живото излъчване на скулптурата. Независимо от това, че учих в католическо училище, не бях особено религиозна. Но имаше нещо в решителността, изобразена от Микеланджело на лицето на Христос, нещо в неговата поза като че ли се осланяше на вярата си, което ме развълнува дълбоко. Доста дълго останах загледана в статуята.

Насочих фотоапарата и започнах да снимам, придвижвайки го от лицето към ръцете, стиснали кръста, после към краката, които сякаш бяха леко похабени в сравнение с останалите части на скулптурата. Възхищавах се на контраста между светлеещия мрамор на статуята и по-тъмния на стените зад нея. И без да проверявам на екрана, знаех, че тези снимки ще бъдат поразителни.

Когато след малко излязох от църквата, се почувствах спокойна и разведрена. От седмици не бях снимала и въпреки че се намирах на другия край на света, се почувствах някак си на мястото си, а така не се бях чувствала от много време насам. Направих и няколко снимки на слона отпред и на фасадата, после снимах улицата с най-обикновени римляни, забързани нанякъде по свои си работи, и чак тогава прибрах фотоапарата.

Въздъхнах и погледнах колко е часът. Беше десет и половина. Пак погледнах, не вярвах на очите си. Нима бях стояла час и половина в църквата! Невъзможно!

Както се чудех накъде да поема, усетих глад и осъзнах, че даже не съм закусвала. Беше още рано, но ако тръгнах към квартирата си, там имаше фурна, отворена цял ден. А можех да намеря „Пинокио“ и да потърся Марко. Сърцето ми потрепна, докато се двоумях. Поех дълбоко дъх. Защо пък не?

Погледнах адреса, после го открих на картата на Рим, която носех със себе си. Не беше далеч. Поколебах се още малко, извадих пудриера с огледалце, проверих грима си и прическата и се запътих към ресторанта.

След десет минути по криволичещите калдъръмени улички се озовах пред ресторанта. На светлочервен транспарант се виждаше името на ресторанта и изображение на дългоносия съименник. Поех дълбоко дъх и се наках да вляза.

Не бях сигурна дали е отворено; като че ли нямаше никой. Пресякох малкия двор и открихнах входната врата. Слабо осветеният салон с маси, подредени близо една до друга и постлани с червени покривки, беше също празен. Естествено! Както повечето ресторанти в Рим, вероятно не отваряше преди единайсет, ако не и по-късно.

Въздъхнах и тъкмо щях да изляза, когато Марко се зададе откъм кухнята с поднос, пълен с чаши и чинии, и мина бодро през люлеещата се врата. Остави подноса, взе кърпа и започна да бърше приборите.

Позагледах го. Не можех да не се възхитя, както и вчера, на правилните черти на лицето му, на тена, как широките му рамене опъват колосаната бяла риза, и на цялата му великолепна фигура под престилката. Изглеждаше така щастлив, така доволен, че ми се щеше да се измъкна, за да не наруша това безоблачно настроение. Но колкото повече го гледах мълчаливо, толкова по-объркана се чувствах. Беше глупаво. Какво правех? Не биваше да идвам.

Взех да отстъпвам към вратата, като се надявах да изляза на пръсти незабелязано. За съжаление в бързината се бутнах в една стойка и съборих цял куп папки с менюта, които тупнаха ужасно шумно на пода.

Марко вдигна поглед изненадано, очите му срещнаха моите и той примигна недоумяващо няколко пъти, докато се сети коя съм. Престанах да дишам, очаквайки реакцията му.

— Кет! — възкликна и се усмихна радостно и сърдечно. — Ти дойде!

— Ммм, да — потвърдих съвсем излишно. Наведох се да вдигна папките и чантата ми също тупна гръмко на пода. По-нетърпимо изложена на показ никога не се бях чувствала.

Марко дойде веднага при мен. Наведе се и докосна рамото ми.

— Няма нищо, Кет. Не намираш ли, че мястото за папките е крайно неподходящо?

Прозвуча ми едва ли не снизходително, но когато го погледнах крадешком, беше леко развеселен. Преглътнах мъчително.

— Съжалявам — рекох, все така клекнала непохватно всред купчина менюта. — Не биваше да влизам. Очевидно още е затворено и...

— Кет, много се радвам да те видя — прекъсна ме решително Марко. Взе останалите папки с менюта и ми се усмихна. — Моля те, защо се притесняваш?

Изправих се и му подадох папките, които бях събрала от пода.

— Ами аз исках да ти благодаря още веднъж. И така, съжалявам. Тръгвам си. Радвам се, че те видях.

Марко задържа за малко погледа си върху мен, като се усмихваше леко. После каза търпеливо:

— Кет, престани да се държиш глупаво. Седни. Ще ти донеса кафе. Имаме и богат асортимент от сладкиши. Става ли?

Колебаех се.

— Но при вас е затворено.

— Вече работи — отвърна той веднага. — Заради теб.

Отворих уста пак да протестирам, но той ме прекъсна с усмивка:

— Престани! Сега си тук. Няма причина да не закусиш. Виждаш ми се гладна.

Започнах да отричам, но Марко вече вдигаше чантата ми от пода и ме канеше да го последвам към маса до прозореца.

— Какво носиш в тази чанта, Кет? — попита. Престори се, че се прегърбва от тежестта на чантата, и ми се захили през рамо. — Сякаш се разхождаш с тон камъни!

— Фотоапарат — смънках и се почувствах глупаво.

— Фотографка ли си? — попита той.

— Не — смутих се аз. — То е нещо, което обичам да правя за забавление, разбираш ли?

Марко кимна. Изтегли един стол и почака да седна.

— Веднага ще ти донеса кафе.

— Наистина не трябва... — започнах аз.

Но той ме прекъсна за пореден път:

— Никога не правя нищо, защото трябва. Правя нещо, защото искам да го направя. И ти постъпвай така.

Замълчах смутено и той най-сетне се запъти към кухнята. Загледах се след него с разтуптяно сърце. Върна се след минута с две чаши горещо еспreso.

— Принцесо Ан — обърна се към мен официално и като ми намигна, се поклони леко. Погледна стола срещу моя. — Имате ли нещо против да се присъединя към вас?

— Не, разбира се — рекох.

Той се усмихна и остави чашката си.

— Прекрасно. Какво да ти сервирам за *prima colazione*, с други думи, за закуска?

— О, само кафе е достатъчно.

— Настоявам. Имаме най-различни сладкиши. Какво да бъде? Ще откажеш ли корнето?

— Ако си сигурен...

— Сигурен съм. — Отиде веднага да донесе сладкишите и след минута се върна с две чинии. Подаде ми едната, а другата постави до своето кафе. Седна и ме погледна сериозно. — Е, Кет, какво те доведе тук тази сутрин?

Вдигнах рамене.

— Нищо — отвърнах. Хапнах парченце от сладкиша, който ми заприлича на кроасан, топеше се в устата и странно ми напомни донякъде лазанята на Карина.

— Снимки ли прави? — попита Марко, като кимна към чантата ми. Отхапа от своя кроасан и се облегна абсолютно спокоен.

Поколебах се и кимнах.

— Да. На църквата „Санта Мария sopra Минерва“ до Пантеона. Знаеш ли я?

Марко се усмихна.

— Естествено. Красива е. Видя ли статуята на Микеланджело?

Кимнах.

— Поразителна е.

— Si. — Позамълча, после посочи чантата ми. — Ще разрешиш ли да погледна? Снимките.

Поколебах се.

— Не са особено добри.

— Не ти вярвам.

Свих рамене. Бръкнах в чантата и извадих фотоапарата с чувството, че съм смешна. Подадох го на Марко, той махна калъфа и разгледа апарата внимателно, преобръщайки го в ръцете си няколко пъти.

— Хубав е.

— Знаеш ли да работиш с фотоапарат? — попитах.

Той кимна.

— Малко. Посещавах учебен курс в университета. Винаги съм се интересувал от фотография.

— И аз.

Усмихна ми се и включи апарата. Показах му как да разгледа снимките, които направих тази сутрин, и той започна мълчаливо да ги прехвърля, задържайки всяка по няколко секунди.

Мълчанието му ме изнерви. Пиех кафе и се питах какво ли си мисли и какво ще каже. Не биваше да ми пука чак толкова; да не би да беше професионален фотограф или фотокритик. Но кой знае защо мнението му беше много важно за мен.

Стигна до края на серията от сутринта и се спря по-дълго на последната снимка. Подаде ми фотоапарата и се загледа в мен.

— Какво? — попитах с нервен смях.

Той поклати глава.

— Противни са, нали? — предположих. — Мислиш си, че са ужасни! Че съм се изфукала и съм направила снимки на най-красивата църква в твоя град.

Изсмях се, за да смекча думите си.

Но Марко само поклати глава отново.

— Не — продума най-накрая. — Снимките са изумителни. Изненадан съм.

Стъписах се.

— Изненадан ли?

Той кимна.

— Съвсем професионални са. От онези, които човек си окачва на стената, за да му остане споменът от пътешествието завинаги. От онези, които човек би си купил, защото цветовете им оживяват.

Преглътнах мъчително.

— Това може би е най-хубавото нещо, което някой някога ми е казвал — признах.

Марко се разсмя.

— Едва ли е вярно, Кет. Аз само отбелязвам очевидната истина. Не бива да си толкова скромна.

Сведох очи и се почувствах глупава и леко объркана.

— Ами благодаря — казах след минута мълчание. Взех апарата, изключих го и го прибрах в калъфа, после — в чантата, а той ме наблюдаваше любопитно.

Допихме кафето мълчаливо.

— В колко часа отваряте? — попитах след малко, опитвайки се да сменя темата.

— Обикновено ли? По обяд — отговори Марко. — Но тази сутрин е едно приятно изключение.

— Значи идвате тук рано, за да си подготвите работата.

— Персоналът е малоброен. Но ти не си дошла, за да говорим за „Пинокио“, нали?

Засмях се.

— Не. Дойдох да се извиня.

— Да се извиниш ли?

— За онази нощ. Поставих те в неудобно положение и беше невероятно мило от твоя страна да ме заведеш в дома си. Не зная какво щях да правя без теб.

— Да, но предполагам, че някой друг Джо Бродли щеше да те намери — омаловажи постъпката си Марко, като ме гледаше заинтригувано.

— Казах ти, че не съм гледала филма?

— Да, наистина — наведе се към мен той. — Сигурно си единствената американка, която е дошла в Рим, без да е гледала филма.

Свих рамене.

— Е, и? — Осъзнах, че се наежих, и се помъчих да смекча остротата на тона си с лека усмивка.

Сега вече Марко ме погледна заинтригуван. Даже твърде заинтригуван.

— Защо? — попита без заобикалки.

— Какво „защо“?

— Защо не си го гледала?

— Просто не съм попадала на него.

Отместих очи.

Марко поклати глава.

— Не ми се вярва. Каква е истинската причина? Позамислих се. Истинската причина на мен ми се струваше глупава и не се съмнявах, че и на него щеше да му прозвучи глупаво.

— Просто не харесвам Одри Хепбърн.

Той се вторачи в мен, сякаш бях напълно изперкала. Съжалих, че си отворих устата. Не разбираше. Никой нямаше да разбере.

— Моля? — разсмя се. — Как е възможно да не харесваш Одри Хепбърн.

— Просто не я харесвам, какво толкова? — смотолевих с пренебрежителен жест.

Марко ме гледаше скептично.

— Не, трябва да има някаква причина.

Свих рамене и сведох поглед.

— Прическата ѝ ли не харесваш? — попита.

— Не, косата ѝ си е наред — засмях се аз.

— Ниските хора като нея те карат да се чувстваш неловко ли?

Пак се засмях.

— Не.

Той се позамисли.

— На някоя жена, която си обичала ли ти прилича?

Вдигнах рязко поглед. Хилеше ми се, очевидно ме занасяше. Но аз не отговорих и след миг усмивката му изчезна.

— О! — промълви. Притесни се. — Не го мислех сериозно. Искам да кажа, че не усетих... — Замълча и взе чашата с кафето. — От само себе си предположих, че харесваш мъже.

Разсмях се, без да искам.

— Харесвам мъже — уверих го.

— О! — Изглеждаше объркан. — Хм, а жени? — попита.

— Не! — възкликнах. Завъртях глава. — Остана с погрешно впечатление.

По израза на лицето му разбрах, че не съм била достатъчно ясна; явно си помисли, че съм имала страстна афера с някоя, която е приличала на Одри Хепбърн.

— Добре — съгласи се неуверено.

Въздъгнах и затворих очи.

— Майка ми — изрекох най-накрая. Не ми се вярваше, че говорех за тази жена за втори път само в рамките на дваайсет и четири часа. Много рядко я споменавах и бях успяла да я изтрия от съзнанието си.

— Майка ти ли? — учуди се Марко. Изглеждаше все така объркан, но поне престана да си въобразява разни лесбийски сценарии с мен като действащо лице.

— Да — потвърдих и го погледнах бегло. Беше вперил очи в мен и очакваше продължението на историята. — Майка ми се казваше Одри — изрекох най-после. — Нейните родители участвали като статисти във „Ваканция в Рим“. Живеели и двамата в Рим и се запознали на снимачната площадка. Баба ми очевидно е боготворяла Одри Хепбърн. Когато забременяла, трябвало да се омъжи на бърза ръка за дядо ми, за да не се разрази скандал. Кръстили бебето Одри на тяхната любима филмова звезда. Всъщност дори второто ѝ име е Хепбърн. Одри Хепбърн Вердикио. Какво ще кажеш? И което е още по-чудно, като пораснала, заприличала изцяло на своята съименничка.

Усетих странна болка, докато говорех. Бях слушала историята много пъти от майка ми като дете, с изключение, че е зачената преди сватбата, за това татко ми разказа по-късно. Моята майка все повтаряше, че това е най-романтичната любов на света. Обожаваше земята, по която стъпваше любимата актриса. Когато бях малка, постоянно досаждах на майка ми да ме заведе да гледам филмите, за които говореше толкова често, и особено „Ваканция в Рим“, разбира се. Но тя казваше, че съм още много малка и ще ги разбере, като стана на петнайсет-шестнайсет години.

Но моята майка изчезна от живота ни, преди да навърша тринайсет. А когато се върна, бях се заклела тържествено никога да не гледам Одри Хепбърн, като без всякаква логика не правех разлика

между нея и майка ми, като че ли е лице, което трябва на всяка цена да избягвам.

Погледнах след малко Марко.

Видът му беше все така объркан.

— Много интересно — обади се най-накрая. Усетих, че не ме разбра, но се опитах да му обясня.

Отново се поколебах.

— Майка ми ни изостави, когато бях на дванайсет.

— О! — изрече. В очите му се появи тъга, което ме трогна. — Съжалявам.

Свих рамене.

— Къде е сега? — попита той. — В Рим ли се е върнала?

Въздъгнах.

— Почина — казах само. — Отдавна.

— *Dio mio!* — промълви Марко. Седна отново, без да откъсва очи от мен. Почувствах изведнъж колко е тихо наоколо. Тишината ме потискаше. Размърдах се нервно в очакване на реакцията му. — Съжалявам, Кет — каза накрая с мек глас и широко отворени очи. — Нямах представа.

— Всичко е наред.

Махнах пренебрежително с ръка.

— Не, не е — възрази Марко. — Не стига всичко това, ами настоявах да говорим за „Ваканция в Рим“. *Che idiota!*

Усмихнах се.

— Не си идиот. Откъде да знаеш, че имам фатална връзка с Одри Хепбърн?

Той изпъшка.

— Сигурно ти се иска да ме удариш.

— Не, ни най-малко. — Пак му се усмихнах. — Просто не знаех за какво говориш. Видя ли? Наистина не се опитвах да бъда принцеса Ан, или каквото и да е там. И нямам представа кой е Джо Бродли, макар че се досещам, че е герой от „Ваканция в Рим“.

— Да, герой от филма е.

— Е, някой ден ще го гледам.

— Така ли?

Не изглеждаше убеден.

Позамислих се.

— Може би — казах най-накрая. — Може би е време да не разрешавам повече животът ми да се направлява от привидения.

ЧЕТИРИНАЙСЕТА ГЛАВА

През следващите три дни обикалях улиците на Рим с фотоапарат през рамо. Дадох си труда да изгзя праха на Форума, за да уловя специфичната светлина, отразена върху руините. Почти цял един ден прекарах във Ватикана, фотографирайки едва ли не всичко — от колоните покрай площад „Свети Петър“ до статуите на върха на базиликата. Почти сто снимки направих в Колизеума. Снимах детайли от Испанските стълби и Фонтана на Бернини, който се намира на крачка от стъпалата.

Но най-много снимки направих по туристическия маршрут, и точно тях не бях планирала.

На път към Форума, приклекнах до един вход и снимах момченце, което риташе топка около фонтана на площад „Бернини“. Като отивах към Ватикана, фотографирах двама старци с димящи лули пред месарница и три кискаци се момичета, сгушени едно до друго, сочещи крадешком към три момчета от другата страна на улицата, които се преструваха, че не ги забелязват. Преди да стигна до площад „Испания“, снимах две момиченца с изпадали предни млечни зъби, които скачаха на въже и пееха: „Se Sei Felice Tu Lo Sai“, италианска интерпретация на „Ако си щастлива, и го знаеш“.

Когато на третия ден следобед се запътих бавно-бавно към къщи по дългия път покрай Тибър, за да снимам проблясващата на слънцето река с песъчливия насрещен бряг и с Трастевере, който се очертаваше в далечината, бях направила повече от петстотин снимки.

Но най-хубавото от всичко бе, че ентусиазирана от снимането, успях да не мисля за нещата, за които разговаряхме с Марко и Карина. Всеки път, щом се сетех за майка ми, или виждах някоя римлянка с къса прическа като нейната по подобие на вечната Одри Хепбърн, хващах фотоапарата и потъвах в света, който виждах през обектива. Обичах усещането, че владее положението, когато снимам, това, че можех да си подбера какво има значение и да изключа несъщественото за мен.

Досега не се бях чувствала така свободна. И за моя изненада това чувство ми харесваше.

Като се върнах вкъщи през този трети ден, инсталирах фотоапарата за автоматично прехвърляне на всички снимки в компютъра и най-накрая реших да се обадя в Ню Йорк.

Първо позвъних на Беки. Чувствах се виновна, че не помислих за тях през тези няколко дни, но всъщност те можеха да ми се обадят на мобилния телефон, ако им трябвах.

Беки отговори още при първото позвъняване и гласът ѝ прозвуча весело и много по-отблизо отколкото се очакваше, като се имат предвид разстоянието и океанът помежду ни.

— Здравсти, сестрице! — изчуруликах, щастлива, че я чувам. — Ето ме и мен.

— Кет! Къде си? — попита ме тя на секундата.

Стъписах се.

— В Рим. Нали знаеш.

— Но вчера те търсих! Твоят телефон беше изключен и позвъних на онзи тип Франческо, понеже ми даде неговия номер, но той ми каза, че си се изнесла! Разтревожих се ужасно!

Млъкнах и отворих пощата си в лаптопа. От вчера бях получила двайсет и седем писма. Нито едно не беше от сестра ми.

— Но, Беки, щом си се тревожила, защо не ми изпрати имейл? — попитах.

Чух как изпухтя, после каза:

— На детектив ли да се правя, че да те намеря?

Завъртях очи. Имаше право; но по този повод и аз също не бях длъжна да давам отчет на нея или на когото и да било. Това е едно от чудесните неща, които ти дават чувство за свобода, когато си неомъжена. Но не исках да се разправам с нея точно сега. Не и по този въпрос. Не и от такова разстояние. Така че вместо това казах само:

— Извинявай. Ще се обадя в телефонната компания да видя какъв е проблемът. Не съм искала да те тревожа.

— Хубаво — каза Беки, — но ме разтревожи. Не можеш просто така да изчезнеш. Ами ако аз или татко имаме нужда от теб?

— Но нямаш, нали? — попитах тихо.

— Не е там работата.

Поех дълбоко дъх.

— Чудесно. — Млъкнах. — Е, как е семейният живот?

Както си и знаех, смяната на темата се оказа добър ход и сестра ми се впусна в подробен и объркан разказ за това как Джей взел да чисти с прахосмукачката и се спънал в шнура на лампата, съборил я и тя побесняла, защото това била най-любимата ѝ лампа в целия свят.

Когато свърши, замълча за момент и после попита:

— Е? Как си? Какво ново?

„Странно е — помислих си, — че не пита за Франческо, или защо не живея при него.“ Но така или иначе щях да ѝ кажа.

— Живея в малък апартамент до Пантеона. — Поех дълбоко дъх. — С Франческо не се получава.

Беки се умълча прекалено дълго и реших, че връзката се е разпаднала.

— Ало? — най-накрая наруших мълчанието.

— Тук съм — обади се тя. — Просто не мога да повярвам.

— Моля? Какво искаш да кажеш? — изумих се аз. Беше последното нещо, което очаквах да чуя от нея.

Беки въздъхна драматично.

— Стига, Кет. Нима измина целия този път, за да скъсаш с мъжа, заради когото отиде?

Доста дълго не отговорих. Най-сетне успях да изрека:

— Какво?

— Не искам да те обидя, Кет. Само го казвам, защото те обичам и се тревожа за теб. Но не мислиш ли, че си прекалено придирчива? Имам предвид, че сама си избираш гаджетата, после на бърза ръка ги разкарваш.

— Беки, не съм разкарала аз Франческо. — Поклатих глава. Дори не знаех откъде да започна. Тя никога не схващаше идеята за скъсване като неблагоприятна; според нейната философия оставаш с един мъж, докато той прави разни неща за теб. — Той ме разкара — добавих тихо.

Тя се умълча.

— Сигурна ли си, че не си го отблъснала? — попита меко. — Както ти се случва понякога.

Усетих как ме полазиха тръпки.

— Не, Беки — процедих. — Не съм го отблъснала.

— Не се сърди. Просто се опитвам да ти помогна. Защото те обичам.

Затворих очи за миг и се опитах да се успокоя.

— Зная — казах най-накрая.

— И така, кога се връщаш?

— След две седмици и половина. На същата дата, която определих от самото начало.

Мълчание.

— Оставаш ли? — попита най-после.

— Тук ми харесва, Беки. Щастлива съм. Пък и е много хубаво, че съм във ваканция.

— Има ли някой друг?

Поклатих глава. Явно тя за друго не мислеше.

— Не — отрекох. Щом го казах, и си помислих за Марко. Той броеше ли се?

— Значи си сама.

— Да. И съм доволна.

— Чудесно. — Помълча и прибави: — Радвам се.

— Благодаря.

За пръв път от много време насам бях сигурна в моето решение.

— О, щях да забравя! — каза изведнъж Беки. — Онзи, в чийто ресторант беше сватбата, Майкъл ли се казваше? Обади се да пита за теб.

Сърцето ми спря да бие за миг.

— Какво?

— Имал телефонния ми номер от уреждането на приема и неочаквано се обади да пита как да се свърже с теб.

— Ти какво му отговори? — попитах предпазливо.

— Казах му, че си в Рим със старото си гадже — разхили се тя.

Стъписах се.

— А той какво каза?

— Има ли значение. Той е женен, Кет.

— Зная. И все пак какво каза?

— Мълча цяла минута, после промърмори нещо в смисъл как така не е разбрал, че си имаш гадже, но все пак искал да изясни някакво недоразумение с теб.

Поклатих глава.

— Недоразумение ли?

— Да, бе! Виж, Кет, нали не мислиш да се хващаш с женен мъж?

— Не! — възкликнах.

— Защото аз съм омъжена и ще се почувствам лично засегната.

Беки изсъска още нещо.

Затворих очи и стиснах зъби. Както винаги целият свят се въртеше около нея.

— Никога не бих се забъркала с женен. Знаеш го.

— Да, наистина. — Издаде още един съскащ звук и каза: — Просто не искам един ден да науча, че там, в Рим, си тръгнала с него.

— В Рим ли?

— Каза, че заминавал по работа. Пък и няма начин да те намери.

Затворих очи. Живеех в апартамента на негова приятелка. Разбира се, че можеше да ме намери. Сърцето ми се разтуптя внезапно и дланите ми се изпотиха.

— Спомена ли кога идва?

— Не знам. Май че тази седмица. Освен това има ли някакво значение?

— Няма естествено. — Примигнах няколко пъти и се постарях да се вразумя. — Е, хайде, ще затварям вече.

— Добре — изчурулика весело Беки и заприлича отново на себе си.

— Ще предадеш ли на татко поздрав? Кажи му, че съм се преместила на квартира и че ще се опитам да оправя телефона си.

Още един семеен разговор днес на тема какъв провал съм не бих понесла.

— Няма проблем. Обади се скоро. — Беки затвори.

Седях със слушалката в ръка и не помръднах, докато не започна да ми дава шумни знаци, че е време и аз да затворя. Оставих я бавно и се заех пак с компютъра.

Гледах безучастно как снимките се появяват една по една за момент на екрана. Като че ли присъствах на спектакъл, на който оживяваха моите три дни в Рим. Като гледах, постепенно започнах да дишам свободно. Снимките ме утешиха, напомниха ми къде се намирам, че съм извън принудата непременно да имам гадже, да се разправам с Франческо, или пък да мисля за Майкъл.

Майкъл. Въздъхнах и завъртях глава. Нима щеше да дойде в Рим, или вече е тук, според неясните обяснения на сестра ми. Вероятността да попадна на него, разбира се, беше минимална. Но само като знаех, че сме в един и същ град, или скоро ще бъдем, ми се нарушаваше равновесието.

Точно в този миг на вратата се почука.

Първата ми мисъл беше, че е Майкъл. Но това не беше ли лудост? Карина поне със сигурност щеше да ме предупреди.

И все пак, когато отворих и видях Нико, изпитах разочарование.

— Здравей, синьорина Кет! — поздрави бодро детето.

— Здравсти, Нико — усмихнах му се аз.

— Мама ме изпрати да те попитам искаш ли да слезеш при нас на вечеря. Тук е тихо и тя не те била виждала от няколко дена.

Кимнах.

— Да. Имах малко работа.

— Каква? — Примигна детето срещу мен.

Поколебах се.

— Правих снимки.

— Снимки ли? Какви снимки?

— На Рим — отговорих с пълното съзнание колко глупаво звучи, но момчето беше заинтригувано.

— Мога ли да ги видя?

Посочих към компютъра.

— Ако искаш, погледни ги на екрана, докато се зареждат.

— О, да, искам, моля те!

Той се засмя и влезе.

Седна на леглото и се загледа в екрана.

— Никога не съм виждал толкова малък компютър!

Погледнах моя лаптоп.

— Така ли?

— Ние с мама имаме един много стар. На него даже снимките не излизат добре. Но мога да си пиша по имейла.

— Ами това е чудесно.

— Да — съгласи се той. Загледа се в екрана за момент. — Ти ли направи всичките тези снимки?

— Да — кимнах. Седнах до него и двамата заразглеждахме снимките.

Когато най-после се заредиха, Нико вдигна поглед към мен.

— Наистина са много добри — каза сериозно.

— О, нима? — Усмихнах му се. — Благодаря, Нико.

— Имаш ли от Америка? — попита, като ме гледаше с надежда.

— Тук, в твоя компютър.

Не отговорих веднага. Не бях свикнала да показвам снимките си на когото и да било. Но беше глупаво да се стеснявам да ги покажа на едно шестгодишно момченце, нали?

— Да — отговорих и отворих съответната папка, като дадох команда за автоматично показване.

Нико седеше като омагьосан, без да помръдне цели десет минути, докато снимка след снимка на Ню Йорк се показваха на екрана. Имаше снимки на улици, на бизнесмени, погълнати от разговори по мобилни телефони, жени, които спираха таксита, деца, играещи в Брайън Парк, любовни двойки на разходка в Централ Парк. Имаше и черно-бели фотографии на хлебарница „Магнолия“ и на Емпайър Стейт Билдинг, на цветя в Централ Парк, на сепия в аквариума в парка. Докато ги разглеждах с Нико, се усмихвах. Аз също се почувствах пренесена от леглото в Рим в Голямата ябълка — Ню Йорк.

Снимките се изредиха и момчето се обърна към мен с широко отворени очи:

— Страхотни са!

Усмихнах се.

— Благодаря. Не са нещо особено.

Очите му се разшириха още повече.

— Луда ли си, синьорина Кет? Това са най-хубавите снимки на Ню Йорк, които съм виждал!

Разсмях се.

— Благодаря. Но съм сигурна, че има много по-хубави снимки на Ню Йорк от моите.

И най-вече колко ли фотографии на Ню Йорк е виждало едно малко римлянце? Нико завъртя глава.

— Не, не. Разглеждам съм стотици! Хиляди! Мама ме води всяка седмица в библиотеката и аз разглеждам албуми със снимки от Ню Йорк. Но тези снимки са върховни.

Погледнах го изненадано.

— Наистина ли?

— Наистина — закима той възбудено.

— Ех, благодаря, Нико. Дори не знам какво да кажа.

Детето се позамисли.

— Кажи, че ще ни снимаш с мама, преди да си заминеш — предложи. — Също и нона може би.

Усмигнах му се.

— Разбира се, че ще ви снимам.

— Много се радвам. — Той придоби замислен вид и малкото му лице стана сериозно. — Ами тогава да вървим да вечеряме, преди мама да се е ядосала.

Разсмях се:

— Точно така. Отиваме на вечеря!

* * *

Вечеряхме пълнени с ориз домати по римски, салатата и чаша *просеко* и си бърбихме за Америка с Нико. След вечерята се качих в моя апартамент с намерението да изпера някои неща и да си легна рано. Бях решила да отида с фотоапарата пред Ватикана още на зазоряване и да видя изгрева над Тибър, как първите слънчеви лъчи осветяват сградите на античния Рим откъм източната част на реката. Тъкмо закачах дрехите да съхнат на една тръба, когато на вратата се почука.

Отворих и видях Карина с ръце на кръста.

— Нико ми каза, че си му показвала снимки от Ню Йорк — съобщи тя, без да се церемони, и фучейки, нахлу в стаята. — Какво правиш?

— Пера — отвърнах и ѝ показах за доказателство мократа рокля.

— Да, Нико разгледа някои снимки. Харесаха му.

Карина завъртя очи.

— Не можеш ей така да го запалваш по Ню Йорк.

Погледнах я объркано.

— Моля? Защо не?

— Не е реалистично.

— Не те разбирам.

Тя седна на леглото.

— Ще пожелае да отиде там. А аз не мога да си го позволя.

— О! — Седнах предпазливо до нея и внимателно обмислих думите си: — Извинявай. Но един ден той непременно ще отиде. Сигурна съм, че и ти един ден ще отидеш.

— Кой казва, че искам да отида?

Смутих се.

— О! Извинявай. Предположих, че... имам предвид, че щом го учиш да говори английски и щом ти говориш толкова добре английски...

Тя завъртя глава.

— Ти нищо не знаеш, само си въобразяваш, че знаеш.

Стана и закрачи разсеяно напред-назад. Наблюдавах я и ми беше смешно, като се има предвид колко е трудно в това пространство да се разхожда човек. Карина можеше да направи само три малки крачки и после трябваше да се обърне, за да продължи в обратната посока.

Изведнъж се закова на място.

— Мога ли да ги видя?

— Какво да видиш?

— Снимките — отговори нетърпеливо, — фотографиите.

— О! Разбира се. — Попитах: — От Ню Йорк ли?

— Че какви други имаш?

Свих рамене.

— Направих някои и тук, в Рим — обясних. — През тези няколко дни.

Тя ме гледа доста дълго.

— Защо?

Стана ми неудобно.

— Не знам. Обичам да снимам.

Карина кимна. Посочи към компютъра.

— Е?

Почувствах се още по-неудобно, но след като тя седна на леглото, нямаше как да ѝ откажа. Така че отворих първо папката със снимките от Ню Йорк.

Преструвах се, че съм заета изцяло с прането, но я поглеждах крадешком, за да видя реакцията ѝ, докато снимките се изреждаха една след друга на екрана. Очаквах неблагоприятно мнение, критика или

характерния за Карина сарказъм. Но тя не откъсваше очи от екрана. Даже не мигваше. Както я наблюдавах с крайчеца на окото си, ме порази колко прилича на сина си, когато не се превзема, не вика и не се притеснява как изглежда.

Най-после Карина ме погледна.

— Свършиха — каза тихо.

— Така ли? — Отидох до нея и се покашлях. — Хм, искаш ли да видиш и тези от Рим?

Тя ме хвана изведнъж за лакътя. Не каза нищо и аз я погледнах.

Тя се взираше в мен.

— Страхотни са, Кет!

Свих рамене.

— Нищо и никакви снимки.

— Прекрасни снимки — възрази тя. — Както каза Нико, те са изкуство.

Изкуство. Положително не ги виждах по този начин.

— Не, не са, те са просто снимки.

— Изкуство са — повтори твърдо Карина. — И да не си посмяла да ми кажеш, че не са.

Тя сякаш се ядоса. Свих рамене отново.

— Не са кой знае какво.

Карина се позамисли.

— С това ли си изкарваш хляба? В Ню Йорк.

— Какво? Не! Счетоводителка съм.

Тя беше объркана.

— Моля?!

— Счетоводителка съм. Хм, работя с бизнесмени. Изчислявам данъците им, разходите. Ей такива неща.

— Все пак не схващам. Със снимките какво правиш?

Зяпнах я. Не разбирах какво ѝ е трудно да проумее.

— Нищо. Просто обичам да правя снимки. Хоби.

— Хоби ли?

— Да, нали знаеш, нещо, което правиш за удоволствие.

— Знам какво е хоби — срязва ме остро тя. — Не питам за дефиницията.

— О — рекох. Тя като че ли пак ме гледаше свирепо. — Този път защо ми се ядоса?

Карина поклати глава.

— Глупава си, нищо повече.

— Моля?

Млъкнах и се загледах в екрана, където стоеше последната снимка от моята нийоркиска серия със Статуята на свободата, направена привечер, от основата към тъмнеещото небе, осеяно с първите звезди.

— Глупава си — повтори тя. — Ти си художничка, Кет. И да си похабяваш таланта е все едно... — Замълча. Изглежда търсеше най-подходящата аналогия. — Все едно Леонардо да Винчи да боядисва бани. Или Микеланджело да моделира тоалетни чинии.

Разсмях се.

— По времето на Микеланджело имало ли е тоалетни чинии?

Карина ме погледна изпепеляващо.

— Сменяш темата.

Не знаех какво да кажа и само свих рамене.

Тя остана известно време с вперени в мен очи.

— Ще ми покажеш ли снимките от Рим?

— И за тях ли ще ме критикуваш?

— Не те критикувам — сръза ме тя. — Не знаеш ли какво е комплимент?

Вдигнах вежда. Имаше странна представа за комплимент. Но се примирих и заредих снимките, които направих през тези няколко дни в Рим.

— Нямах възможност да ги огледам — промърморих. — Само успях да ги кача в компютъра.

Карина ми направи физиономия и натисна *play*. Свлякох се бавно до нея и загледах как фотографиите една по една просветваха на екрана. Имаше стотици и бях сигурна, че тя ще се отегчи. Но тя не помръдна и не каза нищо. Само издаваше по някое *mmm*, но не знаех дали е комплимент или знак на неодобрение.

Снимките от Ню Йорк бяха едно нещо, но да гледаш родния си град през очите на чужденка — американка, беше нещо съвсем друго.

Когато поредицата свърши, Карина се умълча доста дълго, а аз едва-едва дишах в очакване на коментара ѝ.

Най-после тя стана и се запъти към вратата. Помислих, че ще си тръгне, без да ми каже нищо. Но тя се спря с ръка върху дръжката на

вратата.

— Кет, какво искаш от живота? — попита меко, без да ме поглежда.

— Моля?

Не беше точно въпросът, който очаквах.

— Какво искаш от живота? — попита отново. Погледна ме, в очите ѝ имаше тъга, което ме озадачи. — Ако трябва наистина да избираш, какво би поискала да правиш с живота си?

Махнах неопределено с ръка.

— Карина, ще навърша трийсет и пет. Вече правя, каквото искам. Имам хубава работа. Живея близо до семейството си. Щастлива съм.

— Не, не си.

Позасмях се, но от думите ѝ ми стана неудобно.

— Да, щастлива съм.

Загледа се в мен дълго и сериозно.

— Значи целта в живота ти е да пресмяташ данъци и да живееш близо до сестра си и баща си, в случай че имат нужда от теб, така ли?

Не отговорих.

Тя завъртя очи и след миг добави:

— Да, сигурно ти носи голямо задоволство. — Замълча, без да откъсва поглед от мен. — Кет, какво наистина искаш да правиш? Ако не е необходимо да се тревожиш за сметки или да се грижиш за близките си.

Тъкмо щях да ѝ заявя, че съм доволна от живота си в момента. Но тя така особено се взираше в мен, че се отказах. Замислих се.

— Може би бих снимала — отговорих неуверено след дълга пауза. После поклатих глава и отхвърлих идеята. — Но това е глупаво, Карина. Не е практично. Тъй че какъв е смисълът дори да си го помисля.

— Не разбирам защо да е глупаво.

Свих рамене.

— Имам задължения, отговорности. Няма никаква гаранция, че ще печеля от фотография. А и харесвам работата си.

Карина сведе поглед към пода и остана известно време така. Когато ме погледна, можех да се закълна, че очите ѝ са насълзени, но тя примигна няколко пъти и сълзите изчезнаха.

— Кет, нямаш представа какво е отговорност — каза меко. — И аз имам мечти. Винаги съм мечтала. Но вече трябва да се грижа за Нико и не мисля за себе си. Това е в реда на нещата. А ти си сама. Знам, че понякога съжаляваш за това. Но, Кет, ти си свободна. Можеш да правиш каквото ти хрумне. Пропускаш тази възможност.

— Но имам сметки за плащане и не съм безотговорна. Винаги съм била отговорна. За сестра си. За татко. В работата. Да променя всичко това не е толкова лесно.

— Лесно е — възрази Карина. — Толкова е лесно. Ти избираш. Избираш да промениш нещата. Поемаш риск. Защото ако не го направиш, ще се събудиш една сутрин и ще откриеш, че животът те е притиснал в ъгъл, откъдето няма измъкване.

Тя примигна няколко пъти, този път по-бързо.

— Така ли се чувстваш? — попитах тихо.

— Не — отвърна остро. — За нищо не съжалявам. Не съжалявам за Нико. Но животът ми в момента е такъв. Взех своите решения. А ти, целият живот е пред теб, всички решения, които трябва да вземеш. А пък сама си се набутала в ъгъла, защото се страхуваш.

Думите ѝ ме стреснаха.

— Не ме е страх.

— Тогава как го наричаш, като залагаш само на сигурното? — попита Карина тихо.

ПЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

На другия ден продължавах да мисля върху думите на Карина. Но станах, преди градът да се пробуди, избрах си място на брега на Тибър и наблюдавах през обектива как небето от пепелявосиньо се преобразява в огненочервено, и не мислех за нищо друго.

Избягвах Карина през целия ден и реших да се разходя из Рим, вместо да се срещна с нея, като от време на време снимах улични сцени, привлекли вниманието ми. Към три следобед ми стана адски горещо, бях капнала от умора главно заради безсънната нощ и ранния час, в който станах. Запътих се към Пантеона и тогава ми хрумна да свърна към „Пинокио“, вместо да се прибера.

Не бях виждала Марко от няколко дни, пък и не бях сигурна дали той иска да ме види отново. Притеснявах се, че го поставих в неловко положение заради историята за моята майка. Както и да е, думите на Карина, че избирам винаги само сигурното, ме накараха да се замисля, въпреки че никога не бих ѝ го признала. Ако постоянно заобикалям отдалеч „Пинокио“, значи се страхувам да не сгреша и залагам на мнимото спокойствие. Ако отида, постъпката ми ще бъде храбра и нехарактерна за мен. Ще поема риск, риск за нещо глупаво, риск да бъде отхвърлена. Реших, че трябва да направя точно това.

В ресторанта нямаше жива душа; три и половина беше мъртъв час — след обяда и преди да нахлуят редовните клиенти от квартала за аперитива на хлад във вътрешния двор. В салона имаше една двойка до прозореца. На масата стоеше почти изпита бутилка вино, те се гледаха в очите и си шепнеха. От време на време жената се засмиваше, а мъжът се заглеждаше през прозореца, щом тя сведеше поглед. Изпитах желание да извадя фотоапарата и да ги снимам, но щеше да бъде твърде нахално.

Застанах на вратата за момент, за да се приспособят очите ми със сумрака. Не видях Марко, макар че зърнах друг сервитьор, който сгъваше лениво салфетки в дъното на ресторанта. Той изглежда не ме забеляза.

Помислих си дали да не си тръгна. Дойдох заради Марко, но него го нямаше. Пък и решението ми да намина не засягаше ли по-скоро мен, отколкото него? Освен това щеше да бъде хубаво да седна, да се спася от жегата и да изпия чаша от онова пенливо вино — просеко — за което Марко постоянно говореше. Защо да не си отдъхна и да не прегледам снимките, които направих днес?

Направих знак на сервитьора и той забързано дойде при мен, извинявайки се на италиански, че не е забелязал кога съм дошла.

— *Non e un problema* — отвърнах. — *Una tavola per uno, per favore.*

— *Soltanto uno?* — попита и погледна зад мен, вероятно очаквайки, че още някой идва.

Кимнах.

— *Si, soltanto uno.*

Такава бе историята на моя живот, както изглежда.

— *Ah, va bene* — закима той загрижено. След това прибави на английски: — След мен, моля.

Поръчах си чаша просеко и сервитьорът ми я донесе след миг с купичка хрупкав картофен чипс. В много от римските ресторанти заедно с аперитива сервират и чипс, което винаги ми напомня за Америка, макар че за италианците чипсът е отличителен белег за тяхната култура.

Тъкмо щях да отпия от виното, когато чух зад себе си дълбок глас:

— Сама ли пиеш, принцесо Ан?

Обърнах се и видях Марко, който ми се усмихваше от другия край на салона. Беше с престилка и носеше голяма китка босилек. Каза нещо на другия келнер, остави босилека и се запъти към мен.

Усетих как страните ми пламват.

— Тъъ — произнесох.

Марко ми намигна.

— Човек никога не бива да пие сам. Носи лош късмет. Може би ще ми разрешиш да ти правя компания.

Преглътнах и посочих стола срещу моя:

— Разбира се.

— *Meraviglioso*. Ще ме почакаш ли минутка?

Поклатих глава и се загледах след него, докато той отиваше към кухнята. Появи се оттам почти веднага без престилка и с още една чаша просеко в ръка. Дойде при мен и седна.

— *Cin, cin!*

Усмихнах се и чукнахме чашите си.

— Почакай! — спря ме Марко рязко тъкмо когато щях да пия.

Стреснах се и замръзнах, както надигах чашата.

— Какво има?

— Трябва да ме гледаш в очите, когато чукаме чашите си! — възкликна той.

— Моля?

— Говоря сериозно. Има поверие за онези, които не се гледат в очите, когато се вдига на здравица.

— Какво е то? — попитах.

В този момент Марко сякаш се смути.

— Честно ли?

Кимнах.

— Според поверието, ако избягваш да гледаш в очите някого, когато вдигате на здравица — замлъкна и се наведе към мен доверително, — очакват те седем години незадоволителен секс.

Усетих, че лицето ми пламва отново и не се съмнявах, че е почервенияло като домати.

Марко ме гледаше внимателно, като очевидно се забавляваше.

— Е — изрече най-накрая, — виждам, че ще трябва да вдигаме много на здравици.

Повтори на здравицата и този път, независимо от моето смущение го гледах в очите.

Извърнах поглед и отпих голяма глътка от виното, което щипна езика ми. Пихме мълчаливо известно време, аз със сведен поглед, като се мъчех да не се изчервявам, а Марко, без да отмества поглед от мен.

— Кет, защо си тук? — попита внезапно, нарушавайки мълчанието.

Преглътнах.

— Искях да изпия чаша вино — отговорих леко настръхнала.

— Не, не те питам за ресторанта. — Засмя се. — Тук, в Рим, имам предвид. Защо дойде?

Поех дълбоко дъх. Не знаех какво да отговоря. Имаше толкова много отговори.

— Не зная — казах. — Исках да се откъсна от живота си в Щатите — дадох някакво обяснение най-после. Не беше лъжа. Идването ми в Рим означаваше да се откъсна от досадното еднообразие на всекидневието у дома.

Но Марко не ми повярва. Гледаше ме внимателно.

— Моля те, Кет — продължи с толкова сериозно изражение, каквото не бях забелязвала у него. — Кажи ми истината.

Аз мълчах.

Марко ме гледаше с очакване и добави тихо:

— От хората искам само едно нещо — да бъдат винаги честни. Лъжите само ни докарват бели.

— Не лъжа — защитих се аз.

— Но не казваш и цялата истина. Ако не ти е удобно да говориш с мен, добре. Но истината винаги е за предпочитане.

Замислих се над думите му.

— Чудесно! — Поех дълбоко дъх и го погледнах право в очите. — Дойдох тук заради един мъж. Сигурно това е най-голямата глупост в живота ми.

След това започнах да говоря за Франческо, като замлъквах от време на време, прекъсвана от смаяните забележки на Марко. Свърших да разказвам и стаих дъх, очаквайки неговия коментар.

— Кет, Франческо е глупак — рече той. — Красива си, интелигентна и интересна.

— Никой друг изглежда не го мисли — отбелязах тихо.

— Не, точно обратното — каза замислено Марко. — Франческо го е прозрял. Но не това търси.

— Какво?

Позамълча, преди да продължи:

— Някои мъже не си търсят партньорка. Търсят жена, която да не може да диша без тях, която да ги обожава. А ти никога нямаше да се чувстваш по този начин с въпросния Франческо.

Не се съгласих с обясненията му:

— Това не е вярно. Щях да го обичам. Обичах го по едно време.

— Не става въпрос за любов — каза Марко. — Не и за някои мъже. Държат да се чувстват необходими, а не обичани. Ти си зряла.

Отговорна. Умна. За подобен мъж това не е достатъчно. Той не търси партньорка. Търси жена, за която ще бъде център на нейната вселена. А ти не си от този тип. Взирах се доста дълго в Марко.

— Откъде знаеш всичко това?

Той сви рамене.

— Обичам да се вглеждам в човешката природа, както ти обичаш да се вглеждаш през обектива.

След известно време Марко ме попита:

— Но това не е всичко, нали?

Гледаше ме кротко и у мен се надигна тревожното усещане, че може да проникне в мислите ми.

— Моля?

— Не това те привлече в Рим — отговори. — Вероятно е стимулт, който ти е бил необходим. Рим не е запленил сърцето ти заради някой си Франческо.

Сведох поглед и въздъхнах тежко-тежко няколко пъти.

— Става въпрос за майка ти, нали? — обади се той след малко.

Кимнах. Не казах нищо. Не беше необходимо.

— Не е лесно да се изправиш пред призраци — отбеляза Марко.

Поклатих глава, като все още не го поглеждах.

След известно мълчание той каза:

— Хрумна ми идея. Веднага се връщам.

Взе празните ни чаши и забърза към кухнята. Видях го да разговаря с другия сервитьор, след което провери нещо в компютъра. Говори по телефона с гръб към мен и долових няколко фрази на неразбираем италиански. Когато затвори телефона и се върна при мен, се усмихваше.

— Ако искаш, можем да тръгваме.

Огледах се.

— Да тръгваме ли? За къде?

Той ми се усмихваше.

— Бих искал да ти покажа някои неща.

— Не си ли на работа?

— Говорих с Антонио — кимна той към другия сервитьор, който бършеше натрупаните чинии. — Ще се справи сам в момента. Вечерната смяна ще дойде след по-малко от час.

— Къде ще отидем?

Очите му като че ли искряха.
— Ще видиш. Вярваш ли ми?
Поколебах се, но само секунда.
— Да — отговорих.

Последвах го навън, като се чудех този път каква ли беля щях да си докарам.

* * *

Марко ме поведе към задната част на ресторанта; там на стената беше подпряна сребриста веспа.

— Качвай се — подкани ме Марко, кимайки към мотоциклета с лека усмивка.

— Твой ли е? — попитах.

— Да. Друг път возила ли си се на мотопед?

Поклатих глава.

— Виждат ми се опасни.

— Обещавам ти, че косъм няма да падне от главата ти. Но трябва да ми вярваш.

Поколебах се.

— Добре, ще ти вярвам.

Той ми подаде ръка и аз сложих крак на стъпенката, като съжалих, че не съм с панталон. Не знаех как да седна грациозно. Наместих се на една страна.

— Така добре ли е? — попитах.

Той се разсмя.

— Бих казал, че е свършено. — Поклати глава, промърмори нещо на италиански явно развеселен и се качи пред мен. — Прегърни ме през кръста.

Поколебах се и направих, каквото ми заръча. Останах изненадана колко стегнати и добре очертани са гърбът и раменете му през тънката бяла риза.

— Дръж се здраво — нареди ми и моторът изръмжа. Притиснах се още повече към него и през мен като вълна мина трепетът на привличането. Даже на ясната дневна светлина, пред очите на хората, усетих допира до него дълбоко интимно.

— Готова ли си?

— Готова съм.

Тогава той потегли, аз изпищях леко и Марко се засмя.

Карахме по улиците и се шмугвахме в тесните алеи с мотопеда. Независимо от размера на това нещо, се чувствах в безопасност. По някакъв начин вярвах, че Марко няма да позволи да ми се случи каквото и да било.

Затворих очи и усетих вятъра в косите си. Прегърнах още по-здраво Марко, като се радвах на сигурността, която изпитвах до него.

— Добре ли си? — попита той.

Отворих очи и се усмихнах.

— О, да — надвиках бученето на мотора.

Профучавахме покрай фонтани и църкви със старинни каменни фасади, апартаменти с провесено пране, покрай малки градини с играещи деца, площади, където момичета, насядали по стъпалата, разбухваха лъскавите си черни коси. Минавахме покрай снимащи туристи, амбулантни търговци, хвалеци своята стока, майки с малки дечица. Най-после спряхме пред ронещия се Колизеум. Марко спря веспата и се обърна към мен, за да ми се усмихне.

— Ще те заведа вътре. Но имаме на разположение само половин ден, а пък искам да съм сигурен, че ще свършим всичко.

— Какво имаш предвид? — попитах объркана.

— Ще видиш — отвърна ми тайнствено. — Но ти си го разглеждала вече, нали така?

— Да.

— Добре тогава. Продължаваме. Дръж се.

Отново се втурнахме по улиците на Рим.

След известно време спряхме на знак „Стоп“ и Марко се обърна към мен:

— А сега сигурно ще ти се прииска да ме изхвърлиш, за да караш сама, и ще ни вкараш в бяла — каза с усмивка. — Но се страхувам, че точно това днес не можем да направим. Не нося у себе си журналистическата си карта.

— Моля? — попитах, вече съвсем объркана.

Но той само се разсмя, завъртя глава и потегли.

— Дръж се — извика след малко. Вкопчих се здраво в него и той зави рязко в една странична улица. Там имаше пазар и докато гледах с

широко отворени очи, той подкара ловко веспата между щандовете със сирене, вино, месо, заобикаляше амбулантните търговци на шалчета, играчки и цветя. Когато излезе на другия край на пазара, като по чудо, без да блъсне някой невинен минувач, спря и се обърна към мен.

— Как си?

Сърцето ми препускаше.

Позагледах го известно време. И тогава за моя най-голяма изненада, се разсмях.

— Какво беше всичко това? — попитах, като поглеждах ту към пазара, ту към него.

Не можех да престана да се смея. Предполагам, че беше в резултат от напрежението и от удоволствието. Въпреки риска действаше възбуждащо.

— Част от плана е — каза тайнствено Марко. — Дръж се.

Потеглихме в южна посока по широката Виа Челно Вибена. Отляво на улицата се простираше зеленеещ се парк, който Марко нарече Парко Нинфео ди Нероне. Завихме надясно и се насочихме към реката. Най-накрая Марко спря пред голяма кафеникава църква с няколко сводести входа и камбанария.

— Казва се „Санта Мария ин Космедин“ — обясни той. Слезе от мотопеда и ми подаде ръка. — Хайде. — Навярно забеляза моята неохота, защото се разсмя, потегли ме за ръка и каза: — Вярвай ми, Кет.

Запътихме се към църквата и Марко продължи:

— *Космедин* значи красива. Ако си спомням правилно, наречена е така през осми век, след като е била призната за една от най-прелестните църкви на своето време.

— Имам чувството, че ще трябва да платя за туристическа обиколка — пошегувах се аз.

Той ми направи физиономия.

— Защо не. — Продължихме към църквата. — Историята ѝ е забележителна. Тук са избрани двама официални папи и един неканонизиран. А камбанарията ѝ е била най-високата в цял Рим.

Стигнахме до стълбите пред църквата и Марко ме поведе към тъмнеещия вход. Усмихна ми се и посочи грамаден елемент с декорации в стената във формата на кръг от кремав мрамор в дъното на галерия с арки.

— Знаеш ли какво е това? — попита.

Погледнах го. Като че ли беше мъжко лице с дълга брада, вдлъбнатини на мястото на очите, ноздри и уста. Беше нацърбено, напукано и разрушено от времето. Изглеждаше ми смътно познато, вероятно от някоя книга за Рим, но лично никога не го бях виждала.

— Не — отговорих най-накрая.

Марко се усмихна.

— Много добре. — Поведо ме през галерията към скулптурата. Кимна към нея. — Казва се *La Bocca della Verita* — „Устата на истината“. Донесена е тук през седемнайсети век. Взета е вероятно от някой античен фонтан. Според легендата, ако си пхнеш ръката в устата и ако лъжеш, ръката ти ще бъде отхапана. Очите ми се разшириха.

— Какво? — Погледнах Марко, после мраморното лице. — Занасяш ме, нали?

— Ни най-малко — отвърна той сериозно. — Истина е. Истината е над всичко.

Зяпнах скулптурата. Устата беше достатъчно широка, за да се помести свободно ръка в нея. И въпреки че само преди миг това лице ми изглеждаше добродушно, след като чух преданието, ми се стори леко зловещо. Всъщност колкото повече го гледах, толкова по-мрачно ми се виждаше. Отбелязах си наум да дойда, когато има подходяща светлина, за да го снимам.

— Е? — подкани ме след минута Марко. — Искаш ли първа да опиташ? Или аз да бъда първи?

Погледнах го с изненада.

— Да опитам първа ли? — повторих. — Да не би да ме караш да си пхна ръката в устата на това нещо?

Той се разсмя.

— Такава е основната идея.

— Добре тогава, ти първи пхни ръка — предложих много бързо. Марко ме погледна с вдигната вежда.

— Какво има? Страх ли те е?

— Не! — отрекох.

— Ами, хайде!

Погледнах го сепнато, тъй като сърцето ми се разтуптя прекалено за случая. Това беше просто една мраморна глава; какво си мислех, че

ще се случи? Но беше невъзможно да видя какво има в дъното на зейналата уста. Откъде да знам не се ли крие нещо зад стената?

— Е? — подкани ме пак Марко.

Пристъпих колебливо, протегнах ръка и малко по малко я доближавах до зловещото лице. С всеки сантиметър тревогата ми се засилваше. Ами ако имаше човек зад това лице, който само чакаше да сграбчи ръката ми? Ами ако някой камък се разместеше? Ами ако главата по неведоми пътища знае, че лъжа себе си за чувствата си към моята майка и нейното семейство?

— Не мога — признах и отдръпнах ръката си разтреперана.

Марко се разсмя и поклати глава.

— Добре тогава, хайде да те видим! — подканих го аз, леко стъписана от глупостта си.

Той пак се разсмя и сви рамене.

— Щом настояваш.

Пристъпи напред и сложи бавно ръката си в устата. Стаих дъх. Пъхаше я все по-навътре и виждах как пръстите му изчезват, после цялата ръка. Обърна се и ми се усмихна, и тогава изведнъж лицето му се изкриви в агония.

— Ох! — извика и се изви към скулптурата. Ръката му като че ли се заклеши. Той се извиваше и се гърчеше, мъчейки се да се освободи.

Изкрещях, втурнах се към него и взех да го дърпам. Най-накрая стенейки, той издърпа ръката си от устата на злото лице.

— О, божичко! — извиках. — Какво стана?

Марко вдигна ръката си да я видя. Беше цяла и невредима. А той умираше от смях.

— Какво се случи? — попитах отново.

— Пошегувах се — намигна ми.

Зяпнах го. Сърцето ми още туптеше силно.

— Подлец! — удивих се аз и с всичка сила блъснах с юмрук ръката му. — Как можа! Знаеш ли колко ме изплаши?

Поклатих глава, като се опитвах да се успокоя.

Марко ми се усмихваше и като го погледнах, за да му кажа пак какъв подлец е, ме накара да млъкна, привличайки ме в прегръдките си.

— Съжалявам — прошепна. — Трябваше да го изиграя. Ще го оцениш по-късно.

Отдръпнах се леко и го погледнах объркано.

— Че ме изплаши до смърт ли ще оценя?

— Да — потвърди той доволно.

Притисна ме към себе си отново и останахме прегърнати доста време пред погледа на сериозното лице, което вече не ми се струваше никак зло.

* * *

Същата вечер, след като минахме през апартамента на Марко, за да се преоблече, и през моята квартира, за да оставя фотоапарата и да си облека друга рокля, отидохме на вечеря в малък ресторант, веднага след ъгъла, където се намираше „Сквизито“. Беше сгушен точно вляво от Пантеона и докато аз се къпех, Марко беше запазил маса отвън. Имахме великолепен изглед към фасадата на старинната църква, обелиска и фонтана на площад „Ротонда“.

Марко поръча шампанско. Шушукащото вино пристигна и се чукнахме. Този път не пропуснах да го гледам в очите.

— За Рим — каза той. И после, като ме гледаше внимателно, добави: — За нас.

— За нас — повторих.

Бъбрехме си, докато се хранехме. Разказах на Марко за баща ми и сестра ми, за неотдавнашната сватба, а той ми разказа за тримата си братя и трите си сестри, и как е дошъл в Рим, за да отвори клон на семейния ресторант във Венеция.

— От Венеция ли си? — попитах.

— *Si* — отговори. — Работих в ресторанта там години, но винаги съм искал да имам собствен. Така че преди пет години дойдох в Рим с парите, които бях спестил, и с мечтата да отворя ресторант. Загледах го втренчено.

— „Пинокио“ твой ли е?

— *Si*.

— О! — Бях изненадана. — Не знаех.

— Ах, в такъв случай не си с мен заради парите ми — пошегува се Марко.

Засмях се.

— Не.

— Чудесно, защото нямам. Похарчих ги за ресторанта.

Той започна да говори колко е трудно да се отвори ресторант в Рим и колко е хубаво да види човек мечтите си осъществени, а аз се отплеснах и си спомних Майкъл. Преди него не познавах собственик на ресторант и като че ли по странен, съдбовен начин се запознах с още един и седях с него тук, докато стопанинът на „При Адриано“ се спотайваше някъде в мислите ми. Глупаво беше, разбира се, особено като се имаше предвид, че седях срещу хубавия, мил и най-вече свободен Марко.

— А ти какво ще кажеш? — попита той в заключение на своите размишления, които не чух изцяло.

— Извини ме, разсеях се. За какво говореше?

Марко се разсмя.

— Отегчих ли те вече? — Намигна ми. — Тъкмо казвах, че отворих ресторант, защото вярвах, че си струва риска да последваш мечтата си, дори ако не си сигурен, че ще се осъществят. Какво е твоето мнение?

Поколебах се.

— Не зная — отговорих и си помислих за разговора ни с Карина.
— Аз явно предпочитам сигурността в живота.

— И в това има смисъл. Но за мен там е разликата между това да живееш дребнаво или пълноценно.

— Какво имаш предвид?

За секунда се замисли.

— Вярвам, че е съвсем в реда на нещата животът да бъде сигурен. Нямах да съм нещастен, ако бях останал във Венеция. По всяка вероятност щях да работя в семейния ресторант, щях да си купя апартамент в Местре, близо до семейството ми, щях да се оженя, да имам деца, да играя в семейния отбор по футбол през уикендите и един ден щях да наследя ресторанта заедно с моите братя. — Но — продължи той — светът ми щеше да бъде толкова дребнав и ограничен. Разбираш ли? Навярно щях да пътувам, да направя нещо. Но моята мечта щеше да остане само във въображението ми и щеше да умре. Никога нямаше да постигна нищо реално.

Кимнах. Внезапно сърцето ми се разтуптя.

— Знам какво имаш предвид — казах тихо.

— Тук, в Рим всичко е различно. Парите едва ми стигаха за храна и няхах никакво време. Работех по двайсет часа на ден, за да отворя ресторанта. И в началото работата не вървеше. Беше ужасно. Чувствах, че ще се проваля. Но не се отказах от мечтата си. И днес съм щастлив, Кет. Животът ми не е идеален, не е хубав. Точно това исках.

— Страхотно е.

Не знаех какво друго да кажа.

— А ти имаш ли мечти? — попита ме той. — Извън това, което правиш в момента.

Замислих се.

— Да. Може би имам.

ШЕСТНАЙСЕТА ГЛАВА

След прекрасна вечеря с пържени морски дарове — венециански специалитет, както отбеляза Марко, бутилка пино и накрая еспreso с тирамису, Марко съобщи, че има още една изненада за мен, ако му се доверя.

Метнахме се на веспата, понесохме се по уличките и в края на краищата профучахме по Виа деи Коронари към реката. Затворих очи и се хванах още по-здраво, като я приближихме. Усещах соления мирис във вечерния въздух.

Най-накрая Марко спря близо до моста „Сант Анджелио“, пешеходен мост над Тибър с мраморни арки. На другия бряг се издигаше замъкът „Сант Анджелио“. Беше любимото ми място в Рим. От двете страни на моста имаше статуи на десет ангела, всеки от които държеше или корона от тръни, или кръст, или бич. Бях чела някъде, че ангелите носели инструментите за изтезанията и разпятието на Христос. Макар че не бях дълбоко религиозна, имаше в статуите нещо, което винаги ме вълнуваше.

— Това е едно от любимите ми места в Рим — казах на Марко, който ме хвана за ръка и тръгнахме към моста. За миг си спомних израза на Майкъл, когато говорихме, че това е любимото ми място, когато искам да бъда сама. Но също толкова бързо пропъдих мисълта. — Как разбра? — попитах Марко.

Той се изненада.

— Не знаех, но аз също го обичам.

Очаквах, че ще минем по моста към замъка, който изглеждаше магически окъпан в бледа светлина. Но вместо това Марко свърна вдясно, щом стигнахме до моста, и ме поведе по каменните стъпала надолу към брега на реката.

— Къде отиваме? — попитах.

Той стисна ръката ми и продължи да слиза пред мен.

— Ще видиш.

Докато слизахме, зърнах малко корабче, закотвено до брега. Беше обточено със светлилки. Марко извика нещо на мъжа, застанал на палубата, и той му помахаша.

— Познаваш ли го? — попитах.

Марко кимна и ми се усмихна.

— Приятелят ми Нари. От всички, които познавам, само той има корабче. Помолих го да се срещнем тук.

Гледах го озадачена, докато слязохме и се запътихме към корабчето.

— Така ли? И защо?

— Търсих къде ли не лодка, която да приеме гости за танц тази вечер — отговори той с тайнствена усмивка, — но не намерих, така че се наложи сам да се справя.

— Лодка за танц ли?

— После ще разбереш. Тази вечер е предназначена само за танц за двама. Е, за трима, ако Нари остане. Но ми се струва, че мога да го убедя да изпие едно еспресо, докато използваме корабчето му.

Сега вече стана съвсем неясно, но последвах Марко на палубата на малкия бял кораб. Мъжът не говореше английски, като се изключат няколко думи, затова Марко преведе любезностите, които си разменихме, после се впусна в бърз разговор на италиански, а аз огледах корабчето.

Беше от онези, които можеш да наемеш на Лонг Айленд за няколко часа и да се попечеш през лятото на палубата. Като че ли в трюма имаше малка каюта. Рулят беше от излъскано дърво, а зад него беше моторът. При носа имаше две места за сядане, обърнати към реката, и малка стереоуредба, прикрепена към лебедката, за да не падне във водата.

— Нари ще отиде с моята веспа да пие кафе — обясни ми Марко най-после какво са говорили с Нари, който ми кимна и ми се усмихна. — Каза, че за два часа лодката е наша.

— Къде ще отидем? — попитах.

Марко се усмихна.

— Никъде.

Озадачена, стиснах ръката на Нари пак и се загледах след него как прескочи пъргаво перилата и се заизкачва по стълбите. След минута изчезна и се обърнах към Марко.

Той се усмихна и ми подаде ръка.

— Искаш ли да танцуваме?

Разсмях се.

— Тук ли?

— Тук е идеално?

Замълчах, свих рамене и сложих ръката си в неговата. Той се наведе да пусне радиото, след това потърси подходяща музика и се спря на станция, по която пускаха стари, класически парчета от ерата на биг бенд.

— *Perfetto* — промърмори. — Ще танцуваме ли?

Привлече ме на импровизирания дансинг и сложи ръка на талията ми. После вдигна моята ръка в идеална танцова позиция и за момент се залюляхме бавно. Засвириха друго парче, Марко се усмихна, завъртя ме и ме наведе назад. Когато ме изправи, ме притегли до себе си.

Пристъпвахме в такт с музиката, без да си говорим. Притиснах глава до гърдите му и се заслушах как сърцето му бие. Лодката се поклащаше леко под краката ни. Погледнах към реката и към огрения от луната замък „Сант Анджелио“ на отсрещния бряг. Прозорците му блестяха ярко, а издигнатият над него кръст очевидно бе осветен отвътре. Приличаше на магически замък под притъмнялото небе, осеяно със звезди. Луната беше почти пълна, отраженията ѝ се къдреха заедно с вълните и ни намигваха. Нарядко някоя малка лодка минаваше покрай нас или се чуваше далечен глас от моста горе, но през повечето време като че ли бяхме съвсем сами наред този град с два и половина милиона жители.

— Невероятно е — прошепнах.

— Да — съгласи се Марко. — Невероятно е.

Погледнах към него, той наведе глава и очите ни се срещнаха. Застанахме прегърнати за момент, загледи един в друг. И тогава много бавно се наведе и допря устните си до моите.

Не знаех дали беше приказка, която започваше в сенките на светеция замък, или очарованието на музиката, или просто начинът, по който се изживява първата целувка с харесван мъж, но когато Марко ме целуна, отначало леко, почувствах целувката като магия.

Загубих представа колко време стояхме на палубата, като се полюлявахме на лунната светлина и се целувахме. Може би само

минути, може би час. Времето за нас престана да съществува, а и то никак не ме интересуваше. Марко не бързаше да превърне целувката в нещо повече. Нямахме никакви крайности. Да се насладя на момента по този начин беше абсолютно вълшебство.

Най-накрая Марко се отдръпна и се загледа в мен.

— Целуваш се прекрасно — каза нежно.

— Ти също.

Вдигнах очи към него и сърцето ми биеше също както при „Устата на истината“, но този път по съвсем различни причини.

Марко ме погали по косата.

— Да седнем и да се порадваме на лунната светлина върху водата.

Седнахме на носа, загледани в реката, и Марко ме прегърна през раменете.

Мълчахме известно време, после той посочи към моста.

— Знаеш ли историята на ангелите, които го пазят? Поклатих глава и той продължи:

— Някога се е казвал „Мостът на Свети Петър“, защото по него са минавали поклонниците, които отивали към базиликата „Свети Петър“. Но легендата разказва, че над замъка се появил ангел, който възвестил края на чумата, и затова мостът и замъкът били преименувани. След това мостът придобил особено значение.

В края на шестнайсети век по поръчка на папата Бернини изработил проект за десет ангела, които да бдят над моста. Десет ангела, изваяни под негово ръководство от учениците му, носят предметите за разпятието на Христос. Според преданието те бдят над града, ангелите пазят Рим от всяко зло.

— Красиво е — промълвих.

— *Si* — каза Марко. — Като тебе.

Целуна ме по косата. Усмихнах се в тъмнината и затворих очи.

След малко чухме стъпки и като се обърнахме, видяхме Нари, който се връщаше с хартиена торба в ръка. Идваше към нас с усмивка и ние станяхме. Двамата с Марко си казаха нещо и той му подаде торбичката.

— Донесъл ни е каноли, от онези сладкиши с пълнеж — обясни ми Марко.

— О, *grazie* — усмихнах се на Нари.

— *Prego* — отвърна той.

Двамата поговориха още малко и после Марко ме хвана за ръка.

— Готова ли си да тръгваме? Бих искал да ти покажа още нещо.

Разсмях се.

— Още ли има?

— Ако нямаш нищо против.

Съгласих се. Сбогувахме се с Нар и си тръгнахме. Качихме се на мотопеда и след двацет минути влязохме в миниатюрния апартамент на Марко. Той наля по чаша вино, покани ме да седна на дивана и се настани до мен.

— *Cin, cin* — вдигна чашата си. Погледна ме в очите и добави с многозначителен тон: — Нека призраците да изчезнат!

Чукнах чашата си в неговата, но не се досещах какво има предвид. После се наведе към мен и ме загледа напрегнато.

— Мислих много за онова, което ми разказа за майка си и за нейното семейство тук. За спасението от призраците.

В гърлото ми заседна буца и преглътнах.

— Да — сведох поглед, — но не зная дали съм готова.

— Готова си — каза убедено той. Остави чашата си и стана. Отиде до малък рафт с книги и извади един диск. — „Ваканция в Рим“ — показва ми го той. — Трябва да го гледаме.

Вторачих се в кутийката в ръката му, сякаш съдържаше антракс.

— Защо?

— Вярваш ли ми? — попита, вместо да ми отговори.

Поколебах се.

— Да, вярвам ти.

— Тогава ми вярвай и за филма.

Взирах се в него недоверчиво.

Марко ми се усмихна нежно и продължи:

— Ще разбереш, когато го гледаш. Но искам смисълът му да бъде различен за теб. Надявам се, че като гледаш „Ваканция в Рим“, ще откриеш, че сега вече не се отнася само за твоето семейство. Ще бъде като сувенир от днешния ден.

— Не разбирам — казах.

— Ще разбереш.

Въздъхнах дълбоко. Погледнах кутийката с диска. Одри Хепбърн, която така много ми напомняше за моята майка, сияеше

щастливо, кацнала на мотопеда и прегърнала през кръста Грегъри Пек, а зад тях тъмнееше Колизеумът.

Сведох поглед. Зави ми се свят, сърцето ми се разтуптя. Беше нелепо; ставаше въпрос само за някакъв филм. Но този филм ме преследваше от дванайсетгодишна, изобразяваше всичко, което мразех и обичах, всичко, което бях имала и бях загубила. Но Марко знаеше. И може би имаше право.

Въздъгнах дълбоко, затворих за миг очи и се съгласих.

Марко ми се усмихна:

— Чудесно.

Сложи диска, натисна *play* и седна до мен. Прегърна ме и ме привлече до себе си.

— Хубаво е, вярвам, но ако не искаш да гледаш, веднага ми кажи. Ще го спра.

— Чувствам се добре — успокоих го.

Филмът започна и аз усетих странна празнота, докато гледах началните сцени с Одри Хепбърн — принцеса Ан, която пътува по Европа с най-различни дипломатически задължения. Усмигнах се леко, когато я представиха на прием в Рим и после как гледа от прозореца си окъпания в светлини град, и бях горда, че Рим, макар временно, е и мой град.

— Добре ли се чувстваш? — стисна рамото ми Марко.

— Дотук да.

Наистина бях добре, но все още не разбирах какво има предвид той.

На екрана принцесата се измъкна тайно от стаята си и тръгна да се разхожда из виешите се заспали улички, които ми изглеждаха така познати. Когато най-накрая седна на един тухлен зид близо до форумата и задряма, аз се ококорих.

— О, боже, това е точно там, където ме намери, нали? — погледнах Марко.

Той се разсмя.

— Сега разбираш ли защо бях толкова убеден, че си поредната американка, която се опитва да изиграе собствена версия на филмата?

Гледах, без да мигна.

— О, не! — шепнех и не вярвах на очите си.

Разсмях се, когато Джо Бродли попадна на принцеса Ан и двамата си размениха реплики, свръхестествено еднакви с онези, които си разменихме с Марко, когато за пръв път се срещнахме. И когато Джо Бродли е принуден да заведе принцесата в своя малък апартамент, се обърнах отново към Марко:

— Невероятно!

Отпуснах се пак в прегръдките му, за да гледам филма, но за моя изненада, вместо да търся трескаво в тълпата лицата на баба и дядо или да се вълнувам от образа на принцеса Ан, възплъщение на всичко, което не харесвам, аз гледах филма, за да позная местата, на които ходихме заедно с Марко.

Не вярвах на очите си, докато нашите преживявания се редяха на черно-бялата лента. Джо Бродли взе принцеса Ан на мотопеда „Веспа“ и я заведе до Колизеума и тогава ми стана ясна неговата реплика, че би желал да има повече време, за да я разведе вътре. Докато профучавах през открития пазар и събаряха разни неща, разбрах защо днес Марко направи тази странна обиколка през щандовете и защо каза, че нямам американска журналистическа карта. Разсмях се, когато Джо Бродли и принцеса Ан застанаха пред „Устата на истината“, завъртях глава, като вечеряха точно срещу Пантеона, и най-накрая се просълзих, когато тръгнах по стълбата на моста „Сант Анджеоло“ за прекрасната сцена с танца на палубата на баржата.

— И ти направи всичко това заради мен! — попитах, докато Одри Хепбърн и Грегъри Пек танцуваха.

— Да. Искан да те накарам да погледнеш на този филм не само като на свързан с майка ти. Сега той ще бъде свързан с теб и с твоята ваканция в Рим. Ще имаш хубави спомени, надявам се, които ще заместят лошите.

Догледахме филма мълчаливо и на финалната сцена очите ми се напълниха със сълзи.

Не проговорихме и докато се изреждаха надписите. Бях разтърсена. „Ваканция в Рим“ за мен винаги е бил израз на нещо много по-значително от някаква история, а сега придоби съвсем различен смисъл. Почувствах се объркана, като че ли наистина трябваше да се откажа от нещо.

— Филмът хареса ли ти? — попита Марко.

За момент се поколебах.

— Да — отговорих. — Много.

— Радвам се, но останалото зависи от теб.

Вдигнах поглед към него. Лицето му бе осветено някак странно от черно-белия екран и ми се стори, че самите ние сме участници в наш, черно-бял филм.

— Какво намекваш?

— Намекнах, че този филм е най-страшният ти призрак. Ти застана пред него. Добре си. Светът не свърши. Още си жива. Останалото зависи от теб.

— Останалото ли?

— Нали ти остават още две седмици в Рим? — уточни Марко.

Кимнах.

— Тогава си представи как да промениш живота си през това време. Не разрешавай повече на миналото да те преследва.

Обмислих думите му и кимнах.

— Ще опитам.

Марко ме погледна в очите.

— Промяната зависи от теб. И тя започва оттук, от Рим.

Прекарах нощта с Марко, но този път и двамата спяхме прегърнати на неговото легло. Целувахме се, но нищо повече. Аз бях съсипана емоционално и Марко го знаеше. Заспах и когато се събудих, по страните ми се стичаха сълзи. Марко, вече буден, ги избърса. Прегърна ме още по-силно и когато пак заспах, заспах много дълбоко, с чувство на сигурност, каквато не бях изпитвала от векове.

СЕДЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

На сутринта Марко направи закуска и се смяхме от сърце на очевидното му неумение да готви; превари яйцата, изгори филийките, даже изля портокаловия сок върху кухненския плот.

— Поне кафето е без грешка — отбеляза и ми наля в малка чашка гъстата, тъмна течност от метална кафеварка.

— На човек му е трудно да повярва, че си собственик на ресторант — подразних го аз и отхапах от овъглената филийка.

— Знам — смееше се той. — Нямам представа какво ще правя, ако главният ми готвач напусне. Ресторантът ще западне.

След закуската Марко ме закара с мотопеда до вкъщи и ме целуна за довиждане.

— Следващите два дни ще отсъствам. Отивам да видя семейството си във Венеция. Но като се върна, трябва да се срещнем.

При тези думи странно ми прималя. Дните ми тук бяха преброени и ме обзе дълбоко разочарование, че няма да ги прекарам с него, въпреки че нямах право да го очаквам. Както ми се усмихваше, не забелязах съжаление в очите му или тъга, че ще изгуби няколко дни без мен.

— Добре — рекох и му се усмихнах. — Вчера беше прекрасен ден. Не зная как да ти благодаря.

— Ще ми благодариш, като си мислиш за тези неща — отговори ми той. — Живееш веднъж и нищо не бива да те спира да постъпваш смело.

Целуна ме пак, покани ме в „Пинокио“ след няколко дни и ми каза „довиждане“. Гледах след него, докато стигне до ъгъла. Помаха ми и завивайки, изчезна.

Усмихвах се на себе си и се обърнах да вляза. Стреснах се, като видях Карина, застанала в сянката на входа със скръстени ръце, да ме наблюдава насмешливо.

— Е, добро утро, Кет — захили ми се тя. — Виждам, че вече си имаш сувенир от Рим.

Изчервих се.

— Останала си с погрешно впечатление. Нищо не се случи.

Дори не знаех защо се защитавам. Но тя очевидно се забавляваше.

Карина се засмя.

— В такъв случай си луда! — възмути се тя. — Разкошен е! Кой е той?

— Мъжът от „Пинокио“, за когото ти разправях. Направих кратък преглед на деня и нощта с Марко, а междувременно тя не сваляше от мен широко отворени очи.

— Забрави „Ваканция в Рим“ — каза тя, като свърших. — Струва ми се, че играеш главната роля в свой любовен филм.

Засмях се и поклатих глава.

— Не знам. Ще видим какво ще се случи.

Все още бях озадачена от факта, че той изчезна за няколко дни. И дори не ме покани да го придружа, макар и да знаеше, че съм свободна и нищо не ме задържа в Рим.

— Е, значи гледа филма — попита Карина. — Разстрои ли се?

Позамислих се.

— Не — отговорих. — Имах нужда от този стимул. Пък и начинът, по който той сътвори цял нов наниз от спомени, паралелни с филма... беше поразителен.

— Радвам се — каза тя. — Браво! — Прегърна ме спонтанно. — Знаеш ли, Кет Конъли, започвам да те харесвам.

* * *

Изкъпах се, преоблякох се и се приготвих да изляза с фотоапарата. Възнамерявах да отида до фонтана „Треви“ и да го снимам, но вместо това се улових, че мисля за „Ваканция в Рим“. Беше глупаво да се вживявам в една художествена измислица. Но в куража на принцеса Ан да промени живота си дори само за един ден, имаше заряд, който ме вдъхновяваше. Как се случи, че бях почти на трийсет и пет и никога не бях постъпвала така? Наистина беше донякъде проява на смелост да дойда в Рим и на двайсет и една, и сега, но съзнавах, че и двата пъти обстоятелствата са временни и няма да променят

съществено живота ми. Това означаваше ли, че изобщо не съм склонна да поемам риск?

Мислех си за това, когато зърнах фризьорски салон малко по-надолу по улицата. Спрях се и се загледах натам, спомняйки си една от началните сцени във филма, когато принцеса Ан си подстригва косата символизираща окончателното ѝ скъсване с миналото и с предпазливата личност, която е била цял живот.

Докоснах кестенявата си коса, дълга до раменете, със същата прическа, каквато носех от гимназията. Подрязвах само крайчетата ѝ на всеки осем седмици. Беше се превърнала едва ли не в защитна каска и в символ на самата мен. Може би ако променя това положение, ще започна да променям и всичко останало.

В този момент разбрах, че беше нещо, което трябва да направя.

Поех дъх и преди да се откажа, се спуснах тичешком по улицата и отворих вратата на салона.

Приличаше много на онзи от филма, където подстригаха къдриците на принцеса Ан. Дори с голямо въображение не можеше да се нарече „салон за красота“; беше бръснарница, само с четири излъскани стола, две мивки и трима бръснари с широки, бели престилки. Нямаше нито един клиент.

И тримата ме зяпнаха, като влязох. Единият каза нещо на италиански и аз поклатих глава.

— *Non parlo italiano. Parla inglese?*

Двама от тях поклатиха глави, третият, най-младият, кимна:

— Аз говоря малко и разбирам донякъде.

— Слава богу — отдъхнах си. — Бих искала да ме подстрижете.

— Разбирам. — Посочи единия от столовете. Седнах и той хвана тънък кичур коса. — Мъничко ли? — попита, като стисна кичура на сантиметър-два от края.

Поех дълбоко дъх и влязох в образа на принцеса Ан:

— Повече.

Той вдигна вежди и отпусна още два сантиметра.

— Още.

Погледна ме в огледалото скептично. Усмяхнах му се. Щяхме цял ден да си стоим така, ако продължавахме в същия дух.

— Бих искала да ме подстрижете късо, моля — уточних.

Бръснарят придоби объркан вид.

— *Non capisco.*

Вдигнах ръка и очертах линия точно под ухото.

— Дотук. Подстрижете ме дотук.

— *Si?* — попита неуверено. Избърбори нещо на италиански и аз му казах, че не го разбирам. Той се съсредоточи и сложи ръката си там, където му показвах.

— *Qui!* — попита скептично.

— *Si* — отговорих. — *Qui.* Тук.

Поклати глава и каза на английски:

— Окей. Режа.

Не изглеждаше особено убеден. Обиколи ме бавно веднъж, изследвайки косата ми. Наведе се към мен и вдигна ръка до челото си.

— И тук ли? — попита, имитирайки подрязване. Поколебах се.

— *Si.* С кичури отстрани.

— *Come desiderate.*

Обиколи ме още веднъж, после се залови да работи с ножиците. Видях как първият кичур от косата ми падна на пода. Затворих очи. Не можех да гледам.

— *Ecco fatto* — съобщи след няколко минути. — Готово.

Отворих очи и погледнах в огледалото. Долната ми челюст увисна, когато видях отражението си.

Нямаше ги острите, прави кичури. На тяхно място лыщеше косата ми, подстригана късо на етажи, леко издължена от двете страни на лицето ми.

— Харесва ли ви, синьорина? — попита притеснено бръснарят.

Докоснах в почуда косата си, без да откъсвам очи от огледалото и без да мигам.

— Синьорина?! — подкани ме той разтревожен.

— Харесва ми — казах. — Направо се влюбих в прическата.

Бръснарят въздъхна с облекчение и избърса въображаема пот от челото си.

— *E bello.* Красива е.

Засия срещу мен. Усмихнах му се, платих и като излязох, почувствах за пръв път ветреца на тила си. Отчасти очаквах да изпитам съжаление за дългата си коса, щом се озова отново в реалния свят. Но както вървах по улицата, хвърляйки по някой поглед да се огледам във

витрините на магазините, почувствах само облекчение, като че ли косата ми най-после отразяваше каква възнамерявах да бъда.

* * *

След две нощи Марко още не се бе обадил. Би трябвало досега да се е върнал от Венеция и предположих, че вероятно е зает. И все пак чувствах смътна тревога, да не би да е променил отношението си към мен точно когато започнах да го харесвам. Карина изпрати Нико при мен в шест и трийсет да ме покани да пийнем по нещо с нея тази вечер и аз приех с готовност, защото щях да се избавя от напрегнатото чакане до телефона.

Поспах малко, преоблякох се с маркови черни джинси и тъмносива блузка, сложих си цяла камара фалшиви перли, обух обувки с високи токчета и тогава Карина се появи на вратата.

— Охо! — огледа ме тя от глава до пети, след което се втренчи в косата ми. — Изглеждаш поразително.

— Благодаря — усмихнах се стеснително.

— Подстригала си се.

— Беше време за промяна.

Карина ме гледа доста дълго и после се усмихна бавно. Знаеше, че нямах предвид само косата.

— Гордея се с теб, *bella*.

Излязохме заедно и токчетата ни зачаткаха по калдъръма. И Карина се беше издокарала с малка черна рокличка.

— Има един Рафаеле, който каза, че ще бъде там — избъбри тя, без да ме поглежда. — Сервитър е в друг ресторант наблизо.

— Ах — усмихнах й се аз. — Да не е някой, от когото се интересуваш?

— Не! — озъби се тя веднага. Но пламналото й лице я издаде. — Може би — поправи се. — Сигурно е глупаво, но той ми се струва много мил. И винаги е много внимателен с Нико. — Сви рамене. — Всички сервитъри от неговия ресторант се събират тази вечер. Ще празнуват нещо, но Рафаеле не ми обясни какво по-точно. Покани и мен.

— Сигурно ще бъде забавно.

Погледнах я бегло и ми стана смешно, защото страните ѝ още руменееха. Привидно невъзмутимата Карина тръпнеше в очакване.

Барът се намирал до площад „Ротонда“ пред Пантеона. Изненадах се, че не съм го забелязала преди. Но входът беше забутан в началото на тясна уличка до ресторанта, в който вечеряхме с Марко.

— В този бар винаги става купон — каза ми Карина, като влязохме. — Много от хората, които работят в ресторантите наоколо, се събират тук.

Вътре беше затъмнено и вече беше претъпкано. Веднага вдясно се простирал дълъг бар, обслужван от трима бармани. В ниша вляво свиреха трима музиканти. Китаристът пееше лирични парчета на английски и за разлика от групата в другия бар, в който бях с Карина, произношението му беше правилно.

— Хайде — хвана ме за ръка тя. — Ето го Рафаеле.

Поведе ме през салона към групичка от петима мъже с вид на атлети и с ръст над метър и осемдесет. Мъжът в центъра на компанията, тъмнокос образ с изваяни черти, който ми заприлича на някоя от многото статуи в този град, ни се усмихна широко, щом ни забеляза.

— Карина! — зарадва ѝ се той, като се приближихме. — *Siete venute.*

Тя стисна ръката ми още веднъж, подсмихна ми се и целуна мъжа по двете страни.

— *Buona sera, Raffaele* — поздрави го и посочи към мен: — *Ecco la mia amica, Cat. E una americana.*

— *Ciao, Cat!* — каза весело Рафаеле. Целуна ме любезно по страните и избъбри нещо на италиански. Свих рамене и погледнах безпомощно Карина.

Тя се усмихна.

— *Non parla l'italiano.*

— Ах — замисли се за момент Рафаеле. — Радвам се, че се запознахме — каза на английски като по учебник, бавно и сигурно, със силен акцент. — Уча английски в момента. Ще ми бъде от полза в ресторанта.

— Английският ти е много добър — усмихнах му се аз.

— *Grazie.* Благодаря.

Двамата с Карина ме запознаха с другите сервитьори, които ми се усмихваха и се опитваха да кажат по нещо на английски.

Карина се помъчи да ме включи в разговора, но стана ясно, че ѝ преча. Тя се кискаше на шегите на Рафаеле, после ми превеждаше. Знаех, че ще го прави с удоволствие. Но и аз трябваше да бъда добра приятелка и да се махна поне за малко.

Казах на Карина, че отивам да си взема нещо за пиене. Тя ме попита загрижено наред ли е всичко, аз я успокоих и се запромъквах през тълпата към бара. Поръчах си бира и се обърнах да огледам заведението. Карина вече водеше интимен разговор с Рафаеле. Тя го слушаше, а той с нежен жест я прегръщаше през талията и ѝ шепнеше нещо в ухото, без да обръщат внимание на глъчката. Лицето ѝ руменееше и тя се усмихваше. Изглеждаше щастлива.

Отпихах от бирата, загледана в тълпата. Изпълнявах „Somethig“ на „Бийтълс“, една от любимите ми песни. Заслушах се в думите, докато парчето свърши. След това взех чашата си и тръгнах да търся тоалетна. Чаках на една безкрайна опашка, за да вляза в дамската тоалетна, и после се запътих към компанията на Карина.

Като ги наближих, забелязах двама новодошли — висок, широкоплещест мъж с гъста, рошава, черна коса и нисък, плешив, по-стар, прегърбен.

Карина, която все така се гушеше до Рафаеле, ме забеляза и ми помахаша. Тя тъкмо отвори уста да ми каже нещо и двамата новодошли се обърнаха да видят кой идва. Очите ни с по-младия се срещнаха и аз се заковах на място, на няколко крачки от групата.

— Кет? — попита той изненадан.

Отне ми няколко секунди да задишам свободно.

— Майкъл?

Карина ми се хилеше.

— Страхотна изненада, нали, Кет! Нямах представа, че той е в Рим!

Не отговорих. Само се взирах в Майкъл Еванджелисти.

— Какво правиш тук? — успях да изпелтеча най-накрая.

— Запознай се с чичо ми Армандо — кимна Майкъл към по-възрастния мъж до себе си. Мъжът ми се усмихна. — Неговият ресторант е съвсем наблизо. Не ти ли казах? Тези момчета са

сервитьори при него. А тези двамата — посочи мъжете до себе си — са моите братовчеди Джани и Лоренцо.

Карина ме гледаше странно.

— Не ти казах, че Рафаеле работи в ресторанта на чичото на Майкъл. И през ум не ми мина. — Позамълча, после ме попита: — Какво има?

— Нищо особено — прошепнах, без да свалям очи от Майкъл.

— Кет, какво правиш тук? — повтори той. — Аз... аз живея наблизо — заекнах.

— Живее в моя свободен апартамент — поясни Карина. Изглеждаше все така озадачена. — Нали ти си й дал моите координати, Майкъл?

Той кимна замислено.

— Но не разбрах, че ще дойде при теб. — Млъкна и ме загледа право в очите. — Не отговори на нито едно от обажданията ми.

Думите му ме подразниха ужасно.

— Нямаше за какво да говорим — казах с категоричен тон и след първоначалния шок от срещата усетих как пак му се ядосвам. Изглеждаше смущаващо красив, както беше издокаран с черна, закопчана до горе риза и черни джинси. Очите му бяха по-блестящи, отколкото си ги спомнях, и още по-трудно извърнах поглед.

Намразих се, че изпитах болка в гърдите.

— Кет, наистина трябва да поговорим — изрече бързо Майкъл. Направи крачка към мен, но аз се отдръпнах.

Престорих се, че не съм го чула.

— Е, а жена си и детето си не доведе ли със себе си? — попитах. — А тъща си?

Карина сякаш се стресна. Погледът ѝ се стрелна към Майкъл, после към мен. Само миг се надявах, че ще се разсмее и ще ми каже, че съм се заблудила. Но тя мълчеше, заглеждана в Майкъл. Той не сваляше очи от мен.

— Колко тъжно, че си ги изоставил — казах хладно.

— Кет — опита се да говори отново с мен Майкъл и докосна ръката ми, но аз го отблъснах.

— Карина, не се чувствам добре и се прибирам.

Карина гледаше неспокойно ту мен, ту Майкъл.

— Какво става?

— Нека твоят приятел Майкъл да ти обясни — казах аз.

С ужас усетих още по-силна болка. Не биваше да се измъчвам за мъж като него. Мразех факта, че колкото и да се стараех да контролирам нещата в живота си, не можех да заповядам на сърцето си да престане да иска нещо, което не може да има. Както стана ясно, мразех и космическата идея за забавна шега, да ми изпрати женения мъж, с когото прекарах най-прекрасната вечер в моя живот, през половината земно кълбо и да го изпречи на пътя ми.

— Кет, моля те, нека да ти обясня! — настоя той.

— Наистина няма нищо за казване.

Успях да откъсна очи от него и се обърнах към Карина.

— Благодаря ти за поканата — изрекох с пресилена любезност.
— Надявам се, че ще прекараш чудесна вечер.

— Кет, ти не... — започна тя, но аз я прекъснах.

Целунах я по двете страни, казах на Рафаеле колко се радвам, че се запознах с него, и се сбогувах с другите сервитьори. Кимнах на чичото на Майкъл, а на Майкъл хвърлих един последен поглед. Той изглеждаше сломен, сякаш не можеше да приеме мисълта, че още не съм склонна да започна любовна връзка с женен мъж. А това направо ме съсипа.

— Не идвай след мен — предупредих го. — Нямаме какво да си кажем.

— Но...

— Не — прекъснах го решително. И преди някой да каже още нещо, се обърнах и тръгнах, без да поглеждам назад.

Щом излязох от бара, хукнах колкото можех по-бързо с високите токчета. Предчувствах, че Майкъл ще тръгне след мен, а нямах настроение да слушам обясненията му. Колкото до мен, не съществуваше начин да ме накара да извиня, или да разбере подобна история.

Отначало реших да се прибера, но като наближих апартамента, се досетих, че Карина скоро ще се върне и ще дойде при мен. Не исках да разговарям тази вечер с нея, особено за Майкъл. Имах нужда да остана сама.

Наех такси и помолих да ме остави при моста „Сант Анжело“. Бих отишла пеша, но подозирах, че с обувките с високи токчета краката ми щяха да станат целите в рани, преди да стигна дотам.

Платих на шофьора и тръгнах бавно по моста към замъка „Сант Анджели“, чиито светлини проблясваха отразени в реката под него. Застанах до една от статуите в другия край на моста, до ангела с кръста, и се облегнах на мраморното перило. Около мен се простираше грейналият в нощта Рим.

Затворих очи и подложих лицето си на вятреца, който идваше от водите на Тибър.

Съзнавах, че гневът ми към Майкъл е прекален. Едва го познавах и всъщност имахме връзка, но само за няколко дни, докато не разбрах истината.

Онова, което ме тревожеше най-много и което ме вбесяваше, беше, че като го гледах как мами жена си, все едно виждах майка си. Не се съмнявах, че по времето, когато ни изостави, е имала много любовни връзки. Не причиняваше ли Майкъл същото на своята съпруга и детето си?

Седнах на моста и потънах в мисли, докато не чух в далечината църковните камбани да отмерват полунощ. Криех у себе си слаба и глупава надежда, че Майкъл ще дойде и ще ме намери на моста. Бях му казала, че това е любимото ми място в Рим. Ако наистина имаше какво да ми каже, ако наистина имаше обяснение, което бях пропуснала, трябваше да тръгне след мен.

Но истината бе, че нямаше извинение. Беше женен. Бях сама, както винаги.

Извадих телефона си, поех дъх и се обадох на баща си, единственият човек, който никога не ме е разочаровал.

— Здравсти, Кет! — чух гласа му. — Как си миличка? Как е Рим?

В Ню Йорк минаваше шест вечерта и той слушаше ранните новини, докато сам си приготвяше вечеря — хамбургер или замразена храна. Все едно го виждах и почувствах, че ми липсва, липсваше ми и моят живот в Ню Йорк.

— Здравсти, татко — изрекох и затворих очи за миг. Беше хубаво да чуя гласа му. — Рим е страхотен. Извинявай, че не ти се обадох.

Той се засмя.

— Не е необходимо да се притесняваш за мен. Аз съм добре.

— Радвам се — казах и поех дълбоко дъх. — Татко, искам да разбера нещо.

— Готово, миличка. Какво е то?

Позамълчах, понеже не бях сигурна как да се изразя.

— Татко, когато мама замина, ти защо я чака да се върне?

Той не отговори веднага.

— Какво имаш предвид? — попита с равен глас.

— Защо не поиска развод? Защо я чакаше да се върне при теб? Защо ѝ разреши да те наранява?

Той въздъхна.

— Кет, не е толкова просто.

— Защо да не е просто? — попитах и усетих, че кипвам, както всеки път, когато чуех баща ми да защитава мама.

— Кет — започна бавно баща ми, — зная, че майка ти направи много грешки и най-голямата беше, когато ни напусна и пропусна вашето детство.

Преглътнах, но не казах нищо.

— Но, скъпа — продължи той, — и аз не бях идеален. С майка ти имахме много проблеми и аз също направих някои неща, с които я отблъснах.

— И какво от това? — попитах. — Съпрузите се карат. Скандалът не означава единият да напусне и да изостави семейството си.

— Кет, обичах майка ти с цялото си сърце. Тя направи много грешки, аз също.

— Татко, не бива да обвиняваш себе си.

— Кет — каза строго, — не разбираш всичко. — Замълча и когато продължи, гласът му беше омекнал: — Защо ме разпитваш, миличка? Добре ли си?

— Добре съм — отвърнах бързо и преглътнах неочакваните сълзи.

— Тогава какви са тези въпроси?

— Не знам.

Той се поколеба, преди да попита:

— Да отидеш да се запознаеш със семейството на майка си ли възнамеряваш?

— Не — отговорих веднага.

Мълчанието продължи толкова дълго, че реших, че връзката се е разпаднала.

— Кет, мисля си, че трябва да отидеш.

Гледах тъмната улица и сградите на старинния град, хвърлящи сенки около мен.

— Няма да отида. По-скоро ще оставя мама да си отиде и ще забравя за нея.

Преди баща ми да отговори и преди да чуе, че гласът ми трепери, казах набързо „довиждане“ и че ще му се обадя пак през седмицата.

— Обичам те, татко — добавих.

— И аз те обичам — отвърна ми той с тъжен глас.

Затворих, помахих на едно такси и помолих да ме закара до дома на Марко.

* * *

— Здравей — примигваше сънено Марко, когато след петнайсет минути застанах на прага му. Червеникаворусата му коса се бе сплескала. Той беше само по боксерки. — Как се озова тук?

Изведнъж се почувствах глупаво. В главата ми се въртяха мисли за моите родители и за Майкъл; дори за миг не помислих колко е неуместно да се появя пред вратата на Марко посред нощ без предупреждение. А като се имаше предвид и фактът, че се е върнал от Венеция и още не ми се е обадил, ситуацията ставаше още по-неудобна.

— Съжалявам — рекох и забодох поглед в краката си. — Не биваше да идвам.

Усещах погледа му, докато се изчервявах като рак.

— Разбира се, че ще дойдеш — каза най-после. Прегърна ме и притисна лицето ми до голите си гърди. — Винаги можеш да дойдеш.

Почувствах горещите ми сълзи да мокрят гърдите му, преди да осъзная, че плача.

— Кет — промълви той с ласкав глас, милвайки косата ми, — какво има?

— Не знам — разхълцах се вече неудържимо. — Не знам какво не ми е в ред.

— Шшшт — разроши с дъха си косата ми той. Усещането ме съживи и потръпнах.

— Всичко ще си дойде на мястото, ще се оправя. Привлече ме вътре и затвори вратата с крак.

— Имаш ли желание да поговорим? — попита след минута.

— Не — прошепнах.

Вдигнах поглед и за пръв път тази вечер се взряхме един в друг, после затворих очи и почувствах устните му върху моите с нежна ласка. Отвърнах с копнеж, който не осъзнавах, че изпитвам. Целувахме се все по-буйно и аз се притисках към него. В неговия маломерен апартамент — студио, ни бяха необходими само две-три стъпки, за да се озовем в леглото. И двамата се заехме трескаво да съблечем моите дрехи, първо блузката, после джинсите.

— Сигурна ли си? — попита ме Марко, докато се мъчеше да разкопчае сутиена ми.

— Да — прошепнах без колебание срещу устните му.

— Искаш ли го? Сигурна ли си? — попита отново.

— Да — повторих.

Не мислех, бях на автопилот, докато му помагах да свали сутиена ми, а после и боксерките му.

Миг по-късно, след кратко суетене да извади презерватив от чекмеджето за бельо, Марко беше в мен. Затворих очи и се оставих да изживея момента, вкопчена здраво в него, защото се страхувах, че ако го пусна, ще се изгубя завинаги.

ОСЕМНАЙСЕТА ГЛАВА

На сутринта станах рано, преди Марко да се събуди, целунах го леко по челото и по устните и той се размърда. Взирах се през стъклото на таксито и се питах във вцепенение какви ги свърших току-що. Оголих докрай чувствата си.

Карина ми беше пъхнала бележка под вратата, но не я прочетох. Оставих я на нощното шкафче. После много бързо се преоблякох с пижама, измих нощта от лицето си и се сгуших в леглото.

Когато телефонът зазвъня след няколко часа, ми се стори, че съм заспала преди минути. Отворих очи и погледнах часовника. Беше седем. Звънеше татко. В Ню Йорк беше полунощ. Сигурно нещо му се бе случило, за да звъни по това време.

Събудих се напълно и грабнах, паникьосана, телефона.

— Кет? — рече баща ми.

— Тате, добре ли сте? — попитах веднага.

— Да, да, всички сме добре — успокои ме той.

— Ох! — изпъшках. Сърцето ми се успокои и аз въздъхнах. —
Това какво има? При теб е посред нощ.

— Знам, извинявай, че те притесних. Но цяла вечер си мислех за разговора ни.

— Съжалявам. Не исках да те разстроя.

— Не си искала, разбира се. — След кратка пауза продължи: —
Но има някои неща, които трябва да знаеш.

— Какви неща?

Настъпи дълго мълчание.

— Тате! — подканих го нерешително.

— Изневерих на майка ти, Кет — изтърси моят баща.

— Какво? — промълвих.

— Беше еднократна забелка, без никакво значение. Случи се пет месеца преди да тръгне, и когато разбра, търпението ѝ се изчерпа.

— Изневерил си на мама!

Той въздъхна.

— По онова време само се карахме. Но няма извинение за това, което направих. Няма извинение. Помъчих се да се извиня. Помъчих се да ѝ обясня, че е минало и заминало. Но тя каза, че с тази постъпка съм разрушил всичко. И беше права.

Аз онемях.

— Кет, скъпа! — обади се баща ми след известно мълчание.

— Защо не ни каза? — попитах меко. — Поне като пораснахме.

— Защото майка ти ме помоли. — Гласът му прозвуча сподавено. — Знаеше колко жестоко ви нарани, като си замина. Не искаше и мен да намразите. Дори когато се върна, ме накара да ѝ обещавам, че никога няма да го спомена пред вас. „На момичетата им трябва някой, когото да уважават“ — все повтаряше. Знаеше, че този някой не може да бъде тя заради страданието, което ви причини, като ви напусна. Искаше твоето отношение към мен да си остане същото и да ме уважава.

Аз мълчах.

— Кет? — подкани ме нерешително баща ми след малко. — Кажи нещо!

— Не знам какво да кажа.

— Ако ме намразиш, няма да се сърдя. Дано да не е така. Но ако ме намразиш, ще те разбера. Мразя се от години. Обвинявам се, че тя ни напусна.

Позамислих се над думите му.

— Татко, не ти си я накарал да ни напусне — заключих най-накрая. — Няма значение какво се е случило. Ти не си я принудил да замине и да изостави семейството си. Решението е било нейно. Тя ни изостави.

— Така е, скъпа. Съжаляваше до края на живота си. Зная го със сигурност. А пък ти си абсолютно права да се чувстваш по този начин. — Замълча, после продължи: — Искам само да разбереш, че не всичко е черно-бяло, както ти се е виждало винаги. И до голяма степен обяснява защо никога не се отказах от нея. Ние се обичахме, Кет. Винаги сме се обичали. Само че направихме много грешки.

Замислих се за любов и загуба, решения и последствия.

— Защо ми казваш това?

— Сестра ти няма проблеми — отговори татко. — Никога не съм се тревожил особено за нея. Но ти още страдаш заради майка си... И

като знаей, че си там, където се е родила, и че още не искаш да ѝ простиш, сърцето ми се къса.

— Според теб заслужава ли прошка? — попитах.

— Според мен всеки човек заслужава прошка, Кет.

Татко ми каза тъжно, че много ми се е струпало наведнъж, и се надява да помисля, и да му се обадя, когато се успокоя. Съгласих се и разтърсена до дъното на душата си, се сбогувах.

Седях на крайчеца на леглото и размишлявах.

Разкритията на баща ми нима промениха нещо? Да, наистина, може би баща ми не беше безгрешният мъченик, в каквото го бях превърнала за себе си. И го усещах инстинктивно. Но изневяра никога не бях допускала, той не беше такъв човек, обаче знаех, че има ирландски темперамент, и помнех много бурни скандали в гостната, когато моите родители се заблуждаваха, че с Беки спим. Сгушвах се с нея в леглото и запушвах ушите ѝ, но нямаше кой да запуши моите. Чувах всяка дума през тънките стени на нашия апартамент.

Той ѝ крещеше, че е съсипала живота му, а тя викаше, че е трябвало да се омъжи за първия срещнат, но не и за него. Той продължаваше, че преди да я срещне, имал много мечти и че тя му ги е отнела. Тя казваше, че главата му е в облаците и от неговите мечти нищо нямало да излезе. Един от тях слагаше край на кавгата с удар право в сърцето: „Мразя те!“ и тогава баща ми излизаше, затръшвайки вратата, и се връщаше след няколко часа. Чувах го посред нощ, когато отдавна трябваше да съм заспала. Влизаше в гостната на пръсти и понякога се блъскаше в тъмното в малката масичка, после отваряше вратата на тяхната спалня. Дочувах, че си шушнат нещо, и разбихах, че нещата са се оправили. Едва тогава заспивах.

Когато бяхме малки, или мама, или татко, ни питаха от време на време чули ли сме нещо странно през нощта. Беки, която проспиваше караниците, поклащаше глава и казваше „не“. Аз се правех на равнодушна и отговарях, че не разбирам за какво говорят. Те се споглеждаха с облекчение и продължаваха да се преструват, че всичко е наред.

Така че техните разногласия не бяха новост за мен. Но изневярата на баща ми и фактът, че е съкрушил майка ми в последните месеци на нашия нормален живот, промениха донякъде потокът на мислите ми. Промяната беше едва забележима, не дотам съществена,

че да обвиня баща си или да се вбеся, че не съм знаела досега. Но ми бе достатъчно, че за пръв път от много години виждах майка си като страдаща, а не само като безсърдечна. Мнението ми за поведението ѝ си остана същото и ми се струва, че никога няма да разбера как е възможно майка да изостави децата си. Но пък в случая се намести още едно парченце от пъзела. Осъзнах, че колкото по-самоуверено си мислиш, че знаеш всичко за дадена ситуация, толкова повече се лъжеш. Винаги има много липсващи парченца от пъзела.

Може би беше време да се заловя с пъзела и да нареда всички парченца, вместо да си заравям главата в пясъка.

* * *

Изкъпах се, облякох кремава лятна рокля с презрамки и излязох с фотоапарат през рамо, преди Карина да успее да дойде. Предчувствах, че ще почука на вратата ми, за да говорим за Майкъл още през първата си почивка в ресторанта. Но не бях готова да говоря за него. Дори не исках да мисля за него.

Затова се запътих към площад „Колона“, близо до Виа дел Корсо, където никога не бях ходила. Всъщност избягвах умишлено площада, въпреки че там се намираше един внушителен паметник — Колоната на Марк Аврелий, богато украсена мраморна колона, висока четирийсет метра, завършена точно в края на втори век. Но не колоната ме интересуваше днес. Интересуваше ме магазинче за шалове в една от страничните улички до площада.

От години знаех, че съществува. Дори нямах нужда от карта, за да стигна до него. Бях си чертала пътя на лист толкова пъти, че се беше запечатал в ума ми. Но никога не бях ходила. Не исках. До днес.

Улиците бяха още спокойни, така че не беше проблем да взема такси от Пантеона и движението не беше натоварено още. Стигнахме бързо до площада и казах на шофьора да ме остави откъм източната му страна. Пресякох го забързано и като минах покрай нея, едва погледнах колоната и нейните прекрасни барелефи.

Завивах в различни улици, като че ли цял живот бях минавала по тях, докато не стигнах до Виа дела Джулия. Веднага зърнах магазина точно пред мен вдясно. Беше малък и непретенциозен с голяма

витрина, на която красиво бяха подредени чудни шалове в най-различни цветове. На витрината с изящен ръкописен шрифт се съобщаваше чий е този магазин: *Sciarpe dalla Famiglia Verdicchio*. „Шаловете на семейство Вердикио.“ Шаловете на моето семейство.

Гледах го доста дълго, смаяна от реалното съществуване на нещо, което си бях представяла, но не бях виждала. Само веднъж, като много малка, мама ме доведе при нейното семейство. Почти нищо не си спомнях, освен че дядо миришеше на цигари, а баба на бонбони. В семейните албуми, които често разглеждах, преди мама да ни изостави, тя и сестра ѝ Джина, само с осемнайсет месеца по-малка от нея, толкова много си приличаха, че по думите на майка ми все ги взимали за близначки. Лицата на баба, дядо и леля се бяха запечатали в паметта ми от тези албуми и от коледните картички, които ни изпращаха всяка година. Но картичките престанаха да идват след смъртта на мама и от седемнайсетгодишна не бях виждала семейни снимки. Не знаех дали ще ги позная. В действителност не знаех и дали са живи.

Беше още рано и улицата беше пуста.

Тъмният магазин сякаш пулсираше от нежни цветове. Надиплени красиво копирени шалове, подредени по цветове, висяха на стойки. Искрящо синьо-пурпурни шалове бяха разперени в центъра на магазина. От едната им страна имаше розови, оранжеви и червени, от другата — жълти и зелени, а отпред — черни, бежови и бели. По цялата дясна стена имаше дървени рафтове, на които бяха подредени кашмирени шалове във всички цветове на дъгата. В сумрака виждах очертанията на обградената със стъкла каса, касовия апарат и малки разноцветни шалчета.

Стоях пред магазина и гледах. Знаех, че това е само един магазин, но имаше нещо трогателно за мен във факта, че от моето семейство са докосвали всеки шал, съчетавали са цветовете, подреждали са мострите и са избирали всички стоки със същите ръце, които са прегръщали моята майка, държали са ръката ѝ, щипали са я по бузките, милвали са косата ѝ и които са нагласили всичко в този магазин. И по странен начин всичко това ме порази.

Погледнах часовника си. Нямахше още девет и половина. Магазинът вероятно не отваряше преди десет или дори единайсет и не знаех как да постъпя, когато дойдеше някой да отключи. Имах нужда от време да помисля.

Пресяхох уличката. През две къщи имаше вход с навес и стълби. Седнах там и се приготвих да чакам.

След малко извадих фотоапарата и взех да преглеждам разсеяно снимките. Бях изтрила повечето от тях в СД картата, след като ги прехвърлих в компютъра, но имаше и няколко останали. Загледах се във фотографиите на моя квартал в Ню Йорк, правени само преди месец, и почувствах сякаш връзката с моя свят е прекъсната.

Мястото ми не беше в Рим, на тази прашна, забутана уличка, на хиляди километри от света, в който живеех. Тук не беше мойт дом, колкото и да исках да го усетя по този начин. Мойт дом беше при красивите къщи, облицовани с кафеникав пясъчник, които гледах на екрана, при гъмжащите от народ улици, при кафенето на ъгъла. И още домът ми означаваше двойката гълъби, кацнали с очакване на облегалката на пейка в Централ Парк, човекът, който продаваше на количка френски хлебчета, ярко осветените арки на сградата на „Крайслер“, изгледът от Бетъри Парк към острова на преселниците Елис, наситеното зелено, бяло и червено на Малката Италия и чарът на Китайския квартал. Мойт дом бяха Беки и татко.

Ами ако бях свързана съдбовно и с този град? Като че ли някъде в същността си носех тази връзка. От мига, в който стъпих на летището в Рим преди тринайсет години, всичко ми се струваше така познато, сякаш и преди съм била тук. Ами ако Рим ми беше предаден в наследство от моята майка, карта на града, очертана като генетичен проект на личността, която ще стана. Звучеше налудничаво, но все пак ако призраците бяха по-реални, отколкото признавах? Нещо ме бе привлякло тук. Трябваше да сложа на мястото му това нещо, преди да се върна към моя живот.

Взех фотоапарата и погледнах през обектива магазина за шалове от другата страна на улицата. От този ъгъл виждах само яркоцветната коприна, сияеща на витрината под самоуверения надпис, който обявяваше, че магазинът, също като мен, е част от семейство Вердикио.

Направих само една снимка. Погледнах я на екрана. Бях събркала композицията. Надникнах през визьора и удължих обектива. Цветовете излязоха на преден план и снимах отново. Проверих какво съм направила и пак не харесах снимката. Въздъхнах и станах от

стъпалото. Отидох точно пред магазина и без да пресичам улицата, започнах да снимам.

Както се случваше с мен, щом се скриех зад обектива, преставаше да ме интересува всичко друго, освен обекта, който снимах. Прикляквах, минавах отдясно, после отляво, за да намеря най-добрия ъгъл. Слънцето се издигаше над солидните къщи и лъчите му заливаха улицата. Хората започнаха да излизат или за работа, или да водят децата си на училище, или с други задължения. Но аз почти не ги забелязвах. Бях изцяло погълната от света, който съществуваше за мен в обектива. Беше като калейдоскоп, който изолира всички други образи, и взима само своите на фокус.

След малко седнах пак да чакам на стъпалото. Не бях съвсем сигурна какво по-точно чакам. Искях да зърна леля, или дядо и баба, но какво щях да направя? Какво щях да кажа? Щях ли изобщо да ги позная след толкова години? А те държаха ли още магазина? Ами ако беше преминал в ръцете на някой братовчед или бе продаден на непознат, който е запазил името? Внезапно бях парализирана от страх и съмнения. Ами ако напразно бях събирала кураж да дойда тук тази сутрин?

След трийсетина минути видях, че лампите в магазина светнаха. Примигнах няколко пъти. Не видях някой да влиза през главния вход. Може би семейството на майка ми живее над магазина. Изведнъж сърцето ми се разтуптя.

Почти веднага една жена на около шейсет и пет години с лъскава черна коса до раменете, тук-там прошарена, излезе отпред с парцал и спрей за стъкла. Познах веднага леля Джина, която бях виждала само на снимка. Тя започна да лъска витрината. Гледах я като хипнотизирана, докато чистеше бързо. Приличаше поразително на моята майка и ако мама беше живяла още две десетилетия, щеше да изглежда точно като леля Джина. Макар че от дванайсетгодишна трупам негодувание към майка си и се бях вкопчила в него като във валута, изпитах скръб, като видях нейно възплъщение, ако бе доживяла до тези години.

Както наблюдавах леля си да работи, вдигнах фотоапарата. Загледах се в познатите семейни черти на лицето, в стойката ѝ, същата като на моята майка, усмихваше се разсеяно на себе си също като

майка ми и това изражение толкова ясно ми напомни за нея, че ме заболя.

Започнах да снимам, без да мисля. Нагласих процеса на най-висока скорост, за да не пропусна нито една промяна в израза на тази жена, нито един неин жест. Изведнъж за мен стана безумно важно да уловя всяко движение.

Тъкмо свършваше да бърше витрината, когато се обърна и погледна право в мен. Снимах я, преди да помисля, след което пуснах фотоапарата и се престорих, че гледам другаде. Сърцето ми биеше глухо. Продължих да се преструвам и насочих фотоапарата към контейнера за боклук встрани от навеса. Не знаех дали жената още гледа към мен, затова се направих, че снимам червен велосипед, заключен на стълб за улично осветление.

По едно време хвърлих бегъл поглед към магазина, но нея я нямаше. Въздъхнах успокоена, но и ми стана тъжно. Като я гледах, макар и през обектива, макар и отдалеч, се почувствах така близо до майка си, както не бях се чувствала от години. И за моя изненада ми беше приятно. Навярно стените, които изградих около сърцето си, не бяха толкова високи, колкото си мислех.

Поседях на стълбите под навеса, за да си поема дъх и да се съвзема. Чувствах се като след емоционална катастрофа.

Включих фотоапарата и започнах да прехвърлям снимките, като се вглеждах в лицето на моята леля, в стойката ѝ, в израза на лицето ѝ.

Изведнъж чух стъпки. Сепнах се и вдигнах поглед. Очите ми се разшириха от ужас, като разбрах, че леля Джина е излязла и не само ме гледа втренчено, но идва към мен и е само на няколко метра от стълбите, на които седях. Станах бързо и едва не изпуснах фотоапарата.

Каза нещо скорострелно и остро на италиански, като размахваше драматично ръце, но бях прекалено смаяна от така познатия тембър, та да събера кураж за някакъв отговор. Гласът ѝ звучеше съвсем като на майка ми, а бях сигурна, че съм го забравила. Знаех си, че ще ми вдигне скандал за снимките и сигурно недоумяваше защо съм ги направила. Но освен да гледам втренчено, друго не можех да направя.

Най-после престана да нарежда и както изглежда, очакваше отговор. Преглътнах няколко пъти, защото на гърлото ми беше заседнала буца.

— *Non parlo italiano* — едва изрекох сподавено и добавих безпомощно: — Съжалявам.

Тя отвори уста да каже още нещо, но така си остана с отворена уста. Погледна ме по-внимателно и направи крачка към мен. Лицето ѝ просветна. И някак си усетих, че тя знае.

— Катарина? — попита тихо. Замлъкна и поклати глава, сякаш не ѝ се вярваше. — Ти си Кет, нали? — попита пак, но този път въпреки въпросителната интонация знаех, че по-скоро потвърждава очевидното.

— Как разбра?

Тя не отговори. Вместо това ме загледа по-дълго, абсолютно неподвижна, преди да ме грабне и да ме запрегръща така силно, че ме остави без дъх.

— Ти си дъщерята на Одри — промълви, като се отдръпна. Като че ли го казваше на себе си още веднъж, защото друго не ѝ оставаше, освен да повярва. — Ти си дъщерята на Одри и си тук, в Рим.

Не ме бяха наричали дъщеря на Одри, откакто майка ми ме водеше на уроци по пиано и балет.

— Да, аз съм.

Прегърна ме отново, после се отдръпна и хвана брадичката ми. Загледа се в очите ми.

— Приличаш толкова много на нея — прошепна.

Устата ми пресъхна.

— Ти също.

— Как се намери тук? — попита. — Заради мен ли дойде в Рим.

В изражението ѝ се четеше надежда. Притеснявах се как ще ме приеме, ако изобщо някога се срещнем. Майка ми дали ѝ е споделила колко много я мразех, когато се върна вкъщи? Казах ѝ, че никога няма да ѝ простя, че повече никога няма да бъде моя майка? Знаеше ли леля колко много наскърбих майка си в последните ѝ дни? Вината ме заля като вълна, докато се взирах в очите, които приличаха толкова много на майчините ми, които видях за последен път преди шестнайсет години.

— Не — отговорих искрено. — Дойдох заради себе си. — Поех дълбоко дъх и добавих: — Но си мисля, че да се срещна с теб, беше една от причините да дойда.

Не бях сигурна дали изречението ми беше смислено, но Джина кимна, сякаш разбра.

— Знаех си, че ще дойдеш. Майка ти ми каза.

— Какво? — попитах.

Тя се усмихна мило.

— Ела да влезем в магазина.

Поколебах се и въздъхнах. Прибрах фотоапарата в калъфа. Като тръгнах, тя изненадващо ме хвана нежно за ръката и я стисна.

Влязох след нея в магазина, приглушено осветен и ухаещ на лавандула и портокалов цвят — съблазнителен аромат, който ми напомни за парфюма на моята майка. Джина ми направи знак да почакам и донесе стол.

— Седни — покани ме с усмивка. Седнах, а тя се настани зад тезгяха. Наведе се към мен и се взря в лицето ми. — Красива си — каза тихо. — Като че ли гледам Одри.

Очите ми се напълниха със сълзи. Поклатих глава и сведох поглед.

— И на татко приличам.

Веднага съжалих, че го казах. Прозвуча заядливо и неблагодарно. Но, Джина, изглежда не го прие по този начин.

— Да, приличаш. На майка ти точно това ѝ харесваше. Все казваше, че дъщерите ѝ са взели най-хубавото от тях двамата. Обичаше ви много.

Изсумтях и погледнах встрани. Джина мълчеше, вероятно чакаше да кажа нещо. Но нямаше нищо за казване. Как да се отнесеш към една жена, чиято сестра не е знаела най-важното за любовта?

— Знаеш ли къде отиде, когато изчезна? — попита ме Джина след малко.

Въпросът ме стресна и вдигнах рязко глава. Майка ми беше потайна и не говореше къде е била; бях убедена, че е заминала с мъж и се е опитала да започне нов живот. В пубертета лежах будна нощем и си съчинявах цели истории. Представях си, че е заминала за Лас Вегас или за Лос Анджелис. Според моя въображаем сценарий беше заминала с мъж — висок, тъмнокос и по-красив от баща ми. Представях си още, че този тайнствен мъж има две деца от предишен брак, вероятно две момичета, които майка ми глези и обича, за да забрави своите деца.

— Не — признах най-накрая. — Никога не ни е казвала.

Бях ненавиждала майка си и заради това, че никога не ни обясни каква черна дупка я погълна. Татко също не ни каза; в действителност не бях сигурна дали знае. За последен път попитах в годината, когато почина. След това реших, че няма значение къде е била, и че не бива да ме интересува. Имаше значение само фактът, че ни напусна. Джина дълго ме гледа.

— Тя искаше ти да разбереш — каза най-после. — Но само ако дойдеш да търсиш отговор. Защото щом търсиш, си готова за отговора.

— Какво говориш? — разтревожих се аз.

— Върна се тук, Кет — промълви Джина. — Върна се у дома. В Рим. При нас.

— Какво? — изумих се. Никога не си бях представяла, че е избягала от децата си заради своите родители. Ако беше така, нали щяха да я отпратят обратно? Положително щяха да й кажат, че е непростимо да изоставиш децата си, че семейството е най-важното нещо на света, че връзката между майка и дете никога не се разкъсва.

— Защо? — попитах.

Джина мълча дълго, загледана в ръцете си, преди да ми отговори:

— Беше напълно изтощена, Кет.

— Изтощена! — повторих. Нищо не разбирах. — Какво имаш предвид?

Пред очите ми изплуваха съвсем ненадейно картини от храбрата ѝ битка с рака. Но това не можеше да е вярно. Ако е била болна, щеше да си остане у дома с нас и да се лекува.

Джина въздъхна.

— Умът ѝ беше разстроен — добави тихо. — Беше болна. Много болна.

— Какво? — смаях се, без нищо да разбирам.

— Майка ти открай време страдаше от депресия. Знаеше ли, Кет? Знаеше ли това за майка си?

— Не — прошепнах.

Джина се усмихна.

— Много добре. Тя не искаше да знаеш. Особено когато беше малка. И за известно време се надяваше, че любовта ѝ към вас и към баща ви ще я спаси от, тъгата.

Очите ми се напълниха със сълзи.

— Но не се е спасила.

Джина поклати глава.

— Не ми се вярва, че депресия като нейната е нещо, което зависи от човека, нещо, което можеш да включиш и изключиш по свое желание. За кратко успяваше да я надмогне. Но тя я носеше у себе си. Нахвърляше ли се понякога върху баща ти без всякаква причина? Случваше ли се и на вас да се ядоса изведнъж?

— Да — прошепнах и ме заля поток от спомени, тъжни спомени за моята майка, която плаче или крещи, или хвърля предмети, спомени, които бях заключила в себе си.

— Знам. Чувстваше се много виновна. Казваше ми, че е съсипала живота ви. Все повтаряше, че ти и Ребека заслужавате по-добра съдба.

— Но тя замина. — Почувствах, че гласът ми изтъня, като че ли отново съм на единайсет години. — Как можа да ни изостави!

— Съмнявам се, че ще го разбере някога, Кет — отвърна Джина. — Може и ти никога да не го проумееш. Но, моля те, повярвай, че когато дойде в Рим, прекарваше дните си, като мислеше за теб, за сестра ти и за баща ти. Постоянно плачеше. Но не се съмняваше, че е постъпила правилно и че за вас е по-добре нея да я няма.

— Но... — запънах се аз. Нищо не ми идваше наум. — Това е невъзможно. Не ни е обичала достатъчно, за да бъде с нас. Ако ни беше обичала, нямаше да ни напусне.

Очите на леля ми се насълзиха.

— Кет, тя не е заминала, защото не ви е обичала. Точно обратното, от обич ви е оставила. Обичаше ви. Повече, отколкото можеше да понесе. Беше убедена, че ви вреди. Вярваше, че за вас така е по-добре. Мъчех се да я накарам да се върне в Ню Йорк, но мама и папа бяха доволни, че е при тях. Не искаха да живее чак в Америка. Не харесваха баща ти. Отнасяха се към него, като че ли беше отвел вашата майка насила. Така че ѝ разрешиха да остане. Обвиняваха Америка за нейната депресия. Но Америка нямаше нищо общо, нито пък животът ѝ там. Тя просто беше болна.

— Не е възможно! — прошепнах.

Джина ме погледна тъжно.

— Това е истината. Най-накрая започна да ходи на лекар и започна бавно-бавно да се подобрява. Съгласи се да взима медикаменти. Научи се да се справя донякъде с живота. И когато се

почувства укрепнала, се върна при вас, за да се помъчи да се сдобрите, да бъдете заедно, да бъдете семейство.

Усетих сълзи по лицето си, рукнаха, без да знам, че ще се разплача. Избърсах ги, ядосана, че показвам чувствата си.

— Защо не ми е казала? — прошепнах. — Защо ме остави да я мразя? Защо пред никого не е споменала?

— Отдаваше го на слабост — отговори Джина. — Имаше чувството, че заслужава твоята ненавист. Искаше да те спечели сама, без оправдания. Искаше да ти покаже, че можеш да ѝ вярваш, да я обичаш. Искаше всеки ден да ти го доказва.

Замислих се колко пъти майка се беше опитвала да говори с мен, колко пъти беше чувала да ѝ казвам, че я мразя, колко пъти само казваше в отговор: „Обичам те, Кет, винаги съм те обичала и винаги ще те обичам“ — вместо да се обяснява. Тук, при сестра ѝ, която толкова много приличаше на нея, чувах гласа ѝ в главата си.

— И тогава почина — прибавих тихо. Сега вече сълзите се стичаха като поток по лицето ми и едва си поемах дъх.

— И тогава почина — повтори Джина, и тя с насълзени очи.

Разридах се неудържимо.

— Никога не ѝ казах, че я обичам. Никога не ѝ го казах, след като се върна. Но не съм преставала да я обичам. Не исках да я обичам. По-лесно е да мразиш.

Лея задържа погледа си върху мен. После стана, прегърна ме силно и ме остави да хълцам, заровила лице в ризата ѝ.

— Знаеше, Кет — промълви нежно. — Знаеше, че я обичаш. Винаги е знаела.

ДЕВЕТНАЙСЕТА ГЛАВА

Ролите бяха разменени и нищо не остана за казване. Необходимо ми бе време да осмисля всичко. Като че ли целият ми свят се преобърна.

Моята майка ни напусна, без да промълви дума, без никакво обяснение. Нямаше значение каква е причината, този факт щеше винаги да ме преследва и винаги щеше да ме наранява. Не ми се вярваше, че ще мога да ѝ простя.

Но за пръв път в живота си разбрах, че нямаше нищо общо с нас. Не изцяло. Не ни е изоставила, защото не ни е обичала. Изоставила ни е заради своите демони, не е разбирала какво става с нея и не е искала да повлече и нас със себе си.

Това означаваше, че вината не е моя.

Като разсъждавах логично, особено сега като зрял човек, осъзнах, че когато съпрузите скъсват, то е между тях двамата и каквото и да са сторили един на друг, не е по вина на децата им. Знаех, че не бива да нося отговорността.

Но когато си на единайсет и твоята майка те изостави, не е възможно да не се обвиняваш. Въпреки че баща ми идваше да ме завие през нощта и да ми каже, че нашата майка ни обича и скоро ще се върне, че изчезването ѝ няма нищо общо с нас, аз никога не му повярвах. Може би ако бях чистила стаята си по-прилежно, ако не се бях заяждала със сестра си, ако не бях настоявала да стоя вечер до по-късно, тя щеше да остане. И ако бях по-организирана, по-отговорна и бях помагала повече вкъщи, тя нямаше да се чувства толкова угнетена.

Ето защо станах такава, каквато си представях, че тя иска да стана. Престанах да се карам с Беки; правех всичко по силите си да се грижа за татко; чистех, миех чиниите, научих се да готвя за вечеря, правех всичко, което ми се казваше. Не минах през тийнейджърското непокорство, защото какво щеше да се случи, ако моят бунт принуди и татко да ни напусне? Никога не рискувах. Ами ако нещо се случеше с мен, кой щеше да се грижи за Беки?

Станах жената, която съм днес, защото вярвах, че не си е заслужавало нашата майка да се тормози заради нас, не си е заслужавало да ни обича и затова ни е напуснала. Станах такава, каквато съм, понеже вярвах, че ако стана по-добра, тя ще ме заобича и ще се върне.

Оказа се, че аз нямах нищо общо в случая. Тя не ни беше напуснала заради някакъв тайнствен непознат. Не ни беше изоставила, за да обича други деца. Беше избягала, защото не е знаела как да се справи със себе си, и не е знаела как да поиска помощ.

Нейното решение е било да си затвори очите за онова, което е носила в душата си, и да избяга от онова, което е било пред нея. А не прекарах ли целия си съзнателен живот, като постъпвах като нея?

* * *

Същия ден следобед Карина ме слушаше с отворена уста, докато разказвах за срещата с леля Джина.

— Направо ще се пръсна от гордост, че си се осмелила — радваше се тя. — А баба ти и дядо ти? Запозна ли се с тях?

Сведох поглед.

— Джина каза, че баба ми е починала преди пет години, а дядо ми миналата. Сега тя държи магазина.

— Съжалявам.

— О, не! — Сълзи напиреха в очите ми. — Всичко е наред. Искам да кажа, че може би сега са с мама, нали?

Карина кимна замислено и като я погледнах, видях, че и нейните очи са влажни.

— И какво ще правиш? — попита.

Свих рамене.

— Не знам. Струва ми се, че вече няма какво да направя. Не мога да престана да се обвинявам. Постоянно си спомням колко ужасно се държах с мама, а тя е преживявала истински ад. — Замълчах и преглътнах. — Когато се върна, всеки ден ѝ повтарях, че я мразя, а тя всеки ден ми отвърщаше, че ме обича. Всеки ден ѝ казвах, че я мразя до смърт. Умря с мисълта, че я мразя.

Карина дълго мълча. Бях сигурна, че ме осъжда и имаше пълно право. Бях ужасна дъщеря и ужасен човек.

— Кажи нещо — подканих я аз. — Ако мислиш, че съм най-лошото същество на света, просто ми го кажи.

— Не — възрази решително тя. — Пое дълбоко дъх. — Трябва да ме чуеш! Гледай ме! — Млъкна и почака, докато неохотно я погледнах в очите. — Слушай ме внимателно, Кет! Тя е знаела.

— Какво?

— Знаела е — повтори много сериозно.

— Какво е знаела?

— Знаела е колко я обичаш. Знаела е, че колкото и да ти се е искало, никога не би могла да я намразиш.

— И откъде го знаеш?

Карина забави отговора си, докато не я погледнах отново в очите.

— Защото съм майка. А майките винаги знаят. Една майка чете в очите на детето си като в отворена книга. Една майка вижда в душата на детето си. Една майка винаги знае.

— Но тя почина преди толкова години. — Поклатих глава. — Аз се промених. Няма как да знае.

— Една майка знае — повтори Карина. — Независимо от чувствата, които си мислела, че изпитваш, независимо от думите, които си изрекла, знам, че тя е виждала всичко в очите ти.

Наканих се да ѝ възразя, но нещо в изражението на Карина ме накара да замълча. С цялото си същество ми забраняваше да говоря.

— Няма за какво да се разкайваш — добави след момент. — Кет, била си дете. Наранено, тъжно дете. За нищо не си била виновна ти.

Загледах се в чашата си, като че ли отговорът как да разсея мрака у мен, лежеше в утайката от кафето.

Карина мълча известно време. После много внимателно каза:

— Кет, трябва да говоря с теб за Майкъл Еванджелисти.

Стреснах се и се вторачих в нея.

— Майкъл ли? — попитах. Изсмях се. — Не е необходимо. Той е женен тип, на когото не му пука, че има жена и дете.

— Кет — произнесе натъртено тя, — той не е женен.

— Моля? — Завъртях глава. — Грешиш. Тъща му се обади в ресторанта същата вечер, когато излязох с него. Та тя живее с него, за бога. Дори ти ми каза, че си познавала жена му.

— Точно така. Познавах я, а не познавам я.

Душата ми се вледени.

— Какво?

— Казваше се Линда — отговори бавно Карина. — Беше американка, тиха и много мила. — След кратка пауза продължи: — Роди им се дъщеря. Ани. На години е горе-долу колкото Нико. — Отново се поколеба и ме погледна. — Линда загина в автомобилна катастрофа преди четири години.

— Какво?

Карина потвърди:

— Ани е била с нея в колата. Нямала е дори драскотина. Но Линда загинала. Майкъл беше съсипан. Дойде тук в Рим при семейството си и остана година. Нико и Ани постоянно играеха заедно, когато бяха малки. Но Майкъл искаше Ани да порасне в Ню Йорк, където беше устроил живота си, и отвори ресторант там. Майката на Линда се премести при него, за да гледа Ани, понеже той работеше от ранни зори до късна вечер, за да осъществи проекта си, а не искаше бавачка да се грижи за Ани.

Почувствах се все едно някой ме беше ударил с юмрук в корема.

— Не е ли женен? — прошепнах.

— Не е. Майкъл ми обясни какво недоразумение се е получило помежду ви. Чувства се ужасно. Даже не знаех, че е започнал да ходи по срещи, и му го казах. Отговори ми, че не ходи. Ти си била първата, с която се срещнал след смъртта на Линда. Не знаел, че вече е склонен, преди да те види върху тенекия с маслини в своята кухня.

— Това ли каза? — попитах.

— Точно това. Мисля, че много те харесва.

— О, божичко! — изпъшках аз. Отпуснах глава върху ръцете си. — Какво направих?

— Било е недоразумение — успокои ме Карина. — Сигурна съм, че ще разбереш.

Погледнах я сепнато.

— Къде е сега?

Тя се подвоуми.

— Замина си за Ню Йорк. Потърси те снощи, но ти не се беше прибрала.

У мен се отприщи чувство за вина като порой.

— Не! — изпъшках пак.

— Да, замина — повтори Карина. — Остави ти бележка.

— Така ли?

Тя бръкна в джоба на престилката си и извади сгънат лист.

— Ето — подаде ми го. — Трябва да се връщам на работа. Като ми свърши смяната, ще се върна. А ти го прочети. И си помисли. Разбрахме ли се?

Останах зашеметена, стиснала писмото в ръка.

* * *

След няколко минути седнах, все така с писмото в ръка. Умирах от любопитство какво пише в него, но същевременно не бях съвсем сигурна дали трябва да го прочета.

Преди всичко не беше приятно някой да те напада. Беше ми по-лесно, когато можех да отпиша Майкъл като измамник. С това няхах проблеми. Бях свикнала. Но да се справя с човек, който ме смая с основание, беше нещо съвсем различно.

А имаше още много други причини да не му давам възможност. Ако съм първата жена, с която се е решил да излезе на среща след смъртта на жена си, нямаше ли вероятност да преживее емоционален срив и аз да изпълня ролята на опитно зайче? Не биваше да забравям, че той има дете. Ако по някаква случайност между нас се получи, бях ли готова да стана мащеха на малко момиченце? Винаги съм се притеснявала, че ще бъда лоша майка, че ще разочаровам децата, които трябва да обичам, точно както майка си. Знаех, че прибързвам със сценария, бях излизала с Майкъл само веднъж, а се виждах вече вплетена в семейната схема, но знаех, че трябваше да го имам предвид. На теглилката се поставяше животът на още един човек. Каква майка... или мащеха... щях да бъда?

Освен това имах връзка с Марко. Марко, който видя моята тъга и успя да отвори очите и сърцето ми, както никой друг. А това беше най-същественото. Марко беше добър човек. А аз не бях жена, която бяга. Никога не бяха. Не бях моята майка.

Разгънах бавно писмото и започнах да чета:

Скъпа Кет,

Съжалявам, че не ти казах за моята жена и за моята дъщеря. Съжалявам, че не знаех как да ти го обясня през онази вечер в ресторанта. Съжалявам, ако съм те засегнал, или ако се чувстваш излъгана. Предполагах, че Карина ти е разказала. Наистина ми тежи и не съм сигурен как да постъпя. Откакто Линда почина, не съм излизал с нито една жена. Не исках. Моят живот са моята дъщеря и ресторантът. Нямаше място за нищо друго.

И тогава те срещнах. Ти беше първият човек, който ме накара да се надявам. Зная, че звучи смахнато, и естествено едва те познавам, но онзи ден, на сватбата на сестра ти, почувствах нещо. И, разбира се, оплесках всичко, дори не знам дали не те прогоних завинаги. Ако съм те прогонил, няма да те обвинявам. Грешката е моя. Но ако пожелаеш със сърцето си да ми дадеш втора възможност, ще се радвам много. Не съм сигурен дали съм готов, но искам да опитам.

Може би имаше причина да попадна на теб в Рим. Спомена, че възнамеряваш да дойдеш. А пък аз ти казах, че семейството ми има ресторант до Пантеона. Затова се надявах, че ще те срещна някъде наоколо. Не знаех, че си наела апартамента на Карина. Съжалявам, че не съм знаел. Може би щяхме да имаме възможност да поговорим. Вместо това обикалях няколко дни улиците наоколо и търсех в тълпата лицето ти. Отказах се. И тогава те видях в другия край на бара. Не ми се вярваше. Но може би така е предопределено.

Съжалявам, че заминавам, без да се сбогувам с теб. Зная, че ще останеш в Рим още малко. Но моля те, отдели малко време да помислиш за всичко това. Не прибързвай. Знаеш къде да ме намериш, когато се върнеш в Ню Йорк... ако искаш. От теб зависи.

Чао

Майкъл

Прочетох и препрочетох писмото няколко пъти. После го сгънах грижливо, прибрах го в дамската си чанта и седнах на леглото да помисля.

* * *

Карина се качи при мен след девет часа. Беше сложила Нико да спи, а майка ѝ гледаше телевизия.

— Искаш ли да излезем — предложи — да хапнем нещо.

Съгласих се и излязохме.

Само след десет минути седяхме на маса за двама в двора на едно ресторантче точно след ъгъла, в посока, обратна на Пантеона.

— Тук правят божествена пица — каза тя. — Най-хубавата пица в града. Искаш ли да си разделим една?

Кимнах и когато дойде сервитьорът, Карина се погрижи за поръчката. След малко той донесе бутилка кианти и две чаши вода. Наля ни вино и като се отдалечи, Карина вдигна тост:

— За майките!

Усмихнах се.

— За майките!

Отпихме по глътка. Чудех се как да задам въпроса, който ми тежеше.

— Карина — осмелих се най-накрая.

— Да.

— Как разбра, че си готова да бъдеш майка?

Тя се разсмя.

— Не разбрах. Изобщо! Беше последното нещо, което влизаше в плановете ми. Но се случи, когато му дойде времето. Щом видях лицето на Нико за пръв път, разбрах, че всичко ще бъде наред.

— Но нали си знаела, че ще бъдеш добра майка? — попитах. — Имам предвид твоята майка, която изглежда свършена.

— Мислех си, че ще бъда ужасна майка. Пуших. Пиех. Имам ужасен характер, не се съмнявам, че си го установила. Егоистка съм и не вярвах, че ще обичам едно дете, както се очаква от мен. Въобразявах си, че предпочитам да харча парите си за дрехи и обувки,

да излизам с приятели. Но всичко се промени. И за пръв път в живота си се почувствах на мястото си.

Позамислих се и кимнах.

— Заради Майкъл и Ани ли се интересуваш? — попита Карина.

— Не зная — признах. — Не съм наясно в случая. Страхувам се да се срещам с мъж с дете. Направо съм ужасена. Не защото не искам дете. А защото не вярвам, че съм достатъчно добра, за да се намеся в живота на едно дете.

Тя се разсмя.

— Кет, това е най-тъпото нещо, което си казвала. Малко добри като теб познавам.

В гърлото ми пак заседна буца и преглътнах.

— Ами Марко? Започнах някаква история и с него. Не мога да изчезна, дължа му го!

Карина вдигна рамене.

— Как да постъпиш в случая не зная. Но ми се струва, че трябва да се вгледаш в себе си и да проумееш кое е редно. — Помълча, после добави: — Осъзнах, че когато човек прави всичко по силите си, за да постъпи правилно, животът му поднася разрешение. Така че, ако да се обвържеш с Марко ти се струва редно, бъди с него. Но ако се колебаеш, ще му направиш добро, като си отидеш, преди да хлътне прекалено.

— Не съм сигурна — отвърнах. И сега ми се струваше, че ако изоставя добър човек, ще постъпя както се бях заклела никога да не постъпвам. Но може би светът не е черно-бял, както си мислех. Може би пренебрегнах целия спектър от цветовете. Странно колко отчетливо виждах това многообразие през обектива на моя фотоапарат, а без да се скрия зад него, се обръщах към сигурната леснина на грешно и правилно, без да обръщам внимание на отсенките между двата полюса. Вярвах, че това е идеалният начин да гледам на света, защото почти не оставяше място за грешка. Но сега осъзнах, че самата гледна точка е една голяма грешка.

Сервираха ни пицата и Карина смени темата, като започна да ми разправя смешни случки с Нико. Не ме беше подвела; пицата беше божествена. Тестото беше тънко, хрупкаво, а съставките бяха в плътен, сочен слой, с богат аромат. Пицата беше с пласт идеално разтопена моцарела, след това с пласт домати и цели листа от пресен босилек,

които не се съмнявах, че са били току-що откъснати. Най-отгоре имаше дебели парчета моцарела. Комбинацията от аромати и свежест накара сензорите ми да запеят.

Това беше Италия, цялата върху тази пица, в тази смесица от благоухания, която не можеше да се дублира отвъд Атлантика. Зачудих се защо беше толкова трудно да се постигне едно така просто нещо. Не можеше ли нюйоркски готвач да направи абсолютно същата пица в своята кухня? Но фактът, че това е невъзможно, както сега, така и преди, беше още едно доказателство, че моите два свята — Ню Йорк и Рим — никога няма да бъдат съвместими, никога няма да бъдат едно и също.

Като се нахранихме, си поръчахме еспreso и тирамису.

— Мислех си за онова, което ми каза — започнах, като се облегнахме и се загледахме в минаващите по тротоара хора. Цяла вечер като на истински парад се нижеха млади семейства, които се прибираха у дома, влюбени двойки, приятелски компании. Животът си течеше.

— Какво казах? — попита Карина. Засмя се и добави: — Казвам какво ли не.

Усмихнах се.

— Че съм живяла винаги, залагайки на сигурно.

Тя порумения леко.

— Извинявай. Не трябваше да се меся, където не ми е работа.

— Не. Трябваше. И се радвам, че го каза.

Тя ме гледаше с любопитство.

Поех дъх и продължих:

— Винаги съм обичала фотографията.

— Зная. — Усмихваше се и ми се стори, че знае точно какво ще кажа. Може би го е знаела преди мен.

— Бих искала да се опитам да продам някои от моите фотографии — заключих.

— Ето ти една добра новина.

Можех да се закълна, че се опитваше да скрие усмивката си.

— Нима?

— Да. Особено след като вече се свързах с една фотогалерия в Ню Йорк и предложих твои снимки.

— Какво?!

Карина кимна спокойно.

— Да. Много са хубави, за да ги пазиш само за себе си, Кет. Знаех, че и ти щеше да стигнеш до това заключение някой ден.

Нищо не разбрах.

— Един момент! Какво имаш предвид, като казваш, че си се свързала с галерия?

— В Интернет открих галерия главно за фотографии от Италия — сви равнодушно рамене тя, като че ли не беше кой знае каква работа. — Собственичката е американка, живяла много години в Рим. Обадох й се и й казах, че съм артистичен агент и че съм открила нов талант в Рим, и бих желала да й изпратя няколко снимки за мнение.

— Моля? Какво й каза?

— Че съм твоя агентка — усмихна се Карина. — И между другото ще си взема десетте процента.

Гледах я, без да мигам.

— Вече си изпратила снимки в галерията, така ли?

— Да. Три снимки.

— Как?

— Имам ключ от апартамента ти, нали се сещаш? А снимките са в компютъра ти.

— Значи си влязла с взлом в моя апартамент и си откраднала три снимки!

— Не — отрече Карина леко глуповато. — Отключих вратата, за да се радват и други хора на твоите снимки.

— Нима изпрати три случайни снимки на някаква непозната в Ню Йорк?

— Не. Час и половина избирах кои три снимки са уловили най-точно духа на Рим. Изпратих ги на галеристката и цял час й разправях колко си талантлива.

Бях потресена и не вярвах на ушите си.

— Галеристката какво отговори?

Карина се усмихна.

— Че по-красиви пейзажи от Рим не е виждала. Че в тях наистина е уловен духът на града, който обича. Че я вдъхновявали.

Зяпнах.

Карина продължи, все така усмихната:

— Каза още, че иска да направи изложба от десет фотографии за начало. Ще ги увеличи, ще ги сложи в рамки, и ще ги изложи за месец. Ако се продават, ти ще вземеш седемдесет и пет процента от печалбата, а тя — двайсет и пет. Ще намали своите проценти на двайсет, ако фотографът излага успешно шест месеца само в нейната галерия.

— Ти какво отговори?

— Че ще обсъдя въпроса с фотографа и ще ѝ се обадя. — След кратко мълчание продължи: — Попита как се казваш, но премълчах. Не знаех дали искаш да се представиш с истинското си име, или ще използваш псевдоним.

Замислих се. Още не можех да повярвам, че това се случва. Навярно беше редно да се разсърдя на Карина, че е изпратила мои снимки, без да поиска разрешение от мен. Но бях увлечена от нейния ентузиазъм, от наивната ѝ вяра, че някой ще пожелае да купи мои снимки. А най-невероятното бе, че бяха купени. Някакъв нюйоркчанин, който тъкмо се бил върнал от Рим, видял моите снимки и се запалил по тях.

И все пак не бях сигурна, че искам да поставя своя авторски знак на снимките. Макар че на почти трийсет пет би трябвало да съм самоуверена, аз още се ужасявах от провал. И как другояче да се казвам?

Замислих се какво ме доведе тук, какво ме накара да се крия зад обектива на фотоапарата, какво ме накара да търся отговори в този град, който никога нямаше да бъде съвсем мой.

Изведнъж почувствах, че от гърба ми се смъква огромен товар. Усмихнах се.

— Кажи ѝ — произнесох бавно, — че на авторския знак трябва да пише „Одри Х. Вердикио“.

ДВАЙСЕТА ГЛАВА

Марко ми се обади на другия ден. Срегнахме се в „Пинокио“ и аз му разказах за моите страхотни преживелици от последните дни, без да споменавам засега за Майкъл. Още не бях наясно какво изпитвам към него. Или към Марко. Но реших, че връзката ми с единия не бива да влияе на връзката ми с другия.

— Много се радвам за теб — каза той, като свърших. — И много се гордея с теб, че си отишла да се запознаеш с леля си.

— Струва ми се, че постъпих правилно.

Марко се вгледа внимателно в мен. После се пресегна и махна кичурче коса от лицето ми.

— Тук си само от няколко седмици, а като че ли стана друг човек.

Позамислих се.

— Не, не съм друг човек, а най-после намерих себе си.

— Няма нищо по-хубаво от това човек да намери себе си, нали?

Замислих се колко много време съм пропиляла в опити да бъда друга, по-привлекателна, по-организирана жена, която лесно не напуска никого. А всъщност онова, което ми е липсвало, е било винаги у мен. Несвършеното, неосъзнато мое аз. Кет Конъли, дъщерята на Брус и Одри, двама души, които също не го бяха осъзнали напълно. Двама души, които обичаха своите дъщери, дори и да не знаеха винаги как да го покажат. Може би, за да бъда обичана, не беше необходимо непременно да го спечеля, да се боря. Може би просто се случва, когато му дойде времето.

— Така че от галерията искат да им изпратят повече снимки от Рим, за да изберат десет за изложба — казах в заключение. — Карина подбра от снимките, които съм направила досега, но галеристката иска още. — Замълчах и усетих, че се изчервявам. — Карина каза, че според уредничката ще се търсят много, щом ги изложи.

— Изложбата кога ще бъде? — попита Марко.

— След около три седмици. Тъкмо ще свали изложба на фотограф от Тоскана, серия снимки на слънчогледи, които не се продавали много добре. На нейно място ще изложи моите снимки. Очевидно сега се търсят снимки на исторически паметници и изкуство.

— Прекрасно, Кет — рече радостно Марко и ме целуна по страната. — Сигурно си много щастлива.

— Щастлива съм — усмигнах му се. — Имам на разположение още осем дни. Трябва да направя снимки, в които да уловя душата на Рим. Искам да смая тази галеристка, да ѝ покажа образи, каквито не е виждала.

Развълнувах се за пръв път от много време насам. Почувствах онова нервно, тревожно вълнение, което можеше да ме смачка изведнъж... или да отвори света пред мен. Само че не знаех още на кой път ще ме изведе.

— Нека да ти помогна — предложи Марко.

— Моля?

— Нека да ти помогна. Това е моят град. Влюбих се в него в мига, когато дойдох тук от Венеция, обикалял съм с часове улиците му, познавам го на пръсти и го обичам. Ще те заведа на любимите си места. Мога да ти помогна да откриеш свои.

Поколебах се.

— Наистина ли? — попитах. — Нали си на работа?

Той сви рамене.

— На работа съм, но не е необходимо да бъда постоянно в ресторанта. Искам да ти помогна. Искам да видя моя град през твоите очи, а ти да го видиш през моите.

Засмях се.

— Страхотен си, знаеш ли? — Замълчах и се опитах да си спомня една реплика от „Ваканция в Рим“. — Помогнахте ми да повярвам във връзките между хората — перифразирах аз реплика от финалната сцена във филма.

Марко веднага влезе в тон. Захили се и с най-съвършения акцент на Джо Бадли каза:

— Ще разрешите ли, като говоря от името на моята журналистическа агенция, да отбележа, че вярата на Ваше височество няма да бъде неоправдана.

Разсмях се.

— Виждаш ли колко по-смешно е, когато и двамата можем да влезем в ролите си.

Марко стисна ръката ми. После се наведе и ме целуна леко и нежно по устните.

През следващата седмица той ме взимаше всяка сутрин и ме водеше на различни места в Рим — при Арката на Константин, красив паметник с барелефи на батални сцени, след това при Термите на Каракала, внушителни развалини на обществени бани, които били използвани до шести век. Открих, че Рим е най-прекрасен сутрин, преди слънцето да се издигне високо, и с увлечение снимах античните паметници, прелестните кубета, римляните, забързани в своето всекидневие, докато утринната светлина смекчаваше очертанията и изливаше зарево над града, от което той изглеждаше магически и ефирен.

Марко носеше моята тежка фотографска чанта, смееше се на шегите ми, разказваше ми за своето семейство, забавляваше ме със смешни истории от неговото детство във Венеция, в света на гондолиери, туристи и на бавно потъващия град, обгърнат в легенди и тайнственост. Аз му разказвах за живота в Ню Йорк и за пръв път от много години се отпуснах да споделям истории за моята майка, които бях скрила в себе си. Докато снимах различни места, открих, че спомените за майка ми стават все по-ясни и по-ясни и се смеех на нейни глупави постъпки, усмихвах се при спомените за празненствата на нашите рождени дни, спомних си живо какво е да се сгуша до нея, докато ми чете приказка на италиански от голяма книга с картинки, от която на нея ѝ бяха чели.

Заедно със спомените за моята майка започнах да чувствам. Като че ли бях подхваната от скромна вълна. Всяка вечер, когато си лягах, ме изпълваха щастие и тъга. Събуждах се понякога с усмивка, понякога със сълзи по лицето, без да си спомням, че съм плакала. Колкото повече животът ми се осмисляше, толкова повече като че ли изпадах в емоционална криза. Но знаех, че точно това ми е необходимо, колкото и странно да изглежда. То беше в резултат на засипаните дълбоко в мен чувства, стаени там от двайсет и повече години. Друг излаз нямаха, докато бълбукаха към повърхността.

Прекарвах все повече време с Марко през тази седмица и с всеки изминал ден се убеждавах, че ако остана тук, ще се влюбя в него. Беше добър човек и знаех, че не съм му безразлична. Знаех също, че толкова не съм му безразлична, за да се отнесе с уважение към моите терзания.

Усещаше моето отдръпване и въпреки че не разбираше причините, не ме притесняваше. Просто прекарваше доста време с мен, размиваше ме, утешаваше ме, щом забележеше сянката на тъгата на лицето ми. С часове се целувахме — пред красивите фонтани, на хълмовете над града, пред църквите, стояли тук век след век. Не познавах мъж като него и ако моментът беше друг, и отношенията ни може би щяха да бъдат различни.

Дните се нижеха, сърцето ми се отваряше и разбирах все повече и повече, че времето ми още не е дошло. Това нямаше нищо общо с Майкъл. И за връзка с него не бях готова. Ставах себе си и осъзнавах, че ще ми е необходимо много време, за да опозная моята същност, която така дълго бях заключила в душата си.

Когато Марко поемаше вечерна смяна в ресторанта, аз прекарвах вечерите с Карина и с Нико, преди тя да го сложи да спи.

По време на вечерите с ужасно вкусните, паста със спанак и рикота, равиоли със салвия и масло, печено свинско с розмарин, които Карина приготвяше като на шега, тя бърбеше весело за деловите си отношения с Джилиан — галеристката от Ню Йорк, след което Нико подемаше темата и възбудено се кълнеше, че моите фотографии ще ме направят знаменитост.

Веднъж отидох в парка с Карина, Нико и майката на Карина. Нико риташе топка с другите деца, аз седях на пейка с Карина и майка ѝ, и тогава осъзнах, че съм част от едно семейство. Не си спомнях кога за последен път се бях почувствала по този начин дори със сестра ми и баща ми. Като че ли всеки се сви в своя ъгъл след смъртта на мама и не знаехме после как да започнем да общуваме нормално, макар че се обичахме. Обещах си, че щом животът ми влезе в релси, ще се погрижа и семейството ми да стане истинско. Бях сигурна, че точно това щеше да пожелае моята майка.

Направих снимки на Нико и на неговите приятелчета, докато слънцето се спускаше над дърветата и светлината избледняваше. Имаше още четирийсет и пет минути до залеза, но в този час на деня в Рим сенките плъзваха и вечерта се прокрадваше към града.

— Може пък Джилиан да избере някоя от снимките на Нико! — каза Карина с надежда, докато ме гледаше как снимам.

Усмихнах се.

— Би било много хубаво.

След двайсетина минути се приготвихме да си тръгваме и Карина събра играчките на сина си. Казах ѝ, че ще се поразходя малко сама. Имаше още две снимки, които исках да направя, преди да се почувствам като човек, който си е свършил работата.

Първо, докато слънцето потъваше зад хоризонта, запалвайки пожар в небето на запад с цялата гама на оранжевото, розовото и тъмносиньото, приклекнах на тротоара на Виа деи Фиоре Империали, точно срещу Форум, и направих няколко снимки на тухления зид, където Марко ме намери. Сигурно се сторих смахната на минувачите, като почти легнах, за да хвана в кадъра и развалините на Форум, огрени отзад от пламтящия залез. Тъкмо щях да снимам и два гълъба кацнаха един до друг на зида. Загледах ги смаяна. След това започнах да снимам, докато птиците подскачаха, разхождаха се и пак заставаха една до друга и си допираха човките. Като приключих със снимките, проверих как са станали. Бяха идеални. Точно каквито се бях надявала да направя.

Последните лъчи на слънцето се превръщаха в синкаво сияние, когато се запътих към моста „Сант Анджели“ — все така магическо за мен място. Но този път, докато правех една след друга снимки на осветения мост, ангелите оживяваха през моя обектив. И за пръв път се зачудих дали намирам утеха тук, защото ангелите наистина бдят над този мост. Може би легендата за ангелите — закрилници на града е истина. Може би душата на майка ми също идва тук от време на време, за да съзерцава града, който някога е бил неин дом. Мисълта, макар че беше ирационална, ме накара да се усмихна.

Започнах да снимам първо откъм брега, после минах по моста и снимах статуите на ангелите отдалеч и в близък план. Снимах замъка „Сант Анджели“ през реката. Снимах главно моста от най-различни ъгли, докато слънцето не изчезна и не го остави да се къпе само в светлините на Рим.

* * *

Три дни по-късно се събудих — беше последният ми ден в Рим. Стотици дигитални копия бяха изпратени на Джилиан в Ню Йорк и тя обеща до седмица да ни съобщи кои фотографии е избрала.

Карина отначало говореше на шега за своите десет процента комисиона, но аз не бих приела работа без възнаграждение. Тя ме изслушваше, тя ми помогна да изляза от удобната си черупка. Работи много. Искях да получи възнаграждение... ако изобщо някой решише да купи нещо. Казах ѝ, че е мой официален агент, и ще получава десет процента от всяка фотография, която успее да продаде. Работата беше там, че никак не бях сигурна дали това не е само прекомерен ентусиазъм и напразни мечти. Доколкото разбрах, галеристката имаше невъзможен вкус и фотографиите никога нямаше да се продадат.

— Това означава ли да продавам навсякъде твоите снимки? — попита Карина, потривайки ръце.

Усмихнах се.

— Давам ти всички права — казах и замълчах, преди да добавя — да продаваш творбите на Одри Вердикио, където решиш.

Тя се взря за миг в мен.

— Много добре. — После прибави с такъв тон, като че ли цял живот това е била работата ѝ: — Бих искала да прегледам нюйоркската ти серия някъде през следващата седмица, за да организирам продажбите. Нали знаеш, че тук върви всичко американско.

— Готово — разсмях се аз.

— Естествено, ако твоите римски пейзажи се продават в Америка, ще се наложи да ни посещаваш често. По работа, разбира се. Ще трябва да правиш много снимки.

Захилих се.

— Щом казваш. Не мога да пренебрегвам моята агентка.

Карина беше организирала прощална вечеря за моето заминаване, на която бяха поканени Нико, майка ѝ, Марко и леля Джина. Много се радвах, че ще ги видя всичките заедно. Имаше още няколко неща, които трябваше да свърша преди вечерята, затова излязох рано.

Минах първо през един магазин, където преди два дена бях направила поръчка, и излязох оттам с грамаден плик. Реших да отида пеша до магазина на леля Джина, но пликът беше така тежък и неудобен за носене, че спрях такси и казах адреса. След известно

криволичене по уличките, се появих пред входа на магазина за шалове. Не бях предупредила леля Джина, че ще отида, но се надявах, че ще ми се зарадва.

Лицето ѝ светна, щом влязох. Имаше клиентка, с която обсъждаше кой шал да избере — сивия или бежовия. Не разбирах какво говореха, но леля Джина, изглежда, търпеливо я съветваше. Усмихнах се, като я гледах. Приличаше толкова много на майка ми, когато Беки беше малка и мама я чакаше търпеливо да си избере приказка за лека нощ.

Най-накрая жената си избра шал и отиде на касата да плати. Като излезе, Джина дойде при мен и ме прегърна.

— Скъпата ми Кет! До довечера не очаквах да те видя. Но сега денят ми ще бъде двойно по-щастлив. Какво носиш в този плик?

Усмихнах ѝ се.

— Искам да ти дам нещо, което означава много за мен.

— Какво е то?

Извадих от плика една от увеличените фотографии. Нямах време да я сложа в рамка, но беше в паспарту и лесно щеше да се рамкира.

Обърнах бавно голямата фотография и я показах на Джина. Очите ѝ се разшириха.

— Ти ли я направи? — попита недоверчиво.

Кимнах и усетих как се изчервявам.

— Кет, прекрасна е — каза тихо леля ми.

Усмихнах се и вирнах леко нос. Подарих ѝ моята любима снимка на моста „Сант Анжело“ по здрач. Мястото беше магическо за мен и исках да дам късче от тази магия на единствения човек на тази земя, който ме накара да почувствам, че имам втори шанс с моята майка. Като виждах, че тя искрено се възхищава на моите фотографски умения, се почувствах, като че ли съм получила благословията на майка си.

— Благодаря.

— Но как разбра? — попита, след като се вглежда внимателно в снимката известно време. Погледна ме със свити вежди.

— Какво как съм разбрала?

— Как разбра, че това беше любимото място на майка ти?

Останах без дъх.

— Не знаех — отвърнах след малко.

Леля Джина изглеждаше озадачена.

— Но защо ми подаряваш точно тази снимка? — попита тя. —
Точно на това място от цял Рим.

— Защото винаги е било моето любимо място в Рим — отвърнах.

Загледахме се дълго една в друга. По някакъв начин с моята майка бяхме избрали едно и също кътче от града, за да търсим там утеха. Не бяхме избрали Испанския площад или фонтана Треви, Колизеума или който и да е от паметниците, които красят пощенските картички и календарите. Все едно че съм намерила игла в копа сено.

Най-накрая Джина се усмихна.

— Може би майка ти не е чак толкова далеч.

— Мисля си, че може би си права.

Поговорихме още малко, тя ми подари красив розов шал, а аз ѝ обясних как да стигне до жилището на Карина. Казах ѝ, че ще я чакам в седем и половина, тя ме целуна по двете страни за довиждане и си тръгнах.

Следващата ми задача беше в „Пинокио“. Знаех, че Марко е на смяна.

— Кет! — зарадва ми се той, като влязох. Стоеше до бара и бършеше чаши. — Ела, седни!

— Не мога да остана дълго. Искам само да ти дам един подарък.

Той се учуди.

— Ти си тръгваш. Не трябва да ми даваш подарък.

— Искам.

Седнахме на маса в дъното на ресторанта. Събрах смелост и извадих фотографията, която бях определила за него.

Той я разгледа внимателно и бавно, после изведнъж лицето му грейна.

— Това е мястото, където те намерих заспала.

— Да — казах и се загледах в снимката заедно с него.

Много си харесвах тази снимка. Бях хванала в кадър двата гълъба, кацнали на зида с допрени човки, все едно се целуват или си нашепват любовни тайни. Настроението беше нежно и исках точно така Марко да си спомня за мен и за нас.

Той продължи да я разглежда още известно време.

— Принцесо Ан — каза най-после, — ще я пазя навеки.

Прегърнахме се, преглъщайки сълзите си.

Оставих му другите фотографии и го помолих да ги донесе довечера у Карина, понеже бяха изненада.

Трябваше да свърша още една недовършена работа в Рим.

Тръгнах си от „Пинокио“ замислена за съименника на ресторанта и за смисъла на истината. Бях проверила маршрута си по-рано и след двацет минути застанах пред входната врата на сградата, в която се намираше апартаментът на Франческо, и си дадох сметка, че направих пълен кръг.

Поех дъх и влязох. Изкачих четирите етажа, застанах пред вратата му и почуках.

Казвах си, че самото ми идване е достатъчно. Нямаше значение дали е вкъщи, пък и би трябвало да е на работа. Заслушах се да чуя стъпки, но не долових никакъв шум. Почуках още веднъж, колкото да съм сигурна. Нищо.

Олекна ми и въздъхнах. Щеше ми се да изритам от живота си моя последен призрак, но всъщност се радвах, че няма да бъда принудена да видя мъжа, който ме нарани и унижи преди четири седмици. Въпреки всичко, което се случи оттогава, раната още кървеше.

Тъкмо щях да си тръгна, когато вратата се отвори и на прага застана Франческо с прилепнали джинси, гол до кръста и бос.

— Кет! — изненада се той. Огледа се на всички страни. — Какво правиш тук?

Вперих очи в него, като се питах как е възможно да съм копняла толкова много за този мъж, когато слязох от самолета, а сега да не чувствам абсолютно нищо. Не ставаше въпрос дали го харесвам, или го мразя. Бях абсолютно безразлична, което беше невероятно и ободрително.

Той се усмихваше глуповато срещу мен и можех да се закълна, че се хапеше леко отвътре, като че ли съзнаваше как тялото му се присламчваше леко към мен.

— Не знаех, че си още в Рим — каза той.

— Да — отвърнах. Не му дължах никакви обяснения.

— Какво си направила с косата си? — попита той. — Добре изглеждаш.

Огледа ме най-безочливо от глава до пети и застана в очакване на моята реакция.

Знаех, че си представяше как ще отговоря в същия дух, но аз само се усмихнах и казах:

— Благодаря. — После като поразмислих, прибавих: — Знам.

Той сякаш се сепна леко, че не погалих егото му за благодарност. Примигна няколко пъти и се покашля.

— Ще влезеш ли?

— Не. Имам да ти кажа само едно нещо и тук ми е съвсем удобно.

Той преглътна притеснено. Най-накрая му просветна, че не съм дошла да го моля да ме приеме отново или да му плача на рамото колко ми липсва, или за едно последно гушкане в леглото му.

— *Cosa?* — попита предпазливо.

— Преди тринайсет години ме свали и толкова. За мен означаваше много. Когато заминах, ти се прехвърли на следващото младо и глупаво момиче.

Той ми хвърли поглед и сви рамене.

— Не беше само свалка. Имах чувства към теб, Кет. Но не грешиш, намерих си бързо друго гадже. Мислех, че ме обичаш. Но аз не те обичах по същия начин.

Поклатих глава и се подсмиснах.

— Точно там е работата. Преди всичко не вярвам, че съм те обичала. Въобразявах си. Бях млада и глупава. И точно това най-вече те привлече към мен. Но знаеш ли какво, Франческо? Обичала съм чувството да бъда желана и обичана. Обвиних себе си, когато осъзнах, че историята ни е приключила. Но всъщност нищо не е било свързано с това дали те обичам или не. Опитвала съм се да запълня празнина.

— Не разбирам. — Той ме гледаше безизразно. — Защо ми казваш всичките тези неща?

— Защото вярвам, че е важно човек да бъде честен — отговорих и поех дълбоко дъх. — Също така дойдох, за да ти благодаря.

— За какво?

— За това, че си такъв, какъвто си — отговорих.

Франческо ме гледаше предпазливо, сякаш се чудеше дали не си правя шега с него. Не си правех шега. Наистина го мислех.

— Какво искаш да кажеш?

— Че си абсолютен задник. — Рядко ругаех, но този път си заслужаваше както никога. — Той отвори уста да каже нещо, но аз

вдигнах ръка и го спрях. — Радвам се, че си точно такъв. Защото ако беше малко по-свестен, ако у теб имаше някакво приличие, може би още щях да съм с теб. И щях да загубя четирите най-прекрасни седмици в живота си.

— Не разбирам — повтори, гледайки ме объркано.

Усмихнах се.

— И никога няма да разбереш.

След това с високо вдигната глава се разделих с Франческо. Усещах очите му на гърба си, но не се обърнах. Нямаше причина. Той остана в миналото. Докато слизах по стълбите и после като излязох навън в слънчевия ден, се чувствах, като че ли вървя право към бъдещето си.

ДВАЙСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Вечерята премина прекрасно, но всички бяха малко тъжни. Радвах се, че съм заобиколена от хора, към които се привързах много в Рим, и тъгувах, че ще се разделим. Но знаех, че скоро пак ще дойда, и това ме успокояваше. Бях си го обещала вече. Независимо дали ще успея като фотограф, се заклех да живея моя живот. Сега голяма част от живота ми беше тук. Предусещах, че едва започвам да го откривам.

Карина сервира салата „Панцанела“ от хрупкави хлебчета, тънко нарязан лук, домати и домашен балсамов оцет, за предястие ризото с аспержи, тиквички, мента и сметанов сос. Главното ястие беше пилешко с пармезан, подправено с розмарин, върху домашно приготвени фетучини, поръсени с натрошени кедрови ядки.

— Божествено е — прошепна в ухото ми Марко, когато Карина отиде да донесе току-що изпечен хляб от кухнята.

— Нали ти казах — напомних му.

— Дали да не я наема в моя ресторант...

— Говори с нея — промълвих и се направих на разсеяна, когато Карина се показва от кухнята.

Джина седеше от другата ми страна и постоянно ме поглеждаше, когато мислеше, че не я забелязвам. Най-накрая каза това, което предполагах, че я вълнува:

— Толкова много приличаш на нея.

И аз си мислех същото.

— И ти. Като съм с теб, като че ли тя още е тук.

Джина кимна и стисна ръката ми под масата.

— Тук е.

Джина и Карина си допаднаха и за пръв път видях майката на Карина да се отпуска и да се смее. Сигурно трябваше да се почувствам изолирана, когато трите жени се разбъбриха на италиански, а Нико засипа с въпроси Марко, но аз седях удобно облегната, пиех кафе и се чувствах повече у дома си, отколкото когато и да било в Ню Йорк. За по-малко от четири седмици тези хора станаха мое семейство, въпреки

че в началото имахме малко допирни точки. Сърцето ми се стопляше, като гледах как сестрата на моята майка, с която току-що се запознах, но с която бях свързана завинаги, се разбира добре с Карина. Знаех, че Карина ще бъде моя скъпа приятелка.

За десерт ни поднесе най-вкусната бадемова торта, която бях опитвала. Нико стана от масата и дойде при мен, докато другите продължаваха да си говорят и да се смеят.

— Синьорина Кет?

— Да, Нико.

Млъкна и забодя поглед в краката си.

— Наистина ще ми липсваш.

В очите ми бликнаха сълзи и аз примигнах.

— И ти ще ми липсваш, Нико, много ще ми липсваш. Но аз пак ще дойда.

— Обещавах ли? — погледна ме детето с надежда.

— Обещавам — казах твърдо.

Детето замълча.

— Може пък с мама да дойдем в Ню Йорк. Говоря много добре английски.

— Да, наистина — засмях се аз. Спомних си, че не можеха да си позволят пътешествие до Ню Йорк, затова не го насърчих. Но вече имаха къде да отседнат и се надявах, че при това положение Карина ще се навие да дойде някой ден.

Нико пак забодя поглед в земята и добави тихо:

— Моят татко живее там.

Примигнах няколко пъти и скрих бързо сълзите си.

— Така ли?

Той се наведе към мен и зашушна в ухото ми:

— Мама не говори често за него. Казала ми е, че живее в Ню Йорк. Искам да се запозная с него.

— Сигурно ще се запознаеш — отговорих след малко. Щеше ми се да обясня на детето, че понякога хората, които е предопределено да те обичат, ти разбиват сърцето, че неговият баща може да не е такъв, какъвто си го представя. Искях още да му кажа, че да се вкопчи в една представа е грешка. Но той беше само на шест. За откровения му беше твърде рано. Освен това и аз не бях проумяла още всичко, макар че след седмица щях да стана на трийсет и пет. Може би Нико имаше

право. Може би си струваше да се даде на хората втори шанс, дори да не го заслужават.

Нико се поколеба отново и ме погледна леко притеснено.

— Само още едно нещо, синьорина Кет.

— Какво е то?

— Обеща да ни снимаш с мама и нона. — Въпросът сякаш го смути. — Времето ли не ти стигна? Като дойдеш другия път ли ще ни снимаш?

Усмихнах му се.

— Добре че ме подсети, Нико. Не съм забравила. — Наведох се и прошепнах в ухото му: — Зад дивана има един голям плик. Донеси го, моля те.

Нико се засмя. Изчезна и след малко се върна. Щом влезе в трапезарията, разговорите стихнаха и всички се вторачиха любопитно в плика.

Покашлях се, станах и го взех от детето.

— Карина! — Огледах всички около масата, а те ми се усмихваха. Поех дъх. — Не зная как да започна. Преди четири седмици бях в пълна безизходица. Ако не беше ти, щях да се откажа и да се върна вкъщи. Тогавя нямаше да познавам нито Нико и майка ти, нито Марко и Джина. А сега вие сте мое семейство.

Приятелите ми се спогледаха. Марко и Джина чукнаха чаши с вино.

— Не е много — продължих, — но искам да ти дам за благодарност малък подарък. Разбира се, че ще дойда пак... ако ме приемеш. Имам за теб картина на твоето семейство и искам да ти кажа, че за мен ти си скъпа приятелка. Накара ме да се почувствам у дома.

— Картина на моето семейство! — повтори Карина.

Кимнах.

— Да.

Извадих първата от трите фотографии в паспарту и я показах.

— *Sono di me!* — извика Нико. — Това съм аз!

Карина ахна и се усмихна, загледана в снимката, която направих преди няколко дена в парка. Беше черно-бяла на Нико, който риташе топка със съсредоточено изражение. Изглеждаше голям и мъдър за своите шест години. Очите му искряха, докато гледаше в далечината.

— О, Кет! — зарадва се Карина. — Прекрасна е. Това ще е скъп спомен.

Усмигнах се.

— Почакай, не съм свършила.

Извадих втората снимка и я показах. И тя беше черно-бяла, направена същия ден. Бях ги уловила в миг, когато загледани една в друга, се кискаха като ученички. Изглеждаха по-скоро като близки приятелки, а не като майка и дъщеря и още в момента, когато направих снимката, разбрах, че ще бъде от онези портрети, в които излиза наяве същността.

— О, Кет! — възкликна Карина и с ръка на гърдите преглътна сълзите си. — Прекрасна е.

Майка ѝ също кимаше ентусиазирано и се усмихваше.

— Има още една.

Извадих третата и последна.

Карина се просълзи, като я видя.

— О, Кет! — промълви тихо.

Усмигнах се. Тази беше една от любимите ми. Бях ги снимала в гръб с дълъг обектив, когато онзи ден се разделихме в парка, погледнах през рамо и ги видях да се отдалечават, хванати за ръце. Карина беше в средата, от едната си страна държеше за ръка майка си, от другата — сина си. Майката на Карина носеше букет от слънчогледи, Нико с топката подскачаше, за да върви в крак с тях. На снимката Карина говореше нещо на Нико, а той гледаше нагоре към нея с лъчезарна усмивка. Майката на Карина беше обърнала главата си към тях, за да ги погледне, и по лицето ѝ се четеше обич и гордост. В далечината се мержелееше древният Рим, старинните му сгради хвърляха дълги сенки, докато слънцето се спускаше към хоризонта.

— *Dio mio* — изуми се Марко. — Невероятни са, Кет.

Аз засиях от радост.

— Благодаря.

Майката на Карина ме погледна, както ми се стори, с още повече уважение.

— Красива — каза само и думата прозвуча звънливо с острия италиански акцент. — *Grazie*.

— *Prego* — засмях се аз. — Твоето семейство ми стана много скъпо.

— Тогава — продължи тя, загледана в снимката — моето семейство е и твое.

Нико дойде при мен и ме прегърна силно. Огледах хората около масата, които заобичах за толкова кратко време, и разбрах, че думите ѝ са самата истина.

* * *

Излязох да изпратя Джина до таксито и да се сбогувам с нея.

— Много се радвам, че ме откри — каза тя.

— Аз също.

Погали ме нежно по страната и ми се усмихна тъжно.

— Майка ти щеше да се гордее много.

Преглътнах буцата в гърлото си.

— Надявам се.

Преди месец щях да се закълна, че не ми пука за мнението на майка ми. Но сега всичко беше различно.

— Джина, съжалявам.

— За какво?

— Че не те намерих по-рано.

— О, не, не се извинявай. Дойде, когато узря за това. Другото е без значение.

— Все си мисля за времето, което пропилях да ѝ се сърдя.

Тя ме хвана за ръка.

— Кет, това време не е пропиляно. Твоята майка не го е искала, но те е наранила. Трябваше ти време, за да го разбереш сама. Тя тъгуваше много заради теб. И никога не те обвини, че ѝ се сърдиш.

Пак преглътнах и кимнах.

— И аз не те обвинявам — добави леля Джина. — Ти си много силна млада жена. У теб виждам най-доброто от майка ти.

— Наистина ли?

— *Assolutamente* — потвърди тя. Прегърна ме силно.

— Върни се скоро в Рим — прошепна в ухото ми. — Имаш семейство тук. Тук е и твой дом.

— Зная — отговорих аз.

Целуна ме, усмихна ми се и се качи в таксито. Преди да затвори вратата, бръкна в чантата си и извади плик за подаръци.

— Щях да забравя — подаде ми го тя. — За теб. Да не ни забравяш.

Усмихна се и затвори вратата. Изпратих я с поглед. Преди таксито да завие зад ъгъла, тя ми помахаша. Аз също ѝ помахашах, като ми стана по-тъжно, отколкото очаквах. Бръкнах в плика и извадих няколко малки пакетчета от изящна хартия и едно по-голямо. Усмихнах се и ги развих. Беше ми подарила копринени шалове от семейния магазин в три различни цвята — синьо-зелен, бежов и бледорозов. Беше ми подарила още красив черен кашмирен шал.

Имаше и картичка: „Винаги ще бъдеш една Вердикио“ — беше написано с красив почерк.

Усмихнах се, разгънах кашмирения шал и го наметнах на раменете си. Беше мек и топъл и както стоях на стълбите пред къщата, която стана мой дом, почувствах, като че ли някой ме прегръщаше.

* * *

С Марко помогнахме на Карина да разтреби масата и да измие чиниите, поблагодарихме ѝ за вкусната вечеря, разбрахме се кога да се видим с нея сутринта и с Марко си тръгнахме.

Той сплете пръстите си с моите и повървахме смълчани. Рим проблясваше в сребристите лъчи на луната, уличните лампи пръскаха светлина върху античния калдъръм. Стана ми тъжно, че заминавам.

Разхождахме се бавно, докато стигнахме до площад „Венеция“, и тогава разбрах накъде ме води Марко.

— На нашето място ли отиваме? — попитах усмихнато.

И той се засмя:

— Където всичко започна.

След пет минути стигнахме до форума и до тухления зид, върху който заспах преди четири седмици. Като че ли оттогава бе изминал цял един живот.

Марко ме взе в прегръдките си.

— Ще ми липсваш, принцесо Ан.

— И ти ще ми липсваш — отвърнах и събрах смелост да кажа: — Искам да поговорим.

Като го погледнах, разбрах, че той вече знае какво възнамерявам да кажа.

Въздъхнах и се помъчих да успокоя сърцето си.

— Марко — започнах аз, — ти промени живота ми и не зная как да ти благодаря.

Той стисна ръката ми, погледна ме натъжено, но не каза нищо.

Затворих за миг очи.

— Марко, много ми е трудно да ти го кажа. Не се чувствам още напълно уравновесена, за да се обвържа. Звучи глупаво, защото съм почти на трийсет и пет, но през изминалите четири седмици всичко се промени. Още не съм готова.

— Зная — погледна ме той мрачно.

— Ти нямаш нищо общо. Сигурна съм, че ако моментът беше друг, щяхме да имаме шанс. И може би това ще се случи в бъдеще. Не зная. Но засега, макар че звучи глупаво, трябва да отделя време за себе си.

Той се загледа в преплетените ни ръце.

— Не звучи глупаво, дори според мен звучи мъдро.

— Прости ми — казах тихо.

— Няма за какво. Така е най-правилно.

Въздъхнах.

— Не искам да ме намразиш.

Той се усмихна.

— Това е невъзможно.

— Съжалявам, че не ти казах по-рано. Не знаех какво да правя. Никога преди не съм се чувствала по този начин.

— Нито пък аз. Очаквах да ми го кажеш. Но ми е по-тежко, отколкото предполагах.

— Съжалявам.

— Зная.

— Бих искала да не губим връзка и когато дойда в Рим, да се срещаме. Може би нещата между нас в бъдеще ще се променят.

Той се позамисли.

— Не ми се вярва. Тук не си в дома си. — Усмихна ми се. — Сигурно щеше да бъде хубаво. Аз и ти. Но ти си от Америка. Аз — от

Италия. Струва ми се, че никога няма да свикнем с различните си светове.

— Понякога хората от различни светове живеят щастливо заедно — възразих аз.

— Да — съгласи се той, — но най-често не се получава.

След тези думи настъпи неловко мълчание. Най-накрая Марко стана.

— Мисля, че е време да вървя.

Станах и аз, и внезапно ме обзе паника. Не правех ли фатална грешка? Не исках той да си тръгва.

— Нека да останем още малко — помолих и се смутих, щом изрекох думите.

Той се поколеба и поклати глава.

— Не. Предпочитам да остана сам. Ако искаш, ще те изпратя до вас.

— Не е необходимо — отговорих и даже успях да се усмихна измъчено. — Вече зная обратния път.

Марко се усмихна тъжно.

— Кет, сигурен съм, че един ден ще станем приятели, но, моля те, остави ме аз да те потърся. Ще ти се обадя, когато дойда на себе си.

Въздъхнах дълбоко. Едва сдържах сълзите си.

— Добре.

Прегърнахме се и изпитах за миг желание да не го пускам да си отиде, да му кажа, че направих колосална грешка, че мога да се преместя в Рим и ако между нас се получи, да остана с него завинаги. Ами ако това беше правилно? Ако правех най-голямата грешка в живота си?

— Благодаря — промълвих, като се отдръпнах най-последно. — Затова че ми отвори очите.

Той сви рамене.

— Не, принцесо Ан. Заслугата е изцяло твоя. — Млъкна и се усмихна тъжно. — А не завършва ли така филмът? Всеки от нас трябва да поеме по своя път.

Мълчах. Мъчех се да не се разплача.

Марко все така се усмихваше тъжно.

— Ще цитирам пак филма: „Животът винаги ли е такъв, какъвто ни се иска?“.

— Не, не е. — Замислих се да си спомня една от финалните реплики във филма, когато принцеса Ан и Джо Бродли се разделят: — „Не знам как да се сбогувам, не ми идва наум нито една дума“.

Марко остана доста дълго загледал в мен с усмивка. После промълви:

— Не се измъчвай.

Целуна ме още веднъж, една дълга целувка по устните, след това, без да каже нищо повече, си тръгна. Гледах след него, докато не зави зад ъгъла в края на улицата и не изчезна.

Не погледна нито веднъж назад.

* * *

На следващата сутрин в шест бях готова да тръгвам, когато на вратата се почука. Изненадах се и като отворих вратата, видях Карина, също готова за излизане.

— Защо си подранила така?

— Нали не си въобразяваш, че ще те оставя да отидеш на летището сама?

— Защо не. Ще се сбогуваме тук. Летището е далече.

— Рано е. Ще се върна навреме за работа. Искam да се сбогуваме, както си му е редът. — След малко добави: — Освен това, доколкото си спомням, колелцата на куфара ти са счупени. Сама няма да можеш да го носиш.

Разсмях се.

— Добре, благодаря ти.

Карина ми помогна да свалим багажа долу. Оставихме го във фоайето и аз се качих да се сбогувам с Нико.

Майката на Карина седеше в гостната, пиеше еспreso и четеше книга. Стана, като влязох, дойде при мен и ме прегърна. Каза нещо на италиански и Карина се усмихна.

— Каза, че си й като дъщеря — преведе тя — и че се надява скоро да дойдеш пак.

— Ще дойда — обещах. Позамислих се как да се изразя правилно на италиански. — *Ritornaro* — казах на жената. — Ще се върна.

Карина се разсмя.

— Отпусна се да говориш! — закачи ме тя.

Нико още спеше и аз отидох да го събудя. Седнах на леглото и прошепнах името му. Той отвори големите си кафяви очи и примигна няколко пъти. Усмихна се и видях как после осъзна защо съм при него. Беше забравил, че заминавам.

— Тръгвам за летището — казах тихо.

Той се загледа в мен и седна.

— Не искам да ти казвам „довиждане“.

— Тогава недей — отвърнах. — Кажи само: „До скоро“.

Погледна ме внимателно, като че ли преценяваше, дали наистина имам намерение скоро да се видим. Накрая се усмихна.

— Добре, до скоро, *zia* Кет.

Сдържах сълзите си. За пръв път използваше ласкавото обръщение, което означаваше „леля“.

— Ще се върна, *il mio nipote*. — Нарекох го „мой племенник“. — Обещавам.

Детето позамълча.

— Зная, че ще се върнеш. А може би с мама ще ти дойдем на гости в Ню Йорк.

Прегърнах го.

— Ще ви чакам — погалих гъстата му черна коса.

* * *

— Няма да се сбогуваме — каза Карина, когато се настанихме в таксито и потеглихме за летището. — Защото не се разделяме. Нали съм твой агент? Ще се наложи да говорим често за твоите фотографии.

— Разбира се — разсмях се аз, — въпреки че сигурно съм луда, за да очаквам някой да ги купи.

— О, не — възрази тя. — Луда си, ако мислиш, че няма да се продават. Вярвай в себе си, Кет!

Мълчахме известно време.

— Карина? — попитах колебливо, докато преминахме от живописните градски квартали в безличните предградия. — Нико ми каза, че баща му живее в Ню Йорк.

Карина изпъшка, но замълча.

— Вярно ли е?

Тя неохотно кимна, загледа се през стъклото и демонстративно ми обърна гръб.

— Не знаех, че се чувате — продължих аз.

Мълчанието продължи твърде дълго, за да очаквам отговор. И тогава тя изведнъж изтърси:

— Дълго време нямахме никаква връзка. Пък и аз не исках. —
Още не ме поглеждаше и гласът ѝ звучеше глухо. — Той ме изостави,
Кет. Изостави ни. Предпочете друга жена пред мен, изостави ни и
замина за Америка да започне нов живот.

— Съжалявам — рекох тихо.

Тя завъртя глава.

— Няма за какво да се съжалява. Случи се. Минало е. Но е баща
на Нико и детето трябва да познава баща си. Открих го в Ню Йорк
миналата година и му изпратих снимки на Нико. — След кратка пауза
прибави: — Един ден те трябва да се запознаят. Но аз не искам още да
го видя.

— Разбирам.

— Не го помолих да остане — продължи тя. — Ако го бях
помолила горещо, когато бях бременна с Нико, щеше да остане,
предполагам. Но бях прекалено горда.

Позамислих се.

— Не бива да молиш никого да бъде с теб.

— Но Нико щеше да има баща.

Най-после се обърна към мен и видях в очите ѝ тъгата и
съжалението.

— Грещиш. Нико щеше да расте с печален и гневен, глава на
семейството. Родителите му щяха да бъдат сърдити и той щеше да го
усеща.

Спомних си моето детство, за ужасните скандали между моите
родители и за относителното спокойствие, когато майка ми си замина,
и вместо гневът, който струеше от моите родители, татко ни обгради с
любов и щеше да ни поднесе и света, ако можеше.

— Вместо това — продължих меко, като не съзнавах ясно за себе
си ли говоря или за Нико. — Вместо това той има щастливо детство и
всеотдайна майка.

Карина се загледа в мен и кимна.

— Когато се почувстваш готова да се срещнеш с него, ела в Ню Йорк. Ще ми бъдеш гостенка. И ще отидем заедно да се видим с твоя бивш съпруг, ако поискаш.

Очаквах от нея буйна реакция. Но тя само сведе поглед и прошепна:

— Благодаря. — След малко добави: — Ти ще бъдеш прекрасна майка, ако решиш да имаш деца.

— Благодаря — казах, без да прибавя нищо друго. Не знаех какво ми носи бъдещето. Но вече не се страхувах, че ще постъпя като майка си. Осъзнах, че някои добри черти бях наследила от нея. А лошите, ами ще се науча да ги осъзнавам от грешките си. И това ще ме направи по-добра, по-силна, ще ме подготви за майчинството.

Пътувахме известно време, без да си говорим, всяка замислена за своите неща. Щом се показа летището, казах тихо:

— Говорихме с Марко. Повече няма да се срещам с него.

Карина ме погледна изненадано.

— Наистина ли?

Кимнах.

— Така е редно.

— Заради Майкъл ли? Ще му се обадиш ли, като пристигнеш в Ню Йорк?

Не отговорих веднага.

— Не. Искам да остана сама известно време.

Не знаех как ще реагира Карина. Обичаше Майкъл и вероятно й се искаше да му дам възможност. Но как да й обясня в момента, че не става въпрос за него или за някой друг. Ставаше въпрос за мен. Изпитвах необходимост да остана със себе си.

Карина ме изгледа и се захили:

— Браво на теб, Кет! Зарадвах се, че ме разбра.

— Ще разкажеш ли на сестра си за вашата майка? — попита тя.

— Някой ден. — Опитах се да й обясня: — Майка ни не е искала да научим, освен ако не пожелаем. Сестра ми никога не се е чувствала като мен. Тя прости на майка ни. Беше щастлива, че си е у дома. Аз се измъчвах.

— Ами баща ти?

— Той знае, макар и не всичко. Но ако ме попита, ще му разкажа за леля Джина.

Прегръщаме се дълго пред таксито, докато шофьорът не натисна клаксона и подкани нетърпеливо Карина да побърза.

Тя завъртя очи и се захили.

— Това е Рим. Какво да се прави?

Разсмях се.

— И въпреки всичко на мен тук ми харесва. Даже грубите шофьори на таксита.

Карина ме прегърна още веднъж, този път набързо, и като се отдръпна, очите ѝ бяха насълзени.

— Радвам се, че се запознах с теб, Кет Конъли.

— И аз се радвам — отговорих.

Тя бързо изтри сълзите си и се качи в таксито. Шофьорът потегли веднага. Карина притисна дланта си към стъклото. Помахах ѝ и се загледах след колата, докато не изчезна.

След няколко часа, докато самолетът се издигаше и Рим се разстиляше отдолу, като пепелявосива грамада от неясно очертани кубета, зелени паркове и градини, разхвърлени тук-там като кръпки, блестящите кръстове, кафяво-червеникавите покриви, почувствах странен пристъп на меланхолия. Отивах си вкъщи. Но част от същността ми щеше завинаги да си бъде у дома в града под мен, градът, който постепенно се губеше под облаците и повече не можех да уловя нито един от знаците за неговата магия.

ДВАЙСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

След три месеца стоях във фоайето на летище „Кенеди“ и чаках Карина и Нико да минат през митническия контрол. През това време не пътувах до Рим, въпреки че планирах да отида през следващия месец. Затова направо се побърках от радост, когато Карина ми се обади, за да ми съобщи, че възнамерява да запознае Нико с баща му.

Имаше още една причина да дойде. Моите фотографии се продаваха добре в галерията на Джилиан Зукър, а приятелката ми беше започнала да ги продава на списания, затова преди три седмици реших да напусна счетоводната фирма „Пафър & Хамлин“. Беше грамаден скок от моя страна, като се има предвид финансовата несигурност и че никога не съм живяла без всички видове застраховки и кредитни карти, но дотук се справих. Щях да печеля по-малко и да си плащам сама здравната осигуровка, но щях да имам повече време да пътувам. Естествено имах диплома за счетоводителка и връзки в тази област, ако закъсам. Беше време да опитам късмета си.

Джилиан, с която още не се бях срещала лично, беше попитала Карина дали Одри Х. Вердикио ще се съгласи да сключи договор за серия снимки от Рим и от брега при Амалфи. Бях се съгласила и сега очаквах да подпиша договора и да замина. Карина току-що беше продала една поредица черно-бели снимки от Ню Йорк на малка галерия в Рим, както и пейзажи от Централ Парк с богатите си септемврийски цветове.

Разбира се, десетте процента от всички продажби бяха помогнали на Карина да осъществи своето пътуване. По време на престоя си тук си беше уредила срещи с трима други галеристи в Ню Йорк и с двама в Бостън. Нико беше на върха на щастието, че ще види не един, а два големи американски града. Вече няколко пъти ми се обажда да ме пита дали и аз ще отида с тях в Бостън, за да видим заедно патиците в Бостънската градска градина. Обещах му и възнамерявах да взема колата на баща ми, за да опътуваме няколко дена.

Карина още не знаеше, но възнамерявах да ѝ върна парите за самолетните билети. Щеше да върши моя работа, докато беше в Щатите. Не биваше да плаща разносните по пътуването, макар да подозирам, че и без това щеше да дойде. И както ми каза по телефона, когато я попитах готова ли е да се срещне с бившия си — Масимо: „Време е“.

Видях първо Нико да излиза от митницата. Веднага ме забеляза, пусна ръката на майка си и се втурна към мен.

— *Zia* Кет, *zia* Кет! — викаше радостно. После започна да говори бързо и възбудено на италиански.

Разсмях се, а той се отдръпна, очаквайки отговор.

— Нико, забрави ли, че не говоря италиански?

Погледна ме сепнато, после и той прихна.

— Даже не се усетих, че говоря на италиански — възкликна детето. — Виждаш ли как се побърках, че съм в Ню Йорк!

Прегърна ме отново и аз го притиснах към себе си. Нямаше как да не забележа, че е малко по-висок и му липсва един преден зъб. Натъжих се, че не съм видяла как расте. Обичах го като роден племенник, който щеше да се появи след пет месеца. Очевидно Беки и Джей още през медения месец бяха решили да си имат бебе и нейното желание веднага се беше сбъднало, както се получаваше винаги в живота ѝ.

Дълбоко в себе си понякога се чувствах обидена, че тя с лекота получава каквото си науми, а аз трябва да се боря за всичко. Но тази година у мен нещо се промени. Радвах се за нея и нищо повече. С нетърпение очаквах новия член на нашето семейство, за да го обичам.

Карина вървеше след Нико и дърпаше грамаден куфар. Щом Нико се откъсна от мен, побързах да ѝ помогна. Тя остави чантите си и ме прегърна.

— Дойде ред и ти да ми помогнеш с грамаден куфар.

Разсмях се.

— Да не вземеш да свикнеш. Съвсем скоро ще дойда в Рим и ще те накарам да ми носиш багажа.

Тя завъртя очи и се разсмя. Десет минути по-късно пътувахме с таксито към Манхатън. Нико беше залепил лицето си до стъклото и чакаше да се покажат небостъргачите.

— Благодаря ти, че ни покани — обърна се към мен Карина, докато Нико си мърмореше нещо.

— О, моля те, сега вече сме като семейство. — След кратка пауза прибавих: — Но няма да ти се разсърдя, ако не ми вземеш наем, когато дойда следващия път.

Тя ми отвърна със смях, че стаята е на мое разположение винаги, когато съм в Рим.

— Как е работата? — попитах, като се стараех да не забележи, че ми е смешно.

Карина като че ли се притесни.

— Всичко е наред, но трябва да ти кажа нещо.

— Какво?

— Не работя вече в „Сквизито“ — отговори колебливо.

Престорих се, че нищо не знам.

— Нима? Какво се случи?

Тя се подвоуми.

— Моля те, не ми се сърди, но Марко... твоят Марко... ме покани да работя в неговия ресторант като главен готвач.

Погледна ме внимателно, за да види реакцията ми, и продължи бързо:

— Първо трябваше да ме изпитат, разбира се. Сготвих всичките ястия от неговото меню, обсъдихме качествата на храните и нови рецепти, които бихме могли да пробваме. — Млъкна, след това добави: — Сърдиш ли ми се? Много се притеснявам, че първо не те попитах.

Усмихнах ѝ се.

— Наистина много се радвам за теб. Тя ме погледна изненадано.

— Зная от седмици. Марко ме помоли да не ти казвам нищо, преди да ти предложи официално работата. Обади ми се да попита дали имам нещо против, още преди да се свърже с теб. Откъде мислиш, че има телефонния ти номер?

Тя ме гледаше смаяно.

— Значи вече си говорите с Марко — попита най-накрая.

Кимнах.

— От време на време.

— И? — погледна ме с надежда.

Засмях се.

— И нищо. Той е страхотен и ще бъдем много добри приятели. Но той не е за мен. — После добавих: — Освен това си има гадже.

— Гадже ли? — попита Карина.

— Спомняш ли си, когато отиде във Венеция един уикенд? Онзи уикенд, когато отидохме на бар и попаднахме на Майкъл Еванджелисти.

Като произнесох името му на глас, сърцето ми се сви. Бях решила да не се виждам с него и въпреки че често мислех за него, не бях готова за среща. На практика през изминалите три месеца избягвах да минавам през онзи квартал в Уест Сайд.

— Спомням си — каза Карина.

— Тогава Марко срещнал случайно свое старо гадже от гимназията. Срещнали се в деня, преди да прекарам нощта с него. Сега има връзка с нея. Тя идва при него всяка събота и неделя.

Натъжих се малко, когато научих, защото това означаваше, че тази врата е затворена за мен. Но той заслужаваше да си има любима и знаех в сърцето си, че няма да съм аз.

— Виж ти! — учуди се Карина. — Не знаех. — Погледна ме внимателно. — Ами Майкъл? Виждала ли си го?

— Не — отговорих и повече не пожелах да говорим по този въпрос.

В този момент Нико се развика:

— Виждам го, мамо! Емпайър Стейт Билдинг!

И наистина в далечината се очертаваше характерният връх на най-прочутата сграда в Ню Йорк. Таксито навлезе в града и Нико постоянно ни съобщаваше какво вижда: сградите на „Крайслер“, на Обединените нации, дърветата на Централ Парк.

— Той наистина познава Ню Йорк — казах на Карина.

Тя завъртя очи, но беше ясно, че се гордее със сина си.

— Откакто му дадох за пръв път книга за Ню Йорк, копнее да дойде тук.

* * *

На следващия ден отидох да правя снимки в Централ Парк, а Карина заведе Нико да се запознае с баща си. Предложих да ги

придружа, но тя отказа.

Сама трябвало да се справи заради сина си. Месеци се беше подготвяла за тази среща.

Така че аз се разхождах безцелно в източната част на парка и снимах дърветата. Циганското лято си беше отишло и есента идваше. Въздухът беше хладен, короните на дърветата бяха в най-разнообразни цветове. Паркът сякаш пламтеше във всички оттенъци на червеното, оранжевото и жълтото, които човек можеше да си представи. Листата тъкмо бяха започнали да падат, понеже тези дни духаше силен вятър, и аз снимах, освен дърветата на фона на градския пейзаж и покритите с листа алеи с играещи деца. Предвиждах, че снимките ще се продават добре в Италия: бях уловила идеално мъничко кътче от Америка.

Когато се върнах, заварих Карина в кухнята на масата с чаша кафе в ръка и с празен поглед. Останах доста изненадана. Очаквах, че ще прекарат целия ден с Масимо.

— Къде е Нико? — огледах се аз.

Карина фокусира бавно поглед си.

— Заспа — отговори ми апатично. — През нощта не спа много, защото беше превъзбуден, че е в Ню Йорк. Пък и не е свикнал още с часовата разлика.

Седнах до нея.

— Е? — попитах загрижено. — Как мина?

Тя въздъхна дълбоко.

— Масимо е много противна личност — каза най-сетне.

— Какво се случи?

— Нико щеше да се пръсне от вълнение, че ще се запознае с него. Представяш ли си, Масимо гледаше футбол по телевизията? Почти не погледна Нико, така се беше зазяпал в мача. Нико го питаше разни работи, а той му казваше да мълчи, за да чува коментатора. След час ни помоли да си тръгнем, понеже бил зает и нямал цял ден на разположение за семейна среща.

— Моля?! — не повярвах аз.

— Разби ми сърцето. — Карина се мъчеше да не се разплаче и аз хванах ръката ѝ. — Не заради себе си естествено — продължи тя. — Заради Нико. Сигурно си е представял баща си как ли не. И грешката е моя, че не охладих ентусиазма му. Дори не съм му намеквала какъв

ужасен човек е неговият баща. Мислех си, че Масимо ще се промени, ако има възможност да се срещне със сина си.

— Много съжалявам — прошепнах.

— Странно, но се чувствам по-добре. Вярвам, че и за Нико ще бъде по-добре, като мине време. Пък и фактът, че не можа дори да се преструва, че се радва... — Карина замълча и поклати глава. — Повече няма да страдам, че така зле свърши всичко между нас.

— И не си е струвало — напомних ѝ аз.

— Да, но понякога е по-лесно да видиш нещата отстрани. Сега вече знам, че не съм сгрешила. Само не мога да си простя, че нараних Нико по този начин.

— Не си виновна ти — опитах се да я успокоя.

— Аз съм виновна, щом не мога да предпазя детето си от неприятности, които го съсипват.

Карина стана, отиде в банята и затръшна вратата, преди да успее да кажа нещо.

* * *

След седмичната визита при майка си в старческия дом баща ми ни дойде на гости, за да се запознае с Карина и Нико. Поканих също Беки и Джей, но те отказаха, понеже вече били приели поканата на някакви приятели. Съмнявах се, че Беки е осъзнала колко държах на моето малко двучленно италианско семейство.

Нико отначало беше мълчалив и резервиран.

Още не се беше съвзел от срещата с баща си. Карина седеше до него и го галеше по косата. Но след като побъбри с Карина, баща ми започна да разпитва Нико какво му харесва най-много в Ню Йорк и малко по малко детето се отпусна. Когато привършвахме вечерята, Нико се премести до баща ми и му показва картинки на Ню Йорк, които беше рисувал в Италия.

— Нося си ги — обясняваше на баща ми, който ги разглеждаше, като че ли не е виждал нещо по-прекрасно, — за да гледам Ню Йорк. А сега с мама сме тук!

— Много са хубави, Нико — произнесе се баща ми сериозно.

Момчето кимна.

— На мен най-много ми харесва Емпайър Стейт Билдинг — говореше детето. — Тази също, казва се „Флатайрън“. Виждал ли си я?

— Да, виждал съм я — усмихна се баща ми. — По-късно можем да отидем.

Очите на Нико светнаха.

— Наистина ли?

— Наистина — потвърди баща ми. Погледна Карина, която го наблюдаваше с усмивка много внимателно. — Случайно знам там едно заведение за сладолед близо до „Флатайрън“. Ако мама разреши, ще те заведе. Може майка ти и леля Кет да дойдат с нас.

Карина се усмихваше на баща ми и като че ли обмисляше нещо.

— Идете двамата с Нико — предложи. — Аз бих искала да покажа нещо на Кет. Възнамерявах да отидем утре, но защо да не отидем днес?

— Какво си наумила? — попитах аз.

— Научих от Джилиан, че от едно заведение са купили осемнайсет от твоите фотографии голям формат. Помислих си, че ще ти бъде интересно да разбереш къде са.

Сърцето ми се разтуптя. Умишлено избягвах галерията, защото не исках да се издавам, че аз съм Одри Х. Вердикио.

— Никой не знае, че Одри си ти — успокои ме Карина, като очевидно се досети. — Представи си цяла зала само с твои фотографии!

Аз се колебаех и татко се намеси:

— Разбира се, че ще отидете. — Погледна ме и добави: — Трябва да се гордееш със себе си, хлапе. Върви и се радвай на онова, което си направила.

Почувствах се неловко.

— Ами не знам — промърморих.

— Погледни от друг ъгъл — настояваше баща ми. — Ако не отидете, ще ни развалиш мъжката вечер с Нико. А ние с него имаме сериозни намерения.

Нико се разсмя и с баща ми си плеснаха ръцете. Като виждах колко естествено се държеше моят баща с детето и как Нико се привърза бързо към него, много се учудих. Погледнах Карина и свих рамене.

— Добре — съгласих се от немай-къде.

Бях се преоблякла с избелели джинси и тениска, след като се върнах от разходката в парка.

— Няма да се преобличам пак.

Карина завъртя очи.

— За пръв път ще видиш изложени твои фотографии. — Смушка ме с лакът. — Хайде, издокарай се!

Изпратихме баща ми и Нико и ги накарахме да ни обещаят, че няма да се тъпчат със сладолед. Нико ме прегърна и ми прошепна:

— Твоят татко е много готин, *zia* Кет.

— Много добре — прошепнах му и аз. — Тогава ще ти го отстъпвам винаги когато пожелаеш, хлапе.

Детето засия, целуна майка си и хванати за ръце, двамата с баща ми тръгнаха.

След това се преоблякох, както ми нареди Карина, с черни джинси и сива кашмирена блуза, която много си харесвах. Хрумна ми да си завържа синьо-зеленото шалче от леля Джина. Напомняше ми винаги за нея и ми беше много приятно.

Карина одобри тоалета ми и настоя да се гримирам леко.

— Трябва да си красива, когато гледаш снимките си — каза сериозно.

— Тероризираш ме — негодувах аз, но все пак се гримирах.

Пет минути по-късно взехме такси и потеглихме.

Карина подаде на шофьора листче с адреса.

— Къде отиваме? — попитах.

— Ще видиш — отговори тайнствено тя.

Като подминахме парка, нещо ме бодна под лъжичката.

— Карина? — обадох се, изпълнена с подозрения, защото завихме към Уест Сайд. — Нали не ме водиш при Майкъл?

— Не — отрече тя най-невинно. — Вече ти казах, отиваме да видиш фотографиите си.

Но когато завихме по Западна деветдесет и трета и пресякохме булевард „Колумб“, за да спрем пред ресторанта „При Адриано“, аз я изгледах свирепо.

— Карина! Изрично те попитах при Майкъл ли ме водиш. Ти ме излъга.

— Не съм те излъгала — отрече, избягвайки погледа ми. — Всъщност нямам представа дали той е тук.

Погледнах недоумяващо ресторанта, после пак Карина, която все така не ме поглеждаше.

Шофьорът се обърна към нас и избъбри нещо като:

— Няма ли да се разкарате?

Но ние изобщо не му обърнахме внимание.

— Не те лъжа — каза Карина. — Наистина не знам дали Майкъл е тук. Но те моля да влезеш и да видиш.

— Нима твърдиш, че Майкъл Еванджелисти съвсем случайно е купил осемнайсет мои снимки? — попитах недоверчиво.

— Да, точно така — кимна Карина. — И не е знаел, че са твое дело.

Зяпнах я и тя продължи:

— Обадох му се преди два месеца и му казах, че съм чула за някаква нова фотографика, която излагала свои работи в галерия в Сохо. Заклевам ти се, че не съм споменавала твоето име. Той не знае, че ти си фотографиката. Когато беше в Рим, сподели, че иска да внесе автентична италианска атмосфера в ресторанта. Обадох му се и намекнах, че със снимките може да го постигне.

— Отначало се отнесе доста скептично към идеята — продължи, — но след няколко седмици Джилиан ми се обади и ми каза, че е продала осемнайсет снимки в паспарту и рамки, най-успешната ѝ продажба досега, на собственика на ресторант „При Адриано“ на Западна деветдесет и трета.

— Искаш да кажеш, че е видял всички снимки, които се предлагат в галерията, и е избрал точно от моите осемнайсет.

— Как да не се смаеш! И независимо от това дали ще се срещнеш Майкъл и дали ще говориш с него, трябва да видиш своите произведения, изложени както трябва.

Обърках се. Не знаех как да постъпя. Погледнах неуверено Карина.

— Признавам си, че не е пълно съвпадение — каза тя, — защото аз го пратих в галерията. Но ти се заклевам, че за теб не съм споменала и думичка. Не е ли показателно, че се е обградил с твои фотографии?

И сега всеки път, щом ги погледне, вижда Рим през твоите очи.

Още се двоумях, загледана във входа на ресторанта. Най-после се реших:

— Нави ме — казах тихо на Карина. — Да влизаме.

Тя засия, слезе пъргаво от таксито, докато плащах на мърморещия шофьор. Последвах я неохотно и застанах на тротоара. Стоях там дълго. Гледах втренчено ресторанта и неизвестно защо се чувствах изплашена. Навремето харесах Майкъл, дори много. Ако не беше онова глупаво недоразумение, сигурно още преди месеци щяхме да станем гаджета. Сега вече не бях сигурна. Дали ме мразеше, след като се държах така грубо с него не на един, ами на два континента? И да не ме беше намразил, може би си имаше приятелка. При това положение, ако хранех дори съвсем малка надежда, сама щях да си причиня страдание. Дори да беше свободен, не знаех дали да се срещам с него. Щеше да бъде сложно с вдовец с дъщеря. Ами ако той още не се е отърсил от загубата? Ами ако дъщеря му не ме приеме?

— Докога ще стърчиш там и ще си търсиш оправдания да не влезеш? — попита Карина. — Защо не вземеш да се държиш като зрял човек и не влезеш през тази врата, за да видиш как творбите ти красят стените?

— Тъъ — колебаех се още аз. — Ами да влизаме тогава.

— Много добре — хвана ме за ръка Карина и ме повлече към входа.

Управителката, същото момиче, което съобщи най-безцеремонно на Майкъл, че го търси тъща му, ни изгледа с досада.

— Маса за двама ли? — попита.

— Не — отвърна Карина. — Само ще разгледаме фотографиите в салона.

Момичето пукна балонче от дъвка.

— Това не се разрешава.

Карина я принуди да сведе поглед.

— Познавам шефа — каза тя. — Сигурна съм, че няма да има нищо против.

Стисна ме пак за ръката и ме поведе решително към салона, преди управителката да протестира.

Щом влязохме, замръзнахме на място.

Обстановката беше коренно различна от последния път, когато бях тук. Нямаше ги невзрачните репродукции на стари италиански майстори, както и изкуствените лози и гроздове. Интериорът беше изцяло променен. Завесите бяха от прелестно черно кадифе,

покривките също бяха черни, което изглеждаше поразително на голите тухлени стени.

Но най-натрапващата се разлика бяха моите фотографии, разпределени равномерно по шест на стена. Така наредени, те ми се сториха по-големи, отколкото бяха в действителност с тяхната черно-бяла графика.

Стоях като статуя, загледана в работата, която бях свършила. Не бях виждала фотографиите си, събрани накуп, и положително не и осемнайсет в този размер. Рамките им бяха лъскави и черни със сребристи краища, подчертаващи чудесно черно-белите изображения. Като ги гледах закачени на стените, преживявах отново моя месец в Рим в най-ярки подробности.

Ето ги моста „Сант Анджело“ и двата ангела от фонтана Треви. После форума и кафене на площад „Венеция“, Пантеона, брега на Тибър, Ватикана и „Устата на истината“, която веднага ми напомни за „Ваканция в Рим“ и за... Марко. Имаше също така снимки на хора в тяхното римско всекидневие: двама старци, играещи шах пред хлебарницата близо до дома на Карина, три старици на разходка, три ученички, седнали на едно стъпало, които очевидно клюкарстваха. Но най-поразителни бяха две снимки, окачени една до друга на стената в дъното на салона. Едната беше на момченце, което риташе топка в парка. Лицето му не се виждаше и понеже светлината беше приглушена, детайли не се различаваха.

— Това не е ли Нико? — попита тихо Карина.

— Да, Нико е.

Беше странно да видя портрета му в ресторанта на Майкъл. Но още по-странно ми беше да видя фотографията до тази на Нико. Беше на леля Джина, когато миеше витрината в деня на нашето запознанство. Тъкмо се беше обърнала, сякаш усетила, че някой я наблюдава. Погледите ни се срещнаха през обектива и аз я снимах, преди да се престоря, че съм случайна минувачка. Бях разглеждала снимката на екрана на компютъра, но увеличена до този размер, беше нещо съвсем различно. Дори отдалече се забелязваха дълбочината в погледа, бръчиците около очите, между веждите, изненадата в изражението ѝ. Направих няколко крачки, за да се приближа, без да съзнавам, че около мен хората вечерят, и се загледах в Джина. Стана ми мъчно, че е толкова далече. Липсваше ми много.

— Тази ми е любимата — чух зад себе си глас, който познах веднага, — защото жената на снимката ми напомня за теб.

Извърнах се.

— Майкъл!

Уж бях равнодушна, но взех да преглъщам. Той стоеше само на сантиметри от мен и ме наблюдаваше внимателно. Огледах се за Карина, но тя само вдигна палец към мен, очевидно развеселена.

— Здравей — рече той.

— Здравей — отвърнах.

Стояхме един срещу друг и се гледахме.

По едно време Майкъл примигна и се покашля. Погледна зад мен.

— Това не е ли Карина?

— Да, Карина е. С Нико са ми на гости. Обърнах се, но тя беше изчезнала.

Той се смути.

— Не ми каза, че възнамерява да дойде. — Замълча. — Само ми каза за една галерия, в която се продаваха тези снимки. Заради снимките ли дойде?

Само кимнах, защото не знаех какво да отговоря.

— Нали правят атмосферата съвсем различна? — попита той.

Пак само кимнах, защото изгубих дар слово.

Той се взираше във всяка снимка.

— А ти как си? — попита най-после Майкъл. — Мина доста време от последната ни среща.

Очевидно и той се чувстваше така неловко, както и аз. Това донякъде ме успокояваше.

— Получих писмото ти — изтърсих ненадейно. — Извинявай, че не ти се обадох. Аз... аз не знаех какво да кажа. Бях оплескала всичко само защото не пожелах да те изслушам. Но не бях готова. Не бях готова, за каквото и да е. Не бях готова за онова, което можеше да се случи, ако ти се бях обадила. Не беше редно, но не знаех какво да правя.

Щом произнесох моята малка тирада, сякаш товар падна от гърба ми. И сега отново тръпнех в очакване на реакцията му. След като веднъж се отпуснах пред него и си признах, че съм сгрешила, като че

ли отключих затворената врата към сърцето си. Давах му възможност да ме отхвърли. А това ме плашеше.

— Не се притеснявай, всичко е наред — каза след известно време. — Аз също съжалявам, че още онази вечер не изясних нещата. — Млъкна и се замисли. — Струва ми се, че и аз не бях готов. Искях, но не бях. Сега вече разбирам.

— О! — промълвих. Не бях сигурна какво ми казва. Че още не е готов ли? Че още се страхува?

— Но чувствам, че вече съм готов — добави. — Напълно готов.

Не можах да не се засмея.

— Аз също — казах тихо.

Настъпи още един момент на неловко мълчание. Като че ли ресторантът изчезна и останахме само Майкъл и аз, като че ли понесени в мехурче.

— Обичам да стоя тук — каза неочаквано. Говореше така, за да наруши неловкото мълчание. Изглежда и двамата не намирахме какво да кажем. — Като че ли съм в Рим — добави и като не отговорих, продължи: — Но сигурно звучи глупаво.

— Не, никак не е глупаво, фотографът е направил тези снимки с идеята да внушат чувства.

Майкъл се засмя.

— Говориш, сякаш го познаваш.

С изострено внимание очаквах реакцията му.

— Познавам го. — Вдигнах очи и срещнах погледа на Майкъл. Чудех се дали да му кажа. Но изведнъж разбрах, че искам. Гордеех се с моята работа, гордеех се, че моите снимки не го бяха оставили безразличен.

— Аз съм.

— Моля? — изненада се Майкъл и ме погледна объркано.

— Фотографът — казах — съм аз. Аз съм направила тези снимки.

Той съвсем се обърка:

— Какво?! Не. Някаква фотографка, която се казва Одри. Второто име не помня. Галеристката твърди, че е изгряващ талант.

— Одри Вердикио — уточних.

— Да, така се казва — щракна с пръсти той. — Откъде знаеш?

— Одри Вердикио е моминското име на моята майка — отговорих. — Когато реших да опитам дали ще се продават моите снимки... с помощта на Карина... взех името на моята майка за псевдоним. Не исках никой да знае, че аз съм фотографката.

Той не сваляше изумения си поглед от мен. Огледа бавно цялата поредица снимки и се спря на онази, за която каза, че му е любима.

— Коя е жената на снимката?

— Леля Джина — отговорих тихо. — Затова ти прилича на мен.

— Боже мой — промълви Майкъл, погледна ме и малко по малко се усмихна, след което се разсмя. — Значи през цялото време си била наоколо. В буквалния смисъл на думата.

И аз се разсмях. Беше смешно, като си го представи човек.

— Така ми се струва.

— Обикновено не вярвам в знамения. Но тук космосът положително ни изпраща послание. Нали?

Поколебах се и кимнах.

— С риск да ти се сторя пълен глупак, ще те попитам. Би ли размислила, ако те поканя на среща? И ако ти се закълна, че не съм женен? Не съм излизал с жена след онази катастрофална среща с теб.

— Е, не цялата среща беше катастрофа — подсмихнах се аз.

— Да, наистина — съгласи се той. — Но краят беше съкрушителен.

Кимнах и забодох поглед в земята.

— Съжалявам. Наистина. Ще можеш ли някога да забравиш? Ще ми простиш ли за невъзможното поведение?

Майкъл така дълго мълча, че си помислих, че ще каже „не“. Но после започна да говори бавно, като човек, който е премислил онова, което казва:

— Може би не е толкова важно дали ще простим или забравим. Може би е по-важно да помним всичко и независимо от това да желаем искрено да започнем отначало.

— Дори това да носи страдание — добавих тихо. Спомних си моите родители. Разбрах много, но и много може би никога нямаше да разбера.

— Все пак понякога си струва риска — каза Майкъл и взе ръката ми. — Не мислиш ли?

Погледнах го в очите и за пръв път от много време насам почувствах, че наистина съм си намерила мястото. Гледах го в очите толкова дълго, че онова пърхане в стомаха ми се пробуди.

— Да — отговорих накрая и повторих: — Да.

ПОСЛЕСЛОВ ОТ АВТОРКАТА

Преди няколко години бях на обиколка в Европа и с моята приятелка Кара отидохме в Италия. Страната разпали въображението ми, да не говорим за вкусовите сензори... и някои от нашите приключения намериха място в тази книга. Срегнах случайно например един действително съществуващ римлянин, който ме убеждаваше да спя с него, и като ме оглеждаше най-безочливо и повдигаше многозначително вежда, говореше: „Но, Кристин! Чуй тялото си!“. (Аз му отговорих: „Чух го. То каза «не»“.) Имаше също така една италианска група, която обезобразяваше английския текст на моите любими песни, от което ние с Кара припаднахме от смях. Съществува и истински Марко Касан, макар че моят беше управител на ресторант във Венеция, който ме заведе на незабравимо петдневна кулинарно пътешествие в Тоскана. Отсядахме в селски къщи, приспособени за хотели и гостилници, посетихме изби за кианти и през цялото време се хранехме в най-невероятните ресторантчета на областта извън радарите на туристите, още помня вкуса на зальците, топнати в зехтин от Сиена, чудния тоскански колбас „Сопрасета“, който опитахме в Сан Джиминяно, на виното и топлия хляб с маково семе, с които пирувахме сред природата, съзерцавайки на здрачаване безбрежните полета със слънчогледи. Колкото до мен, спомените ми от Италия са свързани главно с прекрасната храна и с едно любовно преживяване, а те радват и изпълват с надежда човек, затова реших да изпратя Кет на пътешествие, при което да изпита всичко това.

Но Рим е потопен в история и исках да я вплета в разказа. Понеже историята ме очарова, особено в градове като Рим и Венеция, където сме заобиколени с останките от миналото, реших, че разказът ще придобие по-дълбок смисъл, ако накарам Кет да изплете своята история, заобиколена от вековни развалини.

Защо? Защото колкото повече години трупам, толкова повече осъзнавам как моето минало ме е оформило и как оформя всеки човек. Не самото минало дава облик на нашето бъдеще; то е пътят, по който

възприемаме и се справяме с преживяното. Недоразумения, наранени чувства и предателство могат цял живот да ни измъчват и да ни променят... ако го допуснем.

В тази книга целият живот на Кет е бил оформен от внезапното заминаване на нейната майка и докато пишех историята на дъщерята, започнах да осъзнавам колко много моето минало ме е оформило. Открих, че имам лоши спомени и наранени чувства, които бях затрупала в себе си, без да съзнавам, че имат огромен дял, за да стана такава, каквата съм днес. Кет постепенно осъзнава същото в романа и едва след като преосмисля своето минало, тя се чувства изпълнена със сили да поеме към бъдещето. И аз се опитвам да постъпвам по същия начин.

Ако не друго, надявам се, че този роман ще ви накара да се замислите как вашата история ви е водила и как да се справите с преживявания, които са ви се отразили зле, за да имате сили да оформите едно добро бъдеще. Понякога, щом прогоним призраците, се освобождаваме и проглеждаме. Осъзнаваме, че онова, което сме търсели, през цялото време е било пред нас.

Ще прочетете повече за мен и за другите ми романи („Изкуството на френската целувка“, „Теория на блондинката“, „Как да спиш с кинозвезда“, и романът за тийнейджъри „Когато поискаш“) на моя уебсайт, www.KristinHarmel.com.

Насладете се на книгата! Някой ден може би ще се запознаем на чаша кианти в Рим.

ПЕТ РЕЦЕПТИ, ВДЪХНОВЕНИ ОТ „РИМ, МОЯ ЛЮБОВ“

Едно от нещата, които харесвам най-много в Рим, е храната! Понеже действието в „Рим, моя любов“ се върти често около храната и около хората, които я готвят, реших да споделя с вас пет рецепти за ястия от моето домашно меню и на които Кет се наслаждава в романа:

СИРЕНЕ ФОНДЮ

Кет отива на среща във въображаем нийоркски ресторант, в който сервират фондю. С Майкъл Еванджелисти си поръчват фондю със совиньон блан. Можете да го пригответе вкъщи.

Необходими продукти:

1 1/2 чаши настъргано сирене „Грюйер“

1 1/2 чаши настъргано сирене „Ементал“

1 чаена лъжичка брашно

1 1/2 чаши вино „Совиньон блан“

Щипка сух чесън

Сос „Уорчестър“

В голяма купа смесете двата вида настъргано сирене и поръсете брашното.

Оставете междувременно виното да се стопли до умерена температура.

Прибавете го постепенно в купата със сиренето, като бъркате, докато се получи гладка смес.

Прибавете чесъна и соса.

Изсипете сместа в съд за фондю. Пазете да не изстива.

Сервира се с начупен хляб, с целина, моркови и ябълки.

Почерпете се с останалото вино „Совиньон блан“.

Рецептата е за 6 порции.

ПЪЛНЕНИ ДОМАТИ С ОРИЗ ПО РИМСКИ (РЕЦЕПТА НА РЕСТОРАНТА „СКВИЗИТО“)

Когато с моята приятелка Кара бяхме в Рим, обядвахме веднъж пълнени домати с ориз, поднесени студени, в ресторант близо до гара „Римски терми“. Толкова бяха вкусни, че на другия ден пропуснахме да посетим фонтана Треви, за да отидем пак в същия ресторант. Вариантът, който предлагам, е леко американизиран, но се приготвя така бързо и лесно, че можете да го сготвите за вечеря през уикенда. (Между другото именно сервитьорът в ресторанта се опита да ме свали с репликата: „Чуй тялото си“, същата реплика, жертва, на която е Кет в романа.) В книгата Кет и Нико вечерят пълнени домати с ориз в ресторанта „Сквизито“, където работи Карина.

Необходими продукти:

6 големи домата

1 1/2 чаши сварен ориз

1 1/2 чаши доматено пюре

2 скилидки счукан чесън и няколко щипки сух чесън

10 листа пресен босилек, нарязан на ситно

1 чаена лъжичка сух риган

1 чаена лъжичка сол

1/2 чаена лъжичка черен пипер

Зехтин

Загрейте фурната до 220 градуса.

Отрежете капачета на домати и ги издълбайте. Запазете всеки домати с неговото капаче.

Нарежете на ситно вътрешната част на домати и изсипете в купа.

Прибавете сварения ориз, счукания и сухия чесън, босилека, ригана, солта и черния пипер. Разбъркайте добре.

Напълнете доматиите, похлупете ги с капачетата, наредете ги в тава и полейте всеки домат със зехтин и ги намажете добре целите.

Печете 12–15 минути, докато доматиите омекнат и се запекат.

Сервирайте веднага или след като изстинат добре, както са поднесени в книгата. Кет ги хапва със салата и пенливо вино, идеална лятна вечеря.

Рецептата е за 6 порции.

ПИЦА „МАРГАРИТА“, КАКТО Я ПРИГОТВЯТ В РЕСТОРАНТА ДО ПАНТЕОНА

Не знаете какво е истинска пица, докато не я опитате в Италия. Този вариант е опростен, но е бърз и лесен начин да пригответе истинска италианска пица, която може да смае всеки. В книгата Карина и Кет вечерят пица „Маргарита“ близо до Пантеона.

Необходими продукти:

Готово тесто за пица

Зехтин

6 месести домата, нарязани на тънки кръгчета и наредени на домакинска хартия да се отцедят.

1/2 чаша листа от пресен босилек.

Около 200 г. моцарела, нарязана на тънко.

Сол и черен пипер.

Ако използвате замразено готово тесто, третирайте го според указанията.

Загрейте фурната до 180 градуса.

Разстелете тестото в тава. Полейте го с няколко супени лъжици зехтин и го разнесете добре с пръсти.

Наредете доматиите.

Подправете с босилека.

Най-отгоре подредете нарязаната моцарела.
Поръсете с още малко зехтин, сол и черен пипер.
Печете 8–10 минути, като внимавате да не изгори сиренето.

Като я извадите от фурната, оставете я да почине, нарежете и сервирайте със салата. В книгата Кет пие кианти с пицата.

Рецептата е за 4 порции.

РИЗОТО НА КАРИНА С АСПЕРЖИ, ТИКВИЧКИ И МЕНТА

Обожавам ризото, но никога не го бях опитвала с мента, докато миналата година не отидох в Питсбърг, Пенсилвания, за сватбата на моята приятелка Кристин. Вечеряхме в италиански ресторант. Поръчах си специалитета за деня — ризото. Ястието беше превъзходно. В романа Карина съчетава вкусовете на аспержи, тиквички и мента за едно пикантно, превъзходно, зелено лятно ризото, което върви чудесно със салата и хляб (или със салата „Панцанела“, вж. следващата рецепта). Моята рецепта за ризото е резултат от много опити и грешки. Днес аспержите са на голяма почит в моята кухня.

Необходими продукти:

600 г. аспержи. Връхчетата им се отрязват и се запазват.

- 1 супена лъжица масло
- 1 голяма тиквичка, нарязана на кубчета
- 4 чаши пилешки бульон
- 3 супени лъжици зехтин
- Половин глава лук
- 2 скилидки счукан чесън
- 1 3/4 чаши ориз „Арборио“
- 1/2 чаша сухо бяло вино
- 2 супени лъжици ситно нарязана мента
- 1/2 чаша настърган пармезан

сол и черен пипер

Пуснете връхчетата на аспержите в неголям съд с вряща вода и ги варете 2 минути. Извадете ги.

Нарежете другите аспержи, като отрежете долния край на стеблото. Пуснете парчетата в същия съд с вряща вода. Варете около 12 минути, докато омекнат добре.

Направете ги на пюре с пасатор или в блендер, като прибавите и 1/4 чаша топла вода. Изсипете водата от съда, в който сте варили аспержите.

В същия съд разтопете маслото и задушете тиквичките, докато омекнат.

Изплакнете съда и кипнете в него пилешкия бульон. Намалете огъня.

Затоплете зехтина в друг съд. Сложете лука да се пържи на тих огън около 5 минути, след това прибавете чесъна и пържете още 2 минути.

Добавете ориза и пържете още 2 минути, като не преставате да разбърквате.

Изсипете виното при лука, чесъна и ориза и варете 3–4 минути, като бъркате постоянно.

Прибавете с черпак около чаша от горещия бульон и разбърквайте, докато оризът го поеме.

Прибавяйте от бульона по същия начин, докато оризът не поеме всички бульон.

След около 15 минути опитайте ориза. Когато поомекне, след като сте го готвили приблизително 20 минути, прибавете пюрето от аспержи и варете още около 3 минути.

Прибавете връхчетата на аспержите и тиквичките. Разбъркайте и гответе още около 1 минута.

Отдръпнете тенджерата от огъня и веднага добавете ментата, пармезана, солта и черния пипер. Разбъркайте.

Сервирайте с бяло вино; можете да опитате „Вердикио“. Семейството на Кет по майчина линия произхожда от същата област, където се прави това вино.

Рецептата е за 4–6 порции

САЛАТАТА НА КАРИНА „ПАНЦАНЕЛА“

Няма по-добър начин да се използва стар хляб, отколкото в салата „Панцанела“. Тази версия е бърза и проста. Карина сервира салатата на прощалната вечеря с Кет в Рим.

Необходими продукти:

6 чаши стар хляб, нарязан на кубчета

1/2 чаша зехтин

4 счукани скилидки чесън

Сол и черен пипер на вкус

2 супени лъжици балсамов оцет

2 щипки сух чесън на прах

6 средно големи домата, нарязани на по-дебели резенчета

12 листа пресен босилек, нарязан на ситно

1 средно голяма глава лук, нарязана на ситно

Загрейте фурната на 180 градуса.

В голяма купа сложете хлебните хапки, половината зехтин, счукания чесън, солта и пипера. Разбъркайте внимателно, за да поеме хлябът подправките.

Дъното на тавата за печене покрийте с алуминиево фолио и върху него изсипете хлебчетата на равен пласт.

Печете 7–10 минути, докато порозовеят и станат хрупкави. Извадете от фурната и ги оставете да изстинат.

Пригответе соса за салатата от другата половина зехтин; оцет и чесън на прах.

В голяма купа за салата смесете доматиите, босилека, лука, хлебчетата и соса.

Оставете 10 минути, за да поеме ароматите, разбъркайте още веднъж и сервирайте.

Добър апетит!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.